

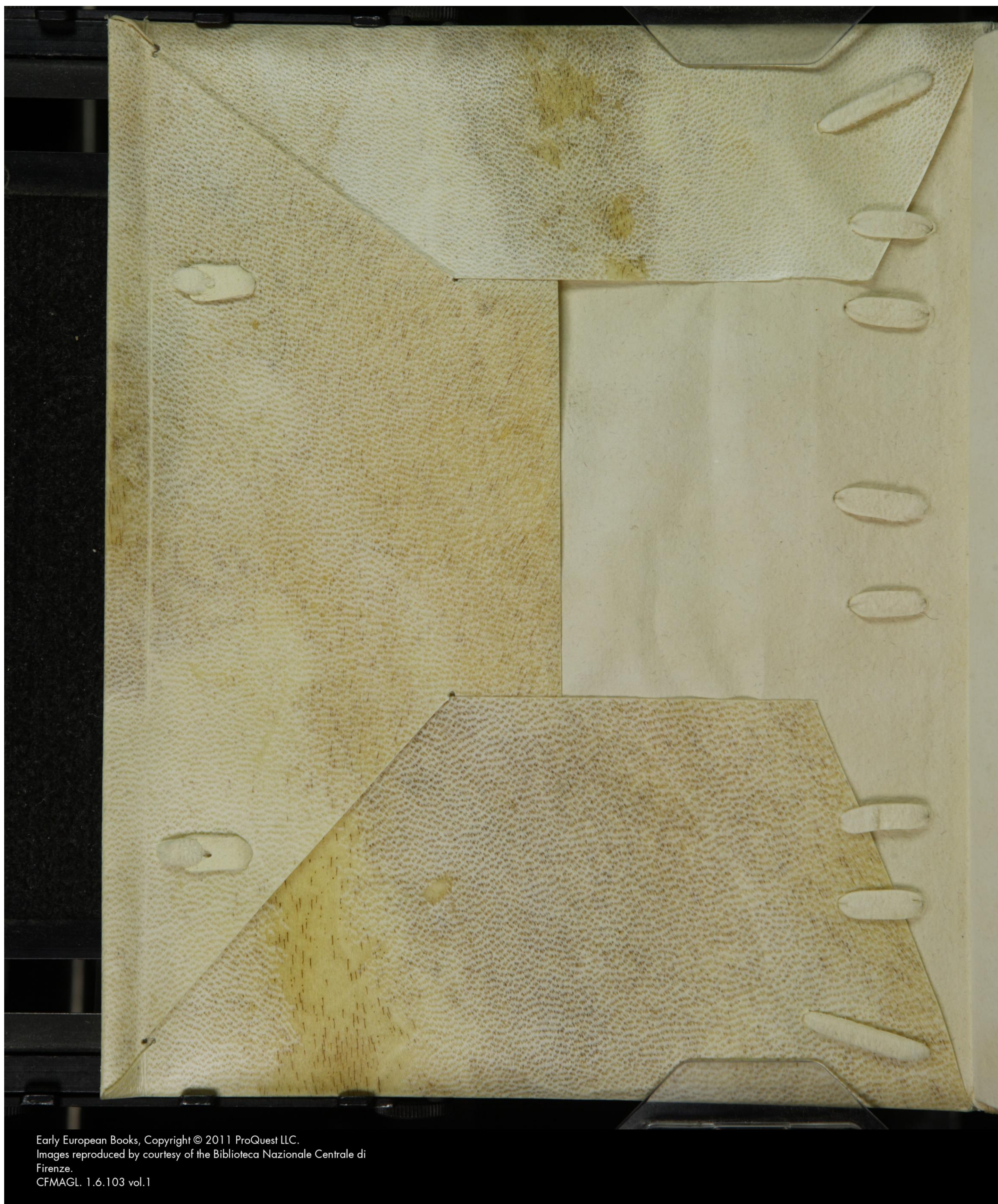

1
6
103

Homerus N. 356

VII A1

HOM. Ilia. Lat.

c. li. [illegible]

1.6.103

COMMENTARIUS EXPLICATIONIS

primi libri Iliados Homeri, Ioachimi Camerarij Pabergensis.

EIVSDEM LIBRI PRIMI ILIADOS conuersio in Latinos uersus, eodem Autore.

HIS GRAECA ETIAM ADIECTA sunt, ut ad manum quoq; habeat Lector.

CRAT. MYL.

M. D. XXXVIII.

Cum Gratia & Priuilegio Imperiali.

IOACHIMVS CAMERARIVS DOCTISSIMO uiro Bolgango Anguſto Seuero, Regiorum filiorum apud Aeni pontes Magiſtro, amico perueteri S. S. D.

CVm ego non modo in præſentia bonis literis atq; ſtudijs humanitatis pro mea exigua parte uirili conſulere, & opem ferre laborantibus, ſed etiam in poſterum proſpicere cupiam atq; quæram, non modo ſcilicet opella mea, his in cultu & exercitio eruditionis nauanda, ſed etiam defenſores atq; propugnatores comparandi uidentur, ut ſtare permaneréq; poßint fundationes quaſiq; ſtructuræ illorum. Quo in propoſito ſequor priorum noſtrorumq; temporum doctißimos uiros, qui cum optimarum artium atq; diſciplinarum ſtudijs inſeruirent, non tam ſuis operibus quàm ipſi doctrinæ patronos quæſiuiſſe reperiuntur, ſuæ quiſq; ætatis principes, & opibus atq; potentia præſtantes uiros, ut hac etiam interpretatione Ioue genitæ Muſæ uiderentur, ſi à Regibus & Principibus in Rebuſpublicis tanquam filiæ eductæ, cuſtoditæ, ornatæ, collocatæ fuiſſent. Sunt enim, ut Heſiodus ait, Reges quidem Iouis progenies, ſed ſapientes atq; docti, illi enim certe Poetæ exiſtimandi,

ἐκ μουσάων καὶ ἑκηβόλου ἀπόλλωνος.

Sed ſi forte transferri hoc longius uideatur, certe illud perpulchrum, quod uirgines perhibentur eruditionis & doctrinæ numina, ut appareat obnoxium hoc genus eſſe iniuriæ, & ludibrio uulgaris inſcitiæ, quo magis à uirtute & potentia, Muſarum quaſi caſtitas conſeruanda & protegenda eſt. Itaq; & fortißimi ſemper atq; maximi Reges & Imperatores, doctos ſummo amore cultuq; proſecuti fuêre. Nam Archelaus Rex Macedoniæ Euripidem ita ſecum habuit, ut familiarißime complecteretur, & ſapientißimi Poetæ conſuetudine non poſſet carere, neq; ſolum uiuentem, ſed mortuum quoq; exquiſitis honoribus affecerit. Quid ego de Alexandro Magno dicam, cuius incredibilis erga doctos cupidi-

tas ipsius liberalitate facile declaratur, cum illis non drachmis, sed talentis munera iusserit annumerari. Et mala etiam scripta philippis inaurarit. Sed exempla huius coniunctionis, ut ita nominem σοφαρέτου, multa etiam de priscis temporibus illis, ut uidetur, rudioribus suppetunt. Nam ut non referam illos in procerum & Phæacum conuiuijs Poetas, neq; custodē pudicitiæ Regiæ, neq; oraculo iussos fortißimos uiros Spartanos, petere ab Atheniensibus sapientem Ducem, qui cum illis Tyrtæum Poetam misissent, præclare rem gesserint, Nonne & Anacreon inter præcipuos amicos opulentißimi Sami Tyranni Polycratis fuit? Aeschylus autem & Simonides apud Hieronem Siculum honorem & autoritatem maximam habuerunt: Quorum alterum in Siciliam sedem atq; domicilium suum transtulisse, alterum tantum in illa insula ualuisse accepimus, ut impendens grauißimum bellum inter Hieronem Syracusium, & Therona Agrigentinum diremerit atq; composuerit. Fuit & cum Dionysio Philoxenus, à quo fertur sane interdum tractatus inhumanius, sed ille tamen Tyrannus in ea sæuitia sua doctis carere se non posse ostendit. Vt autem ad posteriores relabar: Nonne & Antigoni amici commemorantur, Antagoras Rodius atq; Aratus Solensis? Et cū Regibus Aegypti totæ gentes doctorum uixêre. Quæ cum ita sint, ego hoc tempore opera, ut confido, non prorsus contemnenda, in Homero explicando discipulis nostris impensa, cum hortantibus amicis ad dictatorum æditionē morem gerere statuissem, admonuit me autor omnis doctrinæ & sapientiæ, ut maximis & potentißimis quibusdam Principibus commendarem eruditionis literariæ, bonarumq; artium non solum dignitatem, sed etiam salutem. Quos mihi circumspicienti & uestiganti animo meo, ut primi omnium occurrerunt Regij pueri tuæ fidei & curæ crediti, laudatißimi Regis filij, nepotes Principis summi, quorum proauum quasi Deum quendam in terris, dum uixit, in cultu uenerationeq; fuisse, & nunc post mortem esse, perpetuoq; futurum scimus. Ita igitur ut hi ad comparationem præsidij protectionisq; optimarū artium cogitantibus nobis primi omniū merito quidem animo obuersati fuêre, Ita res etiam ipsa incitauit me, ut

ad eos qui in literis ad uirtutis excellentiam educarentur, Magistrum eruditionis atq; fortitudinis mitterem interpretem uoluntatis meæ. Sed enim quo minus hos recta accedere, & ultro compellare auderem, obstitit cupiditati meæ pudor, iustus ille quidem atq; debitus maiestati illorum, cuius magnitudine nostra paruitas facile consternaretur. Itaq; ad te deuenimus, per quem hæc quæ nos cognoscere Regiam sobolem uoluissemus, ad illos recte atq; ordine delatum iri sciremus. Ad te uero aditus patebat nobis, non modo propter ueterem noticiam, & quendam etiam amicitiæ usum, sed etiam quod comperissemus de Philippo Melanchthone, in literis ad ipsum tuis, & amantissime & honorifice mentionem nuper mei factam esse. Hoc etiam commoditatis multum habere uisum, quod longioris scripturæ labore me liberaret. Quæ enim dicēda fuissent de sanctitate, de pulchritudine, de quodam ad uitam bene beateq; degendam necessario usu bonarum literarum atq; artium, hæc tibi cum sint notissima & meditata multum, satis fuerit indicata esse, etsi non nihil, si uoles, nostræ rationis de his cognoscere poteris, de sequētium scriptorum præfatiuncula. Hæc igitur, mi Seuere, te oro & obtestor, quanquam facias sponte tua, tamen, si fieri possit, ut etiam diligentius & accuratius ad complectendum, amandum, propugnandum & tuendum, diuinæ naturæ atq; indoli Sobolis Regiæ proponere & quasi instillare uelis. Quo facto de genere humano, & natione potissima nostra hoc præclarius fueris meritus, quo fœlicitati bonisq; illorum conseruandis & augendis, non modo opibus & uiribus præstantiores, sed numero etiam plures patronos adiunxeris atq; conciliaueris. Requiritur autem profecto magna quædam uis defensionis earum rerum quibus fœlicitas & bona illa continentur, id est artium atq; studiorum humanitatis. Ita multis firmisq; copijs prauitatis & malitiæ oppugnari impetiq; illa cernimus. Ipsorum uero nuditas atq; exilitas, & despectui & direptioni audacioribus esse solet. Quid enim ferè his relictum præmiorum? quæ spes diuturnitatis, si sic fiat, quæ fiducia salutis? quin etiam, quod miserabile in primis uidetur, perfugium & latebræ his tuendi se eripiuntur, & libera quere-

larum uox nulla conceditur, Contra autem imperitia & indoctorum fa=stus quid non & adiumenti & præsidij habet? Quid illis gloriæ hono=rumq; deest? Quanta doctiores insectandi atq; omnino uociferandi li=centia? Itaq; studijs nisi diuina Regum & Principum auxilia succurrãt manifeste iam, τόδε πῆμα κυλίνδεται ὄβριμος, non Hector, sed aliquis de fabulis Græcorum exitij & uastitatis Deus. Aduersus quæ ma la & si in præsentia nonnihil opis adest, tamen in posterum profecto ma ior uis & copiæ requiruntur, quæ nobis certißima persuasione præcipi iam debent, cum de alijs quasi lætißimis germinibus principum Germa=niæ, tum de stirpe Regia, quæ tibi fouenda, colenda, educenda, commissa & tradita est, in quo non dubium est quin tua uoluntas optima, maximo studio quasi accumuletur. Quare finem faciã, ne inter ista nos tacite uer=beres tali quadam cogitatione,

τί με σπεύδοντα καὶ αὐτὸν
ὀτρύνεις;

Et si currentes quoq; incitare scitum esse existimatur. Reliquum est, ut te rogem ne inuitus hæc nostra admittere ac potius libenter ut cognosce re uelis, utq; si uideatur, nos de iudicio his de laboribus atq; ista opera, tuo certiores reddas. Si enim intellexero tibi non improbari, cumq; ex tua sententia, quem uirum doctißimum esse constat, quid alij bonarum ar tium studiosi sensuri sint, facile existimaro, confirmabitur atq; etiam for tasse incitabitur uoluntas in hoc operarũ genere mea, multoq; ita cupidius sequentes etiam deinceps libros simili explica=tione nostra expositos ædemus. Vale mi Seuere, & perge diligere nos, ut cœpisti. E scola Tubingensi. III. Idus Octobr. M. D. XXXVII.

IN PRIMVM LIBRVM ILIADOS HOMERI PRAEFATIO.

VM MINVS QVAM SPEraueramus, operę, nobis impendere concedi uidemus, earũ literarum culturę quæ studiorum humanitatis pulcerrimã laudẽ sibi suo merito uendicant, sane ferimus grauiter atq; moleste. Sed ut tamen huncanimũ atq; hanc uoluntatẽ testatã relinquamus studiosis illarũ, statuimus oẽs occasiones persequi, quibus illas augere possimus. Itaq; nũc dũ paulo ualemus rectius, decreuimus primũ librũ Iliados Homericę, feriarũ diebus publice amatoribus opt. disciplinarũ & humanitatis interpretari & hãc etiã laudem conciliare huic scolæ, ut in ea monumenta celebrari dicãtur, eius autoris, qui omniũ consensu princeps ingenij, doctrinæ, sapientię habetur. Sed mihi Homericã hoc tẽpore laudationẽ instituere non est uisum, neq; omnino excellẽtię tantæ quãta huius poetę omniũ iudicio cõstituta est, nostrę prędicationis tenuitas adhibẽda fuit. Quis etiã aut ignem aut aquã laudandã unq; existimauit? Cum omnes fieri ubiq; gentiũ per se illa & propter necessariũ usum maxime sciãt. Neq; tamen magis uitã conseruari & adiuuari igni & aqua, q̃ omnem eruditionẽ huius poetę monumẽtis manifestũ est. Quæ ut uirtutẽ, quemadmodũ aiunt, Iusticia, ita ipsam eruditionẽ uniuersam cõpręhendunt atq; includũt. Illa igitur ne conemur magnificare oratiõe nostra, & uerbis quasi

attollere

attollere, sed ueneremur atq; adoremus, tanq; diuina sic enim credidit antiquitas, Apolline autorem esse eorum librorũ qui sub Homeri nomine ferũtur, qui illius prę scriptione diuinam maiestatẽ tegere uoluisset, itaq; aliquis uno Græco uersu sic fecit loquẽtem Apollinem,

Carmina sunt mea, sed manus hæc descripsit Homeri.

Alius aũt hunc omnino Deum habendũ sic præscripsit.

Si Deus est, diuinus honor tribuatur Homero.
Sed si non Deus est, Deus hic tamen esse putetur.

Proximũ erat ut uos oratione mea ad studiũ optimarũ artium & disciplinarũ cohortari incendereq; uellẽ, sed hunc conatũ superuacaneũ fore intelligo. Vos ne enim ego instigare ad ea atq; impellere experiar, quæ ipsi ultro sequimini & appetitis? Vtinam illi & adessent & audire nos uellẽt, qui aut nimia sapiẽtia quasi ebrij hæc despiciunt & nihili pendunt, aut stulticia sua negligũt, aut furore insectantur. Sed cũ illis esset mihi agendũ absentibus, quod fieri oportere nõ uidetur, reliquũ igitur hoc est, ut uos qui uestra sponte diligitis & colitis optimarũ artiũ & humanitatis studia, horter, moneã, deniq; orem atq; obtester, per uestrã salutem & fortunas Rerump. ut ea ipsa quæ complexi estis uoluntate uestra, retinere & tueri, atq; cupiditate maxima augere ornareq; uelitis: Ne quid uobis impedimẽti struant ullorũ obtrectationes, neu uos deterreat horum ipsorũ studiorũ, in hac omnium rerum cõfusione, miseria & calamitas. Sint alij potẽtes, diuites, nobiles, nobis placeat ante omnia ingenij cultura & mentis eruditio, quæ sua bonitate non hominũ opinione cõfirmanť. Scio dicere multos, male pascere hęc studia. Ego uero nõ uideo quod aliud pabulum præferri huic debeat, quo animi & mẽtis excellentia alitur

tia alitur

tia alitur. Sed est uita scilicet sustentanda. Ingens & ualidus error sese infert hoc loco uulgaris persuasiõis, quę nisi in copijs & opulentia uitam esse optabilem non arbitratur. Cum his omnes uere docti quoq; tẽpore acerrime contenderunt. Quorum sunt notæ contra cupiditates mortalium non necessarias pulcherrimæ disputationes, atq; ijdem quibus ad uictum & cultum indigerent homines, parabilia esse, & prope sua sponte affluere docuerunt. Quod si est uerum quod Cicero ait, & ueri certe simillimum est: Magnum esse uectigal parsimoniam, quis non uidet, qui quidem aliquid uidet, quanta hæc studia quæ doctrinã uirtutis complectuntur, copia atq; opulentia instruant cultores suos? cum illius quam totam tradunt, parsimonia pars una sit, quam ut reliqua pulcherrima quasi membra illius, sic bonarum literarum amatores uel soli, uel in primis, intelligunt, & ut proprium bonum possident atq; usurpant. Qui si uellent suam industriam intendere in parandã augendamq; rem & quærẽdas diuitias, quid possent efficere Thales declarauit, qui uno anno tantũ pecuniæ de oleis conductis fertur confecisse, quantum non multorum potuisset omnibus fraudibus suis colligere mercatorũ sedulitas. Sed placet his nihil uulgare & cõmune, ac illo eximio potius quamuis modico contẽti, ab istorum potentũ fastidio ac superbia despecti, destituti, & quod ad istos attinet, redacti ad laqueum, tamen uiuunt, ac quidem summis uoluptatibus perfruuntur, dum illi sæpenumero in affluentia omnium, tanta tamen penuria laborant, ut ipsi corda sua exedant atq; conficiant. Interea hi suauissimo melle Musarum, quemadmodum uetus Comatas ille, pascuntur, de quo Theocritus, ut mi-

tifice elegantibus uersibus Eobanus noster conuertit.

O felicem te diue Comata
Tam iucunda quidem tibi contigit ista uoluptas,
Pastus apum studio cedrina conclusus in arca
Perficis aerijs totum nutricibus annum.

At enim libenter bene uictitant homines, lauteq; & opipare accipi uolunt, uestiri molliter & splendide. Vt igitur in hominum cõmercio hoc tempore & his moribus, quasi artficium quoddam discendum exercendumq; sit sapientiæ atq; doctrinæ. Multo profecto in illo omnia sunt speciosa & pręclara magis futura cum horum adiunctione, quàm si his careāt. Sint igitur illa quibus opinione uulgi præstantia comparatur, quibusq; locupletari multos constat, in hac quidem uitæ miseria magis necessaria, hæc tamen, ut uidentur, exilia & tenuia non ideo parui pendi debent, sed assumi uel tanq; animorum recreatio, ijs temporibus, quæ illiberalibus alij delectationibus absumunt, uel ut hac quasi uenustatis pulchritudine artium bonarũ, illæ professiones decorentur atq; enitescāt. Sed ego miror quæ spes aut persuasio esse possit, ualitura ac duratura ulla studia doctrinæ, si hæc initia artium bonarum cõuulsa & debilitata sint. Nam si futurũ est, ut hæc mediocriter iam emicans flamma eruditionis, in uberiorem adhęrescens materiam inualuerit, quis omnino absq; huius perpolitione doctos esse ullos arbitrabitur? Sin & hæc nos manet infelicitas, ut quasi in herba hæc seges exarescat atq; moriatur. Quis non uidet, quanta fames & clades professoribus cuiusuis scientię & doctrinæ impendeat? Apparet igitur studia hæc ornare, atq; celebrare omnia alia, illa uero horum opinione & dignitate niti atq; sustentari.

Quo

Quo magis miror, quid quidam in gradibus illis, ut ha
bentur, altioribus doctrinæ collocati, cogitẽt, qui quaſi
cum baiulis & operarijs uiuant, in ipſis artiũ quarundã
ingenij profeſſionibus, non ſolum gaudent atq; exul-
tant opinione ineruditionis, ſed etiam ſi qui forte non-
nihil operæ in optimarũ artium atq; diſciplinarum ſtu
dijs poſuere, perdidiſſe ſe non dubitãt ſimulare uerbis,
non enim certe ſentire etiam exiſtimo. Sed alij iam ex-
oriuntur qui quærant, quas tandem artes & quæ ſtudia
nos tantopere uerbis efferamus, cum omnibus ſæculis
artes tractatæ in ſcolis & traditæ fuerint? Quibus hoc re
ſpondemus, eaſdem plane artes quas ipſi ſentiant nos
introducere uerbo, re ipſa diuerſas. Nam & Latinæ atq;
Græcæ linguæ cognitio, & Philoſophia quæ deſcripta
ſermone & explicata ſapientia illarum gentium eſſet,
ſemper habuit doctrinam tanq̃ materiam quam infor-
maret. Sed diu certe retro ſinceritatem & puritatem ab-
fuiſſe, & in denſa caligine optime etiã nata ingenia hal-
lucinata eſſe reperitur, quorum uis omnis in quibuſdã
inanibus ſubtilitatibus abſumpta euanuerit. Sed quic-
quid fuerit operum quæ iſti ederent, cum fundamento
careret perſpecti & cogniti eius ſermonis, quo omnia
quæ ſapientiæ & doctrinæ nomen atq; famam merita
unq̃ fuere, expoſita ac declarata eſſent, quis non uidet
firmum non potuiſſe eſſe. Itaq; illa quę paulo diuq; etiã
ante doctrina nota laudataq; fuit, in quadam ſpinoſa te
nuitate, ad nullas ferè alias res utilis fuit, quàm ad ſcola
ſticas rixas & altercationes. Quibus ſi nunc minus, in
quadam ſcilicet copia meliorum delectantur bene na-
ta ingenia, danda illis uenia eſt, & ignoſcẽdum ijs, qui
repertis frugibus ueſci q̃ glande malint. Multa in diale-

cticis,multa in Physicis,multa ubiq; locorum doctrinæ atq; artium,à prioribus congesta,iam dilabuntur. Non enim fundamentũ subiectum fuit eruditæ & solidæ sci= entiæ. Neq; quisq; nũc fere est qui nõ malit discere quo utatur in uita, quàm totius uitæ usum in discendo con= sumere & perdere. Etsi non repræhẽdo,quin uehemen ter probo & laudo, si cui neq; uoluntas neq; ocium de= est,ut omnium in Philosophia excogitationes,non so= lum cognoscere,sed etiam amplius elimare atq; expoli= re possit. Si igitur ille totũ sese in hæc etiam minus apta ad uitam cõmunem immerserit, & in quendam reces= sum sapientiæ abdiderit atq; seduxerit, non modo ab huius uitę cõmuni consuetudine, sed penè etiam sensu, haud in nostrã quidem ille repręhensionem incursurũ se sciat,sed iudicio potius nostro felicem beatumq; futu rum esse. Verum hęc felicitas,si uere est felicitas,conces= sa paucis est. Nos autem crassius quoddã filum in hoc genere pertexamus, quoq; magis nos sentiamus esse doctos, paulo indoctiores reperiamur, ut si minus in exilitates illas disputationũ cõminuere possimus pusil= lam uim ingeniorũ nostrorum,ne tamen simus artium optimarum rudes, neúe ignoremus præcepta & intel= ligendi & eloquendi,sed cognita & perspecta ueterum doctissimorũ & sapientissimorũ uirorum scriptis, expli cemus,& nostra imitatione secundum illa opere quoq; confecto prolatoq; illustremus. Sic quidem ut uniuersa ad ueritatem & constantiã sententiarũ, & actionũ ho= nestatem atq; decus referantur. Nam nisi hoc fiat, aliæ quidem alijs fortasse in speciem magis bellulę operæ ui debuntur,eadẽ tamen uilitas uel potius futilitas omniũ est futura. Videtis igitur quarũ ego artiũ studia significẽ

bonitatis.

bonitatis & humanitatis adiectione, sentiẽdi uidelicet recte, & diserte quæ bene cogitaris eloquẽdi, quibus rebus perculta mens & instructus animus, in optimarum actionũ splendidissimis operibus strenue exerceri solet. Vt enim in bene constituto corpore omniũ partiũ quæ integrę sunt, unctiones laudabiles sunt, ita de animo instructo bonis artibus atq; disciplinis, nihil potest nisi speciosum & pulchrũ existere. Hæc aũt doctrina priscorum sapientissimorum & diuinorum hominũ monumentis celebratur, de quibus diligentia posteriorum & similia exempla elaborauit, & præcepta illarum collegit, atque tradidit aliȷs, unde optima disciplina tandem & exorta & perfecta fuit, quo Græca natio præ cæteris facile omnibus bono abundauit. De quibus libet pluscululum facere uerborum, quo minus uos qui his studiȷs incumbitis propositi atq; operæ uestræ pœniteat. Cauete enim per Deum immortalem, ut illa cœlestia priscorum scripta, quæ sunt quo certiora & Augustiora essent numeris omnia astricta, quod orationis genus, Poeticum ut scitis, appellatur. Hæc igitur cauete inquam ut nugacia, & inanis tantummodo uoluptatis, ut aliqui criminantur, efficientia esse credatis. Cũcta enim in his quærenda, namq; profecto inuenientur quæ ullam laudem doctrinæ consecuta in quocunq; homine ac tempore fuere. Ac memorantur quidem & aliȷ tanquam autores & parentes tanti boni. Sed Homerus omnium sæculorum atq; gentium consensu, uel unus propriam uel præcipuam hanc famã meritus consecutusq; est, cuius quidem uersibus nemo inter doctos reperitur qui dubitet, quin omnia ea de quibus præcepta artiũ tradi possint, uel designata uel expressa sint. Interpretes quidem

huius ita statuunt, hæc etiam omnia de illis accepta ac deprompta, & istos doctrinarũ libros nihil esse existimant, nisi uel Commentarios quosdam uel dilatationes atq; uerbosiores explicationes sensuum Homericorum. Itaq; tanquam ab ouo orsi demonstrant Grammaticæ primum rationem de illis excerptam & constitutam, & has figuras ac uarietates cum uerborum tũ orationis hoc autore, in cuius primum scriptis notarentur, quasi genitas fuisse. Non scilicet quod ipse inuenerit & excogitarit, sed quod describendo ita conformarit & cura atq; exquisitione perpolierit, ut quia de ipsius primum scriptis eminere & insignia atq; elucentia conspicerentur, ipse edidisse atq; produxisse uisus sit. Quemadmodum Socratem qui primus cœperit distincte & explicate philosophari, autorem atq; parentem sapientiæ non iniuria dicimus. Verum autem hoc esse constat & manifestum est, cum nulla orationis figura, nullius uerbi idonea positio neq; deflexio, nihil neq; rectũ neque uersum cõmemorari possit cuius in isto exemplum non sit, & quem tamen alium secutus fuerit nemo unquam commemorare potuerit. Quare cum horũ propria cura Homeri fuisse inueniatur, ad illum nimirum autoritas quoq; atq; origo referenda est. Idem statuendum de toto artificio Dicendi, quod est & in certitudine & in facundia, illo magistro cognitum & usurpatũ. Hoc, ne domesticis modo, id est Græcis testibus utamur, & M. Fabio uisum, qui hunc omnibus eloquentię partibus ortum & exemplum dedisse affirmat. Quid ego iam requiram amplius, aut dici ne aliquid speciosius aut gloriosius potuit? Vix hoc in tã multis & grandibus Græcorum laudationibus reperias, quod Latinus homo

lib.10

nus homo paucis uerbis complexus est. Omnibus inquit, partibus eloquentiæ, ne parum locuples huius esse autor uideretur. Cum tanta sit eloquentiæ magnitudo, ut hominis unius ingenio atq; industria uix posse tota comprehendi existimetur. Sed quid addit Fabius? ortum & exemplum dedit. Iaceret igitur illa absque hoc uel potius nulla esset, quid enim esset non orta? Quantum hoc autem, non solum Homerũ parentem esse eloquentiæ, sed etiam magistrum atq; doctorem, qui non modo ipse speciosissima illius opera elaborauerit, sed alijs etiam ad imitandum proposuerit. Sit igitur in partu eloquentiæ maior huius fama, instructio quidem certe cum summa humani generis utilitate est cõiuncta. Reliqua sunt doctrinę genera duo, de Natura & Moribus. In quibus unum Homerũ tam multis dissentientibus decretis atq; placitis Sapientum, occasionem prębuisse, & suppeditasse materiam disputationum, apertum & clarum esse putant. Nam & ueterum plane dogmata ab illo sumpta, & hæc à sequentibus secundũ ipsum emendata, correcta, locupletata esse probare conantur, & ut mihi quidem uidetur probãt. Academici certe nobilissima Philosophorum natio, imprimis studiose testimonijs uersuum Homericorũ usi sunt. Sed in Physicis semper fuit inter doctos dissidium, uidelicet quod de rebus obscuris & abstrusis, neq; ad iudicium, neq; sensum communem patentibus atq; apertis, cum diuersorum ingenia in exquirendo uero laborarent, idem uideri uniuersis non magis uel potius multo minus potuerit, atq; in dubijs caussis pluribus aduocatis & consultis, probabilia quisq; sequebatur, quæ alius non ijsdem rationibus ductus, commouere atq; impellere

pellere, huiusq; mox similiter alius tradita labefacta-re semper aliquis consueuit. Cum autem post primas inuentiones quasi recenter natas adhuc imbecilles & titubantes, multis sęculis maxima summorum uirorum studia sese in illis explicandis occupassent, extitit tandem acerrimo uir ingenio & promptissima industria, doctrina incredibili Aristoteles, qui tanquam cognitor datus à rerum Natura ipsaq; sapientia, caussam hanc aduersus alios disceptaret, si quo modo aliquando lis decidi posset. In quod ille ita bonam atq; laudabilem operam dedisse existimatur, ut nunc qui pręter hunc alium Philosophiæ autorem quærat uel etiam nominet, non audiendus esse uideatur. Diligentia quidem certe huius tanta fuit, ut alicubi in tenuitate exquisitionis offendi soleant ij quorum animi à subtilitatibus nō necessarijs abhorrent, qua maxima de caussa scripta ipsius ab sectatoribus quoq; neglecta fuisse arbitror, partim quod in quamuis admirabili sciētia huius & copia, amplitudinem requirerent Platonis, quo magistro usum Aristotelē scirent, partim quia uel molestia studij fugiebatur, uel animi uis deerat ad intelligendum difficiles & pressas disputationes, & indagandos sensus callidiores ac remotiores à uulgari captu. Sed de hoc quisq; statuat quod libuerit. Quicquid certe differendo sapientes illi ueteres quasi celebrauerūt, de rerum natura atq; ui, hoc totum de Homericis ueluti seminibus exortum esse apparet. Neq; nos nunc manifesta illa omnibus memorabimus. De Numine diuino, de Cœli, Aeris, stellarum, maris atq; terræ, motu, effectione, specie, proprietate atq; statu. Et quæ alia similiter euidentia & conspicua sunt in hoc autore. Sed quæ de ipsius magis recon-

ditis

ditis significationibus sapientũ cura & uestigatio eruit
atq; proposuit. Vt illa ueterum de rerum incertitudine
opinio, in qua fuit Democritus, Empedocles, Parmeni
des, Anaxagoras, cuius etiam quondã celebre dictum
ferebatur ad amicum quendam suum: Sic esse cuiq; res
omnes uti ipse arbitraretur. Quod si fieri potest, ut men
tis atq; animi ratio & intelligentia existimationes di-
uersas admittat, Res scilicet etiam certitudinẽ & quan-
dam quasi stabilitatem non poterunt retinere. In quo
Aristoteles hoc molestissimum esse aiebat, si illi tanto- τῶν .γ. μετὰ
pere fallerentur, qui maxime Verum quatenus hoc cer- τὰ φυσικά.
ni posset, uidissent. Eos autem esse qui maxime quæ-
rerent atq; sequerentur. Si enim hi talibus opinionibus
tenerentur, & de Vero istum ad modum docerent,
quærebat quo nam pacto sperandum esset, ut Philo-
sophi alacriter & sine tristicia in suo studio uersarentur:
cum Verum perquirere, idem esse quod uolucres cur-
su sectari uideretur. Sed nos ad rem redeamus, quam
sumptam de Homero demonstremus. Quid enim di-
cit aliud apud hunc Vlysses? ut Cicero, sic enim pu- ὀδ. σ.
to, conuertit.

Tales sunt hominum mentes, quali pater ipse
Iuppiter auctiferas lustrauit lampade terras.

Atq; idem de hoc innui Aristoteles uisum scribit, quod
Hectorem afflictum hostili manu & exanimatum ἀλλο
φρονέοντα iacuisse Homerus fecerit, ut qui in conster-
natione quidem animi, non careret intelligentia ac ra-
tione, sed ea non similiter uteretur. Illa uero tota histo-
ria de anima Platonicorum, siue est Aegyptiaca siue al-
terius gentis, Homerica est. Quid enim dicit in eo libro
quo moritur, Socrates Critoni, à quo rogatus fuisset

C quemad

quemadmodū ſepeliri uellet (ut omnia Ciceronis uer-bis referā, quibus enim poſſim præclarius?) Multam ue ro, inquit, operā, amici, fruſtra cōſumpſi, Critoni enim noſtro non perſuaſi me hinc auolaturū, neq; quicq; me relicturū. Non uolebat ſe uideri eſſe corpus ſuū, ſed ani mum, recte ne an ſecus, nihil ad nos in pręſentia quidē. Sed nūquid Homerum hoc illi ſubieciſſe credibile, qui de anima Thebani Tireſiæ hos uerſus fecerit?

ὀδ.λ. ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ θηβαίου τειρεσίαο
χρύσεον σκῆπτρον ἔχων.

Ad ipſum enim Tireſiam quod infertur referendū ap paret, id eſt certe hominem qui animus eſſet. Iam tripar tita diuiſio animæ, rationis, iracundiæ, cupiditatum, manifeſte Homerica eſt. Neq; dubitant plurimi ſingu-larum etiā, ſiue partium illarū, ſeu naturarū domicilia hæc Platonica, de Homero accepta, quaſiq; conducta eſſe. Quid Mediocritas, quā tantopere extulerunt peri-patetici, nōne ab Homero demonſtrata? Qui, cū ubiq; ignauos immoderate & exultare, & quaſi proſterni tā animo q̃ oratione faciat, hæc omnia temperata intro-ducit in fortibus uiris, Cum illos trepidare & palleſcere
ἰλ.ν. atq; nimis timere negat. Et Vlyſſes plane reijcit nimia, ac mediocria probat, cum ſe Diomedem ualde uel lau-dare uel uituperare uetat. Menelaus quoq; plane dicit ſe
ὀδ.ο. ſuccenſere ijs qui immodico hoſpites uel amore uel o-dio proſequātur, modum enim eſſe optimum. In quo autem ſibi Academici atq; peripatetici, ſiue hæc una fa-milia eſt, uehementer placuerunt, ut in exquirendo ue-ro, à ſenſibus ſubiectis rebus cogitationes abſtraherent, an non magiſtrum hunc habuiſſe credendum, apud quem legiſſent talia?

Vtq;

Vtq; cito humanæ uis transuolat impetu mentis
Cum secum fuerit quàm multis illa reuoluit
Hospita terrarum in regionibus, atq; ibi passim
Nunc huc nunc illuc repetendo cuncta uagatur,
Sic celeri in cœlum Iuno est sublata uolatu. ἰλ. θ.

Et simulachrū quidem Herculis apud Orcum comparuisse, cum ipse in diuorum consortio delectaretur cum Iuuenta coniuge. Sed nobis in his modus tenendus, dicendumq; fortasse aliquid & de posterioribus. Quorū Zeno Cittiensis, qui uideretur multo omniū exquisitissime & subtilissime Philosophari, libros etiā cōposuit quæstionum Homericarum, unde facile apparet quàm multa ab illo, quem tanta cupiditate legeret, ipse didicerit. Quis uero etiam magistrum quærit alium Epicurei dogmatis, cui lecti sunt uersus Homerici de Odyssea, quibus Vlysses sibi negat quicquam cogitanti uideri beatius, quàm si in læticia publica conuiuia & carmina frequententur, & pocula plena circumferātur? Cum autem ea pars Philosophiæ quæ de moribus est, plurimi fieri propter eximiam utilitatem & soleat & mereatur, possumus, ut opinor, contenti esse in hoc Horatij testimonio, ne quid amplius nunc quærere uelimus, qui affirmat eum hunc poetam esse, ὀδ. ι.

Qui quid sit pulchrum, quid turpe, quid utile, quid non,
Plenius ac melius Chrysippo & Crantore dicat.

Quorum alter porticum fulcire dictus est, alter in Academia primas aliquando tenuit. In hac parte plurimum momenti atq; ponderis habent optimarum sententiarum atq; monitorum subiectiones, quarum præclarissimæ quæq; apud posteriores poetas de hoc autore deriuatæ comperiuntur. Quibus etsi omnem quasi

materiam hic suppeditauit, unde sua industria diuersissima opera effingerent, hæc tamen sententiarum explicatio in primis declarat, cur Aeschylus dicere solitus fuerit: Sua scripta particulas esse de magnis cœnis Homericis. Sed cum hoc genus sit duplex, unum in quo paucis uerbis aliquid breuiter quidem profertur, cuius intellectus tamen latius pateat, alterum quod copiosa oratione exponitur, nonnihil exemplorum adducamus de quibus planum fiat, celeberrima dicta posteriorũ ab hoc accepta esse. Cum autem illa breuia, & contorta, quæ Græce ἀποφθέγματα nominantur, Latine seruata proprietate dici uix posse uideantur, græca quædã memorabimus. Vt hoc, μηδὲν ἄγαν, quod Terentius protulit, Ne quid nimis. Nonne ex ijs natum, quæ supra memorauimus ad mediocritatis considerationem deduxisse peripateticos existimãdum? De quo & hoc factum ἄριστον μέτρον. At istud ἕπου θεῷ, certe fluxisse de Homerico uidetur, uel hoc, (Athen. lib. 8.)

ἰλ. ά. *Iussa Deæ semper mihi uestra capessere fas est.*

Vel hoc, quod de illo Maro uidetur transtulisse

ὀδ. ί. *Ducente Deo,* Vel sane hoc.

ὀδ. δ. *Poscebant semper sua Dij mandata tueri.*

Item καιρὸν φυλάσσου, dubium ne quin de hoc quasi effloruerit, quod ait Subulcus? Tempus esse & dormiendi, & auscultandi iucundos sermones, neq; prius quàm oporteat cubitum eundum. (ὀδ. ό.)

At ὀργῆς κρατεῖν, unde nisi de hoc?

ὀδ. ύ. *Sic ait inq; domat ualido sua pectore corda,*
Ipsa gerit morem quamuis afflicta uoluntas.

Sed iam ad uerbosiores illas sententias ueniamus, atq; notissimæ sunt de fato illę, ut hæc.

ἰλ.ζ

Fati nemo poteſt uim declinare uirorum,
Sed forti ignauoq; ſimul genito illa ferenda eſt.

Euripides in Herculidis ita fecit,

Haud fatale quod eſt licet
Effugere, hoc ſapientia
Nunquam reppulerit, neq;
Proficiet ſtudio ſuo
Hoc conari auſus.

Idem Hyppolyto.

Fatalis nulla neceßitatis eſt fuga.

Theognis ita.

Cyrne pati cunctis tulerint quæ fata neceſſe eſt.

Homerus alicubi dicit ſcelera ſæpe punire Deos ſerius, ſed grauius. ἰλ.δ

Euripides Ione.

Eſt quidem Deum ira ſæpe tarda, nunquam negligens.

Homerus rurſum ſic: ἰλ.κ.

Coniunctis ad iter peragendum forte duobus
Alter ab alterius ſenſu quod proſit utriq;
Sæpe præitur, at unius & ſunt pectora tarda
Et leue conſilium, ac acies improuida Mentis.

Euripides Phœniſſis,

Vir unus omnia non uidet.

Homerus ita, ὀδ.ζ.

Nam melius nihil eſſe poteſt optabilius ue,
Vnanimi quàm ſi coniuncti corde iugalem
Fœmina uirq; thorum celebrent.

Euripides Medea,

Fœlicitas hæc & ſalus eſt maxima
Inter uirum uxoremq; ſi permanet amor.

Homerus ita expeditam & agilem introducit Aten, ut ἰλ.τ.

per hominum capita ingredi dicat.

Antigona Quid Sophocles?

Nam compendio

Celeres Deum stulto ultiones irruunt.

ἰλ.ο Homerus, eos qui uereantur in pugna, plærosq; incolumes reuerti ait. Sophocles ita:

Sed superstitum

Plærosq; seruat imperij obseruantia.

ὀδ.θ Dicit Homerus, Nō oportere quenquam malo facinore fretum esse, Nam ueloces à lentis quoq; opprimi, ut ualidum Martem Vulcanus debilior cepisset.

Theognis sic.

Consilio capit infirmus persæpe ualentem

Ius immortales hoc statuere Dei.

Idem, sapientes uinum quod immodice hauserint deformare dicit. Vnde? nisi de Homericis uersibus qui sunt in Odyssea:

ὀδ.ξ *Sæpe iubet fatuum sapientes carmina uinum*

Accinere, & risu lætas agitare choreas,

Verbaq; promit, quæ melius tenuisse fuisset.

ἰλ.σ Idem egregie monuit, cum prẹterita non reuertantur, ut prospiciamus futura, scilicet de hoc, ut Cicero: Verum præterita omittamus.

Idem Theognis,

Nemo quidem cunctis rebus ubiq; sapit.

At Homerus

ὀδ.θ *Non uni daut cuncta Dei bona.*

ὀδ.ν Et Polydamas negat unum Hectorem posse omnibus rebus prẹstare. Sophocles Philocteta, dicit singularem artem, & rationem esse eorum quibus Iuppiter tenendum regni sceptrum commiserit.

Idem

Idem ante Homerus, ἰλ.α

Namq; haud sceptrigeri est uulgaris gloria Regis
Cui decus ipse hominum pater addidit atq; Deorum.

Non est, inquit Sophocles, Ille uir Antigona
Stultus, nec infelice sorte, qui malo
Forte implicatus ut mederi possiet
Annititur, neq; fouet illud peruicax.

Homerus idē elegantissima breuitate dixit: ἀκεσταί τοι φρένες ἐσθλῶν. Quo significatur bonos & libenter placare & placari, annuitq; solere ut priora delicta emendentur. ἰλ.ν ἰλ.ω

Ait apud Homerum Achilles, Duo esse posita in cœlo fatalia uasa, de quibus, obscurior enim expositio est, nondum conuenit inter Grammaticos, Eum locū Pindarus etiam interpretari non reueritus est, cum dicit, sic diuidere bona malaq; Deos hominibus, ut singulis bonis gemina mala applicentur. πυθ.γ ἰλ.π

Homerus Iouis uoluntatem præstare semper rationi mortalium affirmat. Et facile illum fortibus etiam uiris formidinem incutere & eripere uictoriam. Secundum quod Sophocles: Si Deus conuellat, nullius, inquit, robur tantum est qui periculum effugere possit. Electra

Sed satis demonstratum esse confido quod proposueram, ac fortasse longior in his congerendis fui quàm oportuit. Non enim hoc agimus, ut in hac parte ostentemus quandā singularem memoriā nostram, sed ut in dicentur quasi intento digito fontes, unde plæraq; dicta bona atque utilia à posterioribus hausta essent, omnia enim colligere & infinitum esset, & uestro studio est relinquenda hæc fructuosissima inquisitio atque cura, cum ad artium eruditionē, tum uero culturā uitæ.

Ad quam

Ad quam bene atq; laudabiliter instituendam, ita multum habere momenti lectionem huius poetę, sapientissima quondam ciuitas Atheniensium iudicauit, ut lege lata, iusserit quinto quoq; anno, cum illa maxima festiuitas Panathenęorum celebraretur, huius uersus solenniter accini, utq; pręter eos omniũ aliorum recitationem interdixerit. Viderunt enim legibus quidem imprimis doctrinam morum contineri, sed eã esse cũ breuiorem tum inamœniorem. At Poetæ & deligere præcipua, & ea sic proponere, ut quasi redimita ornatu uerborum & compositionis, gratissima & amabilissima redderent. Quorum principem Homerum & præstantem in utroque esse scirent. Possem quamuis multa ad hunc modum alia persequi, sed propero ad ipsam rem, hoc est, tanti autoris explanationẽ. In ipso etiam opere sæpe huiusmodi commemoranda sese offerent. Neq; mirum ulli uideri debet, in unum hũc, tantam excellentiam conferri, cum ea comperiatur fuisse apud ueteres sententiæ eius quæ Homerica diceretur autoritas, ut hãc defugere nõ secus atq; oraculi diuinitatẽ nefas haberetur. Itaq; & Pisistratus unius uersus insertione in Odysseæ librum XI. heroicam opinionem Theseo cõfecisse existimatur, Is est in fine illius libri:

Ex Lycurgo κατὰ λεωκράτ.

Θησέα πειρίθόον τε θεῶν ἀριδείκετα τέκνα,

Vel ut alibi scribitur, ἐρικυδέα τέκνα.

Plutar. in Theseo

Et Solon calliditate simili caussam obtinuit de Salamine arbitris captis Lacedæmoniјs. Recitasse enim fertur tanquam Homericum suppositum à se de catalogo uersum.

Plut. in Solo.

Αἴας δ᾽ ἐκ σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας
Στῆσε δ᾽ ἄγων ἵν᾽ ἀθηναίων ἵσαντο φάλαγγες.

Quo

Quo ſtatim probatum fuerit arbitris Salamina ad ciuitatem Athenienſium pertinere. Huc accedit illa quaſi prærogatiua antiquitatis, cum Herodoto omnium hic antiquiſſimus, hoc eſt, primus poeta eorum qui fama doctrinæ clari ſint, eſſe uideatur. quanquam enim ille coniunctim de Homero atque Heſiodo uerba faciat, tamen nos libenter M. Ciceroni aſſentiẽtes, ſic interpretamur, ut multis ſeculis priorem Heſiodo Homerum fuiſſe intelligamus. Cum non fugiat nos plærosque Græcorũ hos ambos in unam ætatem contuliſſe, & quoſdam tradidiſſe in Eubœa hymno uictum ab Heſiodo Homerũ, cuius quidem ſuæ uictoriæ ipſe mentionẽ facit, aliquos etiam Heſiodum feciſſe antiquiorem Homero, ſicut & Muſæum, Orphea, Pamphon. Sic autem Herodotus, nam Græca recitare libet, ἐυτέρπῃ. οἱ δὲ πρότεροι ποιηταὶ λεγόμενοι τούτων τῶν ἀνδρῶν γενέσθαι, ὕστερον, ἐμοὶ δοκέειν, ἐγένοντο τούτων. Quamobrem paucos quoſdam, qui Homerica ſcripta carpere ſua cenſura, & uituperare auderẽt, non ſecus atque impios & ſacrilegos cuncti auerſati fuere. Ex quibus Zoilum etiam de ſaxo præcipitem tota Græcia ægiſſe legitur. Sed de his ſatis, uel potius nimium, preſertim aliud nobis agentibus. Nunc ad rem igitur ipſam quam inſtituimus, aggrediamur. Quæri ſolet ab ijs, qui ueterum ſcripta ſuſcepere explicanda alijs, priuſquam incipiant exponere interpretatione ſua, De autore, de genere ſcripti, de illius titulo, de uoluntate & conſilio autoris. Atque ita deinceps explanationem, diſtincto toto opere, ſingulorumque librorum, ſiquidem illud plures continet, argumentis enatratis, in manus ſumunt. De quibus etiam nos ipſis nunc deinde ſingulatim breuiter quidem differemus, ut quam pri-

mum ad ipsam explicationem peruenire possimus.

DE AVTORE.

AVtor horum scriptorũ Homerus est. De quo si uelim memorare quę passim prodita sunt, nimis longum fiat. Hoc nobis satis esse poterit, propter antiquitatem, & originem & patriã & ciuitatem, etiam tempus quo uixerit, uitamq; adeo & fortunas, ac mortis genus ignorari, & hæc omnia, id quod fieri solet in ultima antiquitatis historia, fabulis inuoluta esse. Itaq; & alij humillimam originem illius, alij diuinam tradidere, nam & serua natum, & fluuio Melete, uel Mercurio & Prophetide Thebæa, uel Apolline & Calliopa, proditum est. Et alij Græcum, atq; horum quidam insulanum hominem, ut Chium, aut Ithacesium, aut Cyprium, quod & oraculo proditum Pausanias scribit, nam & oracula de hoc poeta ędita fuere, alij Aegyptiũ, alij Syrum, nonnulli Lydum, quidã Troianũ, aliqui Italum atq; adeo, quod miremur, Romanum fecere. Septem autem ciuitates Græcorum, de hoc contendisse, cum singulæ sibi uendicarent, epigramma testatur.

Gell. lib. 3. cap. 11. ἑπτὰ πόλεις διερίζουσι περὶ ῥίζαν ὁμήρου,
σμύρνα, ῥόδος, κολοφὼν, σαλαμὶν, ἴος, ἄργος, ἀθῆναι.

Quæ & sic feruntur.

Epigr. li. 4. ἑπτὰ ἐριδμαίνουσι πόλεις διὰ ῥίζαν ὁμήρου,
κύμη, σμύρνα, χίος, κολοφὼν, πύλος, ἄργος, ἀθῆναι.

Et sic.

ἑπτὰ πόλεις μάρναντο σοφὴν διὰ ῥίζαν ὁμήρου,
σμύρνα, χίος, κολοφὼν, ἰθάκη, πύλος, ἄργος, ἀθῆναι.

Circulatorem aliqui & superstitiosum fecere. Nam & tota ubiq; Gręcia uagantem prope mendicasse uictum,

& umbras Heroum excitasse carminibus suis, sunt qui scripserint. Cæcum quidem fuisse fere omnes fatentur, multi etiam natum cæcum tradidere, fuisse quidem cæcum ipsius iudicio constat, qui & hoc cõmemorat, & se præterea habitare in insula Chio, in hymno quo Apollinem celebrat, quos uersus, & Thucydides lib. 3. historiarum inseruit, deq; ijs unus hic est.

τυφλὸς ἀνὴρ, οἰκεῖ δὲ χίῳ ἔνι παιπαλόεσσῃ.

Vixisse ante suam ætatem scribit Herodotus, cui in temporum & nominum assignatione plurimum fidei tribuendum iudico, annis circiter. cccc. Sic enim in secundo historiarum illius libro legitur. ἡσίοδον καὶ ὅμηρον ἡλικίην τετρακοσίοισιν ἔτεσι δοκέω μευ πρεσβυτέρους γενέσθαι καὶ οὐ πλέοσι. Idem dicit Troianum bellum antecedere ætatem in qua ipse uiueret, annis octingentis. Ita reperiretur Homerus Troianis temporibus inferior annis. cccc. medius uidelicet inter illa & Herodotum. Sed hæc nimis longe & ab aliorum traditis, & ab ijs abhorrent, quæ in Homeri uita memorantur, cui autor præscribitur Herodotus, haud sane falso, ut opinor. Cicero in quinto libro Tusculanarum quæstionum in Lycurgi hunc ætatem refert. De qua & ipsa minime constat. Porphyrius scripsit fuisse natum Homerũ post Troiæ excidiũ annis ducẽtis septuaginta quinq;, ante olympiada primã annis centum. xxx. Hanc autem post Troiæ excidium conditam annis quadringẽtis accepimus. ad quam rationẽ omnia congruunt, etsi nonnulli conditam illam post Troica tradidere annis quadringentis sex, nonnulli quadringentis sexaginta. De quibus suspicio oritur in exposito Herodoti loco mendũ esse, & legendum forte pro τετρακοσίοισι, ita, ἡλικίην τ' ἑπτακοσίοισι

σίοισι. Sic enim congruerent aliquatenus hæc cum ijs
quæ in uita Homeri leguntur, Iuniorem esse illum Tro=
ianis temporibus annis. clxviij. Neq; enim refert quod
lxviij. supersunt, cum uoluerit Herodotus illo in loco
constituere tempus, quod ætas certe illorum poetarum
non excederet, ut inferiores quidem, nullo autem mo=
do superiores duci possent. Huc accedit, quod in eadẽ
uita Homerica manifeste dicit Herodotus inter ætatem
Homeri & bellum illatum Greciæ à Xerxe, intercedere
annos sexcentos. xxij. quo ipse bello posterior fuit. Etsi
reperio & hoc annotatum, Arctiuum quendam Home
ri discipulum uixisse olympiade. ix. annis post Troiana
tempora. cccc. Quapropter in medio sane hæc & inex=
plicata relinquamus, quid enim facere possimus, non
inuenio, tãta est in temporibus notatis diuersitas & in=
certitudo. Hoc tamen non dubium est, abesse à nostra
ætate Homericã, non paucioribus annis bis mille qua=
Lib. 7. ca. 16. dringentis, cum & Plinius scribat ante se illum fuisse an
nis prope. M. Hoc bellum est, quod idem Plinius pro=
Lib. 30. ca. 2. didit, Appionem Grammaticum euocasse umbras ad
percontandũ Homerũ qua patria quibusq; parentibus
genitus esset, non tamen ausum profiteri quid respon=
disset. Nos igitur feramus æquo animo ignorationes
in hac quasi caligine antiquitatis. De nomine quidẽ &
ipso cõtrouersia est, qua de caussa impositũ huic uidea
tur. Herodotus à fluuio Melete Melesigenẽ primũ, mox
Homerũ, quo lingua Cumęa cęcus significetur, appella
tum scribit. Ad hanc caussam Grãmatici etiã originẽ no
minis accomodarũt, & fecerũt ὅμηρον quasi μήορον per
metathesin. Alij datũ obsidẽ fuisse, cũ bellũ esset Smyr=
næis cum Colophonijs, obsides aũt Græce ὅμηροι sunt.

Iam &

Iam & hoc traditum, Homerum in Aegypto de quadã sacerdote, Mercurio patre, genitum à primis incunabulis hirsutum femur habuisse, qua nota insignis cum esset, obtinuisse de indicatione nomen putatur, cum propter admirationem ὁ μηρὸς id est femur appellaretur, Vt apud Latinos Suræ & capitones, dicti fuere. Cæcum alij natum, alij factum morbi ui tradidere, Neq; defuerunt qui haud reuera cæcum fuisse crederent, sed hanc famam extitisse de mirifica continentia & moderatione homins, qui nullis cupiditatibus se uinci pateretur, quæ soleant per oculos penetrare ad animos mortalium. Mortuum quidem animi dolore prodidere, cum griphum piscatorium dissoluere non potuisset. Quod & Philetæ accidisse scribunt, quærenti neq; inuenienti explicationem argumen[illegible] cuiusdam ex ijs quæ ψευδόμενα uocantur. Hoc Herodotus falsum esse & morbo illum interijsse scribit. Sed de his quod quantumq; uolet assumere quisq;, quod credat, poterit. Eius sepulchro epigramma appositum huius sententiæ. Ex Aethiopico 3. Heliod.

Condit humus caput hæc sacrum, qui uersibus arma
Fortia diuinis heroum ornauit, Homerum.

De eodem nos quondam adolescentes hoc Distichon lusimus.

Flumina qui magni & ditem miratur Homeri
Venam, de fluuio cogitet esse patre.

Fuere & Grammatici hoc nomine duo, unus Byzantius, alter cognomento Sellius. Ab hoc autẽ nostro putantur ὁμηρίδαι denominati posteritas huius Poetæ in Chio, uel qui illius poemata agerent. quod uerbum est in Ione Platonis. Sed iam de autore finem dicendi, & de genere scripti uerba faciamus.

DE GENERE SCRIPTI.

EOrum quæ oratione exponi ſolent, una eſt diuiſio compoſitionis. Nam aut numeris, qui Gręce ῥυθμοὶ ſunt, cõcinnata illa ita eſt, ut μέτρα ſint, qui uerſus dicuntur, Aut ſoluta hac lege fertur libera, quæ dicitur proſa oratio, propterea quod procedẽtem nulla compoſitionis neceſſitas retorqueat & conuertat. Alia eſt diuiſio generalior Platonica illa, cum dicimus omnem expoſitionem uel eſſe Narrationem, ipſe ἁπλῆν διήγησιν uel δι' ἀπαγγελίας τοῦ ποιητοῦ nominat, uel Actionẽ, uel miſtam. Atq; hæc eſt certior & abſolutior quàm quę à Rhetoribus traditur. Narratio eſt enim omnis oratio, qua aliquid eſſe aut non eſſe, quaq;, quid ac quale ſit uel nõ ſit, refertur, ut omnes diſputationes & hiſtoriæ ſiue rerum geſtarum ſeu fictarum. In hoc genere nulla agnoſcitur niſi autoris perſona. Actio autem tota eſt in Imitatione, cum autor ſermonem omnem in perſonas cõfert à quibus res agi uideantur, non narrari. Vbi uero autor ſuam etiam perſonam admiſcet, ibi genus miſtum eſt, ſeu δι' ἀμφοτέρων. Exempla primi generis poterunt eſſe hæc: Vrbem Rhomam, ſicut ego accepi, condidere atq; habuere initio Troiani, qui Aenea duce profugi uagabantur. Item

Ruſticus expectat dum defluat amnis, at idem
Labitur & labetur in omne uolubilis æuum. Item,

Poeta cum primum animum ad ſcribendum appulit, & cætera, ſunt enim nota. Item poema Virgilianum, cuius initium

Sicelides Muſæ paulo maiora canamus.

Secundi autem generis poema Virgilianum.

Tityre

Tityre tu patulæ recubans sub tegmine fagi. Et istud:

Cur non Mopse boni quoniam conuenimus ambo. (diæ.

Ciceronis Cato & Lælius. Omnes tragœdię & Comœ

Tertij generis exemplũ, carmen Horatianũ cuius initiũ

Pastor cum traheret per freta nauibus

Item hoc Maronis:

Formosum pastor Corydon ardebat Alexin.

Libri Ciceronis de finibus. Item de natura Deorum. Aeneis Virgiliana. Atq; huius etiam generis Homerica est Poesis, composita uersibus, hoc est certa dimensione pedum, Græci μέτρα uocant. Quorum cum formæ seu species sint uarię, perfectissima hæc habetur Dactylica senaria id est ἑξάμετρος, senis enim pedibus exprimitur æqualium partium, dactylo & spondeo, promiscue illis quidem positis, sic tamen ut dactylus quintum semper locum occupet. Quod si quid reperitur aliter factitatum, hoc ut singulare & licenter usurpatum à Poeta, annotari solet, quemadmodum uersus qui dicuntur σπονδαΐζοντες.

τὸν δ᾽ ἐπικερτομέων προσέφης, Πατρόκλεις ἱππεῦ. ἰλ. π

Aut leues ocreas lento ducunt argento. Aen. 7

Item qui ὑπέρμετροι & ὑπερκατάληκτοι, longiores una syllaba, quę solet plærumq; insidere in sequentis uersus initialem uocalem, ut

Τρῶας ἀπώσασθαι καὶ ἐρυκέμεν εὐρύοπα Ζῆν᾽ ἰλ. θ
αὐτοῦ. Aliter.

Τοῦ φέρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν, ἐν δὲ καὶ ἤϊα ὀδ. μ
κωρύκῳ.

Τρεῖς γάρ τ᾽ ἐκ Κρόνου εἰμὲν ἀδελφεοὶ οὓς τέκετο Ῥέα ἰλ. ο

Iactemur doceas, ignari hominumq; locorumq; Aeneid. 1

Erramus

Quin

Aeneid. 6 *Quin protinus omnia*
Pellegerent oculis.

Item qui λαγαροὶ uocantur quasi elumbes, cum in medio neglecta pedum obseruantia uidetur, Vt

ἰλ. ε ἡ δ᾽ ἐμὲγ᾽ ἰάχουσα ἀπὸ ἕο κάββαλεν υἱόν.
ὀδ. κ Φαιήκων, μηδ᾽ ὅτω φίλον δ᾽ ἵι παρὶ γένοιτο.
Georg. 2 *Muneribus tibi pampineo grauidus autumno.*
Aeneid. 11 *Consilium ipse pater & magna incepta Latinus.*

Itemq; ἀκέφαλοι μέτροι qui initio ac fine deficiunt.

ἰλ. ψ Vt ἐπεὶ δὴ νῆας τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκανε.
ὀδ. π φθινύθουσιν νύκτας τε καὶ ἤματα δακρυχεούσῃ.
ἰλ. μ Τρῶες δ᾽ ἐρρίγησαν ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν.

Fluuiorum rex Eridanus, ἀκέφαλος est.

μέτροι adducuntur de Liuio à Terentiano.

Balteus & reuocet uolucres in pectore sinus.
Dirige odorisequos ad certa cubilia canes.

Et ipse Homericum ita uertit:

Attoniti Troes uiso serpente pauitant.

Genera quidem metrorũ & singulatim dactylicas formas exponere, nimis longum fuerit, & illa passim inueniuntur à Grammaticis collecta, has etiam persequi fructum habiturum non uidetur.

Heroicos autem uersus dixere, hoc genus longorũ uersuum, ut Ennius uocauit, quod conueniret historiæ magnorũ & fortium uirorũ, hoc est τῶν ἡρώων, ut Horatius:

Res gestæ regumq; ducumq; & tristia bella,
Carmine quo poßint scribi monstrauit Homerus.

Dicuntur & ἔπη à cõsequentia, ut Etymologicis placet, ὅτι τὰ ἐφεξῆς τοῖς πρώτοις ἕπεται, uel à contextu uerborum. Dicuntur & πύθιοι, quia origo refertur horum ad oraculum Apollinis Delphici, quo primus omnium hic

hic uersus æditus fuerit.

συμφέρετε πτερὰ οἰωνοὶ ἄνθη δὲ μέλισσαι.

Est autem hoc genus carminum eorum quæ dicuntur, κατὰ στίχον, uel ἀμετάβολα, quod sequentes præcedentibus similes sint, neq; carminis modus mutetur.

Carmen quidem Latinis ᾠδὴ Græcis est, generalis appellatio, à canẽdo, sicut & camœnæ, quæ fuere quondam casmœnę, & carmẽtis ac camilla quæ priscis essent casmentis & casmilla. Sed ᾠδὰς & carmina proprie nominarunt ea quæ Græcis sunt μέλη, à suauitate cantus, & λυρικὰ, quia fidibus accinerentur, & χορικὰ, quod chorus caneret. χορὸς autem ἀπὸ τῆς χαρᾶς dictus, ut νόμων. β.
Platoni uidetur.

Est igitur Homericorum librorum genus orationis metricæ, id est carmen, & quidem formæ dactylicæ, mistæ cuiusdam rationis ἐκ διηγήσεως καὶ δράματος.

DE TITVLO OPERIS.

ποιητὴς proprie dicitur faber quidã Musarum, nam uox est appellatiua, κατ' ἐξοχὴν igitur poetæ sunt Musici opifices qui uersus faciunt & carmina componunt, incitati diuino quodã impetu animorum. ποίησις totum poetæ opus, ut Ilias, Aeneis. ποιήματα particulæ quædam operis. Homeri igitur poesis cõplectitur duo opera, unum cui titulus ἰλιάς, alterum cui ὀδυσσεία. Sed nos Iliados interpretationem promulgauimus. Hoc igitur nomẽ factũ patronymica forma, in significatione possessiui æolensium more, ab Ilio quæ appellatio urbis esset Troianę, ab Illo patre Laomedõtis, cuius est nomen
apud Homerum fœmininum, ut ἴλιος ἱρή. Nam gram= ἰλ. ζ.
matici confixerunt apud eundem ἴλιον αἰπὺ ἕλοιεν. ἰλ. ο.

Sed memorantur etiam alia poemata quorũ autor Homerus fuisse dicatur. Vt Amphiarai expeditio. Aniazoma. Ilias minor. Reditus. ἐπικίχλιδες, quod nomen factum uolunt à mercede quam acciperet à pueris pro illis uersibus, fuisse autem turdos. Pugna ranarũ cum muribus. Pugna aranearum. Pugna gruum. Margites. Hymni. De quibus relinquamus dubitationes grammaticis, maxime cum præter ὕμνους quosdam & βατραχομυομαχίαν, nullum nunc quidem illorum supersit, & Homerica tamen hæc quoq; credi absq; illius infamia, ut opinor, possint, quemadmodũ culex & alia ludicra Maronis. Thebaidos etiam quoddã scriptum propter præstantiam suam aliqui ad hunc retulerunt, & uersus
ἐν τῇ Εὐτέρπῃ Cyprios, quos Herodotus arguit non esse Homericos. Inter quædã autem parua illius poematia, quæ ab Herodoto cõmemorãtur, unum perelegans placet, cui nomen εἰρεσιώνη, recitare. Nam & aliqua ex parte cũ moribus præsentibus ille ad quem accomodati illi uersus sunt, conuenire uisus, & nos admodum humanissime ueterum consuetudinis cogitatio oblectauit. Nam collectis pueris fertur carmen ad ædes locupletorum accinuisse, cum preferretur ramus oleę lemniscatus. Ipse aũt præcinere soleret uersus quos nunc memorabo.

Εἰρεσιώνη ὁμήρου ποιημάτιον.

Δῶμα προσετραπόμεσθ' ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο
ὃς μέγα μὲν δώναται, μέγα δὲ βρέμει ὄλβιος ἀεί.
αὐτὰρ ἀνακλίνεσθε θύραι, πλοῦτος γὰρ ἔπεισι
πολλός, σὺν πλούτῳ δὲ καὶ εὐφροσύνη τε θάλεια,
εἰρήνη τ' ἀγαθή, ὅσα δ' ἄγγεα μεστὰ μὲν εἴη.
* κυρβαίη δ' αἰεὶ κατὰ κάρδοπον ἕρπετο μάζα,
* νῦν μὲν κριθαίην εὐώπιδα σησαμόεσσαν.

τοῦ παιδὸς δὲ γυνὴ κατὰ δίφρακα βήσεται ὔμμιν,
ἡμίονοι δ' ἄξουσι κραταίποδες ἐς τόδε δῶμα,
αὐτὴ δ' ἱστὸν ὑφαίνοι ἐπ' ἠλέκτρῳ βεβαυῖα.
νεῦμαι τοι νεῦμ' ἂν ἐνιαύσιος, ἔστε χελιδὼν
ἕστηκ' ἐν προθύροις ψιλὴ πόδας. ἀλλὰ φέρ' αἶψα.
* πάτερ σοί τῷ δ' ἀπόλλων' ἁγυιεῖ τι δός.
κεἰ μὲν τι δώσεις, εἰ δὲ μή, οὐχ ἑστήξομεν,
οὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδ' ἤλθομεν.

Quod autem mentio fit hirundinis, eo pertinet, quia sub illius auiculæ aduentum quasi lætiore tempore ueris, hæc cum carminibus circulationes hilarius agitabantur. Cuius rei & mentio fit ab Atheneo libro octauo, ubi & iambici uersus exponuntur, quæ à pueris cantarentur, quorum ultimi

ἄνοιγ' ἄνοιγε τὴν θύραν χελιδόνι,
οὐ γὰρ γέροντές ἐσμεν ἀλλὰ παιδία.

Atque ipsum etiam ramum qui præferretur, ut diximus, hirundinem dixisse, de his uidetur intelligi posse. Sed nos etiam Homericos uersus translatos in Latinum recitabimus.

LEMNISCI POEMATIVM
Homeri.

Hasce uiri inprimis opulenti aduenimus ædes
Qui locuples multumque; potest uiuitque; beatus.
Hostia nunc pateant, accedit copia diues
Gaudia quam, dulcisque; quies comitantur euntem.
Omnia uasa bonis multis cumulata redundent.
Pollineæ semper iaceant in corbe placentæ.
Hordea sed nobis nitidam & nunc sesama reddant.
Pulchra nurus molli recubet subnixa sedili.

Quiq; uehant hanc mula trahat ualidungula currus.
Ipsa per ingrediens electrum stamina ducat.
Annuus ecce tibi redeo annuus, interea istic
Vestibulum exilis posita ante resistet Hirundo.
Nunc age si quid das age nunc astantibus affer.
O pater Apollinem uialem munere
Afficito, nos tibi gratias habebimus.
Sin das nihil, nos hic tamen non stabimus,
Neq; tecum enim ut habitemus huc aduenimus.

DE CONSILIO AVTORIS.

COnsiliũ autoris atq; uoluntas fuit, exemplũ quoddam singulare fortitudinis hoc opere suo proponere, & Græcos ornare atq; insectari, planeq; infamare barbaros. Deniq; celebrare prędicatione sua res Gręciæ. Qua de caussa plurimum commendationis Homericis scriptis accessisse Isocrates putat, atq; ideo institutum à maioribus, ut huius poetæ carmina adolescentes lectitarent, ut & ad odio prosequendã barbariam, & imitandam uirtutem suorum popularium incitarẽtur. Atq; ob hanc etiam uoluntatem, non solum ob pręstantiã Musicæ siue artis, siue potius furoris ἐνθέου, à Platone appellari Homerus ἄριστος καὶ θειότατος τῶν ποιητῶν mihi uidetur, sed de hoc atq; etiam Platonica reiectione uel magis seductione huius poetæ, alias differemus.

πανηγυρικῷ.

OPERIS DISTINCTIO.

SEquitur operis distinctio. Hoc igit̃ libris uiginti quatuor absoluit̃, insignibus literarũ Gręcarũ notis. Nõ quidẽ ab ipso autore ita æditis, sed primũ à Pisistrato cõquisitis, & deinde ab Aristarcho uel Zenodoto ordinatis.

tis. Cicero quidẽ utrumq; Pisistrato attribuit his uerbis. *de orat. 3.*
Quis doctior ijsdem illis tẽporibus aut cuius eloquentia literis instructior fuisse traditur quàm Pisistrati? Qui primum Homeri libros, confusos antea, sic disposuisse dicitur, ut nũc habemus. Tradidere hoc Gręcorum alij multi & Epigramma ea de re fertur.

Plato scribit Hipparchum filium maiorẽ natu Pisistrati, quem Harmonius & Aristogiton interemere, cũ alia eruditione instruxisse ciues suos, tum Homeri poemata primum in Atticam deportasse & curauisse ut in festiuitate panathenaica à cantoribus, qui ῥαψῳδοὶ dicebantur, alternis illa concinerentur. Ante hæc igitur tẽpora dispersa in Gręcia carmina fuere huius poetæ, ut ipse diuersis in locis aliquam partem illorum ędiderat. *ὑππάρχῳ*
Neq; ego existimo Homerum tam egestatem ad illos perpetuos errores, ut multi perhibent, adegisse, quã Cupiditatem & studium cognoscendæ & totius Græcię, quam suis carminibus illustrare cogitaret, & historiæ quoq; belli Troiani quod argumentum tractare proposuisset. Viguisse autem adhuc memoriam illarum rerũ oportet, Siquidem non fuit hic, ut fere conuenit, posterior quàm annis siue xxiiij, siue uigintiseptẽ, siue etiam sexaginta supra centum. Addit Philostratus de rebus gestis ad Troiam, consuluisse umbram Vlyssis profectum Ithacam in Psychomantium, atq; de illo omnia cõperisse quæ postea fuerit complexus uersibus, Cum quidẽ pactus esset Vlysses mercedem commemorationis suę, laudem & celebrationem famæ atq; nominis sui. Sed hoc ille sane confinxerit, siue uerũ attulerit, quid enim refert? Id quidem obseruauit Appion Grãmaticus, primi uersus Iliados syllabam primam, duas literas com- *MH*

prehendere, quibus numerus quadraginta & octo designaretur, atque eo probare uoluit post omnes Rapsodias confectas, hunc uersum proposuisse Homerum Iliados operi, ut numerum suorum poematum definiret atque exprimeret. Quæ quidem est perexilis notatio, ita ut aliæ aliorum multę. Nam infinita quędam Grammaticorum turba in huius autoris scriptis suam sapientiam conata est ostendere, unde & hoc natum, cum illi audacissime interdum scripturam mutarent, eos Homeri libros esse castigatissimos, qui essent incastigatissimi. Sed similiter & hoc notatum subtiliter, Iliados uersum primum & ultimum parem esse numero syllabarũ, primo & ultimo Odysseæ. Sed hæc curiosis relinquantur. Cum autẽ nominarim in superioribus Rapsodias Homericos libros, Ne ignoretur uocabuli significatio placet & hoc addere. ῥαψῳδοὺς dictos quondam eos, qui aliena carmina in publicis cõuentibus accinerẽt. Quod cantiones quasi fuerent concinnatione mutua, seu quia collectos aliorũ uersus consarcinarent. Sophocles Oedipo Tyr. ὅθ' ἡ ῥαψῳδὸς ἐνθάδ' ἦν κύων. quam & paulo ante ποικιλῳδὸν uocarat. ῥαψῳδία carmen. & ῥαψῳδεῖν uerbum. Sunt qui deducant à uirgula ὅτι ῥαβδοῦχοι ἠγωνίζοντο. Est autem ψ duplex non minus βς quàm πς, ut ἅρψ. Plato in Ione τὸν ῥαψῳδὸν ait esse interpretem poetæ, qui audientibus uoluntatẽ & sententiam illius explicet, quapropter non modo elegantem pronunciationem uersuum ab hoc, sed etiam enucleationẽ poematum requiri solere. Et quia potissimum horum studium circa Homerica carmina uersaretur, ideo ὁμηριστὰς dictos accepimus, à uerbo ὁμηρίζω, quod Homericum studium significat.

Argumenta autem hoc est summę librorũ & ut Græci uocant περιοχαί, ante explanationem singulorum rectissime exponentur. Quæ tamen qui separatim uolet cognoscere, de Ausonio poterit sumere, qui utriusq; operis Homerici periochas oratione soluta descripsit. Et nos de Iliade uersus Græcos, argumenti loco propositos, singulis libris singulos Latine factos subiecimus.

Α. *Alpha preces Chrysæ, pestis mala, iurgia Regum.*
Β. *Somnia Beta refert. cœtum populiq;. ratesq;.*
Γ. *Gamma sua pugnat pro coniuge uterq; maritus.*
Δ. *Delta Deum fora. Læsa fides. Primordia pugnæ.*
Ε. *Ei Venerem & Martem Diomedis tela cruentant.*
Ζ. *Colloquium Hectoreum narrat cum coniuge Zeta.*
Η. *Ēta unus contra uim solus it Hectoris Aiax.*
Θ. *Concio Theta Deum. Troum uis. Hectoris ausa.*
Ι. *Frustra ad Peliden legatio uenit Iota.*
Κ. *Cappa exploratum castra egrediuntur utrinq;.*
Λ. *Labda duces Danaum profligat Troica pubes.*
Μ. *Ardua. My. Graium subuertunt mœnia Teucri.*
Ν. *Clam Ioue. Ny. Danaos Neptunus uiribus auget.*
Ξ. *Iuno soporifero. Xi. fratrem fallit amore.*
Ο. *Sentit. O. Neptunus Iunoq; grauem Iouis iram.*
Π. *Pi. Marte insignem necat Hectoris hasta Patroclum.*
Ρ. *Rho Danai cumlant & Troes Marte cadauer.*
Σ. *Sigma Thetis nato Vulcania detulit arma.*
Τ. *Tau ruit in pugnas atq; iram fingit Achilles.*
Υ. *Hy superum exoritur bellum. Vincuntq; pelasgi.*
Φ. *Prælia. Phi. ripas ad fluminis urget Achilles.*
Χ. *Chi fugiens muros ter circum, cæditur Hector.*
Ψ. *Psi ludos Danais funebres præbet Achilles.*

Ω. O pa-

Ω O *Patri Aeacidæ placato redditur Hector.*

His igitur breuiter expositis, ad explanationem ipsam accedamus. Quo loco sciendũ antiquissimos Poetas suos uersus ad modos secundum quos accinerentur cõ posuisse. Itaq; minus exquisita esse syllabarum tempora, cum uox conuenienter omnia modularetur. Quod posteriores qui ad artem respicerent non fecere. Neque nunc omnino fieri uel debeat uel possit, nisi alicubi hoc ornamento antiquitatis assumpto, in qua parte præcipue Maro laudem meritus est. Neq; etiam hæc temere esse facta à Veteribus crediderim, quamuis Plutarchus eos, præ cura rerum, elocutionem minus curasse existimet, adeo ut nõ cauerit Homerus quo minus primum statim uersum ἄμετρον efferret. De quo quidem ipse uiderit quam ἄμετρον, nam nos illi nequaquam assentimur, Quippe cum studiose consuetos numeros sæpe illum mutasse compertum habeamus. Nam quid fuerat negocij hunc uersum,

Τρῶες δ' ἐρρίγησαν ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν.

Ita facere ὅπως ὄφιν αἰόλον εἶδον: Nisi ratione & iudicio uellet illa nouitate numerorum mirificam et terribilem speciem anguis designare: Similiter & alijs in locis plurimis correctiones fuerint perfaciles, quibus etiam dubium non est, quin audacia Grammaticorũ multa quasi augusta loca antiquitatis profanauerit. Sed nunc libri primi Iliados argumentum narrabimus.

Prius tamen lubet indicare nomina nonnullorũ interpretum, quæ quidem paucissima de plurimis collecta sciendum est. Sed ne horum quidem ipsorum quisquam nunc extat, pręter Eustathiũ, qui nondum etiã ad nos peruenit, ut nobis etiam non extare uideatur. De

hoc igitur

hoc igitur, & veterũ studia atq; assiduitas circa hunc autorem intelligi poterit, & nostri conatus potius ꝗ̃ elaborationes boni consulẽtur, cũ nulla magnopere adiuuentur re, nisi uoluntatis honestate & promptitudine.

DE INTERPRETIBVS
Homericis.

ZEnodotum igitur primũ tradunt, potiente rerum in Aegypto Ptolemęo Philadelpho, Homericos libros collegisse & correxisse. Qui & autor fuerit bibliothecæ Alexandriæ instituendæ, & curator etiam illius. Hic Philetam Criticũ, postea sunt Grammatici uocati, genus autem ipsum ab Aristotele exortum esse perhibetur. Et Cicero Dolobellæ sic. Ego tanꝗ̃ Criticus antiquus iudicaturus sum, Philetam igitur Zenodotus audierat, quo magistro Ptolemæus uteretur. Huic paulo inferior Callimachus, & qui in Ptolemaica illa tempora incidunt, Sosybius, Eratosthenes, Euphorion, Timarchus, quorũ Sosybius Lacon, dictus fuit λυτικὸς, quod solutis & disiectis uerbis solueret ea quæ in speciẽ difficiliora uiderẽtur. Eratosthenes aũt πένταθλος, & Quintũ Ptolemęũ attigit. Euphorion in Syria cũ Antiocho fuit.

Aristophanes Zenodotum & Callimachum audiuit, alterũ quidem puer adhuc, alterum iam adolescens, audiuit & Eratosthenem.

Apollonius & ipse Callimachum audiuit, & Eratostheni successit in curatione bibliothecæ Alexandrinæ. Fuit enim singulare studium & eximia uolũtas Regum Alexandrinorum erga doctos & bonas artes, Itaq; nullis sumptibus in conducẽdis illis & his augẽdis ac amplificandis pepercerunt. Quæ honestissima cupiditas

quasi hæreditate una cũ regno peruenit ad omnes, usq; ad septimum Ptolemęum, quem ob immanitatem rapinarum & cædiũ κακεργέτην uocarunt Aegyptij. Cuius metu multi docti in omni genere scientiarũ in exilium concessere, & Grecis retulere suas artes atq; disciplinas, quæ iam bellis & seditionibus cótinuis propemodum extinctæ fuerant. Sed redeo ad Grammaticos.

Aristophaně audiuit Aristarchus celeberrimus omnium qui in Homero interpretando emendandoq; operam posuere, hic multos uersus ὠβέλισε hoc est cõfixit, quos nõ agnosceret pro Homericis, ipse νόθους uocabat.

Huius auditor fuit Dionysius Thracicæ originis, unde & Thrax nuncupatus, & Apollodorus. Eodem tempore floruit Crates Philosophus Stoicus, qui Homericus appellaretur. Composuit libros nouem correctionum utriusq; operis Homerici. Sed nũc deinceps aliorũ promiscue nomina ædemus, quos elaborasse in scriptis Homericis explicandis cõperimus. Ac primũ Ptolomęus secundus rex Aegypti, qui Euergetes diceretur, correctiones Homericas ædidisse traditur.

Ante hunc etiam Zeno Cittiensis composuisse commentarios in utrumq; opus Homericũ, & insuper Margiten. Itemq; huius discipulus Persęus explanasse scripta Homerica fertur. Deinde Aristoteles non ille Stagirites sed alius quispiam. Aliorum uero interpretum hæc nomina inuenimus.

Aristonicus, in Homernm libros sex.

Agathocles grammaticus.

Ammonianus.

Apollonius pater Herodiani dyscolus, de Homericis schematis.

Archebius

Archebius Alexandrinus.
Apollonius Archebij. F. de uocibus Homericis secundum ordinem literarum.
Asclepiades Myrleanus.
Alexander Cosytæus cognomento πολυμαθὴς.
Appion cognomento μόχθος.
Aratus Solensis.
Artemio clazomenius.
Alexander Milesius πολυΐστωρ. Item alius Myndius, alius Aetolus.
Archimedes Trallianus, scripsit in Homerum cōmentarios.
Dion Prusensis, qui defendit Homerum contra Platonem. extat huius laudatiuncula Homeri.
Demetrius cognomento Ixion.
Didymus cognomento χαλκέντερος, quasi ærea intestina haberet, quod esset illius admirabile studium & assiduitas legendi ac scribendi. ædidisse ter. M. quingentos libros traditur. Fuere etiam alij hoc nomine grammatici posteriores hoc.
Demosthenes Thrax, qui soluta oratione Iliada explicauit.
Dioscurides, de institutis apud Homerum.
Epaphroditus Cheronensis, auditor Archebij.
Hippias Eleus, qui ut Plato ait Iliada docuit præstare odysseæ, & intoduci ab Homero ἀχιλλέα μὲν ἄνδρα ἄριστον, νέστορα δὲ σοφώτατον, ὀδυσσέα δὲ πολυτροπώτατον. Hippias.
Heracleon Aegyptius.
Heraclides Ponticus auditor Didymi, de ætate Homeri & Hesiodi.

Heraclides Cilix.
Herodianus Apoll. F.
Hæphestion Alexandrinus.
Hellanicus grammaticus.
Longinus magister Porphyrij, cognomento Cassius, quæstiones scripsit Homericas. Vtrum Philosophus fuerit Homerus. Problematum Homericorū libros duos. De uocib. Homericis multarū significationū.
Maximus Tyrius. De Prisca in Homero philosophia.
Meleager Gradarensis.
Mnasea Berytius.
Metaclides.
Nestor Lycius pater Pisandri poetæ, composuit Iliada In cuius singulis Rhapsodijs non reperiretur litera illius Rhapsodiæ nota. Ad quem modum Tryphiodorus & odysseam confecit.
Naucrates Erythræus, commentarios in Homerum.
Philoxenus de glossis Homericis, hoc est reconditis uocibus. Item commentarios in odysseam.
Plutarchus μελέτας ὁμηρικάς.
Porphyrius Tyrius. De philosophia Homerica. De antro nympharum in odyssea. Quam reges capere utilitatem possint de lectione librorum Homeri. Libros decem, de omissis nominibus ab Homero.
Parthenius Nicaēsis, Dionysij Thracis. F. Fit & alterius Parthenij Chij mentio, qui genus ab Homero ducere crederetur.
Posidonius nescio quis, an forte plures, nam pluribus hoc nomen fuit. Sed & Panætium in Homericis interpretationibus uersatum esse traditur.
Ptolemæus Alexandrinus, auditor Aristarchi, cognomento

mēto Pindarion. Scripsit libros tres Homericorum exemplorum. De forma orationis Homericæ. De Vtide Homerico & Asteropæo.

Pigres frater Artemisiæ reginæ Cariæ, à Suida traditur, quasi explanans Iliada singulis uersibus subiecisse Pentametrum. ut post οὐλομένην.

Μοῦσα σὺ γὰρ πάσης πείρατ' ἔχεις σοφίης

Ptolemæus sectator Aristarchi. Commentarios in Odysseam. Librum de Vlyssis plagis.

Ptolemæus Aristonici Filius in Homerum libros quinquaginta.

Ptolemæus Alexandrinus, Hephęstionis, ut opinor, filius, scripsit Anthomerum, opus librorum XXIIII.

Ptolemæus Ascalonites de accentibus Homericis. De correctione Odysseæ Aristarchi.

Proclus auditor Syriani Commentarios in Homerum.

Atq; Platonici fere in hunc aliquid Poetā composuere.

Seleucus Alexandrinus cognomento Homericus.

Syrianus problemata Homerica. Commentariorum in Homerum libros VII.

Soterides Epidaurius scripsit quæstiones Homericas.

Theagenes de Homero.

Tyraunio Phœnix de Homericis accentibus. Differentire poetas recentiores ab Homero. Correctiones Homericas.

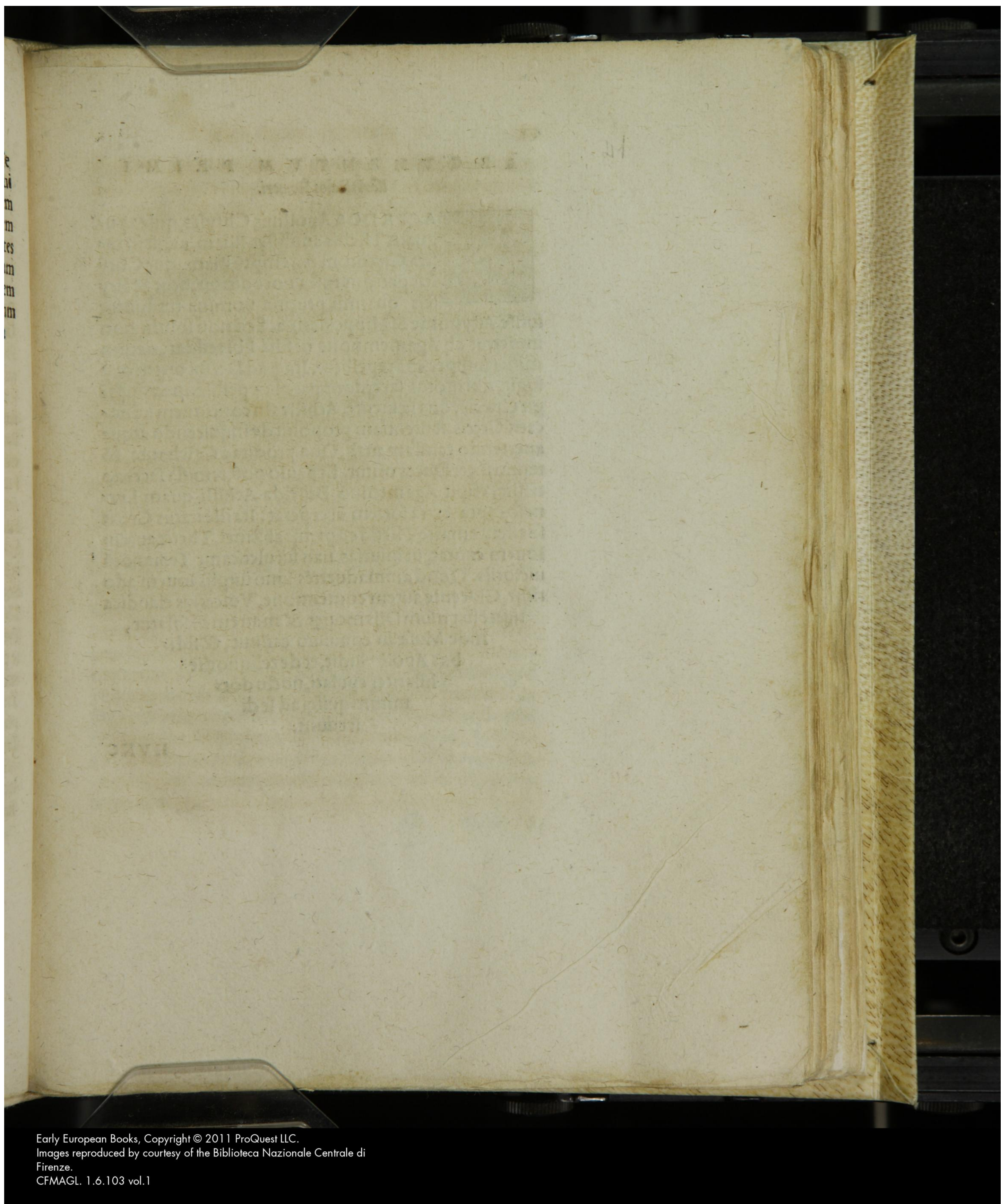
Tryphiodorus, Comparationum Homericarum explicationem.

Trypho de dialectis apud Homerum.

Hunc tantum poetam ex ueteribus Xenophanes Colophonius non dubitauit insectari & repręhēdere. Cui fertur aliquando Hiero Gelonis F. Tyrannus Siculo- Plutarchus ἀποφθ. στρα.

rum, quęrenti quod ægre duos seruulos alere posset, festiue respondisse, Cur igitur Homero obtrectaret, qui plus mille hominum pasceret, idq; mortuus · Eundem & derisit atq; maledictis incessit, Deorum quoq; cōtemptor Daphidas Telmisēsis. Zoilus uero Amphipolites non male dixit solum Homero, sed illius etiā statuam uerberibus afficere solitus fuisse legitur, Quamobrem & ὁμηρομάστιξ appellatus fuit. Vterq; quidem dignum factis exitium inuenit · Nam & Daphidam Attalus rex excruciatū necari iussit, Et Zoilum Gręcorum Olympia concio, de rupe Scironide persecuta pręcipitem ęgit.

Præfationis finis.

ARGVMENTVM PRIMI *libri Iliados Homeri.*

ACERDOS Apollinis Chryses, qui expugnatis Thebis amisisset filiam, uenit in castra Grecorum redemptũ illam, quę Chryseis patronymica uoce dicitur, sicut & Bryseis, quarum propria nomina traduntur fuisse Astynome & Hippodamia. Sed non solum non impetrat ab Agamemnone ut filiã sibi reddat, uerum minis insuper etiã repellitur. Itaq; ad Dei sui opem confugit, qui motus sacerdotis precibus pestilentiam infligit Græcis, qua sæuiente, Achilles in concionem aduocatis Gręcis, sententiam proponit de inquirendo atque auertendo caussam mali, Qua prodita à Calchante, cõtentio inter Duces oritur. Et paulo post remissa sacerdoti filia, eripit Agamemno Briseida Achilli quam Lyrneso capta extra sortem acceperat. Ita ille iratus Gręcis suadente matre Thetide à pręlijs abstinet. Thetis autem Iouem exorat, ut iniurias nati sui ulciscatur Troianorũ uictorijs. Quod animaduertẽs Iuno iurgijs Iouem adoritur, Gliscente autem contentione, Vulcanus claudicatione sua risum Dijs mouet & matrem cõsolatur, Inde Musæ in conuiuio canunt, & fidibus Apollo ludit, et de reliquo die hilariter epulati, noctu dormitum quisq; ad se discedunt.

HVNC

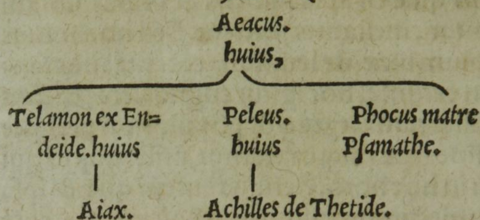
HVnc primum librum Iliados & nonum ac secundum, utilem maxime & admirabilem esse censet Fabius. Et sunt profecto exempla insignia contentionũ & eius orationis quæ est apta iudicijs & litibus, ubi animi commouentur, incitantur, ardent. Sed non minus utile est exemplum uitæ, de leuissima re tantas iras tantarum cladium extitisse, hoc igitur cognoscere, & sicut Horatius ait stultorum Regum & populorum perspicere iras, ut præuideamus atq; caueamus, utile. Atq; id quidem præcipuũ in hoc libro. Reliqua autem quæ & ipsa mirificam complectuntur instructioné uitæ & pręcepta uirtutis, suis locis rectissime notabimus. In hoc primo libro Homerico nulla cõparatio, id est, παραβολὴ inest.

Μῆνιν ἄειδε.

Protagoras repræhendit hunc uersum, quod Homerus esset imperandi forma usus uerbi in proposito precum. Iubere enim facere aliquid aut omittere, imperare est. Sed ut indicationis forma in uerbis non solum demonstrat, sed etiam definit, interrogat, respondet, statuit, affirmat, negat, Ita aliæ etiá formæ seu modi ab una aliqua significatione nominantur, quamuis plures habeant, cum omnino nomine carere non oporteat, quas tamé ad decem usq; appellationes aliqui, sine quidem caussa, extenderunt. In hoc uersu in dimensione numerorum, ηι in Πηληϊάδεω, una syllaba, ut diphthongus impropria esse uideatur, pronuntiabimus. Voce deducta à proprio nomine Πηλεὺς, Πηλέως, Πηλεΐδης, & ecta si Πηληΐδης, & Ionica παρεκτάσει, Πηληϊάδης, & συνιζήσει, seu συναιρέσει, Πηληάδης. Sicut νηρεΐδες, νηρηΐδες, νηρῇδες, nisi malimus esse συνίζησιν τοῦ εω ut χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ.

GENVS ACHILLIS.

Iuppiter. Aegina, Aſopi.F.

ἀχιλλεύς autem in uerſu unum. λ. amittit. Dictus uel quod Ilienſium dolor, hoc eſt ἄχος ἰλίȣ futurus eſſet, uel de facto appellatus quod infantum cibum non attigerit, quaſi ἄχιλος τὶς ὢν, nam tradunt lac non guſtaſſe, ſed enutritum à Chirone medulla leonina, uel hinnuleorum medullis atq; fauis.

Hoc loco obſeruandum Homeri quidem opus hoc Iliados, proponere narrationẽ rerum geſtarũ anno. x. belli Troiani, ſed paſſim intexi expoſitionem aliorum ferme omniũ quæ nouem annis præteritis acta eſſent. Quod fit laudabiliter & artificio quodam οἰκονομικῶς, quemadmodum & Horatius ait.

Ordinis hæc uirtus erit & uenus, aut ego fallor,
Vt iam nunc dicat iam nunc debentia dici,
Plæraq; differat & præſens in tempus omittat
Hoc amet hoc ſpernat, promiſſi carminis autor.

Hæc diſpoſitio & in odyſſea mirabilis cernitur, & Imitationis ſumma arte expreſſa à Marone eſt. Nam ille orſus à ſeptimo anno errorum Aeneæ, enarrationem omniũ quæ accidiſſent, poſt euerſum Ilium, atq; huius

quoq; expugnationem elegantissima serie pertexuit.

ἄειδε θεά.

Inuocat numen Musarum, hoc enim ex re facile intelligi potest, quia canere illam uult. Musæ autem cantatrices deæ. Et unius mentione inuocat uniuersas, uel Calliopen κατ' ἐξοχὴν designat. Fertur autem Rhiani ueteris poetæ uersus, quo dicitur si una Musa uocata sit exaudire omnes.

πᾶσαι δ' εἰσαΐουσι μιᾶς ὅτε τοὔνομα λέξῃς.

Quod Maro etiam uidetur sensisse, cum sic fecit.

Vos ò Calliope precor aspirate canenti.

οὐλομένην.

Exitiosam, cuius adiectionis caussam mox subdit, quod innumerabilia mala, hoc est ingẽtem cladem inflixerit Græcis, Qui nunc Achæi dicuntur συνεκδοχικῶς. Nam Achęi pelasgi in Thessalia, proprie ita dicti fuere, Ab Achæo filio Xuthi Aeolidæ, ut in Catalogo.

μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο καὶ ἕλληνες καὶ ἀχαιοί.

πολλὰς δ' ἰφθ.

Ad hunc uersum referri Virgiliana hæc possunt.

Iuuenum primos tot miserit Orco· & Aeneid.9.

Multa uirum uolitans dat fortia corpora leto. Aeneid.10.

Homerus autem dicit demissas orco animas Heroũ. Dixit autem ipsos Heroas cibum fuisse auium, sentiens corpora, à quibus iam uita, hoc est anima recessisset. ἄϊδι aũt iam fecit, ut πάρειδι à nominatiuo ἄϊς, ἰάπτω mitto & προϊάπτω quasi ante tẽpus emitto, ut intelligamus diutius in pace illos uiuere potuisse. ἑλώρια prędas.

οἰωνοῖσί τε.

Libro primo. Zenodotus sic scriptum ædidit, ut Athenæus annotauit, οἰωνοῖσί τε δαῖτα. Sed perperam ut idem ait. δαῖτα enim Homerum uocasse hominum non bestiarum cibos, ab æquali distributione, unde & δαιτρὸς qui carnes assaret, ἀπὸ τοῦ δαίειν, id est à dispertiendo. Vnde & δαῖτα ἐΐσην sæpe dixit. ὀδ. ὐ.

Μοίρας δασσάμενοι δαίνυντ᾽ ἐρικυδέα δαῖτα.

Διὸς δ᾽ ἐτελείετο βουλή.

Ad illam uoluntatem & consilium referendum, de quo dicetur postea, quod ceperit Iuppiter, ut ulcisceretur iniurias Achillis cæde Græcorum & Troianorũ uictorijs, sicut se facturum esse Thetidi promiserat. Aliqui simpliciter Διὸς βουλὴν accepere fatum, iuxta illud. Sic fata Deum rex sortitur. & Hesiod. μεγάλου δὲ Διὸς νόος ἐξετελεῖτο. Alij consilium fuisse Iouis bello moto exonerare grauatam terram hominum multitudine, quod etsi dixit Euripides quoq;, Tamen huic loco non uidetur conuenire, cum certe tam longo tempore belli ante quoq; multi interierint, & Homerus ordiatur, ut dictũ est, à rebus gestis ultimo anno. Versus Euripidis ex Helena sunt.

πόλεμον γὰρ εἰσήνεγκεν ἑλλήνων χθονὶ
καὶ φρυξὶ δυστήνοισιν, ὡς ὄχλου βροτῶν
πλήθους τε κουφίσειε μητέρα χθόνα.

De his quinq; uersibus festiue lusit Palladas in Grammaticos, qui ordirentur ab Homero doctrinam suam, epigrammate composito huius sententiæ.

Grammaticæ sunt quinq; artis primordia diræ,
Vnde opus incipiens explicat illa suum.

Quinq;

Quinq; canunt istas de libro principe uersus
Prima furor quarum est, altera pernicies.
Tum post perniciem Danaum mala multa sequuntur.
Sed fortes animas tertia condit humo.
Quarta canes & præda canum. Mox quinta uolucres
Continet, irati est consiliumq; Iouis.
Grammaticos igitur quinq; inter tanta necesse est
Esse mala, & casus flebile quinq; genus.

ἐξ οὗ

Ex quo, intelligitur autē tempore, ut ἐν βραχεῖ breui. τὰ πρῶτα aduerbialiter. Neutris uero singulariter & pluraliter in aduerbiorum significatione utuntur, & additur uel omittitur articulus sine discrimine. Pluto.

Περὶ τούτου σφῶν ἐθέλω δοῦναι λόγον τὸ πρῶτον.

Et Euripides.

Πρῶτον μὲν εἶδος ἄξιον τυραννίδος.

Oedipo Tyr. Τοῦτ' αὐτὸ νῦν μου πρῶτ' ἄκουσον.

Sed horum exempla passim obuia. Latini etiam sunt sæpe neutris aduerbialiter usi. multum. facile. perfidū ridens Venus. Sed & pluraliter Horatius

Insanire putes solennia me neq; rides. Et
Stabat acerba fremens. Διαστήτην.

Dissidij uox Latinis hoc significat. Et est usus duali numero, qnem sunt qui tum primum inuentū esse perhibeant. Atriden autem, Agamemnona dicit Atrei filium, qui est secundum alios Plisthenis, qui fuit frater Atrei. Sex enim ut Pindarus ait Principes de Hippodamia suscepit Pelops, horum nomina exponuntur ita: Atreus, Thyestes, Pottheus, Alcathous, Plisthenes. Chrysippus. Ἀτρείδης τε ἄναξ.

Homerus Agamemnonem et Menelaum Atridas fa

cit. Aliqui tradidere Plisthenis, Atrei filios fuisse, mortuo patre relictos apud auum qui illos eduxerit pro filijs, unde & filios Atrei creditos. Sed hoc receptum, fuisse filios illius ex Aerope matre Cretica, ut ait Euripides, Oreste.

Generis series talis.

Iuppiter.
Tantalus.
Pelops.

Atreus. *Thyestes.*

Agamemno. *Menelaus.*
Orestes.

Αναξ ἀνδρῶν, celebritatis epithetum, neq; ἄνδρες nūc sexum, sed præstantiam sexus significat. Vt

Inter se coijsse uiros & cernere ferro.

Καὶ δῖος ἀχιλλεύς.

Sicut & διογενὲς λαερτιάδη: Iuxta illud Hesiodium. ἐκ δὲ διὸς βασιλῆες.

Τίς τ' ἄρ.

Coniuncta cum superioribus. Nam & hoc petit explicari carmine diuino, Quodnam illos numen commiserit, & tantum certamen excitarit. hactenus propositio. Sequitur nunc deinceps narratio seu διήγησις.

Λητοῦς καὶ Διός.

Periphrasis Apollinis. Et est in sequentib. ὁ. pro ἐκεῖνος in significatione pronominis, Attice. Quo loco sciendum

ſciendum ueterem dialectum Ionicam plane eſſe Atticam, Sed poſtea ſecundum loca in quæ coloniæ deductæ eſſent, mutatam fuiſſe. hac eſt, ut præcipua, uſus imprimis Homerus, ſunt & alij ueteres, ut Heſiodus, Archilochus &c.

Νοῦσον ἀνά.

Παρένθεσις Ionica pro νόσον. Κακὴν autē dixit ſicut mala uenena et mala peſtis efficiēs mali. Sed quomodo autor fuerit cladiū & cędis Gręcorū Apollo, dicit, Quia de peſtilentia immiſſa ab Apolline alienatio regum extitit. Ita remotiorem cauſſam malorum re ipſa, ſed uſitato uerbo proximam commemorauit.

Λαοί.

Λαοὺς dictos ἀπὸ τῶν λάων, hoc eſt lapidibus, non ſolum Grammatici ſed Pindarus etiam dixit. ὀλυμ. θ. κτησάσθαν λίθινον γόνον, λαοὶ δ᾽ ὀνόμασθεν. Iuxta hoc,

Quo tempore primum
Deucalion uacuum lapides iactauit in orbem,
Vnde homines nati durum genus.

Fertur & de hac re hic uerſus,

ἐκ δὲ λίθων ἐγένοντο βροτοὶ λαοὶ δὲ καλεῦνται.

Fabulam Ouid. copioſe Metamor. lib. 1. deſcripſit. Alij appellationis hanc cauſſam tradidere. Cecropa regem Atticæ, cupiſſe multitudinē ciuiū cognoſcere, & iuſſiſſe ſingulos unū lapidem certum in locum deponere, quibus numeratis, inueniſſe xx. milia hominū complere ciuitatem ſuam. Atque inde λαοὺς de congeſtis ſaxis Atticos appellatos fuiſſe. οὕνεκα Ionicū pro ἐπειδὴ. cauſalis coniunctio, propterea quod. ἀρητῆρα autem ſacerdotem dixit, quaſi precatorem. Quod hoc genus rebus diuinis & precibus ac uotis curare ſoleat. ἀρὰς preces

preces. ἰλ. ό. ἀρχάων ἄϊων νηληϊάδαο γέροντος.

ἀπερείσι᾽ ἄποινα.

Ingentem mercedem seu precium maximum. Grammatici faciunt ἄποινα quasi ἄφοινα precium quod pro interfecto pendi soleat. Sed ita nominarunt quicquid pro alterius libertate ac capite solueretur. Herodotus ἐρατοῖ. ἄποινα δέ ἐσι πελοποννησίοισι δύο μνέαι πεταγμέναι κατ᾽ ἄνδρα αἰχμάλωτον ἐκτίνειν.

In Oratione contra Aristocratem dicitur ueteres sic uocasse pecuniam, unde uerbum esse deductum ἀποινᾶσθαι id est, pecuniam exigere.

στέμματα.

Legunt aliqui sic, στέμματα ἀπόλλωνος ut peculiaris corona illius intelligatur id est laurea. Alij ornatus templi & simulacri Apollinis.

χρυσέῳ.

Crasis, pronunciandum enim χρυσῶ. σκῆπτρον scipionem significat, quos Reges gestarēt auratos & eburatos. Vt mox. σκῆπτρον χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον.

Et Virg. Sceptroq; innisus eburneo.

Est autem ita dictum ab innitendo quod uerbum est σκηρίπτεσθαι & σκήπτεσθαι. ὀδ. ρ. σκηρίπτεσθ᾽ ἐπέειπε φατ᾽ ἀσφαλὲς ἔμμεναι οὐδόν. Et paulo post πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον, ἠδὲ γέροντι σκηπτόμενον.

κοσμήτορε.

κοσμεῖν & κόσμος ornamentum & decorare significat. Quid autem ordine pulchrius? trāsfertur igitur hęc

uox

uox ad ſignificationem τάξεως & adminiſtrationis. ὡς τοὺς ἡγεμόνες διεκόσμεον ἔνθα καὶ ἔνθα. & κόσμῳ ἀπάρταν ἃν ἔλαχες. & ἀκοσμοῦντες turbulenti. Philocteta. οἱ δ' ἀκοσμοῦντες βροτῶν διδασκάλων λόγοισι γίνονται κακοί.

ἀτρεῖδαι.

Pluralis numerus etiam dualem complectitur. Recte igitur de duobus plurali uti poterimus, ſed non è contrario etiam de pluribus duali. Nam hac forma duo de pluralitate ſecernuntur, quæ tamen hæc neceſſario continet. Atq; dehinc iam interponuntur τὰ ἀμοιβαῖα, id eſt expoſitio in perſonas ſpargitur.

ὑμεῖς μὲν θεοί.

Quàm breuiter, quàm artificioſe beneuolentiam captat uoto illius exitus quem maxime cupiebant.

πριάμου πόλιν, Troiam περιφραστικῶς dixit. Simul etiam hoc de affectuum arte expreſſum, quod ait εὖ δ' οἴκαδ' ἱκέσθαι. Ita enim memoriam renouat coniugum & liberorum ipſorum, ita in impetranda ſua, benignioribus utitur uniuerſis extra Agamemnoné, cuius animus eſſet à ſuis, ꝓpter amoré Chryſeidos, alienior.

ἐυκνημίδες, proceri & eleganti corpore συνεκδοχικῶς, ut ῥοδοδάκτυλος ἠώ. Vel armis conſpicui, ἀπὸ τῶν κνημίδων. ὀλύμπια δώματα, cœleſtes ſedes. Iuxta illud γαῖα δ' ἔτι ξυνὴ πάντων καὶ μακρὸς ὄλυμπος. Etymologi faciunt ὄλυμπον quaſi ὅλον λαμπρὸν, & οὐρανον, ὁρανὸν à luce. λύσατε, ἔκτασις. ἰλ. θ. λύσασθ' ὑπ' ὀχέων.

Επευφήμησαν.

Hoc eſt, religioſo ſilentio approbauerūt peticionem ſacerdotis. ἐυφημεῖν enim ſignificat quod latinis faue

 re linguis

re linguis. Et ἴσχειν εὐφημίαν Sophocli silere est, Trachiniis. Alij fecerunt, acclamarunt. ut ἀνευφημεῖν cum ululatu exclamare, in phædone.

Κρατερὸν δ' ἐπί.

Et dura insuper dicta dedit. ἐπέτελλε increpuit, ingessit, extulit.

Πρὶν μέν.

Sicut. ἰλ. ο. πρίν γ' ἠὲ κατακτάμεν. Negat priusquã interimant ipsi hostes, aut Ilium capiatur, eminus pugnandum, hoc est nullum prorsus esse finem pugnæ futurum ante uictoriã alterius utrius partis. &. ἰλ. σ. οὐδέ ποτ' ἐκ πέρσει πρίν μιν κύνες ἀργοὶ ἔδονται. Ita nunc dicit se liberam Chryseiada a missurum esse nunquam.

Εν ἄργει.

Mycenis fuisse regiam Agamemnonis tradũt, ut ipse Mycenęus magnorum ductor Achiuum. Et sic fecit Sophoc. ἠλέκτρα. Et nunc ἐν ἄργει, In Peloponeso accipiunt. Euripid. Oreste tamen & ipse Argos urbem Peloponesi sedem regiam Agamemnonis fecit. Grãmatici ambas urbes utraq; appellatione fuisse dictas aiunt.

ἱστὸν ἐποιχομένην.

Obeuntem telam, hoc est texentem, & sternentem cubile, aut curantem, aut assistentem ad lectum. Ita & apud Aethiopas in sacris adest Neptunus, ἀντιόων ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἑκατόμβης. & τηλόθι πάτρης, ἀπὸ πάτρης.

Αλλ' ἴθι.

Ρητορικῶς exasperat petitionem leniss. sacerdotis, quasi eiusmodi fuerit qua cõmoueri possit. σαώτερος aũt pro σῶς, ut senior, senex. & frater eius ad rem est attentior.

tentior. Et, *Tristior & lacrimis oculos suffusa nitentes.*

Βῆ δ' ἀκέων.

Tacite, aut mussitans. ἣ δ' ἀκέουσα καθῆστο, paulo post. & ἰλ. θ. ἤτοι ἀθηναίη ἀκέων ἦν. ἀπὸ τῆς ἀκῆς quod significat perculsionem & immobilitatem. ἀκὴν δ' ἐγένοντο σιωπῇ. πολυφλοίσβου, undisonum mare dixit πεποιημένως.

Πολλὰ δ' ἔπειτ'.

Tum deinde solus uehementer deprecatus est Apollinem. Quare imprecatur malum Græcis, qui approbarant petitionem illius? Quia exercitum odit totũ ut autorem orbitatis suæ. Et innuitur hoc loco egregie Hesiodi sententia: *Sæpe uiri peccata luunt totæ unius urbes.*

ὅς χρύσην ἀμφ.

Locorum sunt hæc nomina, quibus pręsideret Apollo. σμινθεῦ gentile ἀπὸ τῆς σμίνθης. Fuere autem omnia hæc in Troade, & poetis de gentibus & urbibus dicatis Dijs illorum compellare nomina usitatum.

Dij patrij indigetes & Romule Vestáq; mater,
Quæ Tuscum, Tyberim, & Romana palatia seruas. Et,
O Venus regina Gnidi Paphiq;.

Apud Macrobium est σμινθεὺς ὅτι ζεῖ θέων. & ἀμφιβέβηκας, tenes. ὀδ. δ. μέσον οὐρανὸν ἀμφιβέβηκε.

εἴ ποτε.

Forma communium precum. Quoties enim habent quasi meritorum suorum fiduciam, ueluti debitam gratiam audacter repetere consueuerunt, ut & illud εἴποτε δή τι ἢ ἔπει ὤνησας κραδίην Διὸς ἠὲ καὶ ἔργῳ. Virgilius.

Si qua tuis unquam pro me pater Hirtacus aris
Dona tulit. Si qua ipsa meis uenatibus auxi
Suspendiue tolo, aut sacra ad fastigia fixi.

κατὰ πίονα μηρί' ἔκηα, id est, κατέκαυσα πίονα μηρία, ἴα ὅσα ἔρεψα, si inquit sartum tectum pręstiti templũ tuum, quod tibi gratissimum est. Sic etiam Plato apud quem est huius loci paraphrasis in tertio πολιτ. ὁ ἀπαιτῶν εἴ τι πώποτε ἢ ἐν ναῶν οἰκοδομήσεσιν ἢ ἐν ἱερῶν θυσίαις κεχαρισμένον δωρήσαιτο &c. Significat uerbum & redimire & coronare, Oedipo coloneo. ὧν κρᾶτ' ἔρεψον καὶ λαβᾶς ἀμφισόμους.

Κατὰ πίονα.

Nam coxas contectas adipe aris imponebant, atque illę erant partes Deorum, quod ab eo obseruatum, quod Hesiodus scribit ad hunc modum partitum esse hostiam cum Ioue Prometheum.

Ἐν τοῦ δ' ἀθανάτοισιν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων
Καίουσ' ὀστέα λευκὰ θυηέντων ἐπὶ βωμῶν.

Ita paulo post.

Μηροὺς τ' ἐξέταμον κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν.

Κρήηνον, ἐπέκτασις. κρῆνον νῦν καὶ ἐμοί. ὀδ. υ. ἀπὸ τοῦ κραίνω.

Τοῦ δ' ἔκλυε.

Φοῖβος traditur dictus à splendore & puritate luminis, ἀπὸ τῆς φοίβης. quæ est auia materna illius apud Hesiodum. Apollinis nomen Plato uarie deduxit, ἀπὸ τῆς πολήσεως ἀπὸ τῶν βολῶν. fecit ἀπολοῦντα & ἀπολλύοντα. Plutarchus περὶ τοῦ. ε. ἐν δελφοῖς, Apollinis nomina ad unitatẽ refert. ἀπόλλων οἱονεὶ ἀρνούμενος τὰ πολλά. ἰήιος, ἰὸς ἤγουν μόνος. φοῖβος δὲ ἁγνὸς καὶ καθαρὸς ὥς οἱ παλαιοὶ ὠνόμαζον. Et collegit Macrobius multarum appellationum huius Dei caussas, quæ omnia solarem uim & effectionem innuere uidentur.

Non

Non autem est dubium quin sol uitæ autor sit & conseruator, dum igitur radios suos immittit in terras per aera subtilem & purum omnia salutari luce complentur. Illis uero in aeris spissi ueneno quasi tinctis, morbi omnis generis & maxime uehementes illi, pestilentię, excitantur. Ideoq; Homerus dicit grassatum Apollinem similem nocti, & coniecisse telum piceum in Græcos. Neque non uerum est huiusmodi in aere lætiferam crassitudinem de terra euaporari ad calorem & æstum solis. Ideoq; & canes & iumenta prius sentire Homerus facit quàm homines. & λοιμικαὶ καταστάσεις, ut uocant Gręci, post caniculam fere incidunt, quo tempore quasi cõceptos ęstus terra exhalat. De pestilentia ista, hæc ferme in Troicis Philostrati leguntur, siue uera seu ficta ab illo ut alia plæraq;. Cum lupi de Ida monte lixas & calones dilacerarent atq; inuaderent iumenta quæ circũ castra pascerentur, censuit Vlysses armis exagitandas feras. Sed Palamedi hoc non placuit, qui diceret Apollinem lupos produxisse quasi primordia quædam pestilentiæ, quos quidem soleret ut inter homines canes & mulas configere sagittis suis, prius tamen immittere, beneuolentia motũ, hominibus, ut admonerentur futuri mali. Proinde uota nuncupãda Apollini Phyxio & Lycio (quæ nomina sunt facta à fuga & uel lupis, uel luce) ut ipse conuertat sua tela in bestias & morbos in capras. Nos uero, o socij inquit, magna cum diligentia ualetudinem nostram curemus. Conuenit autem ad uitandam pestilentiam uictus tenuis, & frequens motus atq; uehemẽs. Medicinæ quidem artem ego non didici, sed sapientia complectitur uniuersas. Hæc locutus, carnes uendi in castris uetat, & cibos militares interdicit: fructi

busq; & oleribus uesci milites iubet. Neq; illi quisquam refragabatur, quod illius uocem omnes sibi audiẽdam tanquam diuinam oraculi arbitrarentur. Atq; illa quidem pestilentia inuasisse de Ponto dicitur in oppida Hellesponti, & Troianos etiam attigisse. Grȩcos autem non lȩsit. His addit & naualia certamina, quibus & imprimis cõseruarint sanitatem corporis. Sed hæc utrum ipse confinxerit, an aliunde sumpserit, dicere non possum. Pestilentiam uero extitisse in bello nihil mirum, cum propter uictus nonnunquam inopiam & difficultatem, tum periodico etiã illa impetu potuit ingruere.

βῆ δὲ κατ' οὐλ.

De olympi uerticibus, uel ad olympi uertices. κάρηνα enim uertices & ardua loca & arces dicuntur. Vergit autẽ sol ad uertices cœli qui uocãtur Poli, Vnde & Plato ἀπόλλωνα quasi ὁμοπολοῦντα apellatũ ait. Ad illos igitur ab Aequinoctiali circulo deflectens sursum & infra sol abire cernitur. Et, graditur nunc iratus hoc est infestus & exitiosus Græcis. κῆρ Crasi de κέαρ. Acharnensibus. ἐγ' ᾠδ' ἐφ' ᾧγε τὸ κέαρ εὐφράνθην ἰδών.

τόξ' ὤμοισιν.

Arcum, sed pluraliter τὰ τόξα fere dicunt Græci. Sagittator autẽ est Apollo propter radiorum solis penetrabilitatem.

ἔκλαγξαν δ' ἄρ.

Vel communi σωματοποιΐα infecti syderis damna exponit. Vel intelligẽdũ in tali aeris statu fragores quoq; & tempestates existere. Itaq; tum uidemus creberr. esse mutationes cœli, ipsum etiam arcum argenteum facit

propter

propter retusiorem & albescentem tali tempore aciem luminis. Macrobius generalis appellationis hanc causam reddit, quod sol enascens per summum orbis ambitum uelut arcus quidã figuretur alba & argentea specie, ex quo arcu radŷ in modum emicent sagittarum.

ἀπάνευθε νεῶν. Ita significatur pestilentiæ immissio in Gręcos. Apollo enĩ de cœlo se cõtra naues in insidŷs collocat. Μετὰ aduerbialiter, post. βιοῖο arcus uel sane neruus, hoc quidẽ loco arcus accipiendus, sed βίοιο esset uitæ. hæc forma genitiui Ionici non ignota est.

ὀυρῆας à nominatiuo ὀρέυς. Ionice significantur Mulæ. ἀργοὺς κυνὰς à celeritate, uel nitidos. Vnde & ἀργῆτι κεραυνῷ & ἀργέτι δημῷ. & ὀδ'. ἀιετὸς ἀργλὼ χῆνα φέρων.

ἀυτοῖσι

Ipsis nimirum Græcis aut hominibus. Et crebris arsisse dicit rogis mortuorũ corpora. Hi enim apud ueteres fuere ritus funerum. Et nunc iusta quidem faciunt socŷs, licet enim, neq; pręlia obstant, postea uero dum pugnatur non nisi pactis inducŷs hoc facere cõceditur. Tum igit̃ illi interea heroes, ut initio dixit, à canibus & uolucribus dilaniantur.

ἐννῆμαρ.

Pestilentiã seuŷsse dicit dies. ix, quo numero dierum potuit intelligere Achilles de doctrina Chironis esse malũ nõ leue sed stabile, cũ post tẽpus horarũ CLXXX. quibus luna quadrantem signiferi peragrat, nihil remitteret pestilentia, sed iam de nono die plane confirmaretur, qui est numerus eximius, nam & compositus impar

impar, & in prima ſchemata diuiditur, et primus de imparibus exiſtit Tetragonus ϛερεὸς numerus inq; cubum triplicatur & luna tum in conficiendo triente uerſatur. Itaq; morborum iudicia fieri ſolent ſeptimo, nono & decimoſeptimo die. Sed τῇ δεκάτῃ Intelligendum ἡμέρᾳ.

τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσί.

ἥραν ἀέρα eſſe uolunt. Et Plato ſignificaſſe nominatorem primum id ipſum putat, hocq; poſſe ita intelligi ſi quis ſæpe pronunciet illud uocabulum ἥρα, ἥρα. Sed mihi dubium non eſt poſtquam ſententiam legi apud Herodotũ quã ſubſcribam, quin & hæc & alia ferè mentio omnis numinum referẽda ſit ad aſtrologicam rationem, & eam quidem Aegyptiorum, quã Græci maxime probarunt. Quæ à nobis quibus illa ſcientia barbarie & ſuperſtitione prope tota erepta fuit, quamq; nunc ueſtigantes uix adhuc è longinquo quaſi per nebulam conſpicimus. hæc igitur à nobis plane intelligi atque cognoſci non poſſunt, præſertim cum illa ratio, amiſſis Græcorum ſcriptis, penitus ignoretur. Etſi alicubi ita ſunt illa manifeſta ut cęcus etiã διακρίνειε ἀμφαφόων ut hic Poeta ait. Quale eſt adulteriũ Martis. & geneſis Herculana, & nonnulla alia de quib. fortaſſe alias diſputabimus. Huc referẽda igitur illa cura Iunonis & ſtudiũ erga Gręcos, ſimiliter & aliorum numinũ quæ Gręcis fauent, itemq; eorum quæ faciunt cum Troianis. Necnon & heroici partus, qui eſſent aut Deorum aut Dearum filij. Eſt enim illa uis effectionũ cœleſtium aut maſcula aut fœminina. Sed hęc non admiſcebimus huic loco. Sententia autem, de qua dixi, Herodoti hæc eſt. Euter.

καὶ

Καὶ τάδε ἄλλα αἰγυπτίοισίν ἐστι ἐξευρημένα, μείς τε καὶ ἡμέρη ἑκάστη θεῶν ὅτευ ἐστί. καὶ τῇ ἕκαστος ἡμέρῃ γενόμενος ὁτέοισι ἐγκυρήσει, καὶ ὅκως τελευτήσει, καὶ ὁκοῖός τις ἔσται, καὶ τούτοισι τῶν ἑλλήνων οἱ ἐν ποιήσει γενόμενοι ἐχρήσαντο. Quæ ita conuertimus. Sunt pręterea & hæc inuenta Aegyptiorum. Primum, quorum numinum quicq; mensis atq; dies proprius sit. Deinde, quæ fata de certis diebus partus exceptura genitos, qui finis uitæ, qui mores futuri sint. Atq; hæc Græci poetæ ab illis sumpserunt & usurparunt. Nihil potuisset dici manifestius quàm Græcos poetas similiter ut Aegyptij fecissent, naturæ scientiã fabulis iuuoluisse, neq; prophanare uoluisse sanctissimã doctrinam, qui mos ueterum sapientum proprius fuit. Atq; utinam libuisset Platoni magis interpretari & exponere hæc, quàm uerbis ostentare & proclamare inexplicata tanq; mysteria. Sed progredimur, ut sentio, longius cupiditate diuinæ scientiæ, cuius neglectio & contemptus maximũ crimen barbarię & inhumanitatis inustura est sęculo nostro. Redeo igit̃ ad ré. λευκώλενον ἥρην formosam dixit synecdochice. candidis lacertis.

Τοῖσι δ' ἀνίς.

Tum surgés Achilles ita dixit. Est autem deliberatio. Ideoq; cõpellat Agamemnonem Imperatorem consulens in mediũ, quo facto opus esse uideatur. Et Homerus quidé facit ipsos Reges quoq; stantes agere cum populo. At Virgil. sic. *Solio Rex infit ab alto.*

Παλιμπλαγχθέντας formandum à πλάγγω, ad similitudinem τοῦ τέγγω. Vnde & πλαγκταὶ rupes. & ὀδ. φ. πλαγκτέ. inter conuicia dictum. Erro. Nunc esse igitur periculum ait, ne reiecti in reditu erroribus agitentur. Quod autem dicit πάλιν, referri potest ad difficul-

tatem nauigationis, uix enim tandem post uarios errotes ad Troiam classis Græcorum appulsa fuisse fertur.

μάντιν.

Vel est hæc ἐπεξήγησις, quod dicit sacrificum aut somniatorem consulendum, ut hæc duo genera diuinationum proponi intelligantur. Vel tria memorantur. μαντεία augurium, ἱεροσκοπία sacrificia uel extispicina. & ὀνειροκριτική, id est, uisa somniorum. Hippocrates quidem plane μάντιν appellat aruspicem, his uerbis. ὅτι καὶ οἱ μάντιες τὸν αὐτὸν ὄρνιθα εἰ μὲν ἀριστερὸς εἴη ἀγαθὸν εἶναι νομίζουσιν, εἰ δὲ δεξιός, κακόν. Secundum igit͠ hūc & antiquissima & Ionica dialecto usum, interpretari Homericas uoces rectissime poterimus. Nam quod Plato facit μαντικὴν quasi μανικὴν, & οἰωνιστικὴν quasi οἰονοηστικὴν, lusit ut solet. Plane enim factam esse dictionem apparet ἀπὸ τῶν οἰωνῶν, quæ sunt ὄρνεις, uel simpliciter, uel ut aliqui malunt, grandiores, id est præpetes. Vnde & Homerica uox τῶν οἰωνοπολῶν. Verum ut Latinis auspicium quæcunq; obseruatio, & ariolari prædicere atq; præcognoscere de quacunq; significatione intelligitur, Ita οἰωνίζειν & οἰωνὸς & ὄρνις notat quaslibet diuinationes. Vt ἰλ. ω.

ἀ· περὶ διαίτης ὀξέων νόσων.

Phædro.

μηδέ μοι αὐτὴ
ὄρνις ἐνὶ μεγάροισι κακὸς πέλευ.

Euripides. Oreste de lacrimatione.

οὐκ οὖν οὗτος οἰωνὸς μέγας.

Et Phœnissis.

οἰωνὸν ἔθεμην καλλίνικα σὰ στέφη.

Aristophanes ὄρνισι.

ἐσμὲν δ' ὑμῖν ἄμμων, δελφοί, δωδώνη, φοῖβος ἀπόλλων.
ἐλθόντες

ἐλθόντες γὰρ πρῶτον ἐπ' ὄρνεις, οὕτω πρὸς ἅπαντα τρέπεσθε
πρὸς τ' ἐμπορίαν καὶ πρὸς βιότου κτῆσιν, καὶ πρὸς γάμον
ἀνδρός
ὄρνιν τε νομίζετε πάνθ' ὅσα περ περὶ μαντείας διακρίνει,
φήμη γ' ὑμῖν ὄρνις ἐστί πταρμόν τ' ὄρνιθα καλεῖτε,
Ξύμβολον ὄρνιν. φωνὴν ὄρνιν. θεράποντ' ὄρνιν. ὄνον ὄρνιν.

Quamuis autem non improbem accipi μάντιν in significatione οἰωνιστοῦ, quo genere maxime uterentur & confiderent, Tamen nihil uetat quo minus appellatiue positam uocem sequentia interpretentur, ut ἰλ. quoque ω.

ἢ οἱ μάντεις εἰσὶ θυοσκόοι ἢ ἱερῆες.

Sed ἱερῆα uocat nunc qui alio nomine θύτης dicitur, qui extis cæsarum pecudum inspectis futura prædiceret, aut occulta aperiret.

εἴτ' ἄρ ὅγ'.

Vtrum ob uotum neglectum, aut sacrificium non rite factum succenseat, & an placari posse uideatur. Caussam igitur quærit mali & opem. Solent autem in sæuitia pestilentiæ desperantes, ab humano auxilio confugere ad Deorum implorationem, à quibus etiam hæc mala immitti & puniri humana scelera arbitrantur. De hecatomba, & pecudes quæ essent mutilæ, aut uitiosæ, mactari Dijs nefas fuisse, cum alibi, tum in Trachinijs diximus.

ἀντιάσας.

Quia exuri cum adipe ossa à ueteribus cõsueuissent, quo nidore quasi pascerentur numina, quibus res diuina fieret. ἰλ. δ.

οὐ γάρ μοι ποτε βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης
λοιβῆς τε κνίσσης τε τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.

Ex his lusit Aristophanes ὄρνισι, cum dicit illas fame Deos facile necaturas, si non patiantur euaporari τῶν μηρίων τὴν κνίσσαν.

Τοῖσι δ᾽ἀν.

Tum in medium illorum progressus est Calchas, uel ἐπὶ τοῖσι hoc est μετὰ ταῦτα. Sed κάλχαντα dictũ uolunt de cogitationum & consiliorũ profunditate, ἀπὸ τῆς κάλχης quæ sit concha purpurę & in profundo mari degat, Sed emersa suauissimũ colorem tingendis uestibus suppeditet.

ὀχ᾽ἄριστος per aphæresin ἔξοχα. ὀδ. ο. ὅσ κ᾽ἔξοχα μὲν φιλέησιν ἔξοχα δ᾽ἐχθαίρησιν. Dixerunt autem & Latini nimium pro admodum. Calchantis genus hoc traditur. ὁ κάλχας τοῦ θέστορος, τοῦ ἴδμονος καὶ λαοθόης. τοῦ ἀπόλλωνος καὶ ἀστερίας τῆς κορώνου.

ὅσ ἤδη.

Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox uentura trahantur.

σὺ δὲ σύνθεο.

Vel audi, uel uide, hoc est complectere animo tuo, ut ὀδ. ρ. ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον. uel fidem da. unde & συνθῆκαι conuenta.

ἦ μεν.

Particula affirmationis, usitatius est ἦ μην, quod in iureiurando & alijs asseuerationibus ponere consueuerunt.

Κρείσσων γὰρ.

Memorabiles sententiæ κατ᾽ἐξοχὴν γνῶμαι uocantur. Quæ sunt eiusmodi ut omnium iudicio & assensione comprobentur, propterea in argumentationibus demonstrationum loco assumuntur. καταπέψῃ Metaphoricos

phoricos concoxerit. Et significat χόλος indignationis furorem. κότος acerbitatem & amarulentiam. ἤ τὸν ζῆλον. θεοπρόπιον uaticinium.

οὔτις ἐμεῦ.

Hoc omnes qui eloquentiæ studuerunt semper obseruarunt, ut idem alijs uerbis dicerent uel explicantes dictum uel augentes rem, uel etiam exornantes hac copia orationem. In quo præcipua facundiæ laus inesse solet. Atque hæ sunt illæ ἐξηγήσεις & ἐπεξηγήσεις & αὐξήσεις ut Grammatici nominibus designant, magna cum cura obseruandæ & exprimendæ studiosis eloquentiæ. Sed de his nunc non est differẽdi tempus: Visum tamen locum notare. βαρείας infestas uel uiolentas manus afferet. & est δερκομένοιο dum aspiciam uel aspiciar.

οὐδ᾽ ἂν ἀγαμ.

Et hæc figura est excellentiæ, id est, τῆς ἐξοχῆς. Sed Agamemnona Plato dictum uult à manendo & perdurando, propter longum illud obsidionis Troianę tempus. ἑλικώπιδα κούρην, nigris oculis decorã puellam, aiunt enim ἕλικα nigrum significare. πεπίθοιμεν, forte mouerimus placatum animum illius, aut placato illo spem conceperimus. Vt ἰλ. ξ.

τεῖχος μὲν γὰρ δὴ κατερήριπεν ᾧ ἐπεπίθμεν.

hoc est, quo freti fuimus.

ἥρως ἀτρείδης.

Plato ἥρωας ἀπὸ τοῦ ἔρωτος deducit quod progenies esset Deorum Dearum ue amore captarum mortalium. Vel quasi εἴρωας esse uult, id est ῥήτορας eloquentes & oratores. Atrea uero ἀπὸ τῆς ἄτης, quã originatio-

nem cum historijs illius congruere ait.

ἀμφιμέλαιναι.

Commotos animos, nigros uocat, ut mare nigrescit de atris nubibus tempestatum. Vt ὀδ. μ.

σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον.

Et Virgilius. *Ponto nox incubat atra.*

Contra autem tranquillum mare albidum uidetur. Vt ὀδ. κ. λευκὴ δ' ἦν ἀμφὶ γαλήνη.

Pyth. δ Significant & μέλαιναι φρένες Homero constantē atq; grauem animum, cuius contrarium improbum & leuem Pindarus appellatione albedinis notauit. Translatione ducta ab imis fluctibus & supernatante spumea albedine. Deinde dicit micantibus & quasi inflāmatis oculis acerbe intuentem in Calchanta, dixisse Agamēn. Tale & Virgilianum hoc, libro xij.

Totoq; ardentis ab ore
Scintillæ absistunt, oculis micat acribus ignis.

Μάντι κακῶν.

Vocat per summū conuiciū uatē sceleratū. qui odio sui, non amore ueritatis illa prodiderit. hæc figura solet cōmuniter ἐνάρθρως efferri ut Σωκράτης ὁ ἀγαθῶν. i. ἀγαθὸς σωκράτης. Sed Poetæ sæpe ad hunc modū protulere. Sopho. Philoct. τοῖσι σώφροσι βροτῶν. Et Antig. οὐδεὶς φίλων στενάζει. Nec non etiā Thucyd. β. τοὺς βοηθήσαντας λοκρῶν μάχῃ ἐκράτησε.

τὸ κρήγυον.

Verum, idoneum. οὐδὲ κρήγυοι διδάσκαλοι εἰσι τούτων. Plato, Alcib. ά. Neq; idonei doctores sunt. hoc est uere dicere nequeunt. προβέβουλα pluris hanc, inquit facio, quàm Clytemnestram, dotatam coniugem. Sic enim

enim dixere μνηστὰς & κουριδίας ἀλόχους quæ filiæ familiarū legitime uiris despōsę essent. Dicitur & ἀνὴρ κουρίδιος. Legitimus maritus. Itaq; Herodotus coniūxit in quinto, παλλακὰς καὶ τὰς κουριδίας γυναῖκας.

βούλομ' ἐγώ.

Alij aliter explicuere hunc locum, sed dupliciter fere. ut dicat Agamemnon se cupere suo interitu redimere salutem exercitus. Ita ἤ positum fuerit pro καὶ, Quasi sic loquatur. Se uiuere nolle, aut pręstare incolumes suos. Vel ut hic sensus sit: Malo ego certe saluos esse meos quàm perire. quod & uerius. Sic enim etiam posuit, ἰλ. ρ.

ἡμῖν δ' ἐκ Ζεὺς μὲν πολὺ βούλεται ἢ Δαναοῖσι.

Et ὀδ. μ.

βούλομ' ἅπαξ πρὸς κῦμα χανὼν ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι,
ἢ δηθὰ στρεύγεσθαι ἐὼν ἐν νήσῳ ἐρήμῃ.

Et illud uulgatum,

θέλω τύχης σταλαγμὸν ἢ φρενῶν πίθον.

ἀλλὰ καὶ ὥς.

Sed quamuis ita sit, nihilo tamen minus illam remittere uolo. Et deinde λεύσσετε uel est: Date igitur operā uniuersi, ut aliunde præmium mihi comparetur. Vel, Videbitis enim aliunde mihi præmium inuentum iri, ἀπειλητικῶς. Verum ὅ μοι uolunt esse per Apocopen ὅτι μοι.

Ἀτρείδη κύ.

Hæc sunt primordia iurgiorum, quæ procedente cōtentione gliscunt, donec furore quodam, ut solet, concluduntur. κύδιστον uocat ut imperatorem. φιλοκτεανώτατον ut notās & repręhendēs auaritiā ipsius.

Sed

Sed huius orationis caput est æquum. Quamuis de nouo diuidi collata præda possit, tamen fieri non oportere, quod iniquum esse uideatur, cogi in commune referre singulos quæ sorte illis obuenerint.

ξυνήια.

ξυνὰ, communia id est nondum distributa. ξυνὰ & dieresi atque ectasi ξυνήια.

τὰ δέδασαι.

ἐκφνα, illa, distributa sunt. δαίζω, δεδάϊσαι & δέδασαι.

λαὺσ δ᾽ οὐκ.

Iniquum est postulare multitudinē referre à se quæ dudum sortito acceperint.

θεοείκελ᾽ ἀχιλλεῦ.

Veteres epithetis laudis quasi proprijs usi sunt. Itaque ne inimicos quidem atque adeo hostes suos illis fraudarunt, ut alibi quoque monuimus. θεοείκελος autem cum Dis comparandum notat, uel forma uel etiam uirtute, utraque enim re præstantem facile reliquis omnibus Achillem Homerus introduxit.

κλέπτε νόω,

Ne, inquit, fallere te posse me speres. κλέπτειν enim tegere quasi καλύπτειν significat, unde & κλέπται qui clam alienas res auferūt, qui et φῶρεσ. Sed ut figura hęc sermonis melius perspiciatur, aliquot similes ascribam. Trachinijs. εἰμὴ συμφοραὶ κλέπτουσί με, id est, fallunt me. ἠλέκτρᾳ. δόλοισι κλέψαι χειρὸσ ἐνδίκου σφαγάσ. Iustam cædem fraudibus tegere. Et mox. ὅπωσ λόγῳ κλέπτοντεσ ἡδεῖαν φάτιν φέροιμεν αὐτοῖσ. ut oratione simulata

ſimulata ſeu ficta, lætum illis nuntium afferamus. Pindarus πυθίων. δ. κλέπτων δὲ θυμῷ δεῖμα, occultans metum animo. Sic igitur & hoc loco. Nihil, inquit, dolo agas, non enim me falles. παρελεύσεαι, hoc eſt non præteribis, ſed depræhendere in fallacia tua. Vel, non uinces me in hoc ſtadio. qui enim à tergo relinquunt alios curſores, palmam obtinent.

ἦε θέλῃς.

εἰρωνικῶσ. Scilicet hoc tibi placet te frui tuo præmio, at me ſpoliatum meo, ſic inanem reſidere ad naues. Irridet enim Achillis ſententiam hoc nomine, quod ſibi ille conſuluiſſe uideretur, neq; laboraret quid alijs accideret, ſi ipſe modo ſuam retineret Briſeida.

ἀλλ' εἰ μὲν.

Oratio eſt imperfecta, attice deficiente fine, quod uocant ἀναντἀπόδοτον. Tale eſt apud Ariſtoph. Pluto

κἂν ἀποφήνω μόνην
ἀγαθῶν ἁπάντων οὖσαν αἰτίαν ἐμὲ
ὑμῖν, δι' ἐμέ τε ζῶντας ὑμᾶς:

Intelligitur em̄, miſſam me facite, aut uicero. Et Thucididem lib. 3. κἂν ἣν μὲν συμβῇ ἡ πεῖρα. εἰ δὲ μή, μιτυληναίοις εἰπεῖν, ναῦς τε παραδοῦναι καὶ τείχη καθελεῖν, hoc eſt. Si quidem proceſſiſſet inceptum, Intelligendum, futurum ut uellent. Sin aliter iubere Mityleneos, naues tradere, & muros demoliri. Tale eſt & hoc. Si quidem dederint aliud præmiū hoc non uilius Græci, ego quidē nihil pręterea acturus ſum, aut facile ego quidem patiar. Sin nullū dederint, At ego ipſe ſumam. Regia hæc uox eſt. Cum uolentibus nolentibus illis, habiturum ſe aliam amicam dicit.

ἢ τεὸν ἢ αἴαντος.

Aiacis quidẽ Tegmessam fuisse, & Achillis Briseida, notum est. Vlyssis etiam traditur Laodice Cygni filia.

ἐπιτηδὲς ἀγείρ.

Apte legamus remiges, id est, aptos & idoneos. ἀγείρομεν autem pro ἀγείρωμεν aut ἀγείρωμεν, mutato modo. Vt ἰλ. θ. τώδε δὲ νῶϊ

Τρωσὶν ἐφ᾽ ἱπποδάμοισιν ἰθύνομεν. Et.
Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα.

ἂν δὲ καὶ.

Interrupta est compositio, & ἂν pro ἀνὰ dorica apocopa. ut παρὰ. πάρ. πάρ δέ μοι αὐτὴ στῆθι. ut sit uerbum ἀναβήσομεν.

ἐκπαγλότατ᾽.

Peruicacissime, aut uehementissimi animi. Nam in utramq; partem uehementia hac uoce significatur. ἰλ. γ. ὡς νῦν ἔκπαγλ᾽ ἐφίλησα.

ὄφρ᾽ ἡμῖν.

Ironicos & hoc dici uidetur. sentit enim illam totam indicationem caussæ morbi, esse compositã & falsam. ἑκαεργὸν aũt dixit Apollinem, Vel qui ad se accedentes, deprocul repellat, ἀπὸ τοῦ πόῤῥωθεν εἴργειν, non enim fert sensus illam tantam uim flammæ. Vel, quod uerius, idem ualet hæc uox quod illa τοῦ ἑκηβόλου, cuius opera in longinquitatẽ exercerentur. Superne enim sol radios suos in terras immittens, illas fouet & calefacit ignea ui sua.

Τὸν δ᾽ ἄρ ὑπόδρα.

Frequens dictio apud Homerum, significat contorsionem

sionem oculorum in eum cui irascimur. hũc igitur toruum intuitus, sic alloquitur Achilles.

Et impudentia plenum, & auaro animo esse dicit Agamemnonem, quorum est utrumq; magnum conuicium atq; Imperatori in primis, quem nihil magis decet quàm grauitas & liberalitas. Indutum impudentia esse ait, hoc est totum impudentem, sicut feræ quædam forma hominum indutæ.

ἔπος τίς τοι.

Τοι pro σοῦ, Tuis uerbis, hoc est iussis & imperio. Talia multa sunt passim in scriptis ueterum, ut hoc ἐσθίεται μοι οἶκος. & ἰλ. ό. θέμισι δὲ καλλιπαρήῳ δέκτο δέπας, hoc est παρὰ τῆς θέμιδος. Atq; huiusmodi alia qui uolet de scriptis autorum utriusq; linguæ colligere poterit. Tale enim est & hoc Ciceronianum. Quæ mihi sunt inclusa medullis, id est, inclusa medullis meis. Et hoc pro Quintio. Ei misero, absenti, ignaro fortunarum suarum, omnia uitæ ornamenta, per summum dedecus & ignominiam diripi conuenire. pro, eius. Atti. 5.

ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι.

Obire destinatum iter. uel ad occupandum aliquem locum, uel agendam prædam, uel obsidendum oppidum hostium, uel deniq; insidias faciendas.

ὀυ γὰρ ἐγὼ δέω μ.

Cur nemo Agamemnoni, si sic agat, parere uolet?

Quia illum esse dicit secutos se, & hãc operam dare ipsi ac fratri, gratia illorum non odio Troianorũ excitatos. Itaq; ipsorum iniurijs alienatos, nequaquam futuros esse ait simili uoluntatis promptitudine & obsequio.

ἀιχμητάων bellicosorum σωνεκδοχικῶς. ἀιχμὴ enim cuspis dicitur hastæ. ut ἰλ. θ. πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς ἀιχμὴ χαλκείη.

ὀυ γὰρ πώποτε.

Bellorum caussas commemorat, quæ sunt uastationes agrorum, abactionesq; pecorum & armentorum.

ἄιτιοι. Nihil est cur illós accusem. à culpa omni erga me absunt. ἀιτία enim significat crimen quidẽ potius quàm facinus. & ἄιτιος in quem crimen aliquod confertur. Sed & caussam ἀιτία simpliciter, & ἄιτιος autorem notat, id est, qui in caussa esse dicatur, cur aliquid acciderit. Plato πολιτ. Β. ὀυδὲ ἄρα ὁ θεὸς ἐπειδὴ ἀγαθὸς πάντων ἂν εἴη ἄιτιος, ὡς ὁι πολλόι λέγουσιν, ἀλλ᾽ ὀλίγων μὲν τοῖς ἀνθρώποισ ἄιτιος, πολλῶν δὲ ἀναίτιος, πολὺ γὰρ ἐλάττω τἀγαθὰ τῶν κακῶν ἡμῖν. Proinde cum bonus sit Deus, non potest ad illum uere caussa omnium referri, ut uulgo faciunt. Sed non quidem multorum in rebus humanis autorem esse illum perhibebimus, multorũ autem caussas ab eo remouebimus, Multo enim certe pauciora sunt bona in terris quàm mala.

φθίαν appellat ἐριβώλακα, id est, fertilem à pinguibus glebis. & βωτιάνειραν quæ alat uiros, id est, fœcũda sit. Fuit autem Phthia Thessalica urbs maritima, patria Achillis.

ἐπειὴ μάλα.

Nam inter uicinos, maxime bella & contentiones oriuntur

oriuntur, his de caussis quæ dictę sunt. Hāc sententiam expressit alicubi in tristibus Naso his uersibus.

Innumeri montes inter me teq́;, uiæq́;,
Fluminaq́; & campi, nec freta pauca iacent.

Et Cicero Philipp. xiij. Sed si maria, montes, regionum maguitudines interessent, odisses eum quem non uideres.

τιμὴν ἀρνύμενοι.

Vendicantes tuum honorem à Troianis, siue ultionem expetentes à Troianis, & pœnas quas persoluant Menelao & tibi. ὀδ. α.

ἀρνύμενος ἥν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἑταίρων.

Dum suam uitam asserit & reditum parat socijs. Trachinijs. ὧν ἐγὼ μεθύστερον ὅτ' οὐκέτ' ἀρκεῖ τὴν μάθησιν ἄρνυμαι. horum nunc intellectum comparo, id est, nunc demum intelligo cum nihil prodest. Plato νόμων. ζωὴν αἰσχρὰν ἀρνύμενον. unde & uerbum compositum μισθαρνεῖν mercedē capere, quod duabus uocibus Plato dixit πολιτ. α. τὸν μισθὸν ἀρνυμένους. τιμὴ autem τὴν τιμωρίαν hoc est, pœnam quoq; significat. Vt ἰλ. γ

τιμὴν δ' ἀργείοις ἀποτινέμεν ὥς τιν' ἔοικεν.

τῶν οὔτι.

Referendum ad illud quod dixerat ἀλλὰ σοὶ ὦ μέγ' ἀναιδὲς ἑσπόμεθα. Neq; enim inusitatum est, ut singuli de se loquentes, plurali numero utantur, Nos te sumus secuti & nunc contemnimur neq; respicimur.

καὶ δή μοι.

Hoc est caput irarum Achillis, quod ab Agamemnone ita parui fieret, ut non dubitaret hic illi minari, se ipsi-

us rem esse ui erepturum. Vt igitur Briseida nō tanti faceret. Posset ne ferre hanc tam superbam iniuriā fortissimus heros & uirtutis tantū laude celebris? Tales enim simpliciter & furenter irascuntur, atq; facilius mortem quàm contumelias tolerare possunt.

ὧ ἔπι.

ἀναστροφή, ἐφ᾽ ὧ, pro quo multum laboris pertuli.

υἷες ἀχαιῶν, περίφρασις, id est, Græci. Vt παῖδες ἰατρῶν, Medici. Et ὀδ. λ.

παῖδες δὲ τρώων δίκασαν. Iudices autem Troiani erant.

πολυάϊκος πολ.

A uerbo ἀΐσσω quod significat impetum & turbulentiam. τοίδε σκιαὶ ἀΐσσουσι, impetu feruntur, seu temere feruntur. bellum dixit turbulentum.

Νῦν δ᾽ εἶμι.

Nunc eo. sed intelligitur futurum, discessurum enim se minatur domum. Naues autem κορωνίδας dixit, uel rostratas, ἀπὸ τῆς κορώνης, uel nigras ut aiunt, ἀπὸ τοῦ κόρου nigro. Vnde & κόρην pupillam deducunt.

ἐνθάδ᾽ ἄτιμος ἐών.

Mutatus est casus, ut sit, uel nominatiuus pro genitiuo. Vt illud:

ἄμφω δ᾽ ἑζομένω γεραρώτερος ἦεν ὀδυσσεύς. ἰλ. γ

id est, ἀμφοῖν ἑζομένοιν. uel, quod mihi magis arridet, pro accusatiuo. Quale est illud ἰλ. ζ.

ὁ δ᾽ ἀγλαΐηφι πεποιθὼς ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει. id est:

τὸν

τὸν δὲ πεποιθότα. Ex hoc loco ἄτιμον ἐόντα. Non arbitror, inquit, te opes magnas comparaturum relictum desertione mea inglorium. Est autem cognatio inter hos casus, unde & in duali numero & in neutris semper, & apud Latinos alicubi, in plurali numero una illorum forma est, ut τὼ λώγω. τάξυλα. fortes uiri, & fortes uiros. Similiter & genitiui cum datiuo uidetur esse affinitas, quorum & ipsorum casuum una est in duali numero terminatio. Vt τοῖν λόγοιν.

Simile est, ἰλ. β.

φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα κρονίωνα
ἀστράπτων ἐπιδέξια. Et Aristophanis hoc:

Nebulis. τοὺς κριτὰς ἃ κερδανοῦσιν ἤν τι τόνδε τὸν χορὸν
ὠφελῶσ᾽ ἐκ τῶν δικαίων βουλόμεσθ᾽ ὑμῖν φράσαι.

Et ὀδ. α.

μητέρα δ᾽ εἴ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται γαμέεσθαι,
ἂψ ἴτω εἰς μέγαρον πατρός. pro eo quod est κριταὶ & μητήρ.

ἄφενος κη.

Volunt esse ἄφενος Grammatici annuos reditus: Vel quantum in unum annũ satis sit copiarũ atq; facultatis. Sed Hesiodus pro copia & bonis simpliciter uidetur posuisse. εἰς ἄφενον σπεύδοντα.

Itemq; ἰλ. ψ.

μέγα γὰρ οἱ ἔδωκε ζεὺς ἄφενος. id est, magnas opes. Et est geminatio ista, de qua dixi, uocum, ἐξηγητικὴ ueteribus usitata, ut tales differentias exquirere uel potius inuitis uerbis extorquere, nihil necesse esse uideatur.

φεῦγε

φεῦγε μάλα.

Quantopere nunc irritatum iri Achillem exiſtimādum, cum non diſcedere, ſed fugere illum Agamemno iubet, ut non modo ſe diſceſſionem illius nihil morari, ſed formidinem ipſi exprobare uideatur? Non enim deſerere ſeſe ſed hoſtes fugere. Quæ autem ſequuntur à ſuperbo & à Rege dicuntur. Cicero hinc quædam aptiſſime inſeruit epiſtolę cuidam ad Appium. hoc modo. Tu autem ſi id agis, ut minus mea cauſa, dum ego abſum, debere uidearis, quàm ego tua laborarim, libero te iſta cura, παρ᾽ ἔμοιγε καὶ ἄλλοι οἵ κε με τιμήσουσι, μάλιστα δὲ μητίετα ζεύς. In hoc autem μητίετα ζεύς caſum aliqui mutatum aiunt, ut illud: αὖταρ ὁ αὖτε θυέστ᾽ ἀγαμέμνονι λεῖπε φορῆναι. aliqui Bœoticam eſſe dialectum, ſecundum quam nominatiuus hoc modo proferatur, ut ποιητὴς, Poeta.

εἰ μάλα καρτερός.

Non enim ſunt hæc τῶν ἐπαινετῶν quæ noſtro ſtudio, opera, labore, non acquirũtur bona, ſecundum Peripateticos. Quid igitur, inquit, te uires ſuperbum faciũt, diuinum donum, non bonum proprium?

ἀπειλήσω.

Mutatum tempus, nam in præſentia minatur, ſed ſignificat ſe perſecuturum interminationem. Ita mox ἄγω pro ἄξω dixit. Hæc autem ſunt ἐλλειπτικῶς poſita. & intelligenda comparationis particula οὕτως, id eſt, Sic auferam tibi tuam, ut Apollo mihi meam aufert. Et eſt παρεντεθὲν

τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηΐ τ᾽ ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἑτάροισι.

πέμψω. Vt totum tale quaſi fuerit.

ἀπειλῶ δέ σοι ὧδε ποιήσειν, ὥστε ἀπάξειν τὴν σὴν βρισηΐδα

οὕτως

οὕτως, ὥσπερ ἀφαιρεῖται τὴν ἐμὴν χρυσηΐδα ὁ ἀπόλλων, ἣν δὴ ἐκείνω προπέμψω ἔν τε τῇ ἐμῇ νηΐ καὶ σὺν ἐμοῖς ἑταίροις. Iam τὸ σὸν γέρας appoſitum eſt ad βρισηΐδα.

στήθεσιν λασίοισι.

Et πάτροκλῆος λάσιον κῆρ. Hirſuti enim animoſi putantur, uel uirile hoc eſt, eſſe hirto pectore.

ἢ ὅγε.

An ipſe, pro αὐτός, quod & mox πλεονάζει repetitũ ὁ δ᾽ ἀτρείδην, id eſt, ἀτρείδῃ δέ. χόλος & χόλη bilis, cui ira, furor, omniſq; acerbitas commotionum aſcribitur. εἷος, συνίζησις, una enim ſyllaba pronunciãda, ut, ſceptroq; innixus eburneo.

κατὰ φρένα καὶ.

Φρένα mentem, θυμὸν animum cõmotum, interpretantur. Sed uidetur idem bis dixiſſe ἐξηγητικῶς. Non enim dubium eſt, quin Homerus mentem, cogitationem, conſilia, rationem, in pectore collocarit. Quanq; qui hanc uim, ut Plato fecit, in capite conſtitutam probare de Homericis etiam uerſibus uoluere, uſi hoc loco maxime ſunt. Mineruam enim ideo aiunt, appræhendentem capillum huius, introduci ab Homero, quod ſenſerit rationem, ἡγεμονικὸν uocant, in cerebro reſidere. Et fieri ſane poteſt, ut uel Platoni, uel ante hunc Pythagoræ hinc occaſio data ſit iſtius dogmatis. Sed non ſunt iſta huius loci, præſertim cum breuiter explicari nequeãt, itaq; fortaſſe alias à nobis tractabũtur copioſius.

ἕλκετο δ᾽ ἐκ.

Iamq; enſem educebat de uagina, cum Minerua aduenit. ſignificatio actiua uerbi medij. Et eſt δέ coniun

ctio superuacua παραπληρωματικῶς. uel ἀντὶ τοῦ δή.
Quæ. dialectus attica est.

προΐηκε.

Τμῆσις, προῆκε γοῦν. Istæ Numinū σωματοποιΐαι, aut ἠθικῆς, aut ἀστρονομικῆς, aut quod mihi quidē uidetur, utriusq; considerationis siue allegoriæ sunt.

φιλέουσα τε κηδομένη.

Incongrua constructio, quales apud autores ueteres passim occurrunt. Vt Virgilianum hoc.

Nec ueterum memini, lætorúe malorum.

Non em̄ dicitur κήδομαι σε, sed σου, neq; lętor malorum.

ξανθῆς δὲ κόμης.

Facit enim formosiss. quoq; Achillem, non solū fortiss. Vt, Νιρεὺς ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν
τῶν ἄλλων δαναῶν μετ' ἀμύμονα πηλείωνα: Nam quod innui quidā uolūt τὸ τοῦ ἥρωος ξανθόχολον, probet̄ sanę & ipsum, quamuis, ut uidetur, nimis exquisitum.

παλλάδ' ἀθηναίην.

ἀθήνη Minerua, & ἀθηνᾶ & ἀθηναία, quoniam non sit nutricibus usa. Vt γαλαθηνὸς qui lac sugit. Nam cū Μῆτις, qua uoce consiliū significatur, grauida esset, deuorata à Ioue traditur, atq; ita postea grandis uirgo de ipsius capite cum armis erupisse. Verum Plato facit in Cratylo ἀθηνᾶν quasi θεονόην uel ἠθονόην. Minerua aūt quę minaretur uel minueret, ut ait Cicero, epithetum magis interpretari uidet̄ τῆς παλλάδος, ἀπὸ τοῦ πάλλειν, quod uibrari significat, ut bellicus gestus intelligatur. Cognoscit aūt numen de fulgore eximio oculorum, qui etiam maxime illustres in corpore sunt. ἰλ. ν. Aiax Oilei F. Numen de gressu noscitat. Sed omnino, ut ibi dicitur, ἀρίγνωτοι δὲ θεοί περ. Mox. ἔπεα πτερόεντα, uelocia dicta.

μεταλήψει

μεγαλήψι. magna eſt enim celeritas uolucriũ, iuxta, hoc *Volat irreuocabile uerbum.*

αἰγιόχοιο.

Qui ægidem teneat. Quo ſcuto poetæ Iouem armãt, fabricato à Vulcano. ἰλ. ο. ἔχε δ' αἰγίδα θοῦριν
δεινὴν ἀμφιδάσειαν ἀριπρεπέ', ἣν ἄρα χαλκεὺς
ἥφαιστος διῒ δῶκε, φορήμεναι ἐς φόβον ἀνδρῶν.

Merito aũt Iouem fulminanté & tonantem armat ἥφαιστος ὁ τοῦ φάεος ἵστωρ, ut Plato ait. Et quidem princeps atq; dux, hoc enim ualet ἡ craſſum, ut intelligatur ille Deus Mulciber ἤγκσ' ἵφαιστός τις ὤν. Quid enim illorum ſine ui ignea fieri poſſet? Et reuera αἰγὶς ſignificat turbulentiam tempeſtatũ, unde & καταιγὶς procella grãdinoſa, ἀπὸ τοῦ ἀΐσσω. Vnde & αἴξ ſaltatrix beſtia uidetur deducta. Sed fabulam ita expoſuere. Cum eſſet Iuppiter conſilio Rheæ ſeruatus, quæ pro eo ſaxum obiecerat deuorandum patri Saturno, defertur tum in Cretam, & traditur educandus Themidi & capræ Amaltheę. Inſidiabantur aũt Dĳ Saturnini, qui Titanes uocantur, Ioui puero, Sed fatali quadã illis formidini erat Amalthea. Cũ aũt iam manifeſtũ bellũ ſuſcepiſſent aduerſus Iouem, ſuaſu Themidis detractã Amaltheę pellem ſcuto obduxit Iuppiter, ita territis cõſpectu & uictis Titanib. Aegiochus perhibetur appellatus. εἰλήλουθας Ionice protulit pro ἐλήλυθας. producta prima & penultima per παρένθεσιν. quale eſt ξεῖνος & μοῦνος, κεινός, νοῦσος.

ᾗς ὑπεροπλίῃσι.

Ταῖς αὐτοῦ, pro ἑαῖς Ionice. ſignificat autem ὑπεροπλία poetica uox, faſtum & ſuperbiã & immanitatem.

Τεὸν μένος.

Hac uoce animoſitas, hoc eſt uis animi ſignificatur.

ἰλ. ζ. ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει. Maro uiolentiam uidetur dixisse.

Talibus exarsit dictis uiolentia Turni.

Λῆγ᾽ ἔριδος.

Talia Horatiana hæc lib. 2. Carm. Desine mollium Tan dem querelarũ. &. 3. Mox ubi lusit satis, abstineto Dixit irarum.

ὡς ἔσεται.

ὅπως ἔσαι δὴ τοῦτο. Verbis, inquit, ut lubet, contẽde. Vtcunq; hoc abiturũ, id est, qualecunq; tandem futurũ hoc est. ϑὶς τίσα. Sic propemodũ dixit Plautus: pseu dolo. Quasi mihi non sexcenta tanta soli soleãt credier.

Εἰρύσατο.

Custodire, & ἐρύματα munitiones. Firma igitur & ua lida oportere dicit apud omnes Deorũ iussa, sibiq; adeo quãuis irato capessenda esse. & addit caussam, eos esse Dijs caros, qui ipsis libenter obediant. χεῖρα βαρεῖαν nunc ingentem aut robustam.

ἀταρτηροῖς.

Compellauit rursum Atridem cõtumeliosis seu atro cibus dictis. Interposita enim est hæc deliberatio, in qua consilium potius illi diuinum fuit rationis, impetu iræ. Sed ad iurgia tamen redit.

οἰνοβαρὲς.

Ingentia conuicia pręsertim in regem, quem & sobri um & grauem & animosum esse maxime decet. Dixit aũt nunc pluribus, quod paulo ante una uoce, κυνῶπα, κυνὸς ὄμματ᾽ ἔχων. Ceruum aũt formidolosiss. animal esse omnibus notum. οἰνοβαρὲς, uel ebriũ uel ebriosum uocat. Sic autem & ipse Agamemno, cum iam pœni teret huius facti, loquitur. ἰλ. ι.

ἀλλ᾽ ἐπεὶ

ἀλλ᾽ ἐπεὶ ἀασάμην φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας,
ἢ οἴνω μεθήων ἢ μ᾽ ἔβλαψαν θεοὶ αὐτοί·

Nam ita pronunciasse traditur hunc locum Dioscurides auditor Isocratis. Vbi hoc prçclarum quod nullum sit inter ebrietatem & insaniam discrimen, ut Atheneus ait libro primo.

τὸ δέ τοι κῆρ.

Cum acutum tonum habet hęc uox, Mortem significat, circumflexa Cor, id est κέαρ. Morte, inquit, peius times periculum adire hostes, uel cum illis acie decertando, uel locandis insidijs.

ἢ πολύ.

Nimirum multo est hoc satius. εἰρωνικῶς. & ὅσις intelligitur eius qui contra uoluntatem tuam aliquid loqui ausus fuerit.

δημοβόρος.

Acerbe & seditiose hoc dicit, exercitui exprobrando ignauiam, aliorum quoque animos aduersus Agamemnonem studens concitare. Illa autem uox significat peculatorem & uexatorem Reipublicæ, quique subditos bonis euertat. ἢ γὰρ, affirmatiua particula. certe enim, inquit, si esset in illis, quorum tu imperium usurpas, ulla uirtus, nunc postrema hac iniuria tua afficeremur.

ἐκ τοι ἐρέω

τμῆσις. ἐξερέειν autem Poetæ confirmare seu affirmare significat. Similiter & ἐπομοῦμαι coniungendum est. Sed ναὶ μὰ pleonasmus pro eo quod esset νὴ τὸ

δὲ σκῆπτρον. Virgiliana quidem interpretatio est nota libro duodecimo:

Vt sceptrum hoc dextra, sceptrum nam forte gerebat,
Nunquam fronde leui fundet uirgulta nec umbras,
Cum semel in syluis imo de stirpe recisum
Matre caret, posuitq; comas & brachia ferro.
Olim arbos, nunc artificis manus ære decoro
Inclusit, patribusq; dedit gestare Latinis.

τομὴν ἐν ὄρ.

περιφραστικῶς. id est, postquam in montibus cæsum fuit. Et mox, περί γάρ ῥά ε χαλκός ἔλεψε φύλλα τε καὶ φλοιόν. Tmesis. περιέλεψε γὰρ αὐτὸ χαλκὸς κατά τε φῦλλα καὶ φλοιόν. id est, Aes nudauit folijs & cortice. Aeramentis enim antiquiss. non ferramentis utebantur. Quare & in Virgiliana interpretatione illud dignũ notatu, quod ferro fecerit. λέπος autem testã aut corticẽ significat. Vnde λεπὶς squamam. Et Herodotus de ouis crocodilorum in secundo ἐκλέπειν dixit, id est, nudare testa in cubando.

πρὸς Διὸς εἰρύαται.

Ionice, εἰρύαται, custodiũt. Sanctissimo sensu antiquitatis facit legitima imperia diuini iuris.

ἦ ποτε.

Hoc iureiurando affirmat futurum ut requiratur opera sua in bello. & dixit ἀχιλλῆος, ἐμφατικῶς. Vt illud

Aeneæ magni dextra cadis. Et
Nulla mora in Turno est.

σὺ δ' ἔνδοθι θυμόν.

Conficietur intus animus tuus & discerpetur dolore & in-

& indignatione, ob cōtemptū fortissimi uiri. rursumq́ se significat in ueritate atq; etiam ira gloriose loquens.

ποτὶ δὲ.

Dorica præpositio & est τμῆσις. προσέβαλε τῇ γῇ τὸ σκῆπτρον. Inflixit terrę.

ἀνόρουσε.

Vt in re magna & periculosa, non placide assurgentem facit, sed prorumpentem senem quoq;. Et est hęc eximia oratoris imago dulcis quidē illius & lenis, hoc enim ætati Nestoris conueniebat.

τῶ δ' ἤδη δύο.

Cum Hercules cœpisset Pylum patriā Nestoris, qui illo tempore adolescens esset, ut Ouidius quoq; metamorphos. xij. cecinit, interfectis senibus & uiris, duæ ætates perierant hominum, ita tertiæ relictorum puerorum Nestor princeps fuit. Sed Ouidius fecit eo libro quem indicaui, ætatem annorum centum, sic enim illum loquentem introducit. *Vixi*

Annos bis centum, iam tertia uiuitur ætas.

Herodotus autem libro secundo ita scribit: Γενεαὶ τρεῖς ἀνδρῶν, ἑκατὸν ἔτεά ἐστι. Quod non multum discrepat ab eorum sententia, qui ætatem faciunt annorum XXX. Atq; ita intelligetur Nestorem ea tum fuisse ætate, ut excederet aliquantum annos LXIII. μέροπας autem homines dictos uolunt propter diuersarum gentium distinctum ab aliis sermonem.

οἵ οἱ πρόσθεν.

Hoc quo magis uerisimile uideatur, sic dissoluerunt inter-

interpretantes Grammatici, οἳ ἅμα διετράφησαν, οἱ δὲ οἱ πρόσθεν ἐγένοντο. Vt sit quosdam ante interijsse, & quosdam deinde qui una cum Nestore adoleuissent, Sed nos simpliciter accipimus ut positum est. τριτάτοισι forma est superlatiui, sed nihil nisi tria significat.

ὢ πόποι.

σχετλιαστικόν, quale hoc: Dij immortales. Aut, Heu mihi. ἀχαιΐδα γαῖαν, figura quam Rhetores ὑπαλλαγὴν uocant, quia quasi summutantur uerba pro uerbis, Grammatici μετωνυμίαν, ut Cicero ait. Vt

Africa terribili tremit horrida terra tumultu.

εἰς σφωΐν τάδε.

Id est, περὶ σφῶν μαρναμένοιιν, Ionice enim utrunque ἐκτέταται. Et ἀρείοσιν ἠ ὑμῖν idé quod ἀρείοσιν ὑμῶν Constructio enim comparatiui est aut cũ genitiuo aut coniunctione quàm.

ἀθέριζον.

Neque unquam illi me neglexerunt aut spreuerunt. Apollonius cum genitiuo posuit.

οὐδ' ἐμὲ οὐδὲ βίην κρατερόφρονος Ἡρακλῆος
πευθόμεθ' αἰσονίδαο λιλαιομένους ἀθερίξαι.

δῖον πειρίθοον.

Pirithous filius Ixionis de Dia Eeionei filia, cum centauris cognatus, qui & ipsi essent procreati ab Ixione de simulacro Iunonis, Lapitharum fuit rex, populorum in Thessalia, quos ita dictos perhibét à Lapitha, uel Apollinis & Stilbes nymphę, uel Periphantis filio. Quorum

proceres

proceres hoc loco aliquot nominantur. Gessere autem bellum cum uicinis & propinquitate generis adiunctis Centauris, orta rixa inter pocula in nuptijs Pirithoi, cũ duxisset domum suam Hippodamiã, Butadæ siue Adrasti filiam. Hoc crimen uesanæ ebrietatis in Eurytionem contulit Homerus. ὀδ. φ.

οἶνός σε τρώει μελιηδής, ὅς τε καὶ ἄλλους
βλάπτει, ὅς ἂν μιν χανδὸν ἕλῃ μηδ' αἴσιμα πίνῃ.
οἶνος καὶ κένταυρον ἀγακλυτὸν εὐρυτίωνα
ἄασεν ἐν μεγάρῳ μεγαθύμου πειριθόοιο
ἐς λαπίθας ἐλθόντ'. ὁ δ' ἐπεὶ φρένας ἄασεν οἴνῳ
μαινόμενος κάκ' ἔρεξε δόμον κάτα πειριθόοιο.
ἥρωας δ' ἄχος εἷλε, δι' ἐκ προθύρου δὲ θύραζε
ἕλκον ἀναΐξαντες, ἀπ' οὔατα νηλέϊ χαλκῷ
ῥῖνάς τ' ἀμήσαντες. ὁ δὲ φρεσὶν ᾗσιν ἀασθεὶς
ἤιε ἣν ἄτην ὀχέων ἀεσίφρονι θυμῷ.
ἐξ οὗ κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νεῖκος ἐτύχθη.
οἷ τ' αὐτῷ πρώτῳ κακὸν εὕρετο οἰνοβαρείων.

Quorum uersuum hic sensus est.

Scilicet instigare mero, solet omnibus illud
Immodice & nulla potum ratione nocere.
Vinum inter cunctos quondam Eurytiona bimembres
Eximium, scelera & uesanas ægit in iras
Pirithoi acceptum Lapitharum principis æde.
Non tamen Heroes furias impune tulere
Insultusq; feri, magno incensiq; dolore
Protraxere foras uno simul impete cuncti
Vesanum, mox ære metunt cum naribus aures.
Nec tulit Eurytion tacitus mala tanta, suoq;
Insuper illa animo exagitans augensq; querelis

Aeternum exciuitq; suo generi atq; uirorum
Bellum, ac ebrius ipse malum sibi flebile primo.

Hinc occasione data, poetæ posteriores pugnam illā copiose descripsere, ut Ouidius quoq; lib. xij. φῆρας autem uolunt centauros dictos, id est feros, quasi θῆρας per μετάληψιν siue ἀντίθεσιν. Pindarus Pythiorū quarto. φῆρ δέ με θεῖος ἰάσονα κικλήσκων προσηύδα. De Chirone. ὀρεσκώοις autem poetica uoce ὀρεινοὺς sylueſtres dixit. ποιμένα λαῶν. Sic translata uoce à custodibus pecorū appellare reges & principes Homerus solet, significans illorū officium idem esse quod pastorum. Nam ut illi de pabulis prospiciunt pecudibus, ut curant atq; enutriunt, ut omnē uim ab illis propulsant: Ita principū officiū est, omnibus cōmoditatibus augere subditos, & ab omnibus iniurijs defendere. ἐκπάγλως audacissime & atrociter. ἐξ ἀπίης γαίης de longinquo. Fuit enim Nestor Peloponesius, illi uero Thessali. Itaq; nōnulli ἀπίας uoce significari Peloponesum hoc quoq; loco putarunt. Ita quidem dictam ab Apide Phoronei filio. Sic etiam ἰλ. γ. ἐξ ἀπίης γαίης potest intelligi de Peloponeso. Sed terra longinqua est ὀδ. α.

καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖνος ταλαπείριος ἐνθάδ' ἱκάνω
τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης.

κατ' ἐμαυτόν.

Pro mea uirili. Neq; est omniū quisq; eorum, qui hodie uiuunt, qui cum illis auderet manus conserere. Atq; illi meis consilijs obtemperarunt. Ita exemplo præstantissimorum uirorum istos quoq; sibi recte monenti obsequi uult, ne hoc inhonestū ducant. Et addit etiam mentionē utilitatis, cum ait multo satius esse parere eos consilio

ſilio ſuo, quàm ſcilicet illud repudiare. πηλείδη ἔθελε uel πηλεΐδ᾽ ἤθελε. Craſi, pro πηλεΐδα ἔθελε.

ὦ τε ζεὺς κῦδος.

Dupliciter accipi hoc poteſt. uel generaliter, ut omne regnum diuini muneris eſſe intelligatur & gloria præſtans. Vel, illud tantum præſtare honore, quod diuinitus collatum ſit in aliquem: quaſi teneant aliqui non acceptum à Deo regnum, ut occupatum ui & oppreſſione ciuium, iuriq; & legibus contrarium. Sed prior ſententia & uerior eſt, & ὁμηρικωτέρα.

κατὰ μοῖραν.

Ita ut res eſt, pro uera parte locutus es. Significat hæc uox: quod res, uerum, debitum eſt. ſignificat officium ut Trachinijs, ἀνὴρ ὅδ᾽ ὡς ἔοικεν οὐ νέμειν γ᾽ ἐμοὶ θανόντι μοῖραν. non uidetur, inquit, facturus officium neq; beneficium daturus mihi quod peto. Significat & fatum κατ᾽ ἐξοχὴν, intelligitur enim pars diuinitus deſtinata. Quod totum Herodotus dixit τὴν πεπρωμένην μοῖραν οὐκ ἐστὶν ἀποφυγέειν οὐδὲ θεῷ. lib. 1.

θεοὶ αἰὲν ἐόντες.

Id eſt ἀθάνατοι. Dij immortales. Et eſt ſententia. Ideo ne ſi diuino beneficio bellator eſt, conuicia etiã ad maledicendum ſuppetunt, hoc eſt procacem & contumelioſum eſſe oportet.

ὑποβλήδην.

Interpellato Agamemnone. Hoc eſt, Ad hæc ſubito reſponſionem ille ſubijciens, ita inquit. Sic dixit ἰλ. τ. οὐδ᾽ ἔοικε ὑββάλλειν, id eſt, ὑποβάλλειν dorice. Non oportet interpellare dicentem.

σήμαινε.

Noli imperium poſthac uſurpare in me. ἰλ. β.

τοῖσιν ἕκαστος ἀνὴρ σημαινέτω οἷσί περ ἄρχει.

Quorum quisque dux est iis imperet quid facere oporteat. οὔτε τῷ, attice τινί.

χερσὶν μὲν.

Non decertabo manibus, hoc est non tecum manus conferam ob puellam.

εἰ δ' ἄγε μὴν,

Hortantiũ uoces, atque ita irati solent ferociter prouocare uerbis aduersarios. Age inquit fac periculũ. Vt hoc, ἄσσον ἴθ' ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι. ἰλ. ζ. ἐρωήσει manabit. & mox ἀνστήτην ἀναστήτην dualiter, dorica præpositionis apocopa.

νῆας ἐΐσας.

Consentiente ratione operis ædificatas æquales naues uocat.

ἐς δ' ἐρέτας.

Vel ἐλλειπτικῶς præpositiones accipiendæ sunt, ut sit ἐς δ' αὐτὴν τὴν νῆα & ἀνὰ αὐτὴν. uel coniungẽdæ cum uerbis, ut fiat ἐσέκρινε & ἐσέβησε & ἄνσε:

καὶ εἰς ἅλα λύματα.

Mos fuit ueteribus in pestilẽtiæ, & famis, & squalidis temporibus, usurpare certos ritus ad auertẽdũ malum. καθάρσεις & καθάρματα & καθαρμοί dicebantur, atque etiam περιψήματα, quæ nunc λύματα. Qua uoce in significatione sordium simpliciter usus est ἰλ. ξ. λύματα πάντ' ἐκάθηρε. In quos ritus aliquando ea superstitio inuasit, ut hominem talari ueste indutum & obuolutum iugularent, & in mare abiicerent.

Nam

Nam ut est apud Euripidem Iphig. Taurica, θάλασσα κλύζει πάντα τἀνθρώπων κακά. Hominum universa scelera diluit mare. Apud Roman. quoq; uiui homines terra defossi simili opinione leguntur, nisi fortasse λύματα lustrales uictimas uocat. Vt & concio Atheniensiũ cæso porcello lustrari solita traditur, quod ipsum κάθαρμα nominabatur, ut Acharnensibus.

ὡς ἂν ἐντὸς εἴη τοῦ καθάρματος quia sanguis uictimę circum subsellia spargeretur.

ἀτρυγέτοιο:

Vel immensi maris, uel indefessi, uel sterilis, uel stridentis. Horum enim omnium ἔτυμα in uoce reperire possunt. ἀπὸ τοῦ τρύω τοῦ καταπονῶ. ἀπὸ τοῦ τρυγητοῦ καὶ α στερητικοῦ. ἀπὸ τοῦ τρύζειν καὶ α αὐξητικοῦ.

κνίσση.

Nidorem nunc significat qui de adipe euaporatur cum adoletur. Sed πένοντο elaborabant. Vnde seruitia Thessalorum πενέσται, laboratores dicti. ὀτρηρώ, seduli. δυϊκῶς.

χειρὸς ἑλόντ' ἀγέμεν.

Vel est attico more infinitiuum in significatione imperatiui. Quale & hoc, ἰλ. β.

πάντα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορευέμεν.

Nihil est omnino hoc apud Græcos usitatius, Prisciano quidem ἐλλειπτικῶς dici uidetur, ut desit uerbum finitum, iubeo, uolo, impero. Sed potest etiam sic accipi, ut infinitiuus apponatur ad uerbum finitum ἔρχεσθον ἀγέμεν, Ite ducere. sicut hoc paulo post. δῶκε δ' ἄγειν. Et simili figura Terent. Hecyra. introijt uidere.

Et Phormione. Vultis eamus uisere. Vsitatior est posterior supini uox in hac forma Latinis, ut fieret illud, eamus uisum. ἔρχεσθον κλισίην pro κλισίηνδε ad tabernaculum.

οὐδ' ἄρα τώγε.

ἀντίφρασιν uocant hanc figuram Græci.

Nec uero Alciden me sum lætatus euntem
Accepisse lacu. Significatur enim summus dolor.

χαίρετε κήρυκες.

Preconum genus sacrosanctum habetur, quos uiolari nefas putatur omnium gentium, id est ipsius naturæ, iudicio. Neq; hi solum humanarum, sed etiam diuinarum quondam rerum interpretes & promulgatores erant. Ob eam magis caussam poeta nũtios Iouis & hominum apellat, quàm quod genus illorum referretur ad κήρυκα quendam filium Mercurij, susceptum è Pandroso Cecropide, Iouis nepotem. Est autem oratio Achillis elegans & diserta. Iam enim ira resederat & redierat mens atq; ratio ad sese. Itaq; uon accusat præcones, neq; ministerium sibi tristiss. illorum iniquo animo fert, ut in furore Hercules Licham in pelagus & petras intorquet inclamãs, ut est apud Ouidium,

Tu ne Licha feralia dona tulisti.

Sed benigne compellat & ultro tradi iubet puellam quam abductum uenerant, testesq; illos facit de ui & iniuria Agamemnonis. μάρτυροι ut φύλακοι, pro μάρτυρες φύλακες mutatione Ionica.

τοῖς ἄλλοις.

Non enim ipsum curat Regem. ἦ γὰρ ἄγ' ὅγε ὀλοῇσι φρεσὶ

φρεσὶ θύει. Quippe uesania et furore animi correptum. Versus est de ijs unus qui λάγαροι id est elumbes uocantur, in medio enim minus stabiles numeri sunt.

θύει hoc loco furit, unde θυάδες quæ & μαινάδες famulæ Bachicæ.

οὐδέ τι οἶδε.

Periphrasi hac dicit illum desipere, neq; scire consulere Reipublicæ. Nam prudentis est de priorum consyderatione, facere futurorum iudicia. Ita de prudentiss. uiro Alitherse ait: ὀδ. ω.

ὁ γὰρ οἶος ὅρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω.

Et Cicero Cæsari scribens sapienti hanc laudem attribuit, his uerbis: Quem uersum senex Præcilius laudat egregie, & ait posse eundem ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω uidere.

λιασθείς.

Mox, inquit, declinatis socijs, in littore & solitudine consedit prospiciens mare canum, ut canum fluctum Virgilius dixit lib. viij. Pontum οἴνοπα dicit nigricantem, de uini colore cui maxime solet hoc apponere epithetum ut appellet αἴθοπα οἶνον, id est nigricans, ut adusta apparent.

χεῖρας ὀρεγνύς.

Gestus hic enim est obsecrantium maxime Deos, ut manus attollant.

ὀλύμπιος.

Iuppiter cœlestis & tonans. ἐγγυαλίξαι, prestare. ἀπούρας erepta nostra præmia Agamemno possidet.

Et in

Et in tantis inimicitijs illum tamen honoris præfatione non fraudat, ea est magnitudo excelsorum animorum, ut uerbis iniurias ulcisci non uelint. Hoc in Homero ubiq; animaduerti potest, ut alibi diximus copiosius.

ἐν βένθεσιν.

In imis locis pelagi apud senem parentem, id est Nerea. huius enim quinquaginta filiæ numerantur ab Hesiodo susceptæ ex Doride, filia Oceani. Quarum præcipua nomina etiam ponuntur ἰλ. σ. Vocant autem senem οὕνεκα νημερτής τε καὶ ἤπιος, ut ait Hesiodus.

χειρί κατέρεξεν.

Contigit, blandius attrectauit, & nominatim compellauit. εἴδομεν. mutatus modus pro ἵνα εἰδῶμεν.

ᾠχόμεθ' ἐς θήβην.

Thebas nūc dicit Cilicias, quę et hypoplaciæ, ubi rex Eetion fuit, pater Andromaches. Hanc esse urbem quę postea dicta sit Adramyttion seu Attramyttiō, aliqui tradidere. Sed Plinius Adramyttion olim dictā, Pedasum fuisse scripsit & in Troade collocat. Fuit autem iuxta & Chrysa, ubi sacerdotio fungeretur Chryses, uel, ingruente bello, cum suis Thebas, inmunitiorem uidelicet urbem, confugerat.

ἐπασσύτεροι.

Accumulata fuisse dicit funeribus funera. ὀδ. η. ἐκ δ' ἐνὸς τε ἤδη. Vel ὀσσ ἤ, liquescente. σ. Ut,

ἠὼς μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν. ἰλ. θ

Et κλῦθι ἄναξ ὅτις ἐσσί. ὀδ. ε. ἑλίκωπες, Nigris oculis conspicui. δῶρα ἄνακτι, uictimas Apollini afferunt quibus mactatis illius ira placari possit. Regem autem Apollinem proprie dixere. Quid enim lu-

mine

mine solis excellentius. Vt illud ὦ ἄνα λητοῦς υἱὲ, & φοῖβε ἄναξ, apud Theognidem.

πιρίσχεο παιδός.

Suscipe curam filij. ἑῆος uel est ἑαυτῆς, id est, tui filij, uel ἑῆος præstātis & chari, ut accipiūt ἰλ. τ. τέκνον ἐμὸν δὴ πάμπαν ἀποίχεαι ἀνδρὸς ἑῆος. uel etiam unici metaplasmo ab εἷς ἑεύς

πολλάκι γάρ σεο.

σέο adiungendum ad εὐχομένης, ut sit, patris mei in ædibus audiui. Hoc enim ita solet ferè intelligi, cum pater aut mater tantum dicitur. Vt, Tum patris pudor. Et, Tum matrem me ex ea re aut uxorem in culpa inuenturum arbitror.

παλλὰς ἀθήνη.

Pro hoc annotatur in aliquibus Homericis exemplis lectum ὁ φοῖβος ἀπόλλων, quod sane siue quis ad fabulam, siue etiam allegoriam referat, uidetur esse aptius.

ὃν βριάρεων.

Apud Homerum quæ διώνυμα reperiuntur, eorum quod ad Deorum appellationem nomen refertur, antiquius putandum, recentius autem quod ad hominum. Vt ὃν ξάνθον καλέουσι θεοί, ἄνδρες δὲ σκάμανδρον. ἰλ. υ.

αἰγαίονος autē Poeta ipse etymon exponit à prestantia uirtutis & gloria, ut sit αὖ incremēti uel ἀεὶ γαίων, id est γαυριῶν. Hesiodus autē Briareum, Cotton, Gygen, terræ & cœli filios facit. τῶν ἑκατὸν μὲν χεῖρες ἐπ᾽ ὤμων ἀΐσσοντο ἄπλαστοι, κεφαλαὶ δ᾽ ἑκάστῳ πεντήκοντα. Hos

esse illos Deos, aliqui Græcorum tradidere, qui τριτοπάτερες dicerentur, & quibus Athenienses uota nuncuparent in nuptijs, ob sobolis fœlicem prouentum: Insidiatos autem fuisse Ioui Deos, cum occupato regno inclementius in ipsos uteretur, fabulæ quidem tradunt, sed Homerus & hoc ipso quasi inuolucri certe aliquid naturalis historiæ texit atque occultauit, siue de rerum cœlestium contrarijs motibus & actionibus, siue etiam effectionibus in terris. Sed nos de his cogitare possumus, dicere nondum possumus. Pergamus igitur ad alia.

λάβε γούνων.

Supplicum gestus, de quo paulo post copiosius dicemus. ἔλσαι. Intra naues & ad mare cogere morientes Græcos. Apollonius 1. de ouibus:

πρὸ γὰρ αὐτοὶ ἐνὶ σταθμοῖσι νομῆες ἔλσαν. & ἰλ.λ.

ἔλσαν δ᾽ ἐν μέσσοισι μετὰ σφισὶ πῆμα τιθέντες.

ὅτ᾽ ἄριστον, ut perturbatus animo arrogantiã nõ uitat. Vel uult suam uirtutem calamitate aliorũ innotescere, iuxta hoc:

ζωὸν ἀτιμήσαντες, ἀποφθίμενον ποθέουσι. Hoc est;

Spernabant uiuum, nunc cassum luce requirunt.

αἶσα μίνυνθα.

Fatum inquit impendit tibi paulo post. Nam fatale erat, post interemptũ Hectorem mortem illum quoque oppetere. Quod tempus hac ira Achillis urgebatur. Iouem uocat τερπικέραυνον, fulgentem, Quique mittendis in terras fulminibus delectetur. Fulmina autem & tonitrua ad autorem Iouem referri, notum.

ἀγάννιφον.

ἀγάννιφον, si est ἄγαν νιφόμενον, niuosum significat. Quomodo auté niuosum dicit nunc olympum, & alibi semper esse serenitate nitidum, neq; uentis concuti, neq; imbribus madescere? Ergo uel unde niues decidãt, uel etiam unde niues absint, ut sit ἄνευ νιφετῶν, uel niueum, id est, candidum & splendidum, ut nunc hac appellatione αἰγλήεις, ut alibi dicitur, olympus accipiatur.

Ζεὺς γὰρ ἐπ᾽ ὠκεανόν.

Hic quoq; locus mihi quidem, quin ad Astrologiam referendus sit, ut dubium non est, ita nihil habeo quod ad explicandum illum afferre possim. Obstat aliqua scilicet uis cœlestis uoluntati Achillis, neq; potest statim hic compos reddi uoti sui, Iuppiter quidem illa putanda, sed qui sunt Aethiopes? ad quos etiam remouetur Neptunus è consilio Deorum fauentium saluti Vlyssis. Ego quidem, ut dixi, qualia hæc sint ignoro, & Astrologica tamen esse pro certo habeo. Neq; impeditur hæc persuasio mea Platonicorũ interpretatione, qui nescio quas Theologias excudũt de his omnibus. Vt de Aethiopibus aiunt, esse lucem illam diuinitatis, cum se Numẽ ad quędam conuenientia principia recipiat, & in suo intellectu quasi epuletur intellectilia, ubi impleatur eximijs quibusdam & uniformibus bonis. Atq; illum esse Oceanum manantem de fonte intellectus, unde mens illa rerum opifex, omnesq; de hac ueluti pendentes Dij exundent. Quæ quidem, sunt enim mirifica, non contemnimus, sed profecto in hunc Poetam inculcari, non de illo exoriri uidentur. Nobis quidé sunt & erunt hæc semper Astrologica, quamuis, ut aiebam, ignorata & ὀδ.α.

 obscura.

obſcura. Nunc igitur hæc quaſi in Muſarũ quibuſdam latebris relinquentes, reliqua percurramus. μετὰ δαῖτα dixit, tanquam ἐπὶ δαῖτα. Et mox τότ' ἔπειτα, quaſi πλεοναστικῶς, ut, quid tum poſtea, & tum deinde.

ἐϋζώνοιο γυναικός, ſynecdoche, gracilem & pulchrã euim intelligemus, de elegantia eius partis in corpore qua præcingi ſolent, quæ eſt in uirginibus in primis conſpicua.

αὐτὰρ ὀδυσσεύς

Nunc redit ad ſuperiora, & exponit quid de nauigio illo factum ſit, quo ueheretur Legatus Vlyſſes cũ Chryſeide & donis quæ Apollini offerentur. Dum enim hi nauigant, interea colloquia iſta inter matrem & filium fuere celebrata. Nunc igitur peruenere Chryſam quo miſſi fuerãt. Atq; deinde exponit, ut ſolet, copioſe quid ibi & quo quicque ordine modoq́; geſtum ſit. Ornat autem τοῦ πολυβενθέος epithetum, portum, Nam in uadoſo hærerent naues. Vela inquit στείλαντο, id eſt, συνέστειλαν, ſimplici uſus pro compoſito, legerunt, id eſt, collegerunt.

ἱστὸν δ' ἱστοδόκῃ.

Reclinaſſe dicit malum, & repoſuiſſe in quendam locum ſuum, ut compoſitum uerbum τῆς ἱστοδόκης indicat, ut ὀδ. α. δουροδόκη, quæ haſtas caperet. ἱστός autem textorum telam ſignificat, & malum in naui. ἱστία autẽ uela, quę eadẽ & ἄρμενα. πέλασσαν repoſuere, ut ὀδ. κ. κτήματα δ' ἐν σπήεσσι πελάσσομεν. πρότονοι autẽ ſunt funes quibus utrinq; malus intenditur, ut ὀδ. μ.

ἱστοῦ δὲ προτόνους ἐξέρρηξ' ἀνέμοιο θύελλα
ἀμφοτέρους.

ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον.

Id eſt, ἐξέβαλον δὲ τὰς εὐνὰς ἤγουν τὰς ἀγκύρας. Verbum compoſitũ diſſecuit, quæ τμῆσις dicitur. Sed εὐνὴ ancoram ſignificat, quod ad hanc nauis conſiſtat & cõquieſcat, cum εὐνὴ cubile ſit. ἰλ. ι. σὺ δ' αὐτόθι λέξεο μίμνων εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ. Sunt autem continuæ τμήσεις quatuor in uerſuum principijs.

ἐπὶ ῥηγμῖνι.

Littus dicit ſimili ratione qua Cicero de Iuriſconſultorum doctrina tradidit, littus eſſe quod fluctus elideret, à uerbo ῥήττειν quod frangere & allidere ſignificat.

χερνίψαντο.

Facta eſt uox ἀπὸ τῶν χειρῶν καὶ τοῦ νίπτω. Vnde & χέρνιψ aqua quæ manibus affunderetur, ut
χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα.
& χέρνιβος uas ipſum ſiue peluis, ut ἰλ. ω.
χέρνιβον ἀμφίπολος πρόχοον θ' ἅμα χερσὶν ἔχουσα.

καὶ οὐλοχύτας.

Hordeum, ut aiunt, ſale cõſperſum, quod ſolebat in hoſtias mactandas conijci, ob memoriam priſci uictus, quum nondum repertis molis integris frugibus ueſcerentur: itaq; uolũt dictas οὐλὰς quaſi σώας id eſt integras, ut, οὖλέ τε καὶ μέγα χαῖρε. Interpretatur autem ipſe Homerus ὀδ. μ. ubi dicit decerptas frondes applicuiſſe bobus ſocios Vlyſſis. ὀδ. ω.
οὐ γὰρ ἔχον κρῖ λευκὸν ἐϋσσέλμου παρὰ νηί.
Apud Latinos etiã nulla ſacra ſine mola ſalſa, id eſt farre molito, ut interpretantur, peragi moris fuit. Vnde &

uerbum Immolo factũ esse apparet. Virgiliusq; sic fecit.
Eclog. 8. Sparge molam & fragiles incende bitumine lauros,
Et alibi. Mihi sacra parari,
Aeneid. 2. Et salsæ fruges & circum tempora uittæ.

Sunt autem ὀλόχυται, καταχυθεῖσαι ὀλαί. ὀδ. γ.
ἑτέρῃ δ' ἔχεν οὐλάς. Et mox
χέρνιβά τ' οὐλοχύτας τε κατήρχετο.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο.

Nunc deinceps totius rei diuinæ rationem & peractionem describit, & deinde etiam epulas, omnia percensens atq; explicans, Ita enim facere solet in quarumcũq; rerum expositione hic poeta, ut minuta etiam & exilia persequatur, ut & illustris hæc sit & illarum certa cognitio. αὖ ἔρυσαν. Fuere qui αὖ particulá hoc loco nihil significare, sed numeros tantum explere traderent. Sed alij multo rectius ritum mactationis hac innui docuerunt, esse enim ἀνερύειν, αὐχενίζειν, hoc est ceruicem incidere. Quod & Gellius innuere uidetur, qui ut compositi huius uerbi exemplum istud adducit lib. 15. cap. 3. Et quidem ita factum fuisse anteq̃ iugularent uictimá, planius dicit ὀδ. γ.

πέλεκυς δ' ἀπέκοψε τένοντας αὐχενίους. & deinde.
οἱ μὲν ἔπειτ' ἀνελόντες ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
ἔχον, ἀτὰρ σφάξεν Πεισίστρατος ὄρχαμος ἀνδρῶν.

Addunt & hoc, consueuisse colla uictimarum retorquere ueteres, ut in cœlum intuerentur, earum quidem quæ mactarentur dis superis, nam quibus manes & inferos placarent, eas depresso capite cædi solitas, id est ἀποδειροτομεῖσθαι. Et hæc ἱερεῖα nominarũt ἔντομα, ut Apol. primo, dicit argonautas Dryopis manes ueneratos cõbussisse ἔντομα μήλων.

Μηρούς

Μηροὺς τ' ἐξέταμον.

Coxas, ut diximus, quæ & μῆρα, & μηρία ὀδ. γ. κνίσση autem adipē nunc significat. notatur eodem uerbo & nidor, qui de assatione carniū existit. δίπτυχα, duplicasse adipem siue omentum dicit, ut undiq; ossa contegerentur.

ὠμοθέτησαν.

Exponunt ita, ut aiunt, crudas carnium particulas de singulis membris resectas, imposuisse omento, ut Dijs tota uictima incēdi uideretur. Exta aūt, quæ σπλάγχνα sunt Grẹco uerbo, de hostia gustare solēne erat, ut apud Plautum, De extis sum intus satur: & Maro. Pœnul.

Vescitur Aeneas simul & Troiana iuuentus Aeneid. 8.
Perpetui tergo bouis & lustralibus extis.

Et paulo ante.

Viscera tosta ferunt taurorum.

καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς.

σχίζας fissa lignorum uocat. πεμπώβολα uolunt certam ueruum formam significare, quorum acies quinæ exirent de manubrio uno. Sed Herodotus in uita Homeri quina uerua interpretatur, & probat hoc etiam argumēti fuisse Aeolensem Homerum, qui soli omnium Grẹcorum neq; lumbos in sacrificijs comburere, & exta quinis uerubus torrere soleant, πέμπε enim illos dicere, quod alij Græci πέντε. κατὰ μῆρ' ἐκάη, τμῆσις, κατεκάυθησαν οἱ μηροί. μίστυλλον, ἐμίστυλλον, In frusta secuerunt, hinc enim Maro fecit,

Pars in frusta secant uerubusq; trementia figunt.

Lusit festiue hoc uersu Martialis in ambitiosum quendam & ostentatorem Homericæ lectionis, qui inepte

uerbali uoce in coco nominando usus esset, quem Mistyllum uocaret, sic enim inquit:

Si tibi Mistyllus cocus Aemiliane uocatur,
Dicetur quare non Taratalla mihi?

αὐτὰρ ἐπεί.

Postquam exempta fames epulis mensæq; remotæ,
Crateras magnos statuunt & uina coronant.

ἐπεστέψαντο ποτοῖο, potu compleuerunt, ut uinum in summo poculo quasi orbiculum facere uideretur, uel ut attingeret labra poculi, quæ & στεφάνη: uel reuera coronata frondibus, seu implicita sertis pocula circumlata dicit. δαῖτα αὐτ᾽ ἐΐσην, τὴν ἴσην καὶ ἰσομοίρως διανεμηθεῖσαν. Etiam fuere qui interpretarentur τὴν ἀγαθήν. Cum sit in ἰλ. ι. δαιτὸς μὲν ἐΐσης οὐκ ἐπιδευεῖς, uidetur enim negare Vlysses lautas epulas se requirere. Sed unde Virgilius fecit, Mensæq; remotæ? Quærunt enim Grammatici, utrum ueteribus mensæ de cœna ablatæ fuerint, & plærique hoc factũ fuisse non arbitrantur, neque obstat huic opinioni ferè quicquam apud Homerum, nisi illud ἰλ. ω. ἔσθων καὶ πίνων ἔτι καὶ παρέκειτο τράπεζα, quod sonat, quasi nondum ablata mensa fuerit. Sed & huic nodo cuneum repererũt, Nam distincte aiunt hoc legendum, ad hunc modum.

Ath. lib. 1. ἔσθων καὶ πίνων ἔτι, καὶ παρέκειτο τράπεζα.

Verum Maro ineptias istas nihil moratus ueterum consuetudinem libere expressit suis uersibus, prȩsertim astipulante suæ gentis more, Plautus Asinar. ponite pueri mensulam. Et Xenophon quoque συμποσίῳ plane dixit, ὡς δ᾽ ἀφῃρέθησαν αἱ τράπεζαι. δὲ ἔρον ἕντο, τμῆσις, & ἔρον τὸν ἔρωτα dixit.

παιήονα.

Hymnus quo Apollo celebraret παιὰν & παιὼν, & hoc loco aucto uerbo παιήων dicitur. Vnde παιανίσαι, quod significat & ante conflictum, clamorem, & fusis hostibus, uictoriȩ exultationem. Vel ipsum Apollinem, ut Apollonius β. uoce cōposita: καλὸν ἰηπαιήον' ἰηπαιήονα φοῖβον μελπόμενοι.

ἦμος δ' ἠέλιος.

χρονογραφεῖ & noctem & diem, illam enim relinquit sol occidens, hanc reddit exoriens. καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε, καὶ ἐπῆλθε τὸ κνέφας. Caligo noctis, quasi κινεῖν τὰ νέφη. πρυμνήσια rudentes quibus de puppi, quȩ est πρύμνα, religarentur naues ad terram. De his Ouidius lusisse ista uidetur Fast. 4.

Nox aderat querno religant de stipite funem,
Dantq; leui somno corpora functa cibo.
Lux aderat querno soluunt de stipite funem,
Ante tamen posito tura dedêre foco.

ἠριγένεια.

Auroram roseam uocat. Maro luteam, quæ roseis bigis inueheretur, quo species cœli ante ortum solem illustris significatur. ἠριγένεια autem matutina, quæ uel tū oriatur, uel id potius quod mane dicimus, gignat. Matutinū quidem Latini à splendore nominarūt, cū de tenebris iam lucescit. Matuta enim est his quæ Græcis λευκοθέα.

καὶ τότ' ἔπειτ' ἀνάγοντο.

ἀνήγοντο ἢ ἀνήχθησαν, quod uerbum nauticum est, deq; nauibus ipsis & nautis usurpatum reperitur. Xeno

phon ἑλληνικῶν .α. ὅτι αἱ τῶν πελοποννησίων νῆες ἐξ ἀβύδου ἀνηγμέναι εἰσίν. Idē. ἐπ' αὐτὰς ἀναχθέντες. ἴκμενον οὖρον, secundum uentum. ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν, ἐνέπρησε δ' ἄνεμος, uerbum est πρήθω, τὸ φυσῶ, dicit igitur uelum de uento intumuisse. στεῖραν Carinam quæ firmior sit, quasi στερρὰν dictam uolunt. διαπρήσσουσα κέλευθα, currens per fluctus quæ alibi ὑγρὰ κέλευθα. [ὀδ. ί.] Verbo autem etiam de equis utitur, [ἰλ. ψ.] ῥίμφα πρήσσοντε κέλευθον. ὑπὸ δ' ἕρματα μακρὰ τάνυσσαν, ὑπετάνυσσαν, ἕρματα autem dicit trabes, quibus fulcirentur erectæ in littore naues.

αὐτὰρ ὁ μήνιε.

Nunc reuertitur ad Achillem & causam ipsius, quam mater apud Iouem ageret, qui & ipse post diē iam duodecimū ab Aethiopibus in cœlum reuertitur. ἀϋτὴν prælium dixit, unde clamores non absint. πτόλεμον autem παρεμπτώσει τοῦ τ. pro πόλεμον. ἐκ τοῖο pro τούτου, id est, ex eo tempore, hoc est postea. ἠερίη ante lucem, hoc est mane.

πολυδειράδος οὐλύμποιο.

δειρὰς ceruicem significat, & ad eminentia loca transfertur. Quę autem ἐξοχαὶ sunt cœli, quo nihil leuius est? Significare uidetur Homerus distinctionem cœli, & in illas partes signorū duodecim, & fortasse etiam in cingula quæ designantur ĳs circulis, quos παραλλήλους uocant. Quibus quidem re ipsa quasi insignitum cœlum non est, ita tamen quasi cœlatam hęc quandam speciem illius nobis repræsentant, unde & latinam appellationem factam esse uerisimile fit.

καὶ λάβε γούνων.

γοῦνα, τὰ γόνατα, γόνυα, & μεταθέσει γοῦνα, unde & γούνασι. ἀνθερεῶν imum mentum est, quod barba inde efflorescat. Atq; hoc loco gestum supplicantium expressit. Nam præhendere genua, hoc est ad genua aduolui solebant supplices, unde & γουνοῦμαι uerbum supplico. Et Plinius dicit religionem his quandam gentium inesse, & causam affert quodam quasi cauo nodo eum in genu spiritus uitæ inesse. Idē & antiquos in supplicando mentum attingere solitos scribit. Quod & de hoc Homeri loco manifestum fit. Sed de genibus alibi sæpe apud hunc. ἰλ. ζ. Lib. 11. c. 45.

ἄδρηστος δ' ἄρ' ἔπειτα λαβὼν ἐλλίσσετο γούνων. ἰλ. φ.
ὁ δέ οἱ σχεδὸν ἦλθε τεθηπὼς γούνων ἅψασθαι μεμαώς.

Addit & in supplicatione Priami osculū manus, cuius & ipsius Plinius meminit, his uersibus:

ἄγχι δ' ἄρα στὰς,
χερσὶν ἀχιλλῆος λάβε γούνατα καὶ κύσε χεῖρας.

ὀδ. ζ. γουνοῦμαί σε ἄνασσα· Atq; ita dicit cum ad conspectum uirginis resistendum, neq; tangenda sibi genua illius putasset. Item ὀδ. χ. ἐπεσσύμενος λάβε γούνων, & γουνοῦμαι σ' ὀδυσσεῦ.

τῖσον ὀλύμπιε.

At tu illum ab Agamemnone spretum o Iuppiter honore affice. Et mox dicit quo honore.

ἐπεὶ οὔτοι ἔπι.

Neq; enim, inquiunt, quisquam est, cuius formido tibi obstare possit. Quem enim, inquit, metuis? Sed mihi magis εἰρωνεύουσα sic loqui communi quodam usu sermonis uidetur, ut dicat se nihil uereri, neq; laborare

etiam si ille suas preces repellat, ne magis dubitare possit se esse omnium Deorum contemptissimam. Et mox μετὰ πᾶσιν, inter omnes Deos, uel, ut alij maluerunt, apud omnes mortales. λοίγια, ἀπὸ τοῦ λοιγοῦ, pernicie & exitio. Est autem oratio significans cum quanto periculo exauditurus illam esset: Profecto, inquit, hoc pessimum est negocium, cum ad inimicitias cum Iunone suscipiendas me impellas. αὔτως, sic etiam, id est, quasi non irritata sit. Quemadmodum & Latini hac particula sunt usi. νοήσῃ. Ne sentiat te affuisse: ne uideat.

εἴ δ' ἄγε τοι, ut supra, εἴ δ' ἄγε μὴν πείρησαι, quasi dicatur: Si lubet, si uis. τέκμωρ, certissimum signum, quod τεκμήριον.

ἦ καὶ κυανέῃσι.

ἦ, inquit: Atticum, sępissime apud Platonem, ἦν δ' ἐγώ. ἦ δ' ὅς, inquam & inquit. Virgilius:

Annuit & totum nutu tremefecit olympum. *breuiter*

διέτμαγον digressi sunt à se. Dij autem aduersum Ioui eunt, uel contra illum resistunt: nam feruntur orbes, qui sunt ἕδη Deorum, contra illam cœli conuersionem, quæ scilicet Iouialis est.

αὐτίκα κερτομίοισι.

ἐλλειπτικῶς, κερτομίοισι ῥήμασιν aut λόγοις, uerbis iratis, immitibus, quasi τὸ κέαρ, id est, animum τέμνουσιν, ut Grammatici ἐτυμολογοῦσι. Significantur & conuitia & maledicta, & irrisiones hoc uerbo. δικαζέμεναι, δικάζειν, statuere, decernere.

χαλεποί τοι ἔσονται.

Graues, hoc est, non possis sustinere. Et mox ὃν δ' ἂν ἐγὼν et quę sequuntur, habent constructionis uerborum incon-

gruitatem

gruitatem, transit enim à masculino, ad neutrum plurale, μή τι συ ταῦτα. Sed huiusmodi apud ueteres, & in hoc poeta in primis, plurima occurrere solẽt. μετάλλα, sciscitare, curiose exquire. Vnde fortasse magis uerisimile factum esse nomen τὰ μέταλλα, quàm quod, ut Plinius, quemadmodum puto, ait, μετάλληλα esse uideantur. Videtur autem uerbum factum ex eo, quod percontatores unum de alio uestigent atq; eliciãt. ἕκηλος, id est ἥκηλος, placide, hoc est, imperturbatus.

δέδοικα κατὰ φρένα, πλεονασικῶς, ubi enim metuimus nisi animo? Tale est: cogitate cum animis uestris.

παρέιπη, blandimentis suis circumuenerit, est enim παρειπεῖν blande colloqui, suadere, deniq; orationis artibus aliquem aggredi. Vt ἰλ. μ.

παρειπών, ἀγαθὴ δὲ παραίφασις ἐστὶν ἑταίρου. & rursus ἰλ. ξ. ἐν δ' ὀαρισὺς πάρφασις.

ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ.

Magis es odiosa mihi futura, id est, alienus erit à te animus meus. Demosthen. κατὰ τιμοκράτους: ἔσαι δὲ τοῦτο οὐκ ἀπὸ τοῦ πράγματος. Trachinijs, καὶ γὰρ οὐκ ἀπὸ γνώμης λέγεις. In his omnibus præpositio abhorrentiam significat. ῥίγιον. Triste, luctuosum. Comparatiua forma, non apparente positiuo, ut ἄλγιον, λῷον, βέλτιον, φέρτερον.

ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο.

Nunc fecit quasi fœmininum ab ἀκέων, quod paulo ante posuit de Ioue. Sed & ueluti aduerbialiter hoc eodem est usus, ut ἀλλ' ἀκέων δαίνυσθε καθήμενοι. & ἰλ. θ. ἤτοι ἀθηναίη ἀκέων ἦν. Et paulo ante εἰ δ' οὕτω τοῦτ' ἐστι,

 & cætera,

& cætera, superbe dixit: Quid tum postea si ita est, ut scilicet suspicare de Thetide, Mihi quidem certe placiturũ est. Quale hoc, Sic uolo sic iubeo. ἄσσον ἰόντε, congressi mecum. ἀάπτους uiolentas, ad quas offendere exitiale sit. Vt inaccessa regia Circes, quo non sine pernicie accedi posset.

ἐπιγνάμψασα.

Reflectens animum suum, in timore scilicet, qui paulo ante in ferocia exultasset. ὤχθησαν, commoti sunt animis, ingemuere.

ἐπίηρα φέρων.

Gratificans, gratiã inire uolens apud matrem. ὀδ. γ.
αὖτις ἐπ᾽ ἀτρείδῃ ἀγαμέμνονι ἦρα φέροντες.
κολῳὸν ἐλάυνετον. Turbã datis, tumultũ concitatis.

ὀλύμπιος.

Epithetis significatur Iuppiter, ut cum tonans & hominum pater atq; Deûm rex, dicitur. Atq; is, inquit, si uideatur, funditus facile euerterit omnia. ut sit στυφελίξειν ἂν. Vel te proturbet de sede tua. καθάπτεσθ᾽ ἔπεσι μαλακοῖς, περιφραστικῶς, id est, placato uel delenito uerbis.

δέπας ἀμφικύπελλον.

δέπας Ionicum uerbum poculum significat, ἀμφικύπελλον formam demonstrat, ut illa genus, hac species appellatione indicetur. Est autem & κυπέλλου nomen alibi apud Homerum positum. ἰλ. ι.
τοὺς μὲν ἄρα χρυσέοισι κυπέλλοις υἷες ἀχαιῶν
δειδέχατ᾽ ἄλλοθεν ἄλλος ἀνασταδόν. Volunt autem dicta ἀπὸ τῆς κυφότητος, quod gibbera essent. Atq; idem intelli-

intelligendum de composita uoce ἀμφικύπελλον, ut si di catur κυρτὸν & ἀμφίκυρτον. Aliј maluerũt uel ansatum, uel quasi opere & cęlatura redimitum, ut ἀμφίθετον φιάλην. De qua & ipsa dum quærunt Grammatici, quasi in salebris diuersas uias exequuntur. Etiam nos aliquid uel suspicemur, uel si placet somniemus, ut accipiamus ἀμφικύπελλον poculum, quod esset duplex, cuiusq; partes sibi ipsis imponi solerent, ita ut utraq; illarum poculi formam usumq; haberet. Qualia sunt nunc etiã principum & opulentorum & ostentatorũ magnificentiæ.

θεινομένην, uapulantem. ἀργαλέος ἀντιφέρεσθαι. Tenuius dixit, quod sit difficile atq; graue sese Ioui opponere, cum sentiat in re perniciem & malum maximum esse, ut suo mox exemplo probat. Estq; gręca figura, quale hoc. θαῦμα ἰδέσθαι, & γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε & similia plurima. τεταγὼν Ionica forma est præteriti indefiniti secundi, pede inquit uibratum deturbauit de cœlo, sic enim dixit περιφραστικῶς, βηλὸν θεσπέσιον limen diuinum. κάππεσον, κατέπεσον.

κάππεσον ἐν λήμνῳ.

De casu Vulcani φυσικῶς plęriq; ἀλληγοροῦσι, uolunt enim hunc esse ignem, qui in materia adhęrescere soleat, & ab ætherei ignis integritate longe absit. In Lemnũ autem defertur, ubi fuisse officinæ quondam præclaræ feruntur, in quibus arma bellica potissime excuderentur, de quibus & σίντιας populos aliqui dictos tradunt. Aliј malũt colonos Tyrrenorum qui piratę essent, cum Lemnũ occupassent, sic uocatos fuisse, ἀπὸ τοῦ σίνεσθαι, quod nocẽtes essent. Ideoq; & alibi hos appellari ἀγριοφώνους. ὀδ. θ. ὀλίγος δέ τι θυμὸς ἐνῆεν, περιφραστικῶς inquit,

ἐλῆπον ἦν

ἐλιποψύχουν, cum iam animo linqueret, affuere in tempore sinties qui me refocillarent. Plato etiam ἥφαιστον quasi φαῦστον pręposita litera .η. ἐτυμολογεῖ in Cratylo.

ὣς φάτο μείδησε.

Risum Deorum Platonici de alacri & quadam ueluti hilari effectione diuinorum operum, ad conseruationem uniuersitatis rer interũ, pretati sunt. In qua, ueluti propria naturę suæ occupatione, iucundissime uersarentur. Ad quæ Proclus duos uersus adducit, hos.

δάκρυα μὲν σέθεν ἐστὶ πολύτλημον γένος ἀνδρῶν,
μειδῆσαν δὲ θεῶν ἱερὸν γένος ἐβλάστησεν.

ἐνδέξια.

Ordine, id est dextre, quod inde dicimus quia Græci dextra omnia fausta esse ducebant. Orsus igitur Vulcanus de dextris partibus poculum circumtulit. ὠνοχόει, uerbum significat pincernam agere, hoc est uinum haurire, Vulcanus autem Nectar dis de cratere haurit, Quæ & ipsa uox uini misturam innuit, non enim merum bibebant, sed temperatũ conueniente mistione seu κράσει. Cui rei apta uasa κρατῆρες & Ionice κρητῆρες dicebant.

ἄσβεστος γέλως, Immẽsus, translatio ab igne qui ita inualuerit ut restingui nequeat. ποιπνύοντα, ministrantem. Sedulitatem illã Vulcani Dijs risum mouisse dicit. Sed quomodo occidit illis sol? Ad ea hoc quæ nobis accidunt referendum. Nam tum Di in sua quasi domicilia se conferunt, hoc est sydera hominibus queq; de suis locis apparent, quæ interdiu nulla conspicerentur. Iouem autem & Iunonem coniuges, poetæ introducunt, qui consanguinei essent, ambo uno patre &

matre

matre æditi. Narrant autem fabulæ, Iouem amasse Iunonem sororem suam, quam cum sciret esse tetricam atq; sæueram, non fuisse ausum solicitare animũ illius. Tandem hac ratione tentasse: Cũ enim forte esset tempestas atrox nymbis & grandine, mutatum se in formã cuculi obtulisse Iunonis conspectui, madidum & trementem. Cuius misertam Iunonem, statim prꝑhensum illum gremio fouisse, qua occasione Iuppiter ipsam cõpresserit. Hoc credo inter aniles fabulas ita olim celebratum fuisse. Nam & Theocritus alicubi sic ait:
ϖάντα γυναῖκες ἴσασι κὰι ὡς ζεὺς ἠγάγεθ' ἥρην.

Habetis explicationem primi libri Iliados Homericæ, ut nostro quoq; iudicio non magni faciendam, ita neq; omnino abijciendam atq; cõtemnendam, ut speramus. Ad quod quidem exemplum, nisi quid nostro studio obstiterit, sequentes etiam libros quàm licebit plurimos uobis & interpretabimur & explicabimus, ac nunc deinceps secundum, cuius lectio & uoluptatem & utilitatem studiosis artium atq; literarum bonarum maximam est allatura.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ. Α. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Χρύσις ἱερεὺς τοῦ ἀπόλλωνος παραγίνεται ἐπὶ τὸ ναύσταθμον τῶν ἑλλήνων, βουλόμενος λυτρώσασθαι τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Χρυσηΐδα. οὐκ ἀπολαβὼν δὲ, ἀλλὰ καὶ μεθ' ὕβρεως ἀποδιωχθεὶς ὑπὸ ἀγαμέμνονος, ηὔξατο τῷ ἀπόλλωνι κατὰ τῶν ἑλλήνων. λοιμοῦ δὲ γενομένου καὶ πολλῶν, ὡς εἰκὸς, διαφθειρομένων, ἐκκλησίαν ἀχιλλεὺς συνήγαγε. Κάλχαντος δὲ διασαφήσαντος τὴν ἀληθῆ αἰτίαν, καὶ κελεύσαντος ἀχιλλέως ἐξιλάσκεσθαι τὸν θεὸν, ἀγαμέμνων ὀργισθεὶς, διηνέχθη πρὸς τὸν ἀχιλλέα καὶ αὐτοῦ τὸ γέρας ἀπέσπασε τὴν Βρισηΐδα. ὁ δὲ ὀργίζεται τοῖς ἕλλησι. Θέτις δὲ τοῦ υἱοῦ δεηθέντος εἰς ὄλυμπον ἀνελθοῦσα, ᾐτήσατο παρὰ τοῦ Διὸς, ὅπως τοὺς τρῶας ἐπικρατεστέρους τῶν ἑλλήνων ποιήσῃ. ἥρα δὲ γνοῦσα ταῦτα, διηνέχθη πρὸς τὸν Δία, ἕως αὐτοὺς διέλυσεν ἥφαιστος οἰνοχοήσας ἐν ἐκπώματι χρυσέῳ. οἱ δὲ τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας εὐωχηθέντες εἰς ὕπνον τρέπονται.

ΙΛΙΑΔΟΣ. Α. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἄλφα λιτὰς Χρύσου, λοιμὸν στρατοῦ, ἔχθος ἀνάκτων.

Μῆνιν ἄειδε θεὰ πηληϊάδεω ἀχιλῆος
οὐλομένην, ἣ μυρί' ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκεν.
πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς ἄϊδι προΐαψεν
ἡρώων, αὐτοὺς δ' ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν,
οἰωνοῖσί τε πᾶσι. διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.
ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε
ἀτρείδης τε ἄναξ ἀνδρῶν, καὶ δῖος ἀχιλλεύς,
τίς τ' ἄρ σφωε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι.
Λητοῦς, καὶ διὸς υἱός. ὁ γὰρ βασιλῆϊ χολωθεὶς
νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακήν, ὀλέκοντο δὲ λαοί.
οὕνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμησ' ἀρητῆρα
ἀτρείδης. ὁ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας ἀχαιῶν
λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου ἀπόλλωνος
χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ ἐλίσσετο πάντας ἀχαιούς,
ἀτρείδα δὲ μάλιστα δύω κοσμήτορε λαῶν.
ἀτρείδαι τε καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες ἀχαιοί.
ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, εὖ δ' οἴκαδ' ἱκέσθαι.
παῖδα δέ μοι λύσατε φίλην, τὰ δ' ἄποινα δέχεσθε,
ἁζόμενοι διὸς υἱὸν ἑκηβόλον ἀπόλλωνα.
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν ἀχαιοί,
αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα.
ἀλλ' οὐκ ἀτρείδῃ ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,
ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
μή σε γέρον κοίλῃσιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχείω,

ἢ νῦν δηθύνοντ', ἢ ὕστερον αὖτις ἰόντα,
μή νύ τοι οὐ χραίσμῃ σκῆπτρον, καὶ στέμμα θεοῖο.
τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω, πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν
ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ ἐν ἄργεϊ τηλόθι πάτρης
ἱστὸν ἐποιχομένην, καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν.
ἀλλ' ἴθι, μή μ' ἐρέθιζε σαώτερος ὥς κε νέηαι.
Ὣς ἔφατ'. ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων, καὶ ἐπείθετο μύθῳ.
βῆ δ' ἀκέων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
πολλὰ δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἠρᾶθ' ὁ γεραιὸς
ἀπόλλωνι ἄνακτι, τὸν ἠΰκομος τέκε λητώ.
κλῦθί μευ ἀργυρότοξ' ὃς χρύσην ἀμφιβέβηκας,
κίλλαν τε ζαθέην, τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις.
σμινθεῦ. εἴποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα,
ἢ εἰ δή ποτέ τοι κατὰ πίονα μηρί' ἔκηα
ταύρων, ἠδ' αἰγῶν, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ,
τίσειαν δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος. τοῦ δ' ἔκλυε φοῖβος ἀπόλλων
βῆ δὲ κατ' οὐλύμποιο καρήνων χωόμενος κῆρ.
τόξ' ὤμοισιν ἔχων ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην.
ἔκλαγξαν δ' ἄρ' ὀϊστοὶ ἐπ' ὤμων χωομένοιο
αὐτοῦ κινηθέντος. ὁ δ' ἤϊε νυκτὶ ἐοικώς.
ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ' ἰὸν ἕηκε.
δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο.
οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπῴχετο, καὶ κύνας ἀργούς.
αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἐχεπευκὲς ἀφιεὶς,
βάλλ' αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί,
ἐννῆμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ᾤχετο κῆλα θεοῖο.
τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορὴνδε καλέσσατο λαὸν ἀχιλλεύς.
τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος ἥρη.
κήδετο γὰρ δαναῶν, ὅτι ῥα θνήσκοντας ὁρᾶτο.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,

τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς ἀχιλλεύς,
ἀτρείδη, νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας ὀΐω
ἂψ ἀπονοστήσειν, εἴκεν θάνατόν γε φύγοιμεν,
εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμᾷ, καὶ λοιμὸς ἀχαιούς.
ἀλλ' ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν, ἢ ἱερῆα,
ἢ καὶ ὀνειροπόλον· καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν.
ὅς κ' εἴποι ὅτι τόσσον ἐχώσατο φοῖβος ἀπόλλων.
εἴτ' ἄρ' ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, εἴθ' ἑκατόμβης
αἴκεν πως ἀρνῶν κνίσσης αἰγῶν τε τελείων
βούλεται ἀντιάσας, ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι.
ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Κάλχας θεστορίδης οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος,
ὃς ἤδη τά τ' ἐόντα, τά τ' ἐσσόμενα, πρό τ' ἐόντα,
καὶ νήεσσ' ἡγήσατ' ἀχαιῶν ἴλιον εἴσω,
ἣν διὰ μαντοσύνην, τήν οἱ πόρε φοῖβος ἀπόλλων,
ὅσφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.
Ὦ ἀχιλεῦ, κέλεαί με διΐ φίλε μυθήσασθαι
μῆνιν ἀπόλλωνος ἑκατηβελέταο ἄνακτος.
τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καί μοι ὄμοσσον,
ἦ μέν μοι πρόφρων ἔπεσιν, καὶ χερσὶν ἀρήξειν.
ἦ γὰρ ὀΐομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
ἀργείων κρατέει, καί οἱ πείθονται ἀχαιοί.
Κρείσσων γὰρ βασιλεὺς ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ
εἴπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,
ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον ὄφρα τελέσσῃ
ἐν στήθεσσιν ἑοῖσι, σὺ δὲ φράσαι εἴ με σαώσεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς ἀχιλλεύς,
θαρσήσας μάλα εἰπὲ θεοπρόπιον ὅ, τι οἶσθα.
οὐ μὰ γὰρ ἀπόλλωνα διῒ φίλον, ᾧ τε σὺ Κάλχαν
εὐχόμενος δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,
οὔτις ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο,

Σοὶ κοίλης παρὰ νηυσὶ βαρείας χεῖρας ἐποίσει,
συμπάντων Δαναῶν, οὐδ' ἢν Ἀγαμέμνονα εἴπῃς,
ὃς νῦν πολλὸν ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι.
καὶ τότε δὴ θάρσησε, καὶ ηὔδα μάντις ἀμύμων.
οὔτ' ἄρ ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, οὔθ' ἑκατόμβης,
ἀλλ' ἕνεκ' ἀρητῆρος ὃν ἠτίμησ' Ἀγαμέμνων
οὐδ' ἀπέλυσε θύγατρα, καὶ οὐκ ἀπεδέξατ' ἄποινα,
τοὔνεκ' ἄρ ἄλγε' ἔδωκεν ἑκηβόλος, ἠδ' ἔτι δώσει.
οὐδ' ὅγε πρὶν λοιμοῖο βαρείας χεῖρας ἀφέξει,
πρίν γ' ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἑλικώπιδα κούρην
ἀπριάτην, ἀνάποινον, ἄγειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
ἐς Χρύσην. τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν.
ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
ἥρως Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
ἀχνύμενος. μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφὶ μέλαιναι
πίμπλαντ', ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐΐκτην.
Κάλχαντα πρώτιστα κάκ' ὀσσόμενος προσέειπε.
Μάντι κακῶν οὐ πώποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας.
αἰεί τοι τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι.
ἐσθλὸν δ' οὐδέ τι πω εἶπας ἔπος, οὐδ' ἐτέλεσσας.
καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις,
ὡς δὴ τοῦδ' ἕνεκά σφιν ἑκηβόλος ἄλγεα τεύχει,
οὕνεκ' ἐγὼ κούρης Χρυσηΐδος ἀγλά' ἄποινα
οὐκ ἔθελον δέξασθαι. ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν
οἴκοι ἔχειν. καὶ γάρ ῥα Κλυταιμνήστρης προβέβουλα
κουριδίης ἀλόχου, ἐπεὶ οὔ ἑθέν ἐστι χερείων
οὐ δέμας, οὐδὲ φυήν, οὔτ' ἂρ φρένας, οὔτε τι ἔργα.
ἀλλὰ καὶ ὣς ἐθέλω δόμεναι πάλιν, εἰ τόγ' ἄμεινον·
βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι, ἢ ἀπολέσθαι.
αὐτὰρ ἐμοὶ γέρας αὐτίχ' ἑτοιμάσατ', ὄφρα μὴ οἶος
Ἀργείων ἀγέραστος ἔω, ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικε.

λεύσσετε

λεύσετε γὰρ τό γε πάντες, ὅ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλῃ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος ἀχιλλεύς.
ἀτρείδη κύδιστε φιλοκτεανώτατε πάντων,
πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι ἀχαιοί;
οὐδέ τί πω ἴδμεν ξυνήϊα κείμενα πολλά,
ἀλλὰ τὰ μὲν πολίων ἐξεπράθομεν, τὰ δέδασται.
λαοὺς δ' οὐκ ἐπέοικε παλίλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε θεῷ πρόες. αὐτὰρ ἀχαιοί,
τριπλῇ τετραπλῇ τ' ἀποτίσομεν, αἴκε ποθι Ζεύς
δῶσι πόλιν τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων ἀγαμέμνων,
μὴ δ' οὕτως ἀγαθός περ ἐὼν θεοείκελ' ἀχιλλεῦ,
κλέπτε νόῳ, ἐπεὶ οὐ παρελεύσεαι, οὐδέ με πείσεις.
ἦ ἐθέλεις ὄφρ' αὐτὸς ἔχῃς γέρας, αὐτὰρ ἔμ' αὔτως
ἧσθαι δευόμενον, κέλεαι δέ με τήνδ' ἀποδοῦναι,
ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρασ μεγάθυμοι ἀχαιοί
ἄρσαντες κατὰ θυμὸν ὅπως ἀντάξιον ἔσται.
εἰ δέ κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι
ἢ τεὸν, ἢ Αἴαντος ἰὼν γέρας, ἢ ὀδυσῆος
ἄξω ἑλών· ὁ δέ κεν κεχολώσεται, ὅν κεν ἵκωμαι,
ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτις.
νῦν δ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν,
ἐς δ' ἐρέτας ἐπιτηδὲς ἀγείρομεν, ἐς δ' ἑκατόμβην
θείομεν. ἂν δ' αὐτὴν χρυσηΐδα καλλιπάρηον
βήσομεν. εἷς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βουληφόρος ἔστω.
ἢ Αἴας, ἢ ἰδομενεὺς, ἢ δῖος ὀδυσσεύς.
ἠὲ σὺ πηλείδη πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
ὄφρ' ἡμῖν ἑκάεργον ἱλάσσεαι ἱερὰ ῥέξας. (λεύς.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς ἀχιλ-
ὤ μοι ἀναιδείην ἐπιειμένε, κερδαλεόφρον,
πῶς τίς τοι πρόφρων ἔπεσιν πείθηται ἀχαιῶν,

ἢ ὁδόν

ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι, ἢ ἀνδράσιν ἶφι μάχεσθαι;
οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἕνεκ' ἤλυθον αἰχμητάων
δεῦρο μαχησόμενος· ἐπεὶ οὔτι μοι αἴτιοί εἰσιν.
οὐ γὰρ πώποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν, οὐδὲ μὲν ἵππους.
οὐδέ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβώλακι βωτιανείρῃ
καρπὸν ἐδηλήσαντ'. ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξὺ
οὔρεά τε σκιόεντα θάλασσά τε ἠχήεσσα.
ἀλλὰ σοὶ ὦ μέγ' ἀναιδὲς ἅμ' ἑσπόμεθ', ὄφρα σὺ χαίρῃς
τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ σοί τε κυνῶπα
πρὸς Τρώων· τῶν οὔτι μετατρέπῃ, οὐδ' ἀλεγίζεις.
καὶ δή μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς·
ᾧ ἔπι πόλλ' ἐμόγησα, δόσαν δέ μοι υἷες ἀχαιῶν.
οὐ μὲν σοί ποτε ἶσον ἔχω γέρας, ὁππότ' ἀχαιοὶ
Τρώων ἐκπέρσωσ' εὖ ναιόμενον πτολίεθρον.
ἀλλὰ μὲν τὸ πλεῖον πολυάϊκος πολέμοιο,
χεῖρες ἐμαὶ διέπουσ'· ἀτὰρ ἤν ποτε δασμὸς ἵκηται
σοὶ τὸ γέρας πολὺ μεῖζον, ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε
ἔρχομ' ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπήν κε κάμω πολεμίζων.
νῦν δ' εἶμι Φθίηνδ', ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστιν
οἴκαδ' ἴμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν, οὐδέ σ' ὀΐω
ἐνθάδ' ἄτιμος ἐὼν, ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν ἀγαμέμνων.
φεῦγε μάλ', εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται· οὐδέ σ' ἔγωγε
λίσσομαι εἵνεκ' ἐμεῖο μένειν· πὰρ ἔμοιγε καὶ ἄλλοι,
οἵ κέ με τιμήσουσι· μάλιστα δὲ μητίετα ζεύς.
ἔχθιστος δέ μοι ἐσσὶ διοτρεφέων βασιλήων.
αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε μάχαι τε.
εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, θεός που σοὶ τόγ' ἔδωκεν.
οἴκαδ' ἰὼν σὺν νηυσί τε σῇς, καὶ σοῖς ἑτάροισι,
μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε, σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω
οὐδ' ὄθομαι κοτέοντος. ἀπειλήσω δέ τοι ὧδε,

ὡς ἔμ'

ὥς ἔμ' ἀφαιρεῖται χρυσηΐδα φοῖβος ἀπόλλων.
τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηΐ τ' ἐμῇ, καὶ ἐμοῖς ἑτάροισι
πέμψω. ἐγὼ δέ κ' ἄγω βρισηΐδα καλλιπάρηον
αὐτὸς ἰὼν κλισίην δὲ τὸ σὸν γέρας, ὄφρ' εὖ εἰδῇς
ὅσσον φέρτερός εἰμι σέθεν στυγέῃ δὲ καὶ ἄλλος
ἶσον ἐμοί φάσθαι, καὶ ὁμοιωθήμεναι ἄντην.
ὣς φάτο. πηλείωνι δ' ἄχος γένετο. ἐν δέ οἱ ἦτορ
στήθεσσιν λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν.
ἢ ὅγε φάσγανον ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ.
τοὺς μὲν ἀναστήσειεν. ὁ δ' ἀτρείδην ἐναρίζοι,
ἠὲ χόλον παύσειεν, ἐρητύσειέ τε θυμόν.
ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
ἕλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος, ἦλθε δ' ἀθήνη
οὐρανόθεν, πρὸ γὰρ ἧκε θεὰ λευκώλενος ἥρη,
ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε κηδομένη τε.
στῆ δ' ὄπιθεν, ξανθῆς δὲ κόμης ἕλε πηλείωνα
οἴῳ φαινομένη. τῶν δ' ἄλλων οὔ τις ὁρᾶτο.
θάμβησεν δ' ἀχιλλεύς, μετὰ δ' ἐτράπετ' αὐτίκα δ'
παλλάδ' ἀθηναίην, δεινὼ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν, (ἔγνω
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
τίπτ' αὖτ' αἰγιόχοιο διὸς τέκος εἰλήλουθας.
ἦ ἵνα ὕβριν ἴδῃ ἀγαμέμνονος ἀτρείδαο;
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω. τὸ δέ, καὶ τετελέσθαι ὀΐω
ᾗς ὑπεροπλίῃσι τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη.
ἦλθον ἐγὼ παύσουσα τεὸν μένος, αἴ κε πίθηαι,
οὐρανόθεν. πρὸ δέ μ' ἧκε θεὰ λευκώλενος ἥρη,
ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε.
ἀλλ' ἄγε λῆγ' ἔριδος, μὴ δὲ ξίφος ἕλκεο χειρί.
ἀλλ' ἤτοι ἔπεσιν μὲν ὀνείδισον ὡς ἔσεταί περ.
ὧδε γὰρ ἐξερέω. τὸ, καὶ τετελεσμένον ἔσται,

καί ποτέ τοι τρὶς τόσσα παρέσσεται ἀγλαὰ δῶρα
ὕβριος εἵνεκα τῆσδε, σὺ δ' ἴσχεο πείθεο δ' ἡμῖν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς ἀχιλλεύς.
χρὴ μὲν σφωΐτερόν γε θεὰ ἔπος εἰρύσσασθαι
καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον. ὣς γὰρ ἄμεινον.
„ ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ.
ἦ. καὶ ἐπ' ἀργυρέῃ κώπῃ σχέθε χεῖρα βαρεῖαν.
ἂψ δ' ἐς κουλεὸν ὦσε μέγα ξίφος. οὐδ' ἀπίθησε
μύθῳ ἀθηναίης. ἡ δ' οὔλυμπον δὲ βεβήκει,
δώματ' ἐς αἰγιόχοιο διὸς μετὰ δαίμονας ἄλλους.
πηλείδης δ' ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν
ἀτρείδην προσέειπε, καὶ οὔπω λῆγε χόλοιο.
οἰνοβαρές. κυνὸς ὄμματ' ἔχων κραδίην δ' ἐλάφοιο,
οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον ἅμα λαῷ θωρηχθῆναι,
οὔτε λόχονδ' ἰέναι σὺν ἀριστήεσσιν ἀχαιῶν
τέτληκας θυμῷ. τὸ δέ τοι κὴρ εἴδεται εἶναι.
ἦ πολὺ λώϊόν ἐστι κατὰ στρατὸν εὐρὺν ἀχαιῶν
δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι ὅς τις σέθεν ἀντίον εἴπῃ.
δημοβόρος βασιλεὺς ἐπεὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις.
ἦ γὰρ ἂν ἀτρείδη νῦν ὕστατα λωβήσαιο.
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι.
ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον τὸ μὲν οὔποτε φύλλα καὶ ὄζους
φύσει, ἐπειδὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν,
οὐδ' ἀναθηλήσει. περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε
φύλλα τε καὶ φλοιόν, νῦν αὖτέ μιν υἷες ἀχαιῶν
ἐν παλάμῃς φορέουσι δικασπόλοι, οἵ τε θέμιστας
πρὸς Διὸς εἰρύαται. ὁ δέ τοι μέγας ἔσσεται ὅρκος.
ἦ ποτ' ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξεται υἷας ἀχαιῶν
ξύμπαντας. τοῖς δ' οὔτι δυνήσεαι ἀχνύμενός περ,
χραισμεῖν. εὖτ' ἂν πολλοὶ ὑφ' ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
θνήσκοντες πίπτωσι. σὺ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις
χωόμενος

χωόμενος ὅτ' ἄριστον ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισας.
Ὣς φάτο πηλείδης, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ
χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον, ἕζετο δ' αὐτός.
ἀτρείδης δ' ἑτέρωθεν ἐμήνιε. τοῖσι δὲ Νέστωρ
ἡδυεπὴς ἀνόρουσε λιγὺς πυλίων ἀγορητής.
τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή.
τῷ δ' ἤδη δύω μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων
ἐφθίαθ' οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο
ἐν πύλῳ ἠγαθέῃ μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄνασσεν.
ὅσφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.
ὢ πόποι, ἦ μέγα πένθος ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει.
ἦ κεν γηθήσαι πρίαμος πριάμοιό τε παῖδες
ἄλλοι τε τρῶες μέγα κεν κεχαροίατο θυμῷ.
εἰ σφῶϊν τάδε πάντα πυθοίατο μαρναμένοιιν.
οἳ περὶ μὲν βουλῇ δαναῶν περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι.
ἀλλὰ πίθεσθ'. ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖο.
ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείοσιν ἠέπερ ὑμῖν
ἀνδράσιν ὡμίλησα καὶ οὔποτέ μ' οἵγ' ἀθέριζον.
οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας οὐδὲ ἴδωμαι,
οἷον Πειρίθοόν τε Δρύαντά τε ποιμένα λαῶν,
Καινέα τ' ἐξάδιόν τε καὶ ἀντίθεον Πολύφημον,
Θησέα τ' αἰγείδην ἐπιείκελον ἀθανάτοισι.
κάρτιστοι δὴ κεῖνοι ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν.
κάρτιστοι μὲν ἔσαν καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο,
φηρσὶν ὀρεσκῴοισι, καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσσαν.
καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον ἐκ πύλου ἐλθὼν
τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης, καλέσαντο γὰρ αὐτοί.
καὶ μαχόμην κατ' ἔμαυτὸν ἐγὼ κείνοισι δ' ἂν οὔτις
τῶν οἳ νῦν βροτοί εἰσιν ἐπιχθόνιοι μαχέοιτο.
καὶ μὲν μευ βουλέων ξύνιον πείθοντό τε μύθῳ.
ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμμες ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον.

μήτε σὺ τόνδ' ἀγαθός περ ἐὼν ἀποαίρεο κούρην,
ἀλλ' ἔα ὥς οἱ πρῶτα δόσαν γέρας υἷες ἀχαιῶν,
μήτε σὺ πηλείδ' ἤθελ' ἐριζέμεναι βασιλῆϊ
ἀντιβίην, ἐπεὶ οὔποθ' ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς
σκηπτοῦχος βασιλεύς, ᾧ τε ζεὺς κῦδος ἔδωκεν.
εἰ δὲ σὺ καρτερός ἐσσι, θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ,
ἀλλ' ὅγε φέρτερός ἐστιν ἐπεὶ πλεόνεσσιν ἀνάσσει.
ἀτρείδη σὺ δὲ παῦε τεὸν μένος. αὐτὰρ ἔγωγε
λίσσομ' ἀχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον, ὃς μέγα πᾶσιν
ἕρκος ἀχαιοῖσι πέλεται πολέμοιο κακοῖο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων ἀγαμέμνων.
ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα γέρον κατὰ μοῖραν ἔειπες.
ἀλλ' ὅδ' ἀνὴρ ἐθέλει πέρι πάντων ἔμμεναι ἄλλων.
πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν,
πᾶσι δὲ σημαίνειν, ἅτιν' οὐ πείσεσθαι ὀΐω.
εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
τοὔνεκά οἱ προθέουσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι.
Τὸν δ' ἄρ ὑποβλήδην ἠμείβετο δῖος ἀχιλλεύς.
ἦ γάρ κεν δειλός τε καὶ οὐτιδανὸς καλεοίμην,
εἰ δὴ σοὶ πᾶν ἔργον ὑπείξομαι ὅττι κεν εἴποις.
ἄλλοισιν δὲ ταῦτ' ἐπιτέλλεο, μὴ γὰρ ἔμοιγε
σήμαιν'. οὐ γὰρ ἔγωγ' ἔτι σοι πείσεσθαι ὀΐω.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι.
χερσὶ μὲν οὔτι ἔγωγε μαχήσομαι εἵνεκα κούρης
οὔτε σοί, οὔτε τῳ ἄλλῳ, ἐπεί μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες.
τῶν δ' ἄλλων ἅ μοι ἐστὶ θοῇ παρὰ νηῒ μελαίνῃ,
τῶν οὐκ ἄν τι φέροις ἀνελὼν ἀέκοντος ἐμεῖο.
εἰ δ' ἄγε μὴν πείρησαι ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε.
αἶψά τοι αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρί.
Ὣς τώ γ' ἀντιβίοισι μαχεσσαμένω ἐπέεσιν
ἀνστήτην. λῦσαν δ' ἀγορὴν παρὰ νηυσὶν ἀχαιῶν.

πηλεΐδης μὲν ἐπὶ κλισίας καὶ νῆας ἐΐσας
ἤϊε σύν τε μενοιτιάδῃ, καὶ οἷς ἑτάροισιν.
ἀτρεΐδης δ' ἄρα νῆα θοὴν ἅλαδε προέρυσσεν.
ἐς δ' ἐρέτας ἔκρινεν ἐείκοσιν, ἐς δ' ἑκατόμβην
βῆσε θεῷ. ἀνὰ δὲ χρυσηΐδα καλλιπάρῃον
εἷσεν ἄγων. ἐν δ' ἀρχὸς ἔβη πολύμητις ὀδυσσεύς.
οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
λαοὺς δ' ἀτρεΐδης ἀπολυμαίνεσθαι ἄνωγεν.
οἱ δ' ἀπελυμαίνοντο καὶ εἰς ἅλα λύματ' ἔβαλον.
ἔρδον δ' ἀπόλλωνι τεληέσσας ἑκατόμβας
ταύρων ἠδ' αἰγῶν παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.
κνίσση δ' οὐρανὸν ἷκεν ἑλισσομένη περὶ καπνῷ.
ὣς οἱ μὲν τὰ πένοντο κατὰ στρατόν. οὐδ' ἀγαμέμνων
λῆγ' ἔριδος τὴν πρῶτον ἐπηπείλησ' ἀχιλῆϊ,
ἀλλ' ὅγε ταλθύβιόν τε καὶ εὐρυβάτην προσέειπε.
τώ οἱ ἔσαν κήρυκε καὶ ὀτρηρὼ θεράποντε
ἔρχεσθον κλισίην πηληϊάδεω ἀχιλῆος.
χειρὸς ἑλόντ' ἀγέμεν βρισηΐδα καλλιπάρῃον.
εἰ δέ κε μὴ δώῃσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι
ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι. τό οἱ καὶ ῥίγιον ἔσται.
Ως εἰπὼν προΐει κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
τὼ δ' ἀέκοντε βάτην παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.
μυρμιδόνων δ' ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθην.
τὸν δ' εὗρον παρά τε κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ
ἥμενον. οὐδ' ἄρα τώγε ἰδὼν γήθησεν ἀχιλλεύς.
τὼ μὲν ταρβήσαντε, καὶ αἰδομένω βασιλῆα,
στήτην, οὐδέ τι μιν προσεφώνεον, οὐδ' ἐρέοντο.
αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσί, φώνησέν τε.
Χαίρετε κήρυκες Διὸς ἄγγελοι, ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν.
ἆσσον ἴτ', οὔτι μοι ὔμμες ἐπαίτιοι, ἀλλ' ἀγαμέμνων.
ὃ σφῶϊ προΐει βρισηΐδος εἵνεκα κούρης.

ἀλλ' ἄγε διογενὲς πατρόκλεις ἔξαγε κούρην,
καί σφωΐν δὸς ἄγειν, τὼ δ' αὐτὼ μάρτυροι ἔστων,
πρός τε θεῶν μακάρων, πρός τε θνητῶν ἀνθρώπων,
καὶ πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηνέος, εἴποτε δ' αὖτε
χρειὼ ἐμεῖο γένηται ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι
τοῖς ἄλλοις. ἦ γὰρ ὅγ' ὀλοιῇσι φρεσὶ θύει,
οὐδέ τι οἶδε νοῆσαι ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω,
ὅππως οἱ παρὰ νηυσὶ σόοι μαχέοιντο ἀχαιοί.
Ὣς φάτο. πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ.
ἐκ δ' ἄγαγε κλισίης βρισηΐδα καλλιπάρῃον,
δῶκε δ' ἄγειν. τὼ δ' αὖτις ἴτην παρὰ νῆας ἀχαιῶν.
ἣ δ' ἀέκουσ' ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν. αὐτὰρ ἀχιλλεὺς
δακρύσας ἑτάρων ἄφαρ ἕζετο νόσφι λιασθεὶς,
θῖν' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς ὁρόων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἠρήσατο χεῖρας ὀρεγνύς.
μῆτερ ἐπεί μ' ἔτεκές γε μινυνθάδιόν περ ἐόντα,
τιμήν περ μοι ὄφελλεν ὀλύμπιος ἐγγυαλίξαι
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης. νῦν δ' οὐδέ με τυτθὸν ἔτισεν.
ἦ γάρ μ' ἀτρεΐδης εὐρυκρείων ἀγαμέμνων
ἠτίμησεν. ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.
Ὣς φάτο δακρυχέων. τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ
ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἁλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι.
καρπαλίμως δ' ἀνέδυ πολιῆς ἁλὸς, ἠΰτ' ὀμίχλη.
καὶ ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο δακρυχέοντος.
χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε.
τέκνον, τί κλαίεις, τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω.
Τὴν δὲ βαρυστενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς ἀχιλλεύς.
οἶσθα. τίη τοι ταῦτ' εἰδυίῃ πάντ' ἀγορεύω;
ᾠχόμεθ' ἐς θήβην ἱερὴν πόλιν ἠετίωνος.
τὴν δὲ διεπράθομέν τε, καὶ ἤγομεν ἐνθάδε πάντα.

καὶ

καὶ τὰ μὲν, εὖ δάσσαντο μετὰ σφίσιν υἷες ἀχαιῶν.
ἐκ δ' ἕλον ἀτρείδῃ χρυσηΐδα καλλιπάρῃον.
Χρύσης δ' αὖθ' ἱερεὺς ἑκατηβόλου ἀπόλλωνος,
ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα.
στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου ἀπόλλωνος
χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ ἐλίσσετο πάντας ἀχαιούς.
ἀτρείδα δὲ μάλιστα δύω κοσμήτορε λαῶν.
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν ἀχαιοί,
αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα.
ἀλλ' οὐκ ἀτρείδῃ ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,
ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
χωόμενος δ' ὁ γέρων, πάλιν ᾤχετο. τοῖο δ' ἀπόλλων
εὐξαμένου ἤκουσεν, ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν.
ἧκε δ' ἐπ' ἀργείοισι κακὸν βέλος. οἱ δέ νυ λαοὶ
θνῆσκον ἐπασσύτεροι. τὰ δ' ἐπῴχετο κῆλα θεοῖο
πάντῃ ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν ἀχαιῶν. ἄμμι δὲ μάντις
εὖ εἰδὼς ἀγόρευε θεοπροπίας ἑκάτοιο.
αὐτίκ' ἐγὼ πρῶτος κελόμην θεὸν ἱλάσκεσθαι.
ἀτρείωνα δ' ἔπειτα χόλος λάβεν. αἶψα δ' ἀναστὰς,
ἠπείλησεν μῦθον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστί.
τὴν μὲν, γὰρ σὺν νηῒ θοῇ ἑλίκωπες ἀχαιοὶ
ἐς χρύσην πέμπουσιν, ἄγουσι δὲ δῶρα ἄνακτι.
τὴν δὲ, νέον κλισίηθεν ἔβαν κήρυκες ἄγοντες
κούρην βρισῆος. τήν μοι δόσαν υἷες ἀχαιῶν.
ἀλλὰ σὺ εἰ δύνασαί γε, περίσχεο παιδὸς ἑῆος.
ἐλθοῦσ' οὔλυμπόνδε, Δία λίσαι, εἴ ποτε δή τι
ἢ ἔπει ὤνησας κραδίην Διὸς, ἠὲ καὶ ἔργῳ.
πολλάκι γάρ σεο πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄκουσα
εὐχομένης, ὅτ' ἔφησθα κελαινεφέϊ κρονίωνι
οἴη ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι,

ὁππότε

ὁππότε μιν ξυνδῆσαι ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,
ἥρη τ᾽, ἠδὲ Ποσειδάων, καὶ παλλὰς ἀθήνη.
ἀλλὰ σὺ τόνγ᾽ ἐλθοῦσα θεὰ, ὑπελύσαο δεσμῶν,
ὦχ᾽ ἑκατόγχειρον καλέσασ᾽ ἐς μακρὸν ὄλυμπον,
ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοί, ἄνδρες δέ τε πάντες
Αἰγαίων᾽. ὁ γὰρ αὖτε βίη οὗ πατρὸς ἀμείνων.
ὅς ῥα παρὰ κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων.
τὸν, καὶ ὑπέδδεισαν μάκαρες θεοὶ, οὐδέ τ᾽ ἔδησαν.
τῶν νῦν μιν μνήσασα, παρέζεο, καὶ λάβε γούνων,
αἴκέν πως ἐθέλησιν ἐπὶ τρώεσσιν ἀρῆξαι.
τοὺς δὲ, κατὰ πρύμνας τε καὶ ἀμφ᾽ ἅλα ἔλσαι ἀχαιοὺς
κτεινομένους. ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος,
γνῷ δὲ καὶ ἀτρείδης εὐρυκρείων ἀγαμέμνων
ἣν ἄτην. ὅτ᾽ ἄριστον ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν.
Τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα,
ὤ μοι τέκνον ἐμόν. τί νύ σ᾽ ἔτρεφον αἰνὰ τεκοῦσα;
αἴθ᾽ ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος, καὶ ἀπήμων
ἧσθαι. ἐπεὶ νύ τοι αἶσα μίνυνθά περ οὔτι μάλα δήν,
νῦν δ᾽ ἅμα τ᾽ ὠκύμορος, καὶ ὀϊζυρὸς περὶ πάντων
ἔπλεο. τῷ σε κακῆ αἴση τέκον ἐν μεγάροισιν.
τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διῒ τερπικεραύνω
εἶμ᾽ αὐτὴ πρὸς ὄλυμπον ἀγάννιφον, αἴκε πίθηται.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισιν,
μήνι᾽ ἀχαιοῖσιν. πολέμου δ᾽ ἀποπαύεο πάμπαν.
Ζεὺς γὰρ ἐπ᾽ ὠκεανὸν μετ᾽ ἀμύμονας αἰθιοπῆας
χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα. θεοὶ δ᾽ ἅμα πάντες ἕποντο.
δωδεκάτη δέ τοι αὖθις ἐλεύσεται οὔλυμπόνδε.
καὶ τότ᾽ ἔπειτά τοι εἶμι Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
καί μιν γουνάσομαι. καὶ μιν πείσεσθαι ὀΐω.
Ως ἄρα φωνήσασ᾽, ἀπεβήσατο. τὸν δ᾽ ἔλιπ᾽ αὐτοῦ
χωόμενον κατὰ θυμὸν ἐϋζώνοιο γυναικός.

τὴν, ῥα βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρων. αὐτὰρ ὀδυσσεὺς,
ἐς χρύσην ἵκανεν ἄγων ἱερὴν ἑκατόμβην.
οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
ἱστία μὲν στείλαντο, θέσαν δ' ἐν νηὶ μελαίνῃ.
ἱστὸν δ' ἱστοδόκῃ πέλασαν προτόνοισιν ὑφέντες,
καρπαλίμως, τὴν δ' εἰς ὅρμον προέρυσσαν ἐρετμοῖς.
ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον. κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν.
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
ἐκ δὲ ἑκατόμβην βῆσαν ἑκηβόλῳ ἀπόλλωνι.
ἐκ δὲ χρυσηῒς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.
τὴν μὲν, ἔπειτ' ἐπὶ βωμὸν ἄγων πολύμητις ὀδυσσεὺς,
πατρὶ φίλῳ ἐν χερσὶ τίθει. καί μιν προσέειπεν.
Ω χρύση, πρό μ' ἔπεμψεν ἄναξ ἀνδρῶν ἀγαμέμνων,
παῖδά τε σοι ἀγέμεν. φοίβῳ θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
ῥέξαι ὑπὲρ δαναῶν, ὄφρ' ἱλασόμεσθ' ἄνακτα,
ὃς νῦν ἀργείοισι πολύστονα κήδε' ἐφῆκεν.
Ως εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει. ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων
παῖδα φίλην, τοὶ δ' ὦκα θεῷ κλειτὴν ἑκατόμβην,
ἑξείης ἔστησαν ἐΰδμητον περὶ βωμόν.
χερνίψαντο δ' ἔπειτα, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
τοῖσιν δὲ χρύσης μεγάλ' εὔχετο χεῖρας ἀνασχών.
Κλῦθί μευ ἀργυρότοξ', ὃς χρύσην ἀμφιβέβηκας,
κίλλαν τε ζαθέην, τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις.
ἤδη μέν ποτ' ἐμεῦ πάρος ἔκλυες εὐξαμένοιο,
τίμησας μὲν ἐμὲ. μέγα δ' ἴψαο λαὸν ἀχαιῶν.
ἠδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήηνον ἐέλδωρ.
ἤδη νῦν δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἄμυνον.
Ως ἔφατ' εὐχόμενος. τοῦ δ' ἔκλυε φοῖβος ἀπόλλων.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
αὐέρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν, καὶ ἔδειραν,
μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,

δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν,
καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
λεῖβε. νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο.
μίστυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν.
ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα
δαίνυντ' οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο.
κοῦροι μὲν, κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάεσιν.
οἱ δὲ, πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἱλάσκοντο,
καλὸν ἀείδοντες παιήονα κοῦροι ἀχαιῶν,
μέλποντες ἑκάεργον. ὁ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων.
ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
καὶ τότ' ἔπειτ' ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν ἀχαιῶν.
τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει ἑκάεργος ἀπόλλων.
οἱ δ' ἱστὸν στήσαντ', ἀνά θ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν.
ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε νηὸς ἰούσης.
ἡ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα, διαπρήσσουσα κέλευθα.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο κατὰ στρατὸν εὐρὺν ἀχαιῶν,
νῆα μὲν οἵγε μέλαιναν ἀπ' ἠπείροιο ἔρυσαν.
ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθου, ὑπὸ δ' ἕρματα μακρὰ τάνυσσαν.
αὐτοὶ δ' ἐσκίδναντο κατὰ κλισίας τε νέας τε.
Αὐτὰρ ὁ, μήνιε νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι,
διογενὴς Πηλέος υἱὸς πόδας ὠκὺς ἀχιλλεύς.
οὔτε ποτ' εἰς ἀγορὴν πωλέσκετο κυδιάνειραν,
οὔτε ποτ' ἐς πόλεμόν, γ' ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ,
αὖθι

αὖθι μένων. ποθέεσκε δ᾽ ἀϋτήν τε, πτόλεμόν τε.
ἀλλ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένετ᾽ ἠώς,
καὶ τότε δὴ πρὸς ὄλυμπον ἴσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
πάντες ἅμα. Ζεὺς δ᾽ ἦρχε. θέτις δ᾽ οὐ λήθετ᾽ ἐφετμέων
παιδὸς ἑοῦ, ἀλλ᾽ ἥγ᾽ ἀνεδύσατο κῦμα θαλάσσης.
ἠερίη δ᾽ ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν, οὔλυμπόν τε.
εὗρεν δ᾽ εὐρύοπα κρονίδην, ἄτερ ἥμενον ἄλλων,
ἀκροτάτη κορυφῆ πολυδειράδος οὐλύμποιο.
καί ῥα πάροιθ᾽ αὐτοῖο καθέζετο, καὶ λάβε γούνων
σκαιῇ. δεξιτερῇ δ᾽ ἄρ᾽ ὑπ᾽ ἀνθερεῶνος ἑλοῦσα,
λισσομένη προσέειπε Δία κρονίωνα ἄνακτα.
Ζεῦ πάτερ, εἴποτε δή τοι μετ᾽ ἀθανάτοισιν ὄνησα
ἢ ἔπει, ἢ ἔργῳ, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ,
τίμησόν μοι υἱὸν, ὃς ὠκυμορώτατος ἄλλων
ἔπλετ᾽. ἀτάρ μιν νῦν γε ἄναξ ἀνδρῶν ἀγαμέμνων
ἠτίμησεν. ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.
ἀλλὰ σύ πέρ μιν τῖσον ὀλύμπιε μητίετα Ζεῦ
τόφρα δ᾽ ἐπὶ τρώεσσι τίθει κράτος, ὄφρ᾽ ἂν ἀχαιοὶ
υἱὸν ἐμὸν τίσωσιν, ὀφέλλωσίν τε ἑ τιμῇ.
Ὣς φάτο. τὴν δ᾽ οὔτι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.
ἀλλ᾽ ἀκέων δὴν ἧστο. θέτις δ᾽ ὡς ἥψατο γούνων,
ὣς ἔχετ᾽ ἐμπεφυυῖα, καὶ εἴρετο δεύτερον αὖθις.
νημερτὲς μὲν δή μοι ὑπόσχεο, καὶ κατάνευσον,
ἢ ἀπόειπ᾽, ἐπεὶ οὔτοι ἔπι δέος, ὄφρ᾽ ἐῢ εἰδῶ,
ὅσσον ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀτιμοτάτη θεός εἰμι.
Τὴν δὲ μέγ᾽ ὀχθήσας, προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.
ἦ δὴ λοίγια ἔργ᾽, ὅτ᾽ ἔμ᾽ ἐχθοδοπῆσαι ἐφήσεις
ἥρῃ, ὅταν μ᾽ ἐρέθῃσιν ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.
ἡ δὲ, καὶ αὔτως μ᾽ αἰεὶ ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι
νεικεῖ. καί τέ μέ φησι μάχῃ τρώεσσιν ἀρήγειν.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖθις ἀπόστιχε, μή σε νοήσῃ

Ἥρη. ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται ὄφρα τελέσω.
εἰ δ' ἄγε τοι κεφαλῇ κατανεύσομαι, ὄφρα πεποίθῃς.
τοῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ' ἀθανάτοισι μέγιστον
τέκμωρ, οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, οὐδ' ἀπατηλὸν,
οὐδ' ἀτελεύτητον γ' ὅ,τι κεν κεφαλῇ κατανεύσω.
ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων.
ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο ἄνακτος,
κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο. μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὄλυμπον,
τώγ' ὣς βουλεύσαντε, διέτμαγεν. ἡ μὲν, ἔπειτα
εἰς ἅλα ἆλτο βαθεῖαν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου.
Ζεὺς δὲ ἑὸν πρὸς δῶμα, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέσταν
ἐξ ἑδέων, σφοῦ πατρὸς ἐναντίον. οὐδέ τις ἔτλη
μεῖναι ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀντίοι ἔσταν ἅπαντες.
ὣς ὁ μὲν, ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου, οὐδέ μιν Ἥρη
ἠγνοίησεν. ἰδοῦσ' ὅτι οἱ συμφράσσατο βουλὰς
ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος,
αὐτίκα κερτομίοισι Δία Κρονίωνα προσηύδα.
τίς δ' αὖ τοι δολομῆτα θεῶν συμφράσσατο βουλάς;
αἰεί τοι φίλον ἐστὶν ἐμεῦ ἀπὸ νόσφιν ἐόντα,
κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν. οὐδέ τι πώ μοι
πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν ἔπος ὅ,ττι νοήσῃς.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε, θεῶν τε.
Ἥρη. μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπιέλπεο μύθους
εἰδήσειν. χαλεποί τοι ἔσοντ' ἀλόχῳ περ ἐούσῃ.
ἀλλ' ὃν μέν κ' ἐπιεικὲς ἀκουέμεν, οὔτις ἔπειτα
οὔτε θεῶν πρότερος τόνγ' εἴσεται, οὔτ' ἀνθρώπων.
ὃν δ' αὖ ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοιμι νοῆσαι,
μή τι σὺ ταῦτα ἕκαστα διείρεο, μηδὲ μετάλλα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη.
αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
καὶ λίην σε πάρος γ' οὔτ' εἴρομαι, οὔτε μεταλλῶ.

ἀλλὰ μάλ' εὔκηλος, τὰ φράζεαι, ἅσσ' ἐθέλῃσθα.
νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα μή σε παρείπῃ
ἀργυρόπεζα θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
ἠερίη γάρ σοί γε παρέζετο, καὶ λάβε γούνων.
τῇ, σ' ὀΐω κατανεῦσαι ἐτήτυμον. ὡς ἀχιλῆα
τιμήσῃς. ὀλέσῃς δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν ἀχαιῶν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη νεφεληγερέτα ζεύς.
δαιμονίη, αἰεὶ μὲν ὀΐεαι. οὐδέ σε λήθω.
πρῆξαι δ' ἔμπης οὔτι δυνήσεαι, ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ
μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι. τὸ δέ τοι καὶ ῥίγιον ἔσται.
εἰ δ' οὕτω τοῦτ' ἐστίν, ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι.
ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ.
μή νύ τοι οὐ χραίσμωσιν ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν ὀλύμπῳ
ἆσσον ἰόνθ' ὅτε κέν τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφείω.
Ὡς ἔφατ'. ἔδδεισεν δὲ βοῶπις πότνια ἥρη.
καί ῥ' ἀκέουσα καθῆστο, ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ.
ὤχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα διὸς θεοὶ οὐρανίωνες.
τοῖσιν δ' ἥφαιστος κλυτοτέχνης ἦρχ' ἀγορεύειν,
μητρὶ φίλῃ ἐπίηρα φέρων λευκωλένῳ ἥρῃ.
ἦ δὴ λοίγια ἔργα τάδ' ἔσσεται, οὐδ' ἔτ' ἀνεκτά.
εἰ δὴ σφὼ ἕνεκα θνητῶν ἐριδαίνετον ὧδε,
ἐν δὲ θεοῖσι κολῳὸν ἐλαύνετον, οὐδέ τι δαιτὸς
ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.
μητρὶ δ' ἐγὼ παράφημι καὶ αὐτῇ περ νοεούσῃ.
πατρὶ φίλῳ ἐπίηρα φέρειν διί, ὄφρα μὴ αὖτε
νεικείῃσι πατήρ. σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα ταράξῃ.
εἴπερ γάρ κ' ἐθέλῃσιν ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς
ἐξ ἑδέων στυφελίξαι ὃ γὰρ πολὺ φέρτατός ἐστιν.
ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσι.
αὐτίκ' ἔπειθ' ἵλαος ὀλύμπιος ἔσσεται ἡμῖν.
Ὡς ἄρ' ἔφη. καὶ ἀναΐξας, δέπας ἀμφικύπελλον

μητρὶ φίλῃ ἐν χερσὶ τίθει· καί μιν προσέειπε.
τέτλαθι μῆτερ ἐμή, καὶ ἀνάσχεο κηδομένη περ,
μή σε, φίλην περ ἐοῦσαν, ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι
θεινομένην· τότε δ' οὔτι δυνήσομαι ἀχνύμενός περ
χραισμεῖν. ἀργαλέος γὰρ ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι·
ἤδη γάρ με καὶ ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα,
ῥῖψε ποδὸς τεταγὼν ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο.
πᾶν δ' ἦμαρ φερόμην, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι,
κάππεσον ἐν λήμνῳ. ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν.
ἔνθά με σίντιες ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο πεσόντα.
Ὣς φάτο. μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος ἥρη.
μειδήσασα δὲ, παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον.
αὐτὰρ ὁ τοῖς ἄλλοισι θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν
οἰνοχόει, γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσων.
ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσιν,
ὡς ἴδον ἥφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα.
ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
δαίνυντ', οὐδ' ἔτι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
οὐ μὲν φόρμιγγος περικαλλέος ἣν ἔχ' ἀπόλλων,
μουσάων θ', αἳ ἄειδον ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατέδυ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο,
οἱ μὲν, κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος,
ἧχι ἑκάστῳ, δῶμα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
ἥφαιστος ποίησ' εἰδυίῃσι πραπίδεσσι.
Ζεὺς δὲ πρὸς ὃν λέχος ἤϊ' ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς,
ἔνθα πάρος κοιμᾶθ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι.
ἔνθα κάθευδ' ἀναβάς. παρὰ δὲ χρυσόθρονος ἥρη.

τέλος.

LIBER PRIMVS ILIADOS HOMERICAE,
Latinis uersibus redditus à Ioach. Camer.

Vrgia pernitiosa cano tristemq́ furorem
Aeacidę, longi Danais incendia luctus.
Per quæ cassa animis inferna sede receptis
Corpora diripuere canes, uariéq́ uolucres,
Sparsa solo Iliaco fortissima corpora Regum.
Sic æterna Iouis placuit sententia cordi.
Musa mihi caussas memora quo nomine primum
Quoue Deo ductor Gręcorum & diuus Achilles,
Correpti immani pugnarint prælia uoce.
Omnis ab irato defluxit Apolline pestis,
Qui mala per totos ædebat funera campos,
Replebatq́ uagis cæsorum stragis aceruis.
Vna sacerdotis contempti iniuria Chrysæ
Caussa fuit Clarij feralis numinis iræ,
Quem procul à classis sermone Atrida feroci
Increpitans, iunctisq́ minis statione fugarat.
Venerat hic celeres Danaũ prece supplice naues,
Proq́ sua apportans redimenda munera nata,
Ornamenta Dei, uittas sacrasq́ coronas,
Aurea sceptra manu retinens, orabat Achiuos.
In primis geminos Atrei de sanguine fratres,
Quos erat imperium penes & ius nobile regni.
Atridæ atq́ omnes, fortissima turba, Pelasgi,
Sic uos totius diuina potentia cœli
Victores Phrygia saluos deducat ab urbe,
Atq́ det in patriam cursum uentosq́ secundos,
Natam infœlici genitori reddite Graij,
Reddite non uili natam mercede solutam.

Hic

Hic aliĳ Argiuæ proceres atq; agmina plebis
Acclamare senem reuereri, sumere dona,
Vnius Atridæ sed erat diuersa uoluntas
Ille male acceptum uatem propellit, & ultro
Accumulat dictis conuitia facta superbis.
Si te ego post inuise senex, conspexero, curua
Rostra frequentantē, seu nunc, iterūue reuersum,
Non mihi te eripiet sceptrum non infula Phœbi.
Hanc non restituam, dum seruam tarda senectus
Excipiat procul à patriĳs distantibus oris
Mœnibus Argolicis, ubi plenos sedula fusos
Euoluet digitis & nostra cubilia sternet.
Ergo age te nostris citus è conspectibus aufer
Ne stet nostra tuæ damno indignatio uitæ.
Hæc ubi dicta dedit, paret trepidante sacerdos
Mente, premēs tacito dirum sub pectore uulnus.
At simul hostiles resonante in littore turmas
Tutus ut euasit, sublata sydera uoce
Complens, Latona genitum in sua nota uocauit.
Arcitenens, Chrysæ dominus, Cillæq; beatæ,
Sminthie, qui Tenedū dextra moderare potente,
Grata sacram templi uenerandi uictima nostris
Cæsa tuas manibus terram si planxit ad aras,
Extaq; subiectis arserunt pinguia flammis
Caprarumq; boumq;, has exaudire querelas
Phœbe meas propera, ac in Achaica corpora mis(sis
Humida nostra tuis ulciscere lumina telis.
Sic ait insistens precibus, quas Phœbus ab alto
Mentibus exosis Danaos suscepit Olympo.
Ergo abiĳt uasti summo de uertice cœli
Suspēsusq; arcus humeros habilemq; pharetram,
Quam

Quam concussæ intra strepitum fecere sagittæ.
Ipse uelut tenebræ ac obscuræ nubila noctis
Castra, locum, ingrediés aduersus cœpit Achiua.
Inde in confertos detorsit spicula Graios,
Consequitur stridens argentea spicula clangor.
Principio iumenta cadunt & magna canum uis,
Tabida mox ipsos homines inuadit arundo.
Et iam crebra rogis illata cadauera flamma
Pascebat, longe splendebant ignibus atua.
Castra nouem Phœbi fuerant infesta diebus
Insidijs, Decimo Iunonis cogit Achilles
Conuentũ monitu, Graium cui damna dolebãt,
Cum perimi immeritos indigna morte uideret,
Ergo pelidę iuueni subiecit ut illis
Concilium Danaum uellet de rebus habere.
Illi ubi multiplici iam conuenere caterua,
Surgit ad hos plantis inuictis fultus Achilles,
Atq; ait: Atride nunc spes sublapsa refertur
Nostra retro tantum non capta pellimur urbe.
Atq; utinam pateat nobis uia, sitq; reuerti
Quantumuis uel inerte fuga de morte potestas.
En simul atterimur bello, morboq; perimus.
Quin igitur consultum aliquem iuuat ire Deorũ
Clarum relligione uirum, quin carmina Vatum
Discimus, aut tacita uolitant quæ somnia nocte?
Nanq; ea dispergit densis Saturnius umbris,
Si qua nos certi tandem fiamus ab arte,
Quæ sit Apollinei non cognita causa furoris,
An damnet uotis, anne irrita sacra reposcat,
Aut factis tenero ue agno, integra ue capella,
Hoc si forte malum placatus munere sedet.

S Dixit

Dixit & assedit. Cunctisq; silentibus, infit
Calchas Thestorides uatum celeberrimus unus
Qui fuit in Danais, qui iam præsentia posset
Explicuisse, futura sua prædicere uoce,
Et quæ præteriere modis dissoluere miris.
Huic quondã auguriumq; & præscia pectora rerũ
Artes Phœbe tuas dederas. hunc nauibus omnes
Vnanimes statuere ducem Simoentis ad urbem.
Qui tunc communis fatur cupido ore salutis.
Aeacide superum regi dilecte Tonanti,
Suades ut longe iaculantis Numinis iras
Pandamus, tibi nos morem gessisse iuuabit.
Ergo tuis animis hæc accipe dicta, mihiq;
Iuratus uerbisq; manuq; auertito pestem.
Nãq; aliquis nostro exardescet carmine princeps,
Sat scio, qui cunctos iussis domat unus Achiuos,
Estq; humili metuenda uiro iracundia Regis.
Qui si forte nigram premat intra uiscera bilem,
Nec mox optatę uindictę copia detur,
Aspera tantisper lęso fouet ulcera corde
Supplicium donec quæsitum occasio monstret.
Quare age dic quid me iubeas sperare salutis.
Huic confirmanti Pelides talia contra
Voce refert. Vates aude & responsa Deorum
Intrepidus, quæcunq; tenes, expone Pelasgis.
Per tibi Latoidę præsentia numina iuro,
Donec ego ualido terram pede uiuus obibo,
Nemo tibi Danaos uim cunctos afferet inter,
Non ipse Argolici cui cessit gloria regni.
Atq; ita seposito cœpit formidine Calchas
Non damnat uotis, non irrita sacra reposcit

Phœbus

Phœbus. ab Atrida spretus mouet ista sacerdos,
Filia cui non est precio dimissa repenso.
Hæc fuit, hæc fiet multorum causa malorum.
Pestifero Diuus neq; spargere desinet arcu
Tela prius, quàm nata patri reddatur inempta,
Chryseasq; boues centum mactentur ad aras.
Posse ita fœlicem uidear promittere Phœbum.
Hæc ubi fatus erat, reliquis assedit Achiuis,
Cum ferus in medios oculis spirantibus ignem
Prosilit Atrides, uultuq; animoq; minaci,
Nec magis insano capitur uiolentia corde.
Ac primum Vatem maledictis impetit ardens.
Quando unquam, scelerum uates plenissime, uerum
Exijt ore tuo? quis me dum lędere tentas
Abstinuisse soles, quæ non hostilia faris?
At tua lingua bonum nunquam, non dextra peregit.
Et nunc falsa etiam Danais oracula iactas
Quod pro detenta Chryseide Graia puella
Agmina lætifera configat arundine Phœbus.
Quæ sibi me solido tantum deuinxit amore
Vt iam Tyndaridos languescant coniugis ignes:
Nam quid ego referam raras in uirgine dotes,
Ingenium, artificesq; manus, formamq; genusq;.
Nulla Clytemnestram melior fortuna secuta est.
Quamuis hãc teneris mihi sors cõiunxerit annis.
Quamuis prima toro intulerit uestigia nostro.
Omnia sed mitto, quando utilitate iubemur
Mittere, non nobis est cernere funera Graij
Vestra uoluptati. Cur uos ego uiuere nolim?
Hac tamen hæc cupido reddetur lege parenti
Ne, dictu infandum, soli uos inter honoris

Expertes, penes est quos rerum summa, feramur.
Quare agite & regi quæ detis dona parate.
Viribus hunc præstans contra est affatus Achilles
Maxime rex Danaum quę nunc te Atrida sinistrę
Vexat auariciæ species, quę munera censes
Magnanimos reparata tibi dare posse Pelasgos?
An retinent plenas æraria publica cistas?
Nunquid in æquales diuisas omnia partes
Miles habet quæ de Phrygijs spolia urbibus egit?
Nec fas est prædę repetitas ducere sortes.
Quod dabit obsessa si Iuppiter urbe potiri,
Hanc concede Deo, referetur terq; quaterq;
Gratia, nec meritorum obliuiscemur Achiui.
Aeacidę his dictis Atrides talia reddit.
Falleris ô diuum soboles pulcherrime Achilles
Si me uestra putas fraudum commenta latere.
Scilicet oblectent ut te tua munera, nostræ
Sint inhonoratę partes? Hanc reddere suades,
Reddetur, Sed enim, ne sis ignarus Achille
Quanq; Marte uales, si nõ animo usq; reuoluent
Quæ mihi pro erepta ueniant Chryseide dona,
Magnanimi Argiui, seu tu, seu Maximus Aiax,
Seu Laertiades spoliati forte gemetis:
Quicquid erit post uiderimus, Nũc istud agamus.
Spumigero nauem properemus mergere Ponto
Remigium aptantes, pecudesq; imponere sacras,
Formosamq; suo Chryseida mittere patri.
Atq; his dux aliquis rebus princepsq; legatur
Aut Aiax aut Idomeneus aut diuus Vlysses,
Aut tu, præcipuo natus Pelida furore,
Ille sagittiferi sacris de more peractis,

Exitiale

Exitiale malum propulset Apollinis iræ.
Tum sic torua tuens est ore locutus Achilles.
Heu mihi lucro inhians, profligatiq; pudoris,
Quis Danaû promptis animis tua iussa capessat?
Seu sit in hostiles legio ducenda cohortes,
Seu sit opus factâue uia, castrisúe locatis.
Non ego Dardanios ulturus Marte colonos
Aegeum, innocuos, enaui scilicet æquor,
Nã neq; abegerût mihi equorû armẽta boumue,
Nec sola frugiferæ uastarunt pinguia Phthiæ
Quando inter freta lata iacent, montesq; iugosi,
Sed tua, sed fratrisq; tui lacrymabile nobis
Gratia suasit iter, nostroq; afferta labore
Gloria uestra, canis, quos tu nunc putide spernis.
Et mihi adempturum te tradita dona minaris
Pro quîs multa tuli, quasi nô tibi plurima semper
Obueniant, quoties Troianas uincimus urbes.
Nam pars luctifici nostrarum maxima belli
Est manuum, partæ pars est tua maxima prædæ.
Ipse fatigatus pugna, quæ munera dantur,
Consulo pauca boni, quare hoc nûc accipe dictû.
Quando ita contemptus tibi sum, cû classe reuerti
Est animus, Phthiæq; domus remeare paternas.
Sed nisi decipior, stabunt fastidia magno
Hæc Atrida tibi, cumq; à te priuer honore
Nominis & famæ, hæc ad te quoq; dâna redibût.
Nec tua nostri exors opulenta potentia crescet,
Dixerat, Atrides contra cui talia fatur
I igitur, quoniam sedet hæc sententia corde
Non te ego nostra orabo moras hic nectere causa
Sunt alij digno qui me uenerentur honore

Ante geretq; mei curam Saturnius omnes.
Nam quid dissimulem cunctos inuisior inter
Vno te mihi nemo duces, quoniam tibi semper
Rixæ gliscit amor, belliq; cupidine flagras,
Nullaq; uesanam satiant fera prælia mentem,
Quod si forte alijs inuicto robore præstas.
Sic Deus, Aeacide non est tua gloria, fecit
Nunc age cum ratibusq; domũ socijsq; profectus
Myrmidonũ tua regna tene. neq; te moror, aut te
Irato moueor, simul ista minantia dicta
Accipe, uti certus Chryseida poscit Apollo,
Hanc ego naue patri propria socijsq; remittam,
Hæc ita ui pulchram rapiet Briseida dextra
Exceptam sorti nuper tibi, ne inscius erres
Quantum te nostri superet prĕstantia regni.
Neue alius fama nobis se comparet æqua.
Dixit. At Aeacidæ mens acri fixa dolore
Perfurit, accenso secum dum corde uolutat
Num faciat mucrone uiam, iuguletq; tyrannum,
An frenet potius furiati pectoris æstus. (illuc,
Dum dubitat, dum mens nunc huc nunc uoluitur
Iam simul ingentem uagina eduxerat ensem,
Cum prope sollicita Iunone excita Minerua,
Nanq; illam cura amborum studiumq; tenebat,
Astitit, & iuuenem flauo complexa capillo,
Sese uni ostendens, acies latet agminis omnes.
Obstupuit tactu Aeacides & lumina torquens
Versa retro, agnouit diuinæ Palladis ora,
Quiq; micant oculi radiantis fulminis instar.
Quam simul ac uidit celeri est ita uoce locutus.
Nata patris summi, quid ad hoc te littus adegit?

Nunquid

Nunquid ut aspicias Agamẽnonis ausa superbi?
At tibi prædico, quod non uanum auguror esse,
Hunc aliquando sui perdet uecordia fastus.
Cerula Tritonis tum sic est uirgo profata.
Repressura tuas, si auscultes, cęlitus iras
Assum sollicita Iunone excita Minerua,
Nanq; illa amborum cura studioq; mouetur,
Ergo age quantumuis intendas iurgia uerbis
Hunc modo da rixis finem, ne stringere ferrum
Sustineas. Nam tempus erit cum quæ facit iste
Triplicibus placare uolet conuitia donis.
Nec procul illud abest, sæuum cohibeto furorem
Et tibi propitijs diuis pareto duabus.
Sic Dea, sic pedibus uelox respondit Achilles.
Vestra Deæ semper mihi iussa capessere fas est,
Iam quoq; cum rabidus furit imis mẽtibus ardor
Sic res ipsa monet. Nam numina uestra colentes
Cœlicolæ pariter uos exaudire soletis.
Sic fatus capulo niueo splendente metallo
Complexus magnum uagina condidit ensem.
At Dea pacato terras relliquit Achille
Lucida templa Iouis repetens sedesq; Deorum.
Nec tenuit sæuam flammati pectoris iram
Pelides, dictisq; malis Agamemnona contra
Agreditur, ueteris reuocans exordia litis.
Heu mihi uicte mero, uultuq; proterue canino,
Et tremulo timidi corde ignauissime cerui.
Quando unq; armatas acies producere campo
Ausus es, aut te principibus coniungere Graijs
Hostile ut posses includere fraudibus agmen?
An quoniam intentãt ibi certum plurima lætum,
Tutius

Tutius erepta est conuerrere præmia nobis?
Si qui forte tibi quæ non placuere locutus.
Dira lues populi. At nisi inertibus imperitares,
Iam tua supremo staret petulantia fine.
Sed tibi prædico & iusiurandum insuper addam
Forte manus Danaum nos olim tota requiret,
Cum tu Priamidæ suppressos ense uidebis,
Ense colorato miserandæ sanguine turbæ,
Ipse dolens frustra cupies succurrere uictis,
Tunc tua sero malæ laniabunt pectora curæ,
Quod fuerit per te, cunctis qui præstat Achiuis,
Laude sua & decoris merito spoliatus honore,
Tunc ego non ullis precibus precióue mouebor.
Vt sceptrũ hoc ramis iam pridẽ & frondibus orbũ
Montana exectum radicitus arbore, nunq̃
Virgultis imo rursus de stirpe uirescet,
Postq̃ gnaua manus fabri de matre recidit,
Et secuit tunicas ferro crinemq; decorum,
Nunc proceres manibus portant insigne Pelasgi,
Qui leges & iura Iouis sub numine dicunt.
Hæc ubi dicta dedit, fuluo distincta metallo
Sigeæ infligens telluri sceptra resedit,
Eq; alia Atrides instaurat prælia parte.
Tum Pylius cuius mellitus ab ore fluebat
Sermo senex, superans Hybleũ sermo liquorem,
Hos inter dulci medium se uoce ferebat.
Sæcula præteriti qui bina peregerat æui,
Cuiq; per extinctæ Neleia mœnia turbæ
Ante duplex ortus & funera duxerat ætas,
Ipse Pylo effœtus iam tertia regna tenebat,
Tunc interfari atq; hæc promere corde fideli.

Heu

Heu mihi qus luctus, quos fundet Achaia fletus,
Quæque manent Priamū queque huius gaudia natos,
Quę ducet Troiana cohors lęta otia mente?
Cum patefacta duum fuerit discordia Regum,
Quorum consilijs belloque est inclyta uirtus,
Et quorum cunctos uincit laus utraque Graios.
Ergo mihi ambo seni natu parete minores,
Et mea iam uobis longe præstantibus olim
Consuetudo uiris fuit acceptissima priscis.
Nam nec ego tales uidi, nec postmodo cernam,
Quales Pirithoum, Regnatoremque Dryanta
Cæneaque Exadionque ac immanem Polyphemū,
Et similem superis Aegiden Thesea diuis.
Atque hi terrigenis ualido cum robore cunctis
Gentibus anteirent, sæuissima prælia dextra
Pugnauere sua, & genus extinxere Gigantum
Montibus assuetum uictus tolerare ferarum.
Isti me socio sunt usi, & abusque remota
Acciuere Pylo, cumque his communia iunxi
Agmina, proque mea iuui fera bella uirili.
Nec quisque, hoc quotquot mortales tēpore uiuūt,
Audeat armatos hos contra stringere ferrum.
His ego consilio dubijs in rebus adesse,
Ac ipsi nostros monitus audire solebant.
Vos igitur similem mihi concedatis honorem,
Auscultate seni, quondam auscultasse iuuabit.
Tuque nec Aeacidem donato munere priua,
Sed sine quam Graij dederunt retinere puellam.
Tu quoque ne Regem uerbis Pelida lacesse,
Vsque probris, impos animi, maledicta rependens,
Nanque haud sceptrigeri est uulgaris gloria Regis,

Cui decus ipse hominũ pater addidit atq; Deorũ.
Quod si matre Dea es præcellens uiribus ortus,
Hic te legitimi tamen anteit pondere regni.
Tuq; Atrida prior turgentia pectora seda,
Ast ego Peliden precibus placauero blandis,
Nanq; hic opposito pro muro est unus Achiuis.
Dixerat. Atrides retulit, cui talia princeps:
Sic res est ut rere senex. Sed quis ferat istum,
Cuius quo se non præfracta superbia tollit.
Omnia uult uersare suo qui subdita nutu
Omnesq; imperio premere & iussis moderari,
Quod, uel ego fallor, uel non succedere cernet.
An quoniam egregium bello nulliq; secundum
Numina fecerunt magni immortalia cœli,
Quos uult cunq; malis dictis impune lacessit?
Sic ait Atrides sic dicere plura uolentem
Aeacides orsus medio sermone repressit.
At mea culpetur merito dementia, & excors
Iure uocer, tua si mandata ego nulla recusem
Esse aliis dñm licet haud mihi. Nãq; ego posthac
Non sequar imperiumq; tuum fascesq; superbos.
Præterea hæc animo non lenia dicta reconde,
Haud mea pro tenera nudabit uirgine dextra,
Nec te contra aciem, neq; contra quemlibet, ensis.
Quando mihi rapitis quam donauistis Achiui,
Sed rerum hic intra classem quodcunq; mearum
Inuito abstuleris nunquam mihi. Verũ age uires
Experiare tuas, ut Graia teste Phalange.
Extemplo hasta tuo destillet nostra cruore.
Hactenus infestis uerbis excercita, utroq;
Seditio iratis animis surgente quieuit,

Adq;

Adq; suas Danaum dilapsa est concio naues.
Ipse Menœtiade & socij Peleius heros
Ad classem inq; suas sedes comitatus, abiuit.
Atrides celerem Nerei deducit in undas
Bis deno instructam delecto remige nauem:
Inq; sacras ponit pecudes captamq; puellam.
Centum pro pulcra pecudes Chryseide Phœbo.
Omnibus his demum princeps accedit Vlysses.
Et iam uelifera innabat uada salsa Carina
Cum iubet Atrides populum de more piari.
Iiq; piabantur, uastoq; piacula ponto
Fundebant, Clarij placantes numina sacris,
Mactabantq; capras & curuo in littore tauros,
Fumens æthereas nidor se uoluit in auras.
Talia dum castris operatur Dorica pubes,
Cœptę Agamemno minas non obliuiscitur iræ,
Talthybiumq; ad se iubet Eurybatenq; uocari
Præcones famulosq; suos. Tum talia fatur:
Pelide ad puppes celeri pede tendite gressus,
Adductam hic uestris Bryseida sistite palmis.
Quod si non sinet ipse, tamen deducere certũ est
Stipatum Danaum, nec solam forte, caterua
Hæc ubi dura dedit uerbis mandata superbis
Illi per steriles tristes gradiuntur arenas,
Myrmidonumq; pedes pergunt aduertere rostris.
Atq; hos aspiciens, ut propter forte sedebat,
Classemq; ac socios, non est lætatus Achilles,
Tum trepidi procul ad conspectũ heroa resistunt,
Et nullos dant ore sonos mussantq; timore,
Hoc animo Aeacides cernens, sic incipit ultro:
Saluete, interpretes, præcones, turba Deorum

Atq; hominũ, propius consistite, Non mihi uestrũ
Causa mali est studium, sed quo mittente uenitis
Atrides, teneram Briseida ducere. Sed tu
Dis sate Parrocle his accitam trade puellam.
Quos nunc istius testes simul inuoco facti
Erga immortalesq; Deos, hominesq; caducos,
Erga ipsumq; ferum Regem, si quando futurũ est
Auxilium ut poscant rerum discrimina nostrum
Cum miseri Phrygio sternentur marte Pelasgi.
Huius enim rabiosa agitat præcordia pestis,
Nec sinit ut sensus ad publica commoda flectat,
Omnia prospiciens uentura, anteacta recordans,
Qua ratione suos saluos ex hoste reducat.
Sic fato obsequitur caro Patroclus amico,
Educitq; foras mœsto Briseida uultu,
Illa sequens gressus lentos inuita mouebat.
At lacrimans socijs ubi se subduxit Achilles,
Aspiciens nigri canentes æquoris undas,
Multa precans supplex tendebat brachia matri.
O genitrix, per te quoniam mihi contigit æui
Summa breuis, saltem mihi conseruaret honorẽ
Iuppiter altitonans clari regnator Olympi,
Nunc neq; tantillum decoris laudisq; reliquit.
Quodq; erat Atrides Danaũ mihi ductor ademit.
Præmia nostrorum rapiens abducta laborum.
Hæc inter lacrimas audiuit uerba profusas,
Forte senem propter discumbens Nerea, Mater,
Aequoreas intra sinuosi gurgitis ædes.
Nec mora, ceu nebulæ, canis erupit ab undis,
Ipsius ante pedes plorantis Diua residens.
Atq; manum pręhendens pręfato nomine cœpit.
Quid

Quid fles, quæúe tuum pectus mala, nate, fatigãt?
Dic age, neu celare uelis, ut uterq; sciamus.
Sic matri Aeacides dicenti pauca marinæ
Larga trahens imo retulit suspiria corde:
Nil horum te diua latet, quid nota renarrem?
Etioneas Thebam expugnauimus arces,
Et multam euersa prædam deueximus urbe,
Hanc diuiserunt inter se sorte Pelasgi,
Exemptamq; dedere prius Chryseida regi.
At Chryses captæq; pater, Phœbiq; sacerdos,
Venerat Argolicas celeres prece supplice naues.
Proq; sua portans redimenda munera nata
Ornamenta Dei, uittas, sacrasq; coronas,
Aurea sceptra manu retinens orabat Achiuos,
In primis geminos Atrei de sanguine fratres,
Quos penes imperium & ius esset nobile regni.
Hic alij Argiuæ proceres atq; agmina plebis
Acclamare senem reuereri, sumere dona.
Vnius Atridæ sed erat diuersa uoluntas,
Ille male acceptum miserum propellit, & ultro
Accumulat dictis conuitia facta superbis.
Hic abit, at læso retinentem corde dolorem,
Fundentemq; preces non auersatus Apollo,
Nanq; hunc immenso complectebatur amore,
Noxia in immeritos coniecit tela Pelasgos
Per totas acies & castra uagantia tela,
Altera & alterius subigebant funera funus.
Iamq; aderat Phœbi promens oracula uates,
Mox ego tum primus diuum placare iubebam.
Quo dicto Atrides subitas exarsit in iras
Euentuq; mihi nimium non uana minatur.

Nanq; hanc ueloci referunt iam naue pelasgi,
Chryseoq; simul deportant munera phœbo.
Sed mihi precones dudum Briseida, Regis
Iussu abduxerunt, mea pręmia, uerum age si quid
Diua potes carum mater ne desere natum.
Et pete cœlestes sedes sublimis olympi
Saturnoq; precare satum, memoraq; benignam
Si quã operã huic uerbis quondã factisúe dedisti.
Nam memini te sæpe domi iactare paternæ.
Te quondam exitium diuis ex omnibus unam
Auertisse Ioui indignum, cum cætera turba
Cœlicolum huic nexus & uincula dura pararent.
Iuno, Neptunasq; & terra numina Phœbi
Siue ea pallas erat. Verum te diua scelestum
Prohibuisse nephas, & centimanum Briarea
Quem superi, mortale uocat genus Aegeona,
Accitum auxilio socium iunxisse tonanti.
Qui simul ac, ualida superans uirtute parentem,
Ad Saturnigenæ partes se contulit, Illis
Impia repressis ceciderunt uincla timore.
Hæc genua amplectens memora si flectere possis
Forte Iouem, Teucris ut opem ferat, inq; pelasgos
Sæuiat, & naues intra maris æquora circum
Cõprimat occisos, ut in omnes pœna redundet,
Regis & illius ferat hos iniuria fructus.
Ipse etiam Atrides magnus sua rex Agamemno
Dãna recognoscat, quod laude orbauerit, omnes
Qui uincit Graios uirtute & robore belli.
Hunc contra lacrymis Thetis est affata cohortis.
Heu mihi nate malo miserabilis edite partu
Cur ego sustinui tali te educere fato?

Cui

Cui cum parca legat prope deficientia fila
Gaudia debueras tranquilla carpere mente
Nunc infœlicis spacium breue contigit æui
Vsq; adeo infausta genitum te aue nate paterni
Aspexere lares. Nunc has ego porto querelas
Cœlicolum domino, sub olympi tecta niuosi.
Interea alta trahens per Pthias otia naues,
Vt semel irato cœpisti pectore, dura
Nanq; heri ad oceani freta circundantia terras
Transijt, & diuos assumsit cœlitus omnes
Iuppiter, Aethiopum conuiuia leta frequentans.
Quem cum luce sua bis sexta reduxerit Eo
Limina quæ solido summi Iouis ære coruscant
Accedam, atq; ipsum genibus cōplexa precabor
Nec spreta indecorem uideor latura repulsam.
Hæc effata graui cruciata dolore reliquit
Acacidæ raptam plangentia corda puellam.
Iamq; rates Ithacum & quæ debita sacra uehebat
Chryseos fausto præhensabat flamine portus.
Subductæ tum uela legunt detracta carinæ,
Inq; suas sedes submissum fune reclinant
Non segnes malum iuuenes, remisq; sub altos
Nauē adigūt portus, sonat anchora iacta profun-
Annexáq; ligant retinacula linea puppim. (do.
Tum simul in siccas ipsi egrediuntur arenas
Et latonigenæ ducunt sua munera Phœbo.
Ipsa etiam molli Chryseis littora planta
Calcat: At hanc aras assistens propter Vlysses.
Dextram addit dextræ patriæ. Dehinc talia fatur.
Huc tibi me Danaum misit rex reddere natam
Et pecudes Phœbo centum mactare sacratas,

Vt mala

Vt mala quæ sæuæ mouit lugubria pestis
Argiuis, misso placatus munere pellat.
Sic ait, inq; manus patri dedit. ille recepta
Nata lætus erat. Sed diuo Graia iuuentus,
Constituunt aras sacra centenaria circum,
Et dextras liquidi tingunt in fluminis unda,
Conficiuntq; molas, diuum libamina, salsas.
Tum Chryses geminas tollens ad sydera palmas
Sic ait. O me, qui Chrysam Cyllanq; gubernas,
Quiq; regis Tenedū, rursum audi Phœbe precan
Vt prius in mea uota tuas deflexeris aures (tem.
Vltus despectum Danaum per funera uatem,
Sic mihi des cupida quod te nūc mente reposco,
Letiferum properes Danais auertere pestem.
Talibus orantem uatem exaudiuit Apollo,
At prece perfecta, salsa cum fruge litassent,
Corripiunt cæsas pecudes & tergore nudant,
Secta tegit nidor femorum è compagibus ossa,
Et gemina implicitas celant abdomina partes,
Tum simul adījciunt crudęundiq; frustula carnis,
Admouet ipse foco senior, Bacchiq; liquorem
Inuergit, quinis uerubus stat in ordine pubes.
Et iam tosta ignis femorum consumpserat ossa,
Et libata deis depauerat exta iuuentus,
Quod superest, in frusta secāt uerubusq; refigunt.
Dein referunt asso studiose ex ignibus artus,
Sic tum Graia deo, mensisq; operata iuuentus
Vescitur æquali cunctis dape lege tributa.
Cumq; exempta fames epulis, potu sitis esset,
Crateras pueri statuunt & uina coronant,
Circum perq; ferunt omnes, & pocula libant.

Graia diem totum placabat carmine pubes
Latoum & pulcrum celebrans Pæana canebat.
Ille suis hilares præbebat laudibus aures,
Iamq; nigræ occiduo surgebant Sole tenebræ
Cum nauis iuxta somnum cœpere rudentes.
Iamq; rubescebat roseis aurora quadrigis,
Cum reditum cursumq; parant reuehiq; per altũ.
Aspirat flatus Phœbus uentosq; secundos.
Erigitur malus, panduntur candida uela.
Illa inflata tument Zephyris. Aegea carinam
Inachiam ferit & fluctu circumsonat unda,
Currit iter, ueloxq; secat maris æquora nauis,
Quã simul ut castris tandem est appulsa Pelasgis
In terram atq; altas iuuenũ manus urget arenas,
Et trabe supposita porrectum in littore firmant,
Dein redeunt per quisq; suas naualia sedes.
At proles odium flagrantibus inclyta Pelei
Seruat alens animis, atq; ocia tractat acerba,
Nec magis in Danaum solennes pergere cœtus
Sustinet, & duri uitat discrimina Martis,
Et sua tristificis absumens pectora curis
Bellorum pugnæq; minas fremitusq; requirit.
Iamq; exorta diem bis sextum aurora uehebat,
Et Saturnigena duce turba beata Deorum
In cœlum remeat. Sed nati cærula mater
Haud oblita preces, emersit ab æquoris undis
Circumfusa petens cœlestes aere tractus
Cum dubiam faciunt incerta crepuscula lucem.
Forte sub Aethereis solus consederat oris
Iuppiter in summo splendentis uertice mundi.
At Thetis ante ipsum genua amplexata sinistra

Procubuit, mulcens dextra immortalia colla.
Tunc Saturnigenam sic ora precantia soluit.
O pater, aut uerbis aut si tua numina rebus
Vna Deos inter defensum sedula iuui,
Annue supplicibus Thetidos Saturnie uotis,
Atq; meo, fatis cui uita breuissima cessit,
Redde suas laudes & nomen honoris Achilli
Cui rapuit Graium spreto sua munera ductor,
Quod ne impune ferat Rex effice maxime Diuũ,
Tamq; diu Phrygijs legionibus adijce uires,
Vt merita absumat cęsos uindicta Pelasgos
Donec adempta meo crescat ueneratio nato.
Dixerat: At nubes qui cogit ad ætheris orbes
Iuppiter, haud ullas reddit tacito ore loquelas,
Immotusq; diu silet, illa insistit & orat,
Et genua amplectẽs mentum tenet, atq; ita fatur:
Quid metuis? plane auxilium promitte roganti,
Abnue siue palam. Ne sit contemptior inter
Diuos, & nostri sint hæc exempla pudoris.
Tum pater ex imo gemitus dans pectore fatur:
O mihi pestiferum caussas tua uota malorum
Hinc inimicitiæ atq; odium Iunonis amarum
Existet, cum me maledictis aggredietur.
Nanq; Deos inter semper me incessere gaudet
Litigiosa probris, Dum res me ait usq; iuuare
Teucrorum, & Phrygijs successus addere pugnis.
Nunc age clam nostra fac coniuge cauta recedas,
Quæq; petis secura meæ committito curæ,
Nanq; effecta dabo, simul ut dubitatio cesset,
Firmabo æterno promissa fidelia nutu,
Quo fit cœlicolis signo mea certa uoluntas

Præcipuo,

Præcipuo, neq; enim fas est hoc fallere quenquã,
Nec reuocare potest ullus ne auertere casus.
Sic ait atq; supercilijs pater annuit atris,
Ambrosiæq; alte diuino à uertice Regis
Defluxere comæ, magnusq; tremiscit Olympus.
Atq; ita consilium dissoluitur. illa profundos
Insilit in fluctus lucentis ab ætheris axe.
Iuppiter in sua tecta redit sub limina cœli.
Quo ueniente Dei uacuata sedilia linquunt,
Assurguntq; suo patri, neq; sustinet ullus
In solio accumbens illo ingrediente manere.
Tum diuina toro structo sibi membra locauit.
Nec latuit Thetidos Iunonem inceptio uisæ,
Cumq; suo sensit consultauisse marito.
Mox ita iurganti uoce est aggressa tonantem,
Quis nam nunc iterum fraudum plenissime, tecũ
Secretos habuit conuentus. Me sine semper
Sic arcana tibi sunt conciliabula cordi.
Nec me participem rerum finis esse tuarum.
Tunc hominum sic respondit pater atq; Deorum:
Si te posse putas omnes cognoscere sensus
Iuno meos, erras. Nam & si me fata maritum
Esse tibi uoluere, tamen quædam grauiora
Sunt, quàm ut ferre queas. Verũ quo fas sinit usq;
Conscia eris rerum prę cunctis prima mearum.
Nec prius hę cuiq; Diuumq; hominumq; patebũt.
Sed quę immortales alios celauero cunctos,
Tu quoq; ne studeas rogitando exquirere uelle.
Hunc grandi aspiciens Iuno sic lumine fatur.
Quod uerbum exijt ore tuo sæuissime coniunx?
Qñ ante hac aliquid rogitando exquirere cœpi?

An turbata unquam per me tua cœpta fuerunt?
Sed mea corda metus nunc non leuis intrat, & angit
Candida cœrulei ne mentes filia Nerei
Auferat ereptas tibi, nam tecta aere mane
Supplice te gestu genibus complexa tenebat.
Auxilium cui te puto promisisse petenti
Aeacidem ut læsum cæde ulciscare Pelasgum.
Tum genitor uultu quo nubila congregat, inquit:
Quicquid ego instituo semper scelerata putando
Elicis, & rerum te non latet ulla meatum.
Nec tamen hac aliud tibi ab improbitate paratur,
Quam nostra ira tibi magnorum causa malorum.
Quod si sic ut reris habet res, sic mihi cordi est.
Proinde tace, residensq; tuum uenerare maritū,
Ne tibi si excitus uiolentam iniecero dextram,
Omnes afflictę nequeant succurrere Diui,
Quotquot clara colunt conuexi mœnia cœli.
Dixerat, illa graui siluit perculsa timore,
Inq; reclinata pressit sua pectora mente.
Exoritur Diuum Iouis alta per atria murmur.
Mulciber hæc inter fabricandi clarus in arte
Consolans placida tristem sermone parentem.
Sic ait: O facinus malum & intolerabile, si uos
Humana in tantas agitabit gratia rixas,
Inq; Dijs moto faciet sæuire tumultu:
Gaudia nulla dapum, mensarum nulla uoluptas.
Quandoquidē exultat pars rerū pessima uictrix.
Nunc ego te genitrix, quanquam sapis ipsa, monebo
Læsa Iouis dictis ut places corda benignis,
Ne læta ille noua conuiuia lite prophanet.
Nanq; poli dominus qui terris fulmina spargit,

Si uelit

Si uelit ex imis conuellat sedibus orbem,
Vsq; adeo cunctis immensis uiribus anteit.
At tu lenificis mulce fera pectora uerbis,
Atq; ita propitium nobis dea redde tonantem.
Dixit & exurgens bipatentia pocula matri
Obtulit, inq; manus tradens hæc insuper addit.
Fer mea, quanq; ægre est, hũc mater firma dolorẽ
Ne tua cara rapi ploranti lumine cernens
Corpora, non possim turpes defendere plagas,
Tanta habet irato se offerre pericla tonanti.
Nam memini tibi cũ quondã auxiliarier ausum
Me pede proiecit tractum alto à limine cœli.
Illa dies miserum uidit me tota cadentem,
Cumq; sua occiduis sol ora conderet umbris
Lemniaca collapsus humo, uix ægra trahebam
Quæq; super tenuissima erant spiracula uitæ.
Tum me sublatum fouerunt Sinties, omni
Semianima à casu reparantes corpora cura.
Sic fato arridens & candida brachia Iuno
Extendens, manibus suscepit pocula nati.
Ille alijs dextro circumfert ordine diuis
Fundens de pleno nectar cratere suaue.
Soluitur in longos Vulcani æterna cachinnos
Turba ministerio diuorum. Talibus illum
Transegere modis, dum mergitur ęquore, solem.
Concordi dapibus uescentes ore paratis.
Tum lyra Phœbeo sonat aurea pollice tacta,
Alternaq; canunt Musæ bona carmina uoce.
Iam Phaethonteos caligo extinxerat ignes
Cum sua quisq; subit conclauia nocte deorum,
Structa fabri gnauis manibus conclauia claudi.

At ſua quò ſolitus fuerat dare feſſa quieti
Membra prius, lectum conſcēdit Iuppiter altum,
Capturus ſomnos, Et iuxta regia Iuno.

F I N I S.

AD LECTOREM.

Hæc reuiſo opuſculo emendanda occurrerunt, quædam fortaſſe minutiora, quàm ut annotari debuerint, & ſimilia forte nonnulla nos fugerunt, ſed ut hæc fuerit cuiuis corrigere facile, ita illa indicata à nobis, & ueniam à uobis inuentura eſſe, & in partem meliorem acceptum iri, confidimus.

Pagina	Linea	
4	10	*doctrinæ, multo prof.*
7	6	*functiones*
13	1	*impete*
17	10	*annitiq́;*
18	9	At *poētas*
22	11	Arctinum
23	10. 12	*hominis* × *quidam*
28	2. 21. 25	A*mazoniæ* × locupletum × δυναμένοιο
33	24. 26	cumulant × *finit*
39	23	Tyrannio
47	29	Pittheus,
50	20	*ſceptroq́; inniſus*
52	28	*poſſet.*
54	8. 28	λαβὰς × παλαιοὶ
61	4	πάνθ' ὅσα
66	1. 23	*caput eſt,* Aequum × καλύπτειν *ſignificat.*
68	2. 25	Vlyßis × *exerceantur*
71	19. 27	τιμὴ *autem* × ὡς ἐπέοικεν

Pagina

Pagina	Linea	
72	2.24.27	faceret,posset * ἑζομένω * ἀγλαΐηφι
77	7	φορήμεναι
79	2.4.10	μεθύων * fit inter * periculũ adire & adori-
80	19	incubando,una dictione (ri hostes
82	21. 23	λιλαιομένου: Dia Eionei filia,
87	5	Athenien.
102	24	ῥήμασιν
104	27. 28	ἀνασταδόν * ἀπὸ τῆς
106	7	rerum,interpretati sunt

EX OFFICINA CRATONIS MYLII
ARGENTORATEN. ANNO
M. D. XXXVIII.

DE FORTI DVLCEDO.

CASTIGATIONES
AC DIVERSAE LECTIONES

in orationes Demosthenis per Vincentiũ Obsopœum, uetustissimi cuiusdam exemplaris subsidio collectæ. non tantũ æditioni Aldinæ, uerũetiã Basiliensi, quæ postrema est, non sine fructu adhibendæ. nam neutra, quæ hic emendantur, recte habent.

LECTORI OBSOPOEVS.

Fac prius ista legas quàm nondum cognita damnes,
Si quis amice tuo pectore candor inest.
Respuit iste liber lectorem naris obesæ,
Et qui Cecropij non tenet ora fori.
Si Graiam lecto linguam Demosthene calles
Iudicium istius te penes esto libri.
Sin minus, hinc abeas, ne te, ceu pictor Apelles
Sutorem à tabula iussit abire sua.
Est argumentum naturæ grande malignæ,
Spernere, quæ rudi non capis ingenio.

CLARISSIMO VIRO HIERONYMO PAVMGARTNERO PATRICIO AC SENATORI NOrimbergeñ. Vincentius Obsopœus S. D.

ENIT nuper in manus meas admirandæ uetustatis Exemplar aliquot orationum Demosthenis, Hieronyme uir clarissime, quod cũ cepissem cum Aldino conferre, multis in locis illud cum uulgato discrepare comperi. Eos ego locos subnotandos putaui, inq; publicam studiosorum utilitatem inuulgandos. Quanquã uero his solus priuatim frui potuissem, aut in occulto seruare tacitus, cum tamen ab inuidentiæ morbo natura abhorream, & candidas Musarum ianuas esse oporteat, ferre non potui, ut prouerbiali conuitio canis in præsepi dicerer. Dabo itaq; in lucem utriusq; exemplaris lectionem, non statim pronunciaturus, utra sit rectior, nisi in locis aperte mendosis, uerum eius iudicij censuram doctioribus relicturus. Tantum enim mihi temere non ausim sumere, ut ea de re iudicium faciam. Nemini uero hic meus labor proderit, nisi cui Demosthenes domi fuerit. In tenui labor est, fateor, sed tenuis non gloria, si quibus in locis Demosthenem aut correxerimus, aut illi pristinũ nitorem huius uetusti exemplaris subsidio restituerimus. Non attollam hic uerbis quicq;, non sunt ista meæ industriæ, sed diligentiæ, quã conferendis exemplaribus impendi. Sunt hodie non parum multi, qui, cum in authore aliquo uel unicum aduerbiolũ, aut coniunctiunculã secus positam, aut superuacuam inuenerint, Dij boni, quos protinus triumphos, quas gloriationes proferunt? quàm insolenter sibi placent, nimirũ se solos acutissime perspexisse, quod homines alioqui oculatissimos fugerit. Estq; ob unam atq; alteram dictiunculã protinus totus author emendatior habẽdus,

& ad uetustissima exemplaria restitutus credendus. Quid aūt mendarum & erratorꝝ hodie hoc mendacio in scriptoribus q̄ti die in lucem prodeuntibus nobis nō obtrudunt typographi? Adeo solenne & usu receptum est, omniū librorꝝ titulis addere, Ad uetustissima exēplaria restitutus, & ab infinitis mendis repurgatus. Si tamen hoc licet alteri in latino quopiam neq; tantæ classis authore, inuento uno atq; altero uerbulo rectiore & emendatiore, exclamare, repperi, non quod pueri clamitant in faba se repperisse. cur mihi non idem liceat in Demosthene authore tanto tamq; eximio? Quanquā quid nos reppererimus, uerbis iactantioribus opus nō est, res ipsa indicabit. Atq; utinam integrum exemplar nobis oblatum fuisset, ut ad eum modum omnes orationes inter se collatas emendare potuissemus, non permutassem opes meas cum Crœsi aut Crassi diuitijs. Sed enim quæ nobis reperta sunt, ea alijs candide impertiemus, rogaturi lectores, ut hæc, qualiacunq; sint, boni consulant, & his nobiscū utantur, & si quid rectius istis ipsi aliquando inuenerint, nobis uicissim benigne cōmunicent. Tibi uero Hieronyme ornatissime, hoc quicquid est opusculi, nominatim dedico, cū Demosthenis amatori summo, tum lectori diligentissimo, & imitatori fœlicissimo. Neq; enim antiquitate generis solū, sed pulcherrimis quoq; uirtutū ornamentis decoratus es, & utriusq; literaturæ peritissimus. Accipe itaq; libellum hūc studij in te mei monumentū & pignus, quod tibi amicitiæ nostræ quondā initæ, & condiscipulatus nostri memoriā refricet. Ornatissimos atq; eruditissimos uiros Andreā Osiandrū, Dominicū Sleupnerū, Venceslaū Lyncū, Thomā Venatorium, Ioachimū Camerariū, Michaēlē Rotingium, D. Cristophorū Kolerum, Erasmū Ebnerū, M. Hieronymū Schallerū, præterea D. Ioannē Magenpuchiū alterū Aesculapium, & reliquos literarij sodalitij proceres meis uerbis cōmuniter saluta. Tu uero cūprimis bene uale. Onoltzpachij Mense Nouembri Anno M. D. XXXIII.

In

IN ORATIONES OLYNTHIACAS.

RINCIPIO in Olynthiacis & Philippicis non ita multa discrepare comperi. Nam quæ ipse Aldus adiectis asteriscis annotauit, diuersitatem lectionū indicans, ea cum nostri exemplaris lectione ferè cōsentiunt. Quarum ergo orationū diuersitas iam ante ab Aldo demōstrata est, eam minime annotare uisum est, ne in re ante acta superuacue occupati, lectoribus pro thesauro carbones offeramus. Nam multum operæ & studij in re prius facta ponere, & superuacuū habetur & stolidum. Cæterum quæ nos animaduertimus ea ferè sunt.

Primū in argumento Libanij primæ Olynthiacæ, ubi Aldus habet uersu decimo ἐκπολιορκήσας ὁ φίλιππος ἀθηναίοις προέδωκεν, legendum est Olynthijs. Nam Potydæā quæ sub initiū ad Atheniensium ditionem pertinebat, Philippus expugnatam Olynthijs socijs suis concesserat, ut ex argumento liquet.

Deinde infra uersu 14. συνετέθη γὰρ καὶ κοινῇ etc. nostrum habebat συνετέθειντο, pacti erant, haud dubie rectius.

Mox uersu 19. ἀσφάλειαν τῶν ἀθηναίων εἶναι, nostrum legebat ἀσφάλειαν εἶναι τῶν ἀθηναίων, permutatis nonnihil uerbis. Sed hunc locum non eram asscripturus, nisi semel lectorē monere in animo esset, me data opera ab eiusmodi annotandis abstinuisse, quod infiniti propemodū se obtulerint. Cum non ita magni referat, quo ordine uerba sint disposita, modo lectio cōsentiat, tametsi alia sit alia concinnior & modulatior. Veluti rursus uersu 31. ἵνα δὲ μὴ δοκοῦσιν οἱ πένητες τῷ ἀναλώματι λυπεῖσθαι, nostrum habebat λυπεῖσθαι τῷ ἀναλώματι, quod certe sonat suauius, & cadit numerosius.

Rursum uersu 33. ubi Aldus legit προῆλθε δὲ εἰς τοσοῦτον, ὥστε οὐκ εἰς τοῦτο μόνον ἐλάμβανον, nostrum sic habebat, προῆλθε δὲ εἰς

τοῦτο, ὥστε οὐκ εἰς τόπους μόνον. Eo uero hæc persuasit licentia, ut non pro locis solum conducendis sumerent. &c.

Rursum uersu à fine quinto διὸ καὶ δημοσθένης εὐλαβῶς. nostrum διὰ τοῦτο καὶ δημοσθένης etc.

Mox uersu sequenti, ubi Aldus sic habet, καὶ ὑπερωτήσας ἑαυτὸν ὅτι σὺ γράφεις ταῦτα εἶναι στρατιωτικά; ἐπιφέρει &c. Nostrum sic καὶ ὑπερώτησεν ἑαυτὸν ὅτι σὺ γράφεις ταῦτα εἶναι στρατιωτικὰ καὶ ἐπιφέρει. Licet Aldina lectio sit paulo succinctior, tamẽ nec posterior reijcienda.

Postremo uersu â fine quarto ταυτὰ μὲν περὶ μὲν τῶν θεωρικῶν nostrum τοσαῦτα μὲν περὶ θεωρικῶν etc.

IN PRIMAM OLYNTHIACAM.

In exordio ἀντὶ πολλῶν ἂν ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, non uno in loco in antiquo exemplari comperi tantũ simpliciter scriptum ὦ ἀθηναῖοι. Quãuis non magni istæ minutiæ faciendæ sint, quas si omes colligere & annotare uoluissem, multas sanè paginas compleuissem. Sicut eadem facie linea seu uersu à fine quinto ubi in Aldino legitur, οὐδὲ παθεῖν ταυτὸν, nostrũ habuit, οὐδὲ παθεῖν ταυτὸ. Et uersu ultimo ὑπὲρ τῆς τῶν εὐβοέων σωτηρίας, nostrũ ὑπὲρ τῆς εὐβοέων σωτηρίας habebat, altero articulorum omisso. Cæterum harum minutiarũ non parum omisimus, ne lectori essemus tædio. Sicut & eiusmodi locos multos sciens præterij παραγνώμην pro παρὰ γνώμην. & ὁντινοῦν pro ὅντινα οὖν. & μηδόποιον pro μηδ᾽ ὅτι οὖν. & δηλόνοτι pro δῆλον ὅτι. & τοκαταρχὰς pro τὸ κατ᾽ ἀρχὰς. qui omnes coniunctim apud Aldum efferuntur, in nostro disiunctim.

Mox facie secunda uersu nono, ubi in Aldino legitur, ὃς οὐδενὸς ἐστιν ἐλάττων τῶν προτέρων nostrũ habebat, ὃς οὐδενός ἐστιν ἐλάττων τῶν πρότερον, quod magis uidetur Atticũ & Demosthenicũ.

Rursum linea 21. ubi Aldinum exemplar ἕκαστον τῶν πρὶν ὑπαρξάντων ὡς τὰ πολλὰ κρίνεται habet, in nostro legitur ἕκαστον τῶν πρὶν ὑπαρξάντων κρίνεται. Quæ lectio uidetur esse emendatior καὶ γνη-

σιωπέρα. Mox linea à fine octaua σκοπεῖτε εἰς τίποτε, nostrũ σκο-πεῖσθε habet.

Deinde paginæ tertiæ uersu tertio ubi Aldus habet οὐ τοὺς αἰτίους ἀλλὰ τοὺς περὶ πραγμάτων εἰπόντας ἐν ὀργῇ ποιεῖσθε, nostrũ adhuc dictionem & ut mihi uidetur non ociosam adiectam ha-bebat, ad hũc modum, οὐ τοὺς αἰτίους, ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους περὶ πρα-γμάτων εἰπόντας ἐν ὀργῇ ποιεῖσθε. Vos non culpam merentibus, sed oratoribus, qui postremi de rebus consiliũ adduxerint, suc censetis.

Linea octaua εἰ δὲ θατέρου τούτων ὀλιγωρήσοιτε, in antiquo erat ὀλιγωρήσετε.

Linea 13. καὶ περὶ μὲν τῆς βοηθείας ταῦτα γιγνώσκω, in antiquo γινώσκω erat.

Linea 16. εἰ μὲν οὖν ταῦτα τοῖς στρατευομένοις ἀποδώσετε nostrũ antiquum ἀνταποδώσετε habet.

Mox sequenti linea μᾶλλον δ' ἅπαντος ἐνδεῖ τοῦ πόρου, in no-stro μᾶλλον δὲ παντὸς &c. quod prolatu est mollius.

Porrò linea 22. δεῖ δὴ χρημάτων. in nostro δεῖ δὲ χρημάτων, q̃ sententia si unquam fuit uera, certe hoc seculo omniũ est ueris-sima. Siquidem ἄνευ τούτων μὴ μόνον τῶν δεόντων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀνα-γκαίων οὐδὲν ἐστι γενέσθαι.

Paulo post linea 34. τὰ γὰρ κοινὰ τῶν θετταλῶν, nostrum τὰ γὰρ κοινὰ τὰ θετταλῶν habuit, necessaria & eleganti prioris articuli repetitiõe. Sicut aliâs sæpe apud Demosthenem in similibus exemplis cernere est.

Rursum sequenti linea ἂν δὲ τούτων ἀπωστερηθῇ, in nostro εἰ δὲ τού-των ἀποστερηθῇ, quantum ad sensum attinet nullo discrimine.

Postremo linea à fine qnta καιρὸν ἡμέτερον νομίσαντας, in no-stro erat ὑμέτερον.

Deinde eiusdem paginæ facie secunda uersu 6. τίς αὐτὸν ἔτι κωλύσει. in antiquo non erat ἔτι.

Postremo à fine primæ orationis linea decima, ubi legitur ἔσται χρὴ νομίζειν ζημιωθήσεσθαι, nostrum habebat ζημιωθήσεσθε.

In se-

IN SECVNDAM OLYNTHIACAM.

In ſecunda Olynthiaca nihil ferê diuerſitatis comperi, præter ea quæ ab Aldo ſtellulis indicata ſunt. In argumento Libanij penè in fine ꝓ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, in noſtro οἰκείαν, eodẽ tamen ſenſu manente ſcriptum inueni.

Deinde facie quinta linea à fine 18. pro τῶν ποτίδαιαν οὐ τὴν ἡμετέραν, in noſtro ὑμετέραν reperi. Et in fine orationis pro λέγω δὴ κεφάλαιον, λέγω δὲ erat. Cætera cum Aldino concordarunt.

IN TERTIAM OLYNTHIACAM.

In argumento Libanij tertiæ Olynthiacæ uerſu primo pro καίτι κατορθοῦν, noſtrũ habebat καίτοι modico ſanè diſcrimine.

Circa uerſ. 2. pro ὁ δὲ δῆμος noſtrum ὅτε δῆμος περιχαρὴς habebat.

Rurſum uerſ. ſequenti pro παρακαλοῦντες ἐπὶ τιμωρίᾳ, noſtrum τιμωρίαν legit. Eodem uerſu pro ὁ δὲ δημοσθένης δεδοικὼς, in noſtro legebatur δέδοικε τοίνυν ὁ δημοσθένης, haud dubie melius & rectius. Et paulo poſt pro ὀλιγωρήσωσι, ὀλιγωρήσουσι. Eodẽ uerſu διὰ τοῦτο παρελθὼν ἐπισκώπτει τὴν ἀργζονείαν αὐτῶν, in noſtro erat ἐπικόπτει præcidit, quod profecto magis quadrare uidetur ſententiæ. Nuſq; enim deridet Athenienſes Demoſthenes, ſed quum nihil actum ſit, indicat, ne in utramuis aurẽ quaſi ſuperato Philippo dormiant, etſi nonnihil miſſo Olynthijs auxilio expedierint.

Mox uerſ. à fine ſexto pro ἐν δὲ τούτῳ τῷ λόγῳ καὶ τῆς περὶ τῶν θεωρικῶν, ſic in noſtro ſcriptum repperi ἐν δὲ τοῦτο τῷ λόγῳ καὶ τῆς περὶ θεωρικῶν etc.

Porrò in ipſa oratiõe facie nona uerſ. à fine 14. ꝓ μόλις μόγις, quæ tamen idem ſignificant, habebam. Et paulo ſuperius pro ἑξήκοντα, & infra pro πέντε literis numerus notatus erat, ut in alijs quoq; locis, nempe ξ & ε. Sed ea quoq; in alijs non imprudens præterij.

Deinceps

Deinceps facie undecima circa uerſ. 13. pro ἀμφότερα ἐξῆ λαμβάνειν, noſtrum habebat συναμφότερα. Eodem uerſu ubi in Aldino legitur εἰ δέ τις ὑμῖν ἔχοι τὰ θεωρικὰ, in noſtro ſic legebatur εἰ δέ τις ὑμῖν ἔχει καὶ τὰ θεωρικὰ, adiecta coniunctione καὶ, nec ſuperflue.

Eadē facie circa uerſ. 30. pro οἱ περιιόντες ἅπαντες, antiquū habebat παρόντες. Deinde circa uerſ. à fine ſeptimum pro ὥσπερ ὑμᾶς, οὗτοι νῦν πέντε, in noſtro ὥσπερ ὑμᾶς οὗτοι. πέντε erat.

Circa uerſum penultimū pro ἐπὶ μὲν δὴ ἑλληνικῶν ἦσαν τοιοῦτοι, in noſtro τοιαῦτα legebatur.

Verſu ultimo pro καὶ τοῖς ἰδίοις, in noſtro erat καὶ ἐν τοῖς ἰδίοις.

Facie duodecima uerſu 24. pro ἐξ δόξων lege ἐξ ἀδόξων, haud dubie librariorum errore deprauatum.

Mox uerſu 33. ubi etiam ab Aldo adiecta eſt ſtellula, neq; tamen alia lectio indicata, pro ἢ βοηδρόμια πέμψωσι, in antiquo βοίδια repperi.

Eodem uerſu pro καὶ τὸ πάντων ἀνανδρότατον, in uetuſto exemplari habebatur ἀνανδρειότατον.

IN PRIMAM PHILIPPICAM Demoſthenis.

In argumento Libanij primæ Philippicæ uerſu quarto ubi Aldus habet κελεύει δὲ δυνάμεις &c. in noſtro κελεύει δὴ δύο δυνάμεις παρασκευάσασθαι haud dubie emendatius legitur.

Mox uerſu octauo pro ποιεῖσθαι τὰς βοηθείας, in noſtro erat συνηθείας. utrum rectius doctiores iudicent.

In ipſa oratiōe facie 14. uerſu 13. pro ἃ προσῆκε, erat προσήκει.

Facie decima quinta, uerſ. 24. pro καὶ γὰρ ἐξεργάσαιτο, erat καὶ τοῦτο ἐξεργάσαιτο.

Verſu 28. pro ὑπάρχειν ἅπαντας ἑτοίμους, in noſtro erat ἑτοίμως.

Verſu eiuſdē faciei à fine ſeptimo, ubi Aldinū habet ταῦτα λέγειν ἔχειν, in antiquo ἔχειν aſſcriptum non uidi.

Facie 16.uerſ.5.pro οὐδ' εἰ μὴ ποιήσαιτ' ἄν, in noſtro ποιήσητε erat.

Verſ.10.pro παρασκευάσασθαι προσήκειν, erat παρεσκευάσθαι.

Verſ.24.pro ἔχειν ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις, legebatur in noſtro ἀλλήλους.

In fine eiuſdem faciei uerſ.5.pro πανταχοῦ μᾶλλον οἴεται, in noſtro legitur οἴχεται, quæ germana lectio eſſe uidetur.

Facie 17. uerſ.22.pro κατὰ συμπλέων, erat ἐγὼ δὲ συμπλέων.

Verſu deinceps 24.poſt hæc uerba γενήσεται τοῦτ' ἤδη λέξω, erat in noſtro uice tituli πόρου ἀπόδειξις. Præterea in margine hæc uerba annotata repperi, ἐντεῦθεν ἔφη διονύσιος ἁλικαρνασσεὺς ἑτέρου λόγου εἶναι ἀρχήν. προοίμιον δὲ φησὶν οὐκ ἔχει, ἐπειδὴ δευτερολογία ἐστὶν, ἐν αἷς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οὐκ εἰσι προοίμια.

Deinde uerſu à fine 15.eiuſdem faciei ubi legitur δεῖ τοίνυν ὑμᾶς ταῦτα ἐνθυμουμένους μὴ βοηθείαις πολεμεῖν. Hoc in loco quã quàm noſtrũ exemplar cum Aldino concordarit, tamen alia manu & illa perantiqua aſſcriptum comperi γράφε γοητείαις. Quæ mihi profecto germana lectio eſſe uidetur, ſiquis uerborum ſenſum paulo attentius legerit. Arguit enim Demoſthenes ciues ſuos ignauiæ, proponẽs Philippi uigilantiã, omnes temporis articulos rei gerendæ captantis. Oportere itaq; iſta conſiderantes, non præſtigiaturis rem agere. ἀλλὰ παρασκευῇ συνεχεῖ, καὶ δυνάμει ut mox ſequitur. Facilis autem fuit lapſus & γοητείαις in βοηθείαις nominũ affinitate. Veluti in aliis authoribus idem nõ raro accidiſſe uidimus. Alioqui ſi βοηθείαις legẽdum ſit, tum Demoſthenes planè pugnantia diceret, cũ ſummo apparatu bellum aduerſus Philippum gerendum ſuadeat.

Facie 18.uerſu tertio pro ὤχετ' ἄγων noſtrum habebat ὤχετ' ἔχων. Eodem uerſu pro τοῦ γερασῶ, γεραιστῷ legendum eſt, quod eſt promontoriũ & portus nomen Euboæ. Mox paulo inferius uer.9.pro ἐπιμελησόμενοι, ἐπιμιλούμενοι. Rurſus uerſ.16.pro καὶ τῆς τούτου παρασκευῆς in noſtro ἐν τῇ τούτου παρασκευῇ ſcriptum legebatur.

Verſ.22.pro οὐ μένουσι τὴν ὑμετέραν βραδυτῆτα καὶ εἰρωνείαν, in noſtro

nostro οὐκ ἀναμένουσι τὴν ὑμετέραν βραδυτῆτα καὶ ῥαθυμίαν. Quamuis ῥαθυμίαν in alijs quoque legi Aldus indicarit. Quã enim huc quadret εἰρωνεία nõ uideo. Tempus quod rebus agẽdis, inquit, impertiendũ erat, apparando consummitis. Atqui negociorum occasio & opportunitas uestram tarditatem & socordiam non expectant.

Vers. 34. p ὥσπερ τῶν στρατευμάτων ἀξιώσειεν ἄν τις, in nostro sic ordinata erant uerba ἀξιώσειέ τις ἄν. Sequẽti uersu pro τοὺς βουλομένους lege τοὺς εὐβουλευομένους. librariorũ incuria haud dubie deprauatum.

Eadem facie uers. â fine tertio pro οὐδὲ περὶ τῶν χρημάτων omnino sicut nostrum habuit πραγμάτων legendum est. Reprehendit eorum incuriam, quod nullam rerum agendarũ curam suscipiant, nisi ubi aliquid factum esse audierint &c. nec usque in tota oratione pecuniarũ mentionẽ fecisse uidetur.

Deinceps facie 19. uers. septimo pro μήτε λογίζεται, nostrum exemplar habebat μήτε ὀργίζεται magno sanê discrimine, licet posterius ego putem esse cõuenientius, ut ex uerbis Demosthenis apte potest colligi. Demiror autem neminẽ uestrum neque cogitare neque indignari, uidentem principiũ belli puniendi Philippi gratia sumptum esse, finem uero eo tendere ne ipsi male affligamur.

Vers. sequenti pro περὶ τοῦ τιμωρήσασθαι φίλιππον, in nostro ὑπὲρ τοῦ τιμωρήσασθαι fuit.

Vers. 27. pro ῥαδίως αἰθένδε ὥσι, legendũ opinor ἐνθάδε, licet exemplaria consenserint.

Rursum sequenti uers. pro ψηφίζεσθε, ψηφίζησθε rectius legitur. Et mox eodẽ uersu pro χρὴν προσδοκᾶν, χρῆ προσδοκᾶν lege.

IN ORATIONEM DE PACE.

In argumẽto de Libanij uers. nono pro ἀπεκρούσθη, in nostro erat ἀπεκρούσθη. Et mox uers. 17. pro ἄλλους δὲ ἄλλας τινὰς αἰτίας. τούτους δὲ nostrum ἄλλας δὲ ἄλλους τινὰς αἰτίας. τούτους δὴ

etc. ſcrip.tum exhibebat, cæteris concordantibus.

In ipſa oratione uerſ. 21. facie item 21. pro ἐγὼ γὰρ ὦ ἄνδρες, in noſtro ἐγὼ μὲν γὰρ ὦ ἄνδρες erat.

Verſ. 26. pro μετὰ τοῦ προσόφλῃν, erat προσοφείλῃν. Rurſum infra uerſ. à fine nono pro νῦν ἅπαντας ἡσθῆσθαι, erat in noſtro γνώσῃν.

Tandem uerſo folio facie 22. uerſ. 22. νῦν δ' ὑμᾶς λυθῆναι legendum eſt νῦν δή ὑμᾶς λυθῆναι.

Verſ. 32. pro ἕτερος καθαιδεῖται, antiquũ habebat κατεδεῖται.

Verſu à fine nono lege ὧν καὶ φροντίσειεν. Facie 23. uerſ. 1. ꝑ ἐχθροδεστέρως ἐχθροτέρως. Aldus quoq; ἐχθρῶς legi indicat.

Verſ. 3. pro ἀδεικνύμεθα αὐτοῖς fuit αὖ. Mox pro ἔμελλεν αὐτῷ erat ἔμελεν. Et infra pro ἄρα δεῖ ποιεῖν erat ἄρα. Et pro ὑπομένειν δεῖν ὑπομεῖναι.

IN SECVNDAM PHILIPPICAM.

In argumento Libanij in ſecundã Philippicam uerſ. 3. pro ἐνσφετίζεσθαι ἐς πόλεμον, habebatur πρὸς πόλεμον.

Verſ. 7. pro καὶ περὶ τίνων erat καὶ παρὰ τίνων. Poſtremo uerſu 11. pro οὐδὲ γὰρ ὑποτις χεῖσθαι, in antiquo οὐδὲν γὰρ ὑπεσχῆσθαι non mediocri ſanè diſcrimine, quod haudquaq; obeſæ naris lector perfacile animaduertet.

In ipſa oratiõe facie 25. uerſ. 21. pro ἐπανορθωθήσητε haud dubie ἐπανορθωθήσεται legendum eſt.

Mox facie ſequenti uerſ. 1. pro πράττειν ἑαυτῷ, antiquum habebat πράττειν αὐτόν.

Verſ. 5. pro ἀνταλλάξεσθαι lege ἀνταλλάξασθαι.

Verſ. 21. pro μεγογεία lege μεσογείᾳ, & hoc ut primum librarij & correctoris culpa & uicio.

Eodem loco uerſ. 25. pro ἀλλὰ τῷ δικαιοτέρους ἀξιοῦν, antiquus codex habebat ἀλλὰ τῷ δικαιότερα &c.

Verſ. 30. pro ὡς ἐλάττειαν τειχεῖ, noſtrũ habebat τειχίζει.

Verſu à fine ſeptimo ubi in Aldino quoq; ſtellula eſt appoſita, ꝑ ἐκ πάντων δ' ἄτις ὀρθῶς θεωροίη πάντα πραγματεύεται, in noſtro erat

erat ἐκ πάντων δ' αὐτῆς ὀρθῶς θεωροίη ὅτι πάντα πραγματεύεται &c proculdubio rectius, si uerborum sensum penitius introspexeris. Eiusdem faciei uersu ultimo lege ἀμφότερα.

Rursum facie 27. uers. 3. pro μὴ πρότερον φθάσι ποιήσας, in antiquo paulo aliter legitur, μὴ φθάσι ποιήσας πρότερος. Eodem loco uersu 5. pro βουλομένους τούτῳ, erat τούτοις.

Versu 11. pro οὐ πάντες οἱ πρότερον μακεδονίας, antiquum ἧς πάντες &c. scriptum exhibebat.

Versu 24. pro ἀπέυχεσθε, in antiquo ἀπεύξασθαι scriptũ fuit.

Versu 35. pro καὶ πολλοὺς ἑτέρους λόγους παρὰ τῶν πρέσβεων, in antiquo καὶ πολλοὺς ἑτέρους λόγους καὶ παρὰ τῶν πρέσβεων &c. pulchra & necessaria repetitione cõiunctionis legitur καὶ παρὰ τῶν πρέσβεων καὶ παρόντος ἐμοῦ &c.

Eiusdem orationis facie ultima uersu 6. pro οὐδὲ φωκίας ὡς ἐγὼ, legendum uidetur οὐδὲ φωκίας τοὺς λέγοντας, ὡς ἐγὼ μὲν &c. alterius exemplaris testimonio.

Versu 24. pro μὴ τῶν πρέσβεων in antiquo αἰτίων legitur. Et mox uersu sequenti διὰ τούτους ἀπολωλότων erat ἀπολωλεκότων non multo sanè discrimine. Rursum uersu sequenti pro οὐκ εἰς τοὺς αἰτίους erat πολλούς. Item uersu proximo lege ἕως οὗ ἔτι μέλλει.

Ad extremum ab eo loco uersu 2. pro τίς ὁ φωκίας καὶ πύλας πείσας ὑμᾶς προέσθαι in antiquo meliori & rectiori structura & ordine τίς ὁ φωκίας πείσας ὑμᾶς καὶ πύλας προέσθαι scriptum legitur, cæteris consentientibus.

IN ORATIONEM QVAE DE HAlonesо inscribitur.

In argumento Libanij uersu 14. ubi Aldinus codex habet καὶ εὐηθές τι νομίζεται τὸ ἐν τοῖς κροτάφοις ἔχειν, nostrũ antiquũ habebat καὶ εὐηθὲς τὸ νομίζειν ἐν τοῖς κροτάφοις ἔχειν &c.

In ipsa oratione facie 30. uersu 18. pro λίμνο λήμνου emenda Lemnij. Eadem facie uersu à fine 8. pro ἐπιδείκνυται, corrige ἐπιδείκνυτε. Facie proxima uersu 18. pro ἀμφισβητῆσθαι suppone

pone ἀμφισβητῆσαι. Facie 33. uersu 18. pro καὶ τὰς πόλις, nostrū antiquum habet καὶ εἰς τὰς πόλεις addita præpositione.

Rursus eadem facie uersu à fine 12. ubi Aldinum habet περισπουδῶν καὶ λύων τὴν εἰρήνην, in nostro est παρασπονδῶν καὶ λύων τὴν εἰρήνην aperta menda, sed librariorum culpa, ut pleraque cætera cōmissa. Siquidem quid παρασπονδεῖν τὴν εἰρήνην sit, uel literis græcis leuiter imbutis liquere puto, & ita legendū, præsertim sequente participio simili λύων. Cæteris ut tumultuarie perlustranti uisum est, non dissentientibus.

IN ORATIONEM QVAE DE HIS, qui in Cherroneso fuere, habita est.

In argumento Libanij uersu 11. pro ἐπολέμει καρδιανοῖς erat ἐπολέμησε, mutato saltem tempore. Versu 13. pro ἔτι φασὶν ἠδικεῖσθαι, in uetusto habebatur ἔγε φασὶν ἀδικεῖσθε. Versu 18. pro ἐν ἀσφαλείᾳ γενόμενος erat ἐν ἀσφαλεῖ, sensu nō discrepante.

In oratione facie 36. uersu à fine 10. pro αὖς διοπείθους κατηγοροῦσι, nostrum ἃς διοπείθους &c. habuit.

Facie 37. uersu 2. pro δι' οὗ τὰ περιελθόντα πράγματα, antiquū παρόντα πράγματα habuit. Et uersu à fine 18. pro αὐτοῖς stellula notato αὐτοί, ad hunc modum.

Facie 39. uersu 18. pro ὧν νυνὶ περιήκατε καιρῶν, legendum uidetur παρήκατε.

Vers. ultio pro ἂν πολλὰ γένοιτ' ἀνθρώπῳ, γένοιτ' ἂν ἀνθρώπῳ lege.

Facie 41. uersu 21. pro τοὺς τυράννους ἐκβαλεῖν, antiquum τὸ τοὺς τυράννους ἐκβαλεῖν, adiecto articulo τὸ habuit.

Versu 25. pro τοι γάρτοι. τούτων καὶ γάρτοι legendum indicat.

Versu à fine septimo οὐδὲ μία ταῦτ' ἀνδρεία ποιεῖ lege.

Facie sequenti uersu 6. pro οὐδὲν πολιτεύομαι, antiquū οὐδὲν πεπολίτευμαι habuit. Deinde uersu 15. ubi corruptissime legitur ἐπ' ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἡ φύσις, antiquum εἶτα ἐκείνων μὲν ἡ φύσις habuit.

Versu 23. περὶ ὧν ἂν ὁ δεῖνα εἴποι, lege emēdato εἴπῃ. & uersu à

fine

fine quarto παύσησθε pro παύσεσθε, omnibus ferè librariorum incuria deprauatis.

SEQVITVR IN TERTIAM PHILIPPICAM.

In tertia Philippica facie 44. uersu 8. pro ἐβούλοντο οἱ πρίον τες, in antiquo παρόντες scriptum inuenimus.

Mox uersu 10. ubi Aldinū legit πολλὰ μὲν οὖν ἴσως τὰ αἴτια, nostrum πολλὰ μὲν οὖν ἴσως ἐστὶν τὰ αἴτια.

Deinceps uersu 15. pro οὐκοῦν οὐδ᾽ ὑμᾶς οἴονται ἔχειν, nostrū οὐκοῦν οὐδ᾽ ὑμᾶς οἴονται δεῖν ἔχειν, utrobiq; dictionem non ociosam adiectam habuit.

Facie proxima uersu 23. pro αὐτὸς αὐτόν.

Facie 46. uersu 5. pro καίτοι ταῦτα, τοιαῦτα ταῦτα πράττων.

Facie 47. uersu 14. pro βραχέων ῥημάτων, βραχέος λόγου rep- (peri.

Facie 49. uersu 31. pro ἀποδεδωκέναι, ἐπιδεδωκέναι proculdubio rectius.

Versu à fine quarto loco προέσθαι, antiquū προσέσθαι legit.

Facie 50. uers. 26. lege ἀκούοντες δὲ τούτων τὰ πολλὰ &c.

Facie 51. uersu 7. pro ὅτι δικαίως καὶ καθαρῶς, antiquum addita adhuc coniunctione ὅτι καὶ δικαίως καὶ καθαρῶς habuit.

Versu 16. ubi Aldinum habet οἱ δ᾽ ἐξ ὧν ἔμελλον σωθήσεσθε, πολλὰ δὲ καὶ &c. in nostro antiquo plura uerba aderant ad hūc modum, οἱ δ᾽ ἐξ ὧν ἔμελλον σωθήσεσθε, οἷς προσῆσαν ἀπέχθεσθαι πολλὰ δὲ καὶ &c. quae necessaria esse ad uerborum sensum, uel semido- (ctus intelligit.

In fine eiusdem faciei uersu 2. pro ἔλεσι ἔλησι, emenda librariorum uicium.

Sequenti facie uersu 2. pro ἵν᾽ ἐὰν μὴ πείσητε, legendum uidetur ἵν᾽ ἐὰν μὲν πείσητε &c.

Versu 12. pro ἀλλὰ τοῖς μὲν ἐν χερρονήσῳ, legendum est ἀλλὰ τὸ μὲν ἐν χερρονήσῳ χρήματ᾽ ἀποστέλλειν &c.

Versu à fine quinto, hæc uerba omnia εἰ γὰρ ἦσαν, εὕρωντ᾽ ἂν πάλαι, οὕνεκα τοῦ μηδὲν ὑμᾶς αὐτοὺς ποιεῖν ἐθέλειν, ἀλλὰ οὐκ εἰσίν. in uetusto exemplari defuere. Et tantū in tertiā Philippicam.

IN QVARTAM PHILIPPICAM.

In argumẽto Libanij ſtatim initio, p καὶ οὗτος τὴν αὐτὴν ὑπό-θεσιν ἔχει, noſtrum καὶ οὗτος ὁ λόγος τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ἔχει habuit.

In oratione facie 54. uerſu 8. pro ἐπ᾽ οὐδενὶ τούτων, noſtrum οὐδὲν τούτων habuit.

Facie 56. uerſu 29. p οὗτος ἀνάρπαστος, in noſtro erat ἀνάσπα-στος, eodem penè ſenſu. Idem quoq; Aldus indicauit, ſed non appoſito aſteriſco.

Verſu 38. p καὶ δὴ βάρβαρος, in noſtro ὁ δὴ βάρβαρος. Verſu mox ſequente pro ἐγὼ γὰρ, ὅταν ἴδω τὸν μὲν &c. in noſtro adie-ctam adhuc dictiunculam τινὰ repperi, ad hunc modum, ἐγὼ γὰρ ὅταν ἴδω τινὰ τὸν μὲν &c.

Facie 57. uerſu 5. pro ἐπιδεεῖς καταδεεῖς ſcriptum legi. Reli-qua quæ annotata ſunt ab Aldo ſtellulis ſiue aſteriſcis, cum noſtro conſentiebant.

Eadẽ facie uerſu à fine 8. pro καταβιβάζοντας, emenda & ſup-pone μεταβιβάζοντας, & hoc librariorum incuria deprauatum.

Facie 58. uerſu 28. pro καὶ τοῖς ὅπλοις, in noſtro ἐν τοῖς ὅ-πλοις &c. erat.

Facie 59. uerſu 24. pro οἰομένοις ἅπαντες, in noſtro εἰθισμέ-νοις ἅπαντ᾽ ἀναθεῖναι &c. ſcriptum repperi.

Facie 61. uerſ. 3. pro ἀσφαλὲς τὸ τὰ αὑτῆς &c. in noſtro ἀσφα-λὲς τὸ μὴ τὰ αὑτῆς &c. repperi, addito adhuc aduerbio μή.

IN EAM QVAE BST CONTRA Philippi Epiſtolam.

In epiſtola Philippi uerſu 2. pro πρεσβεῖς ἀποστείλαντος, anti-quum πρεσβείας habebat. Eadem facie uerſu ultimo pro περὶ τῶν αἰχμαλώτων, in antiquo ὑπὲρ τῶν αἰχμαλώτων legi.

Facie 65. uerſu 2. pro καὶ τὸ παρανομεῖν καίτοι τὸ παρανομεῖν.

Verſu 7. ubi corrupte legitur in Aldino νῦν αὐτοὺς φαίνεσθαι ποιοῦντας, in antiquo ſic emendatum repperi νῦν αὐτὰ φαίνεσθε

ποιοῦν

ποιοῦντες. Atque ita legendum esse, antecedentia uerba satis cõfirmãt. Qui uero hoc graue esse non possit, quod ea quorum gratia alios sic odio habuistis, nũc ipsi facere uidemini. Quin etiam particula εἰ sic legi cogit.

Facie 66. uersu 5. ubi Aldus habet οὔτε τοὺς φρουροὺς ἀπεδίδοσαν, nostrum φῶρας fures habuit.

Versu 7. pro ἐπισκήψασθε, emenda ἐπισκέψασθε.

Facie 67. uersu 4. pro οἱ παρὰ τοῖς ἄλλοις, antiquum πρὸς τοῖς ἄλλοις legit.

Versu 8. sic legendum ὅθεν καὶ τῶν αἰχμαλώτων μισθὸν ὧν ἀπέχλων ἀνδριάντα χρυσοῦν ἀνέστησεν, statuam auream erexit.

IN EAM QVAE συμβουλευτικὸς inscribitur.

Facie 68. uersu 12. p κατασκευάζεσθε, κατασκευάσασθε reperi.

Versu 24. ubi Aldus legit, λαμβάνειν ὑμᾶς φημὶ τὸ ἴσον, comperi deesse uerbum ad hũc modum λαμβάνειν ὑμᾶς φημὶ χρῆναι τὸ ἴσον ἕκαστον, planè ad sensum uerborum necessarium.

Facie 69. uersu primo pro οὔτε παρασκευάζεσθε, κατασκευάζεσθε repperi.

Facie 70. uersu à fine sexto pro τὰς μὲν δὴ πολιτικὰς, nostrũ πολιτείας habuit, Paulo superius uersu 15. pro μαρθῶνι emenda μαραθῶνι.

Facie 71. uersu 3. pro μεγάλλω οἶμαι καὶ τιμίαν, nostrum seu antiquum exemplar μεγάλλω καὶ τίμιον οἶμαι habuit.

Versu 13. pro ἐκείνοις πεπλαμένων, nostrum proculdubio rectius πεπραγμένων legit. Iubet enim Athenienses considerare facta maiorum, & conferre cum suis ipsorum.

Versu 31. pro ὀνόματι ἀκολούθους, in nostro ὀνόματι παραπλησίους legi.

IN EAM CVIVS TITVLVS EST περὶ τῶν συμμοριῶν.

In argumento Libanij uersu 2. sic scriptum repperi ὁ μὲν τῶν ἀθηναίων δῆμος καὶ κεκίνηται καὶ συγκαλεῖν &c. Versu deinceps 4. παρεξανίστασθε legendum est. In fine pro τῶν λειτουργησάντων, in antiquo λειτουργιῶν repperi, non magni discriminis aut momenti diuersitas.

In ipsa oratiōe fa. 73. uersu à fine 9. pro σκεπτέον ἐστὶν, ego σκεπτέον χρὴ scriptum repperi.

Versu à fine 3. pro δόξαν ἀνδείας λαβεῖν, δόξαν ἀνδρείας λαβεῖν legendum.

Facie 74. uersu à fine 18. pro ἔχοντα μῆκος, nostrum ἔχοντα μήκοθεν habuit. Et mox infra uersu 3. pro ἀκούσαντας ὑμᾶς αὐτοὺς αὐτὴν, in fœminino genere nostrum legit.

Facie 75. uersu à fine 14. pro καὶ τειχήρεις πόλεις, antiquū ποῖαι exhibuit.

Facie 77. uersu 12. pro ὅπη ἕως, in antiquo πέως legi.

IN EAM QVAE EST DE RHODIORUM libertate.

Facie 79. uersu 16. pro ἀτυχήμασιν, in nr̄o ἀτυχήσασι erat.

Facie 80. uersu à fine 18. pro οὔτε ἰδίᾳ ξένος, nostrum οὔτε ἰδιόξενος unica dictione habuit.

Facie 81. uersu 18. à principio pro καὶ δίκαια, nostrū δίκαιον.

Facie 82. uersu à fine 11. ubi Aldus legit ὅταν οὖν μηδὲν ᾖ διὰ τούτους ἀκοντὶ τῶν δεόντων γενέσθαι, in nostro sic scriptum reperi, ὅτ' ἂν οὖν μηδενὸς ἀκούσητε τῶν δεόντων ἀκοντὶ γίγνεσθαι. quæ lectio mihi magis arridet. Cæterum quam pro Megalopolitanis dixit, nusq̃ discrepare comperi. Sed neq; in illa quæ de fœderibus cum Alexandro initis dicta est, quicq̃ quod alicuius momenti esset inueni, nisi facie 89. uersu 11. pro τὴν πόλιν ὁ μακεδὼν, τὸν δῆμον in nostro erat. Et uersu 28. pro ὁμογίαις, ὁμολογίαις emenda. Cæteris cum Aldino concordantibus.

IN ORATIONEM CONTRA AESCHINEM pro causa Ctesiphontis.

In ar

In argumento Libanij uersu 4. pro ὠχύρωσε, in antiquo erat ἐχύρωσε. Versu 9. pro προβαίνεσθαι τοῦ ἔργου scriptũ fuit προέχεσθαι φυλακῶ. Versu 22. pro νόμος κελεύει, νόμον δὲ κελεύειν in accusatiuo quæ recta uidetur lectio. Deinde uersu sequenti pro τὸν καλοῦντα antiquum habuit τὸν λέγοντα. Postremo prope calcem argumenti pro δεῖ γὰρ ἄρχεσθαι τι ἀπὸ &c. legẽdum est δεῖ γὰρ ἄρχεσθαι τι ἀπὸ &c.

In ipsa oratione facie 94. uersu 4. pro ἀνάλογα, legendum & emendandum ἀνήλογα. & mox uersu sexto pro τοῖς ἔξωθεν, simpliciter τοῖς ἔξω reperi. Eadem facie uersu à fine quarto, ubi Aldus legit πῶς ἔχθραν πεποίηνται, in antiquo πῶς non legitur.

Facie 95. uersu 20. pro αὐτὸς παρασκευάζετο, in nostro erat αὐτοῖς in datiuo. Mox infra uersu à fine 8, lege κηφισοφῶν. Versu à fine tertio pro ἐφατώδεις, διαφατώδεις nostrum habuit.

Facie 97. uersu 3. pro μηδὲ μίαν ἀναβολὴν antiquum habet ὑπερβολὴν. Versu deinde 19. pro ὡμολόγησε τὴν εἰρήνην, erat ὤμοσε, iurauit pacem. Versu à fine nono pro βούλεσθ' emenda βούλησθ'. Facie 98. in fine ψηφίσματος pro ἐπηγγείλαθ' ὑμῖν, antiquum ἐπηγγείλαθ' scriptum habuit.

In epistola Philippi uersu 4. ubi Aldinũ habet φρουρὰς εἰσαγηοχότας, in nostro plura uerba legi φρουρὰς εἰσαγηοχότας εἰς αὐτὰ, scilicet πολίσματα. Deinde uersu 8. pro εἰρήνην συνθέμενοι erat adhuc additum sic εἰρήνην τὴν συνθέμενοι.

Facie 99. uersu à fine 8. pro ταῦτα ἀποδομένων erat ἀποδιδομένων, & recte. Versu ultimo deest articulus ἡ, sic enim ibi legendum πᾶσα ἡ οἰκουμένη μεστὴ γέγονε προδοτῶν.

Facie 100. uersu 6. pro ἀπολώλατε, nostrum ἀπολώλατε habuit. Eadem facie uersu à fine 8, ubi Aldus habet τὰ δημόσια γράμματα, in antiquo γράμματα non aderat. Versu à fine 5. pro φαγεδὼν τῇ καιρῇ, in antiquo φαγεδὼν τῇ καινῶν, nisi fallor rectius habuit. Versu à fine 3. pro κλήτορες, κλητῆρες, licet utrũque significet uiatores, & utrunque recte legi potest.

Facie 101. uersu 17. pro τῇ γραφῇ, τῆς γραφῆς in genitiuo scriptum inueni.

Facie 102. uersu 9. pro ἀφ' ἧς αὐτὸς, in nostro ἐφ' ἧς αὐτὸς mutata praepositione.

Versu à fine 9. eiusdem faciei, quem locũ Aldus quoq; asterisco notauit, sic in antiquo legi τὰς μὲν ἀναιρῶν, εἰς ἃς δὲ τοὺς φυγάδας κατάγων.

Facie 103. ἐν τῷ ψηφίσματι, uersu 4. pro σκάφη εἴκοσιν, in nostro fuit σκάφη ἐκεῖσε, magno sanè discrimine. Mox in eodẽ uersu 9. pro καὶ τοὺς στρατιώτας, τοὺς στρατηγοὺς in antiquo legi.

Facie 104. uersu 9. ubi Aldus asteriscum apposuit, & ζωπελέσθαι quoq; legi indicauit, nostrum συμπλεῖσθαι habuit.

Facie 105. uersu 12, pro ἢ γέλωτα ἄνευ, nostrum ἢ γέλωτα ἢ ἄνευ &c. scriptum habuit.

Versu 21. ubi in Aldino legitur ὁ Φίλιππος ἐξηλάθη τοῖς μὲν ὅπλοις ὑφ' ὑμῶν, in nostro uerba sic collocata erant, ὁ Φίλιππος ὑφ' ὑμῶν μὲν ἐξηλάθη τοῖς ὅπλοις.

Versu 26. pro οὐδ' ἐπὶ τούτοις, in antiquo τούτων erat. & uersu 29. pro ἡμᾶς, ὑμᾶς. & uersu 31. pro οὐκ ἐκ λόγου δεῖ μαθεῖν, in antiquo οὐκ ἔτ' ἐκ λόγου δεῖ μαθεῖν. Praeterea uersu 37. defuit articulus τῶν, ubi sic legendum est ὡς τοὺς τῶν Περινθίων &c.

Facie 106. uersu 7. ἐν τῷ τῶν Βυζαντίων ψηφίσματι, apertissima mẽda est librarioꝝ incuria cõmissa, ubi pro πόθ' ὅλον, procul dubio sicut nostrũ exemplar habuit ποτὶ θόλον legendũ est id quòd docti pro germana lectione facile agnoscent. Vsurpant etiam latini authores hanc uocem, ut Verg. in nono: Si qua tuis unq; pro me pater Hyrtacus aris Dona tulit, siqua ipse meis uenatibus auxi Suspendi'ue tholo &c. παρ' Ἀθηναίοις τε καὶ φωκεῦσι ὁ τόπος ἦν ἔνθα ἐδείπνουν οἱ πρυτάνεις.

Facie 107. uersu 4. pro οὐκ ἐποίουν τοῦτο, in nostro οὐκ ἐποιοῦντο, & uidentur duae dictiones in unam conflatae, aut contra.

Hoc loco mihi temperare nequeo, quin & hac oratione pulcherrimam sententiam his annotatiunculis inseram, quam omniũ oculis obuersari subinde par erat, πέρας μὲν γὰρ inquit, ἅπασιν ἀνθρώποις ἐστὶ τοῦ βίου ὁ θάνατος κἂν ἐν οἰκίσκῳ τις αὐτὸν καθείρξας τηρῇ, δεῖ δὲ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐγχειρεῖν μὲν ἅπασιν ἀεὶ τοῖς καλοῖς.

καλοῖς. τὴν ἀγαθὴν προβαλλομένους ἐλπίδα. φέρειν δ' ὅ,τι ἂν ὁ θεὸς διδῷ, γενναίως. Hanc nos exercendi styli gratia sic latinam fecimus carmine.

Horrida cunctorum mors certo funere uitam
    Claudit fatalis sæua ministra coli.
Quamuis se clausum quis muris seruet ahenis,
    Mors tamen ex illis in caua busta trahit.
Fortes ergo uiros claris incumbere factis
    Semper, & ingenti mente uacare decet.
Nec rerum ambigue euentum sperare secundum
    Nutet in incertum sors malefida licet.
Sed quæcunq; Deus conanti cœlitus offert,
    Omnia magnanimo pectore ferre decet.

Eadem facie uersu à fine 16. sic antiquum habet συμβουλῆς οὔσης τί ἤμελλον, & nõ ἔμελλον. & proximo uersu pro μνησικακήσειν μνησικακεῖν, ac deinceps pro καταισχύνειν saltem αἰσχύνειν simpliciter. Item uersu à fine tertio sic καὶ γραφεὶς τὸν αἰῶνα τοῦτον εἰς ὑμᾶς &c. non addita dictione προνόμιον.

Facie 108. in psephismate uersu 3. pro καθ' ὃ αἱ συντέλειαι, nostrum καθ' ὃν habuit.

Versu à fine 15. in antiquo ἐθέλειν non erat.

Facie 109. uersu 11. pro διακυκῶν simpliciter κυκῶν legebat, quanq; Aldus indicarit διακυκλῶν quoq; inueniri.

Versu 13. in Aldino uerbum deest, sic enim legendum est, συνεῖναι τοὺς πολλοὺς αὐτῶν, id q̃d uel mediocrit docti intelligẽt.

Versu 25. pro ἐπέδωκα in nostro ἐνέδωκα legi. Versu 32. ꝓ εἶθ' ὅτι, in antiquo εἶθ' ὅτε. & proximo uersu pro ἐστεφανοῦντο legendum est ἐστεφανοῦτο, id quod syntaxis requirit. Charidemus coronabatur.

Facie 110. uersu 3. pro τῶν στρατιωτῶν τινων ὑπὸ τῶν πολεμίων, nostrum sic habuit, στρατιωτικῶν ὑπὸ τῶν πολεμίων, atq; haud scio, an non multo emendatius. Versu 13. διά τι in antiquo nõ reperi.

Facie 111. uersu primo pro τούτους δὲ ἐξεῖναι, in antiquo τούτοις

γὰρ ἐξεῖναι legi. Versu â fine 20. pro ἐμοὶ δὲ προσποιῇ, nostrum ἐμὸς habuit. & mox uersu 2. ubi legit φιλολοίδορον οὖτα φύσει, φύσει in antiquo non erat. Deinde uersu quinto pro διασύρει, διασύρειν erat, sicut legendum est. Versu â facie 7. pro πόθεν λαβόντι, ἢ πῶς ἀξιωθέντι, in antiquo πόθεν ἢ πῶς ἀξιωθέντι scriptum reperi. & uersu 3. pro τοιούτοις εἶναι, τοιούτους in accusatiuo.

Facie 112. uersu secundo pro κλισίῳ, in antiquo κλ.σίῳ. & mox uersu proximo pro ἐξέθρεψέ σε simpliciter ἐξέθρεψεν reperi.

Versu 6. & 7. pro ἀπ' αὐτῶν δὲ ὧν αὐτὸς βεβίωκεν, in antiquo ἀπ' αὐτῶν δὲ αὐτῶν ὧν βεβίωκεν legi. Versu 14. pro διὰ τουτουσί emenda τούτους. Versu 17. pro τίς γὰρ ὑμῶν οὐκ οἶδε τὸν ἀποψηφισθέντα, in nostro numero multitudinis τοὺς ἀποψηφισθέντας positum legi.

Facie 113. uersu 5. pro ἀναξίνῳ, ἀξείνῳ. Et infra post adductos testes uersu 2. ubi Demosthenes iterum loquitur, πολλὰ ἐγὼ νῦν, in nostro πολλ' ἂν οὖν &c. erat.

Facie 114. uersu 12. εἰς τὴν ἀττικὴν ἄγεις nostrum εἰσάγεις habebat.

Facie sequenti in dogmate seu decreto Amphictionũ pro διαλαβεῖν τοὺς ὅρκους, antiquum ὅρους, quæ germana lectio est, facilis autem fuit lapsus, & ὅρους in ὅρκους literarum affinitate. In proximo decreto uersu primo ex ἐαριῆς fac ἐαρινῆς, deprauatum â librarijs.

Facie 116. uersu 10. post Philippi epistolam, ubi πολλὴν πολύτι σκόπας &c. Aldinum habet, manifestus error est, cum legendum sit uetusti exemplaris testimonio σκότος, quod etiam uerborum sensus requirit. ait enim multis tenebris ueritatem Atheniensibus esse obscuratã, fortasse nonnulli codices habuere σκέπας, quæ lectio esset tolerabilior priore, multis tectorijs inuolutam ueritatem &c.

Facie 117. in fine primi ψηφίσματος pro βουλαγόρας legendum δουλαγόρας.

Facie 119. uersu 9. pro δεῖν πρῶτον, δεῖ πρῶτον. & uersu 21. pro ἀλλ' ἐπαγγείλασθε, ἐπαγγέλλεσθε, & mox uersu sequẽti pro ἢ ἐκεῖνοι τὸ μέλλον προορωμένων, in antiquo ἢ κείνων τὸ μέλλον προορωμένων scriptum reperi.

Facie

Facie 120. uersu 4. βίᾳ καὶ τῇ ὠμότητι legendum βίᾳ καὶ τῇ ὠμότητι, uiolentia & crudelitate.

Facie 121. uersu à fine 10. pro γεγενημένης, γενομένης

Facie 122. uersu 7. pro ὥσπερ πεποιηκώς, antiquum πεποίηκας habuit. Mox uersu 16. pro τότε κινεῖται, emendatius legitur κινεῖται. Versu 21. pro ὃ πᾶσι κοινόν, in antiquo τὸ πᾶσι κοινὸν &c.

Deinde uersu 24. pro ἄκοντι, ἀκονιτὶ emendandum & legendum.

Facie 124. post ἐπιστολὴν uersu 5. pro οὐ πεπόνθεσαν, in nostro οὐ πεπόνθασιν reperi. Deinde infra post Thebanorum responsum uersu octauo pro ἔκρινανῆ φίλιππον, simpliciter in genitiuo in antiquo codice ἔκριναν φιλίππου scriptum legi.

Facie 125. uersu à fine 6. pro ἀφ' ἑαυτοῦ. ἐφ' ἑαυτοῦ.

Facie 126. uersu 4 pro λόγον πέρισιν, λόγου κρίσιν

Facie 127. uersu à fine 14. pro καθέστηκε, κατέστη. & pro σιτοπομπείας lege σιτοπομπίας.

Facie 128. uersu 3. οὐ παρὰ τῶν θρακῶν βασιλέων in antiquo legitur. Versu 21. sic in eodem uerba ordinata erant, καὶ μὴν τῷ γε διαφθαρῆναι χρήμασιν ἢ μή, quæ cum Aldina lectione conferre potes.

Facie 129. uersu primo pro θεάς τὸν κτησιφῶντα ὄνομα, nostrum θεάς ὄνομα κτησιφῶντα paulo diuersius erat.

Versu tertio pro φυτῶν erat κατηγορηθείς.

Versu octauo pro χείρω, nostrum χείρων habuit. & uersu 16. pro διαλεχθήσομαι, διαλέξομαι. & uersu 23. pro ὡς ἠβουλόμεθ' ἡμῖν συμβῆναι, in nostro ὅσα ἐβουλόμεθ' ἡμῖν, συμβῆναι non aderat. Præterea uersu tricesimosecundo pro ψυχρότητα, in nostro erat αἰσχρότητα haud dubie rectius. Item uersu â fine octauo pro ἀκόλουθα, τἀκόλουθα adiecto articulo. Et uersu penultimo pro τὸ λυπῆσαί τινα, τινὰς in plurali numero.

Facie 130. uersu 14. pro χελιδόνων, in nostro χελιδόνων. Et mox uersu sequenti in his uerbis ἐφ' οἷς τις οὐκ ἂν ὡς ἀληθῶς &c. in antiquo οὐκ ἂν non aderant. Et item uersu 18. pro τοῖς ἀρχιδίοις, in antiquo ἀρχείοις scriptum repperi, quæ χαρτοφυλακία

uocãt

uocant. Verſu 21. pro συμμύηκα, σιμύδῳ.

Facie 131. uerſu 11. pro τὸν δὲ ποιήσαντα, in antiquo τὸν δὲ εὖ ποιήσαντα. ut totũ ſic legat̃. ἐγὼ νομίζω τὸν μὲν εὖ παθόντα, δεῖν μεμνῆσθαι τὸν πάντα χρόνον. τὸν δὲ εὖ ποιήσαντα, εὐθὺς ἐπιλελῆσθαι &c

Verſu à fine 11. pro κατ' αὐτοῦ, κατὰ τούτου in antiq̃. Et mox pro ἀγράφοις νομίμοις, νόμοις ſcriptum reperi.

Facie 132. uerſu 20. pro ἐν τοῖς κοινοῖς erat ἐπὶ τοῖς κοινοῖς &c. & infra pro φωνασκίας, φωνῆς ἀσκήσεως.

Facie 133. uerſu 29. ſic in antiquo legitur σαυτὸν ἀγνώμονα ὄντα καὶ συκοφάντην, cum in Aldo ὄντα deſit.

Facie 134. uerſu 20. pro εὕροι τις ἂν οὐχὶ σοῦ ἐμοί, in antiquo εὕροι τ' ἂν οὐ σοῦ ἐμοί. Paulo inferius pro θρασύδαιος, θρασύλαος. & mox pro πελάδαμος, πελίδαος, quæ quanq; ſint propria nomina, tamen præſtat & in his habere lectionem certam & emendatam.

Facie 135. uerſu primo pro ὥσπερ ἂν εἰ ἐν ζυτάνῃ, in noſtro ὥσπερ ἂν φυτάνῃ ſcriptũ erat. Verſu 8. loco μέγιστον τῶν ἐμαυτοῦ φρονῶ, in antiquo μέγιστον τ' ἂν ἐμαυτοῦ φρονῶ. Et uerſu 20. pro πειραιῶς, πειραιέως. Verſu 25. ὑμῖν ocioſum eſſe uidetur uetuſti exemplaris teſtimonio. Verſu 29. pro οὐδὲ προσδεθέντα, προεθέντα reperi. & mox uerſu 32. pro ἐλυμήνατο, ἐλυμαίνετο.

Verſu penultimo in antiquo codice ὦ γῆ καὶ θεοὶ exclamatio nõ aderat, atq; haud uideo quàm hoc loco ualde ſit neceſſaria.

Facie 136. uerſu 24. ꝓ ἐπείγε καὶ ἡ πατρὶς, in antiquo ἐπὶ οἷς ἡ πατρὶς ηὐξάνετο. Verſu 27. locus ab Aldo aſteriſco annotatus, nulla tamen alia lectione indicata, ſic in uetuſto legit̃ αἷς ἐπέστης ἐπηνώρθωται, διὰ σέ, quod ſequitur nuſq; uidi. Mox pro ποῖα βέλη, in noſtro ποία βουλή, haud dubie rectius, quanq; & Aldi lectio defendi poſſit. & mox ποῖοι νεώσοικοι, legendũ eſt νεώσηκοι.

Facie 137. uerſu 4. pro καὶ κεῖνο σκόπει πότερον κάλλιον καὶ ἄμεινον τῇ πόλει διὰ τὰς τῶν προτέρων εὐεργεσίας οὔσας ὑπερμεγέθεις, in antiquo ſic collocata hæc uerba reperi κἀκεῖνο σκόπει πότερον εὐεργεσίας οὔσας ὑπερμεγέθεις &c. Et ꝓ οὐ μενοῦν, οὐδὲ μενοῦν. Et mox ꝓ εἰς ἀχαρισίαν, ἀχρησίαν. Et ſequenti uerſu τῆς παρὰ τούτων, in his

uerbis

uerbis παρὰ non aderat, neq; mox ἀνδρῶν aderat, ubi legitur in Aldo τότε ἐπαινουμένων ἀνδρῶν.

Postremo uersu à fine 12. pro οὐκ ἀμφικτυονικὰς δίκας, οὐκ εἰς ἀμφικτυονικὰς δίκας adiecta præpositione εἰς antiquum habuit. Et mox pro οὐκ ἀπαγγελλομένων, ἐπαγγελλομένων.

IN ORATIONEM QVAE EST DE falsa legatione quoq; contra Aeschinem.

Hanc orationem uarietate priori confert in oratore suo Cicero, in qua facie 143. uersu 7. pro ἐνθυμούμενος, in nostro antiquo ἐνθυμουμένους reperi. Versu 12. pro τἀναντία τούτων, τούτου. Et uersu 25. pro καὶ λογίζεσθε, λογίζεσθε. Et postea uersu 27. pro ματαταῦτα emenda μετὰ ταῦτα.

Facie sequenti uersu 18. pro πέμπειν, πέμψαι. & uersu à fine 7. pro εἰς ἀθηναίων erat ἑλλήνων.

Facie 145. uersu 14. pro καὶ παρὰ τὸ ψήφισμα, in antiquo καὶ παρ' αὐτὸ τὸ ψήφισμα scriptum inueni.

Facie 146. uersu 26. pro τὴν τούτου, ἑαυτοῦ. & uersu à fine sexto pro πεπορευμένην, πεποιηκώρων uetus exemplar habuit.

Proxima facie uersu penultimo, pro ἀνάστατος ἡ πόλις, ἀνάστατος in nostro inueni.

Facie 148. uersu à fine 12. pro ταχέως, τραχέως, quam ego ueram lectionem esse puto, est enim referendum ad sequens participium ἐχόντων. aspere acerbe ferentibus uobis &c. procliuis aũt lapsus librarij fuit ex τραχέως in ταχέως unica omissa litera ρ.

Facie 149. uersu 2. pro ἐγγόνοις, ἐκγόνοις. Eadem facie post citatas epistolas uersu 7. pro καὶ τὸ ψήφισμα, in nostro est τὸ τότε ψήφισμα, adiecta adhuc particula τότε. Eodem uersu pro ἐπαγγελίαν ἀπαγγελίαν. Et uersu à fine 7. iterum pro ἐγγόνοις, ἐκγόνοις scriptum reperi.

Facie 150. uersu à fine 13. pro συμμαχία θηβαίων καὶ φωκέων, in nostro ἀθηναίων καὶ φωκέων erat, atq; ita legendum esse superiora & antecedentia uerba confirmant.

Facie 151. uerſ. 8. pro ἢ ὅτι, in noſtro ὡς ὅτι, & mox uerſ. 11. pro ὑπεδέξατο, ὑπεδέξαντο in plurali numero inueni.

Verſu proximo pro ἐσώθησαν οἱ Φωκεῖς, ἐσώθησαν ἂν οἱ Φωκεῖς. & infra uerſu 17. pro ὡς πονηροί, ὡς πονηρῶν legendum, ſpectat enim præcedentem genitiuum Φωκέων.

Verſ. 26. pro διὰ τὴν εἰρήνην μηδὲ τὴν εἰρήνην.

Facie 153. uerſu 9. pro πεπραγμένα αὐτοῖς, πεπραγμένα αὐτά. & mox uerſu ſequenti pro ὅτε δῆμος, ὅγε δῆμος. Verſu 12. in οὐ δουλεύειν, οὐ ocioſum eſſe uidetur.

Verſu 18. pro ἀμυνεῖσθε, ἀμύνασθε. Verſu à fine 17. pro διὰ πάντας τῶν στρατευσαμένων, διὰ πάντας τοὺς τῶν στρατευσαμένων. Et uerſu à fine 8. pro παρεκρούσθητε, παρεκρούσθητε ſcriptum inueni.

Facie 154. uerſu 3. pro ἐθορυβεῖτε, noſtrum ἐθορυβεῖσθε, & uerſu 6. pro καὶ τὸ αἴτιον, καὶ τὸν αἴτιον in maſculino genere. & uerſu 8. pro κατηγορημένων αὐτῷ, αὐτοῦ. & uerſu proximo pro τῶν πραγμάτων, τῶν πεπραγμένων habuit. Deinde uerſu 15. pro καὶ τὰ χρήμαθ', χρήμαθ'. & uerſu 22. pro ἤδη ἐκείνων, ἤδη ἐκείνου. Et uerſu 24. pro ἡμῖν δὲ ἃ δικαίως ἂν ὑπῆρχεν, ἃ δ' ὑμῶν δικαίως ὑπῆρχεν. Præterea uerſu à fine ſexto pro ἤγαγον οὗτοι, ἤγαγον αὐτοί. & uerſu ſequenti pro περὶ τούτων, περὶ τούτου, mutato numero, in quo equidem nonunquam multum momenti poſitum eſt. Et rurſum ſequenti uerſu mutato numero pro ἤγαγε, ἠγάγετε, in antiquo erat.

Facie 155. uerſu 23. pro ἐμβιβάζετε, συμβιβάζετε. & infra uerſu à fine ſeptimo pro οὐδὲ τοῖς παισίν, οὐδὲ ταῖς γυναιξί, in antiquo οὐδὲ τοῖς παισὶν αὐτῶν &c. haud ocioſa dictione addita ſcriptum inueni. Et uerſu ultimo pro ζῶντα τοῖς πολλοῖς, in noſtro τοῖς λοιποῖς erat. Quem locum quanquam Aldus annotarit Aſteriſco, neque tamen aliam lectionem indicauit, ſicut in multis alijs eundem feciſſe comperi.

Facie 156. uerſu 14. pro ἢ λέγοντά τι, noſtrum ἢ λέγοντά τινα habuit. Et uerſu 19. pro δι' ἃ ἐξηπάτηκε, οἷς ἐξηπάτηκε.

Facie 157. uerſu primo pro ὥσθ' ἵνα λαμβάνῃ, in noſtro ὅστις ἵνα λαμβάνῃ. Et uerſu 22. pro ἀφίησιν, ἀφίεται. Et uerſu à fine 7. pro εἶναι δοκεῖν, οἶμαι δοκεῖν, multo ſanè diſcrimine. & uerſu à

fine

fine 4. pro ἀπισχνεῖτο, ἀπιεχῆτο scriptum fuit.

Facie 158. uersu 6. pro καὶ μικρὰν ἀπεφήνατε ἐλπίδα, in antiquo καὶ μικρὰν ἀπεφήνατ' ἐλπίδα. & uersu 33. pro ὥστε πάντα τὰ ἄλλα, ὥστε πάντα ταῦτα. & uersu sequenti pro τοῦ τοιούτου πράγματος, καὶ τοιούτου τοῦ πράγματος, interposito articulo fuit.

Facie 159. uersu 12. pro ὥστε τοσούτων ἀδικημάτων, in antiquo ὥστε τοσούτων πραγμάτων nonnullo sanè discrimine legitur. Et uersu à fine 14. pro ὑμῖν μᾶλλον ἐκ τῶν εἰκότων, nostum adhuc dictionem habuit additam ad hunc modum, ὑμῖν οὕτω μᾶλλον ἐκ τῶν εἰκότων &c. Et uersu â fine 8. pro ὡς ἂν τύχοι, ὡς ἂν τύχῃ in nostro fuit.

Facie 160. uersu 8. pro καὶ πάντας θεραπεύειν βουλήσεται, antiquum βούληται habuit. Et uersu 11. pro ἦλθον πρὸς αὐτὸν πρέσβεις, ἦλθον ὡς αὐτὸν, quod Atticum est & magis Demosthenicum, licet uerborum sensus idem sit. Et uersu 16. pro ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ προύτεινεν αὐτοῖς, in nostro προύπινεν reperi, argentea & aurea uasa propinauit illis. Quamuis & Aldi lectio non incōmode locum suum tueri possit.

Facie 161. uers. post μάρτυρες 6. pro εἰ δ' ἐκ ταύτης αὐτῆς, εἰ δ' ἐκ τῆς αὐτῆς. Versu 10. pro ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, ὦ ἄνδρες δικασταί. Et uersu 13. pro τοὺς ἐννέωσιν ἀπειλήφεσαν αὐτῶν, τὰς ἐννεωσίνας &c. Vers. 15. pro οὔτε, μήτε. & uersu à fine 5. pro ἐᾶσθαι, ἐᾶσαι, sensu non discrepante, sed eiusmodi minutiarum non paucas consulto prætermisimus.

Facie 162. uers. 6. pro τὴν ἀπιστίαν εἰδότας ὑμᾶς, nostrum ἰδόντας habuit. Versu post ψήφισμα primo pro ἀθένδεν μὲν τοίνυν, ἀθένδεν δὲ μὲν τοίνυν &c.

Facie 163. uersu 15. pro ὥστε τυχεῖν τῆς εἰρήνης, ἂν τύχῃ τῆς εἰρήνης. Versu 20. pro τούτοις σώζεσθαι, τούτῳ σώζεσθαι. Eadem facie post μαρτυρία uersu 2. pro ἀπήραμεν πρεσβείαν, haud dubie emēdatius ἀπηρόμην legiur. Versu â fine 6. pro χρόνον διατριβῆναι, ī nostro διατριφθῆναι reperi. Versu penultimo pro ἢ τὴν αὐτὴν ὁδὸν, nostra lectio ἢ οἱ τὴν αὐτὴν ὁδὸν habuit.

Facie 165. uers. 8. ꝑ συμμάχους ἀνέγραψαν, ἐνέγραψαν emendatius legitur.

Versu à fine 7. pro ἑαλωκέναι, ἡλωκέναι.

Facie 166. uersu 16. pro σφόδρα ἀκριβολογήσησθε, in nostro duobus uerbis ἀκριβῶς λογίσησθε scriptum erat.

Facie 167. uersu 2. pro δυοῖν δὲ αἱρέσεων οὐσῶν, δυοῖν δὲ αἱρέσεως οὔσης. Versu 16. pro συσσεσιτευκώς, in antiquo codice συσσεσιτηκώς. & uersu 27. pro ἑεωρακὼς, ἑωρακώς. Et uersu à fine 6. pro τὸν ἀδελφὸν τοῦ Φιλίππου, τὸν ἀδελφὸν τὸν Φιλίππου, hic uersu à fine tertio τὸν υἱὸν τὸν Φαιδίμου, & non τοῦ Φαιδίμου.

Facie 168. uersu primo in antiquo exemplari hac structura uerba ordinata inueni, πίνειν ἡσυχῇ καὶ τρώγειν ἠνάγκαζον.

Deinde post μαρτυρίαι uersu 3. pro πάντα ἔνεστι τὰ λεγόμενα, in antiquo δεινότατα.

Facie 169. uersu 9. pro πρὸς τοὺς ὅρκους φασὶν, in nostro τοὺς ὄχλους legi, quæ germana lectio cognoscitur animaduertenti sequentia. Ab eo loco uersu 14. pro ἠδυνηθείη, ἠδυνήθη. Et iterum sex uersus descende pro ἀνεδύετο scias me in antiquo reperisse ἐνεδύετο.

Facie 170. uersu 17. pro οὓς οὕτως ἑτοίμους, οἷς οὕτως ἑτοίμους. & uersu 19. pro φθέγγεται, φθέγξεται. & uersu 22. pro τίνα οὖν ἐστι ταῦτα, τί οὖν ἐστι ταῦτα. & mox pro ὅσα ὑπέσχεθ' ὑμῖν, in antiquo ὅσα ὑπέσχονθ' ὑμῖν in plurali numero scriptum fuit.

Facie 171. uersu 22. pro οὐ φυλάττεσθε, οὐδὲ φροντίζετε τῆς πόλεως, in antiquo utraque uerba in infinitiuo posita inueni, sic οὐ φυλάττεσθαι οὐδὲ φροντίζειν. Et mox eodem uersu pro πάλαι κατὰ τοὺς &c. πάλαι δὲ ὁ κατὰ τοὺς &c. Et iterum uersu proximo pro ἀδικουμένης, διαφθειρομένης. ut totus iste locus sic legendus sit, ἑτέρους δὲ πάσχοντας ὁρῶντες οὐ φυλάττεσθε, οὐδὲ φροντίζειν τῆς πόλεως. πάλαι δὲ κατὰ τοὺς πολλοὺς καὶ δεινοὺς τρόπους διαφθειρομένης.

Facie 172. uersu 16. pro εὐθηνεῖσθαι, εὐθενεῖσθαι. uersu 30. pro παρῆλθον, παρῆλθεν. Versu 33. pro τὸν νόμον ἔθος ποιῶν, in antiquo τὸ κοινὸν νόμιμον ἔθος ποιῶν. Equidem meo iudicio emendatius legitur. Versu à fine 9. pro παρέξεται, in eodē πράξει legi.

Facie proxima uersu primo pro μηδὲν ὑποκρινόμενον, μηδὲν ὑποστελλόμενον.

Facie

Facie 174.uerſu 3.pro ἔπειτα τὸν εἰς τὸν ὄρνις εἰσιόντα, εἰς τὰς ὄρνεις legendum eſſe quis non uidet? Verſu 11.οὔτε θεόδωρος, οὔτε ἀριστόδημος ὑπεκρίνατο, in noſtro ὑπεκρίναντο in plurali, ſicut duo recti præcedentes uidentur exigere. Conſimiliter uerſu 14.iudicandũ eſt de ὑποκέκριται, ubi item in antiquo ὑποκέκρινται legitur.

In iambicis Sophoclis ſecundus uerſus ut ſibi conſtet pedibus, ſic legendus eſt, ψυχήν τε καὶ φρόνημα καὶ γνώμην, πρὶν ἄν.

Facie 175.uerſu primo pro πρὸς τῷ τοῦ ἥρωος τοῦ ἰασφοῦ, in antiquo longe ſecus, nempe ſic, πρὸς τὸ ἡρῷον τοῦ ἰασφοῦ legebatur.

Facie 176.uerſiculus numero 22.in antiquo ſic legitur. ὑψηλὸν δ' ὑπὲρ ἕρκος ὑπέρθυρον. ὦρσε δὲ πάντας. tuum eſt uidere lector, utram tu ſequi malis. Verſu à fine 3.pro ὑπακούσαντά τινα αὐτοῦ, ὑπακούσας τά τιν' αὐτοῦ.

Facie 177.uerſu 7.ſic legendum eſt, νόσημα γὰρ ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι δεινὸν ἐμπέπτωκεν εἰς τὴν ἑλλάδα, ὃ χαλεπὸν. In Aldo δεινὸν abeſt, quod abeſſe non poteſt.

Verſu.7.pro χθὲς καὶ πρώην, χθὲς ἢ πρώην. Verſu 27.pro ταῦτα δὲ ταῦτα ἀργεῖοι, ταῦτα δὲ ταῦτα εἰσὶν ἀργεῖοι. & eodẽ uerſu ꝑ ταῦτα νὴ τὴν δήμητρα, ταῦτα νὴ τὴν δήμητραν. Verſu à fine tertio ꝑ ἠγνόσατο, ἠγνήσαντο, numero multitudinis.

Facie 178.uerſu primo pro οἱ δὲ πολλοὶ, in antiquo οἱ δὲ ἄλλοι. Verſu 9.pro εἶχεν ὑπακούειν, εἶχεν ὑπακούων. Verſu 11.pro τῶν ἡγεμόνων, ἡγουμένων. Deinde poſt ψήφισμα uerſu 6.pro κύριος γίγνηται, γένηται, ac mox uerſu ſequenti pro ὁμοίως, ὅμως. Verſu à fine ſeptimo pro ἄρθμιον, quod proprium nomẽ eſt ἀρίθμιον.

Facie 179.uerſu ſecundo pro ἐν δεξιᾷ, ἐκ δεξιᾶς. Deinde infra uerſu à fine nono pro εἰ τοίνυν τί τούτων ἄπρακτόν ἐστι τούτους, τί τούτοις ἄπρακτόν ἐστι τούτων.

Facie 180.uerſu primo, ꝑ καὶ ἠλέχθησάν τινες, ἠλέγχθησαν haud dubie librariorum incuria deprauatum. Verſu octauo pro ὁμολογοῦσιν, ὡμολόγουν. Verſu 11.pro πειρεῶς, πειρεέως legendũ. Eodem uerſu iſta uerba καὶ πάλιν πρώην θρασύβουλον ἐκεῖνον, τὸν θρασύβουλον τὸν δημοτικὸν υἱὸν καὶ ἀπὸ φυλῆς καταγαγόντος, in antiq̃

sic scripta & ordinata repperi καὶ πάλιν πρόλωθρασυβούλου τοῦ δημοτικοῦ καὶ τοῦ ἀπὸ φυλῆς καταγαγόντος. Et uersu 14. ꝓ ἐργασαμένων ἠργασμένων. & infra pro παιδία κλάοντα, κλαίοντα sensu non uariante. Item uersu 23. pro τίς χορηγός, τίς χορὸς sine dubio emendatius. Et uersu à fine nono pro ἡμῶν, ἡμῖν.

Facie 181. uersu 9. pro κυρηβιῶνος, κηρυβιῶνος, mutatis & trās positis literis.

Versu à fine 11. ꝓ νῦν δὲ βοηθείσεις τούτῳ, in antiquo βοηθήσει in tertia quoq; persona ponebatur. Versu à fine tertio pro ἐκεῖθεν ὅπωσδε, ἐκείνως erat.

Facie 183. uersu 10. ꝓ ἀγεκύλου, ἀγλάφου. Versu à fine 12. in antiquo addita coniunctione καὶ, sic emendate legitur οὕτω γὰρ ἀτόπους τινὰς ἐν τῇ πόλει καὶ δυσχερεῖς &c. Deinde uersu à fine 10. pro ταῦτ' ἐκείνω προειρηκώς, ταῦτ' ἐκεῖνα προειρηκώς. Postremo uersu à fine tertio pro καὶ τοὺς περιεστηκότας μετὰ ταῦτα, καὶ τοὺς περιεστηκότας τὰ μετὰ ταῦτα &c.

Facie 184. uersu 5. pro τοσαῦτα ἠδικηκότας, antiquum exemplar ἠδικηκότος habuit. Deinde uersu à fine 8. ꝓ ὅπως ἔτι προσκυνῶν, ὅπως πρόλω προσκυνῶν. Versu à fine 4. pro ἐπιθυμεῖν, ἐπιθυμῶν.

Facie 185. uersu 3. pro ἣ μάλιστα ἂν ᾤετο, δι' ἧς μάλιστα ἂν ᾤετο. Versu 6. in Aldino exemplari deest coniunctio καὶ, ubi sic legendum est, ἢ ἀνάγκη εἶναι ψεύσασθαι καὶ ἐπιορκῆσαι &c. Versu 14. pro καὶ ταῦτα οὐ παρ' ἄλλων, καὶ τοῦτο οὐ παρ' ἄλλων. Versu à fine 10. pro οὐκοῦν ταῦθ', οὐκοῦν τοῦθ'. Versu à fine 8. pro κατεκωλύθην, κατακωλυθεὶς participium.

Facie 186. uersu 3. pro αὐτὶ μὲν τὰς θεσπιὰς οἰκιζομένας, in uetusto plura erant addita, nec abs re ut opinor, ad hunc modū αὐτὶ μὲν τὰς θεσπιὰς καὶ πλαταιὰς οἰκιζομένας. Versu 15. pro γεγονότες μακεδόνες, γενόμενοι. Versu 24. pro τοὐναντίον οὐ βούλομαι ποιήσω, erat ποιῶ. Versu à fine 7. pro κατηγορεῖν παρασκευάσασθαι, in antiquo κατηγορεῖν αὐτὸν παρασκευάσασθαι. Versu à fine 4. pro οὐ πάνυ διισχυρίζομαι, οὐ σφόδρα ἰσχυρίζομαι modico sanè discrimine.

Versu

Facie 187 uersu 16. pro τούτων γὰρ οὐδὲν τοσούτων καὶ τηλικούτων, ἀλλὰ τοὺς &c. in antiquo sic legi pro τούτων γὰρ οὐδὲν τοσούτων καὶ τηλικούτων ὄντων, δεῖ σοῦ, ubi in Aldo omissa erat necessaria dictio ὄντων. Versu 21 pro ἀλλ᾽ ὡς οὐ σὺ συναίτιος εἶ. ἀλλ᾽ ὡς οὐ σὺ αἴτιος εἶ. Versu deinde 23. pro μηδὲ συμφέρον, μηδ᾽ ὡς συμφέρον. Versu 27. pro πεπονηκότα, πεποιηκότα. Versu à fine 10. pro εἰ εὔφωνος σκοπεῖν, εὔφωνον σκοπεῖν, omissa particula εἰ, quae in antiquo non aderat. Vers. ultimo pro δόξαν εὑραμένη, εὑρομένη.

Facie 188. uersu 5. pro πανταχοῦ, πανταχῶς. Et uersu à fine eius orationis 4. pro φθόνους, φθόνον singulariter. Et tantum in hanc orationem.

SEQVITVR IN ORATIONEM CONTRA Leptinem, quam Cicero omnium subtilissimam esse iudicat.

In ea ergo oratione facie 191. uersu 9. omnium primum pro τῶν ἀδικούντων, τῶν ἀδικῶν in antiquo exemplari erat. Deinde uersu 13. ubi in Aldino sic legitur μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι ὑμᾶς, τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι, in nostro secus, nempe sic μηδὲ τὸ ἐξεῖναι δοῦναι ὑμᾶς, τὸ δοῦναι. Versu 15. pro οὔτε καὶ τὸν δῆμον, οὔτω γε τὸν δῆμον. Et iterum uersu 18. pro ἀλλὰ τοῦτο οὕτως ἔθηκε τὸν νόμον, in antiquo διὰ τοῦτο οὕτως ἔθηκα τὸν νόμον. Versu 30. pro ἢ διὰ τὸ παντελῶς γενέσθαι, ἢ διὰ τοῦ παντελῶς γενέσθαι.

Versu 32. pro ἢ προσήκει τιμᾶν, προσήκει τιμᾶν. Versu à fine 7. pro καταμεμφόμενόν τινας, καταμεμφόμενον σοῦ.

Versu à fine quarto pro ὅταν παντελῶς πλέον μέλῃ, παντελῶς πλέον μέλλη.

Facie 192. uersu à fine 14. pro τοῦτο ὑμῖν ἀκολουθῆσαι, τοῦτον ὑμῖν ἀκολουθῆσαι.

Facie 193. uersu 5. pro ἧς τινος σοῦ πολιτείας, ἧς αὖ τινος πολιτείας. Mox uersu 6. pro αὖ ἐφέλης, αὖ ἐξέλης. Versu 12. pro τοῖς εὑρομένοις, εὑρημένοις haud dubie legendum est. Versu 22. pro μὴ τοιοῦτον εἶναι τοῦτο, τοιοῦτον εἶναι τοῦτον.

Versu

Versu 30. pro τὰς ἐγκυκλίους λειτουργίας λειτουργοῦντες ὑμῖν, in antiquo omissa dictione ὑμῖν, sic legi, τὰς ἐγκύκλους λειτουργίας λειτουργοῦντες, non ἐγκυκλίους. Versu 34. pro αὔπερ ἡ πόλις ᾖ, ἅπερ ἡ πόλις ᾖ. Versu à fine octauo pro ἕκαστος αὐτῶν ἀναλώσει, in nostro erat ἀναλώσειν. Et uersu à fine 4. pro μηδέποτε ὑπάρξει τῇ πόλει, μηδέποτε ὑπάρχει τῇ πόλει.

Facie 194. uersu primo κεκτῆσθαι, in antiquo scriptum non repperi, tu lector expende nũ adesse oporteat. Versu secundo pro οὐδὲ τὸν λόγον αὐτοῖς ἕτερον λεκτέον, ἑτέρω erat non ἕτερον. Versu 10. pro δοκεῖν διαμένειν erat διαμεῖναι. Proximo uersu pro εἰς μέσον ὑμῖν, εἰς δέον ὑμῖν lectione multum uariante. Versu 14. pro εἰς ταῦτα ὑπάρχει, quis non uidet legendum ὑπάρχειν. Versu post νόμος 6. pro ὃ λεπτίνη ποιήσει, in antiquo ποιεῖ. Et mox uersu nono pro βλάπτει τῶν ὠφελειῶν, legebatur βλάψει mutato tempore. Versu à fine secundo pro τὸν λεύκωνα αὐτῶν, τοῖς ἄγουσι τὸν σῖτον, τὸν λεύκωνα τοῖς ἄγουσι αὐτὸν σῖτον &c.

Facie 195. uersu 2. pro ἐκεῖνος πλάττεται, ἐκείνοις πλάττεται in datiuo. Versu 10. pro ὑμῖν ἢ μένειν παρ' ἑαυτοῦ, ὑμῖν δὲ μένειν παρ' ἑαυτῷ. Eadem facie post ψηφίσματα uersu 5. pro μὴ γὰρ οἴεσθε ὑμῖν τὰς στήλας ἑστάναι, μὴ γὰρ οἴεσθε ὑμῖν ἄλλο τι τὰς στήλας ἑστάναι. Deinde uersu 12. Aldus γράψει ποτὲ ὁ τὸ ψήφισμα. Antiquum γράψει ποτὲ ἔγε τὸ ψήφισμα &c. Versu à fine octauo Aldus, τοὺς ὁμολογουμένους ἀξίους χάριτος. Antiquum τοὺς ὁμολογουμένως ἀξίους χάριτος. Versu â fine 5. Aldus ἢ λειτουργεῖν ἀναγκασθήσεται. Antiquũ ἢ λειτουργεῖν ἀναγκασθήσεται τούτων, addito adhuc uerbo.

Facie 196. uersu primo Aldus ἐπικέρδης ὁ κερκυραῖος. Antiquum κυρηναῖος habuit. Versu 7. pro μεταῦτα emenda & pone μετὰ ταῦτα. Versu 16. Aldus μηδὲν ἀδεῶς ἔχει. Antiquum nostrum μηδὲν ἐνδεῶς ἔχει, nihil metuere. & nullius egere multo sanê discrimine. Versu à fine 5. ὅτι περὶ νομον, emendandum est in ὅτι, περὶ νόμον.

Facie 197. uersu 12. Aldus ὧν ἐπέρχεταί μου πλείστους ἐξετάσαι. Antiquum ὧν ἐπέρχεταί μοι πλείστους ἐξετάσαι.

Facie 198. uersu nono Aldus καὶ ἀφέλησθε τὴν ἀτέλειαν. Anti-

quum

quum ἐᾶν ἀφαιρῆσθε τὴν ἀτέλειαν uerbis propemodum idem significantibus.

Facie 199. uersu 4. Aldus τίς ἐστιν ὅστις εὖ ὑμᾶς βουλήσεται. Antiquum τίς ἐστιν ὅστις εὖ ποιεῖν ὑμᾶς εὖ βουλήσεται.

Facie 200. uersu secundo Aldus ταὐτὸ τοῦτο ἐποίησεν. Antiquum τοῦτο ἀντεποίησεν.

Eadem facie post πρᾶξις χαβρίου uersu primo, ubi Aldus legit δοκεῖ πᾶσιν ὑμῶν ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι. Antiquum ὦ ἄνδρες δικασταὶ habuit, sicut in aliis quoq; locis consimilibus. Ab eo loco uersu 4. Aldus καὶ ἑάλω. Antiquum καὶ εἰ ἑάλω, adiecta adhuc particula εἰ. Versu à fine secundo Aldus ἀλλὰ τὰς παλαιὰς χάριτας μείζους τῶν κοινῶν ἐγκλημάτων πεποίηνται. Antiquũ multo correctius sic habuit, ἀλλὰ τὰς πάλαι χάριτας, μείζους τῶν καινῶν ἐγκλημάτων πεποίηνται. Atqui ueterum factorum gratiam nouis offensis ante posuerũt, κοινῶν deprauatissime legit̃ ꝑ καινῶν.

Versu eiusdem faciei ultimo Aldus καὶ τὴν ἐπὶ ταῖς προτέραις εὐεργεσίαις. Antiquum magis Demosthenice, licet sensu uerborum non discordante, ἐπὶ ταῖς πρότερον εὐεργεσίαις habet.

Facie 201. uer. 24. Aldus εἶθ' οἷς δι' ἐκεῖνον ἂν ἐδώκατε. Antiquũ εἶθ' οἷς δι' ἐκεῖνον ἂν τότε ἐδώκατε, addita adhuc particula τότε non ꝑrsus ociosa. Versu 26. Aldus οὐδὲ γὰρ ὑμῖν ἁρμόττει δοκεῖν. Antiquũ ἁρμόττειν δοκεῖν. Ab eo loco uersu 5. Aldus σκοπεῖτε δὲ καὶ λογίσασθε παρ' ὑμῖν. Antiquũ σκοπεῖτε δὴ καὶ λογίσασθε ἐν ὑμῖν &c.

Facie 202. uersu 6. ubi Aldus legit προσῆκεν, ἐπὶ καιροῦ τεθέντας ὅπως ἔτυχε. Antiquum προσήκει, ἐπὶ καιροῦ τεθέντας ὅπως ἔτυχον. Eadem facie post primum νόμος uersu 12. pro καὶ δικαιότερον τούτου νόμου, καὶ δικαιότερον τοῦ τούτου νόμου. Versu à fine 6. pro τὰς δωρεὰς ἃς ὁ δῆμος, τὰς δωρεὰς ὅσας ὁ δῆμος &c.

Facie 203. uersu 13. in μὴ βούληται, μὴ abundare & superfluum esse uidetur.

Versu 14. & 15. pro ἄλλον εἶπνα, in antiquo μᾶλλον. & pro ἐξαπατήσῃ, ἐξαπατήσειν repperi, sed uidet̃ mihi Aldi lectio paulo conuenientior. Versu 21. Aldus ἢ οὖν νῦν ἐφ' ἑαυτοῦ. Antiquum ἢ οὖν νῦν ἀφ' ἑαυτοῦ legit. Versu 24. pro ὅτῳ ἄν τις, ὦ ἄν τις.

& uersu proximo pro τοὺς ἐγγύτατα τῷ γένει, τοὺς ἐγγυτάτω τῷ γένει. Et infra uersu à fine nono καὶ τοι δὲ παρ' ἐκείνοις, παρ' ἐκείνους in nostro repperi.

Facie 204. uersu primo Aldus ἄλλαι δέ τινες παρ' ἐκείνοις εἰσὶ τιμαὶ ἀπεδέξατ' ἂν ἅπας ὁ δῆμος. Antiquũ ἄλλαι δέ τινες παρ' ἐκείνοις εἰσὶ τιμαὶ, ἃς ἀπεύξατ' ἂν ἅπας ὁ δῆμος. Quis autem non uidet ita legendum esse. Versu 9. pro ὅτι τὰς μὲν διὰ τῶν ὀλίγων, ὅτι τὰς μὲν τῶν δὴ τῶν ὀλίγων &c. Versu 17. pro ἴστε γὰρ οὖν φόπον ὀρχομένους διέθηκαν, in antiquo φόπον ὀρχομένον lectum est.

Versu 20, Aldus ὅλως δ' οἶμαι τότε δεῖν τοὺς ἑτέρων ἐπαινεῖν νόμους &c. Antiquum τρόπους habuit. Et ita recte legi uidet probare dictio sequens ἔθη &c. mores & consuetudines. Quanquam nec Aldi lectio improbari possit, leges & consuetudines.

Versu à fine 13. pro τοῖς ὁρμαῖς ἐτύγχανον, in antiquo ἔτυχον repperi. Versu à fine nono pro συναχθείην ἂν ἔγωγε, συναχθεσθείην ἂν ἔγωγε in antiquo scriptum uidi.

Facie 205. uersu post ψήφισμα secundo pro οἵπερ ἡμεῖς νῦν, in antiquo ὥσπερ ὑμεῖς νῦν. Ab eo loco ꝑ ἵνα εὐορκῆτε, εἰ εὐορκῆτε. Deinceps rursum ab eo loco uersu octauo pro ἀλλ' ἐξέσται χαλκοῦς ἱστάναι, in antiquo ἔσται καὶ &c. legi.

Facie 206. uersu 21. pro χρὴ γὰρ ὡς ἔμοιγε δοκεῖ, χρὴ γὰρ ὡς γ' οὖν ἔμοιγε δοκεῖ. Versu 25. pro λεπτίνην αὐτὸν ὑμῖν ἐγὼ παράγομαι μάρτυρα, in antiquo mutato tempore παραχήσομαι scriptum inueni. Versu post τὸ νόμος secundo pro καίτοι εἰ ἦν τίνος ἕνεκα, εἴγε τὸ τῶν ἱερῶν, τίνος ἕνεκα εἴγε τὸ τῶν ἱερῶν. Ab eo loco uersu 5. pro τριηραρχιῶν, τριηραρχῶν. Versu â fine antepenultimo pro προσδιώρισας, προσδιωρίσας, siquis hæc quoque ad rem ꝑtinere arbitratur.

Facie 207. uersu primo Aldus οὔτε ἐλεγχθεῖσιν αὐτοῖς ἄλλος οὐδείς. Antiq. οὔτε ἐλεγχθεὶς αὐτοῖς ἄλλος &c. Versu 3. Ald. παμπληθεῖς ἄνθρωποι. Antiq. παμπλήθεις ἄνθρωποι. Versu 7. pro δεικνύναι, δεῖξαι.

Versu 14. pro πεποθὼς scribe πεπονθώς.

Versu 15. pro τοῖς τὰ τοιαῦτα πολιτευομένοις, legendum est πο-

λιτε

λιπευομένοις. Versu à fine 7. pro ἢ θέντων αὐτῶν, in antiq. ἢ θέντας αὐτοὺς in accusatiuo reperi. Et uersu ultimo pro δι' ὑμῶν ἀθρόα erat ἀθρόους.

Facie 208. uersu secundo, ubi Aldus habet ἐγὼ μὲν γοῦ ὑπολαμβάνω ταῦτα καλῶς ἔχειν. Antiquum ἐγὼ μὲν γὰρ οὐχ ὑποπολαμβάνω &c. negatiue habuit. Versu nono pro ὅσα ἐστὶ τὰ ὀνείδη φευκτέον, in antiquo tantū ὀνείδ φευκτέον probra fugienda. Versu proximo Aldus φύσεως καὶ κακίας σημεῖόν ἐστι ὁ φθόνος. Antiquum φύσει κακίας in datiuo habuit.

Versu 15. Aldus ἐπὶ τοῖς τελευτήσασι δημοσίᾳ τὰς ταφὰς ποιεῖσθε, καὶ λόγους ἐπιταφίους. Antiquum sic καὶ ταῖς ταφαῖς ταῖς δημοσίαις ποιεῖτε λόγους. Versu 32. pro τῶν εὐεργετῶν, in antiquo τῶν εὐεργεσιῶν erat. Versu 35. pro ὑπερδιατεινόμενος κύριον ποιῆσαι τὸν νόμον, καὶ διατεινόμενος κύριον ποιεῖν τὸν νόμον. Versu à fine octauo pro πατέρα ἀφειμῶνος, πατέρα ἀφειμίωνος, accentu mutato & transposito. Versu ultimo pro ἢ παθεὶς ὑπὸ σοῦ legendū & emendandum est πεισθεὶς ὑπὸ σοῦ persuasus à te.

Facie 209. uersu 17. pro καὶ μὴν γελάρχῳ, καὶ μὴν καὶ γελάρχῳ, repetita coniunctione καὶ. Versu 33. pro ὁ δὲ δὴ μέγιστον ἁπάντων καὶ κονὸν ὑπάρχει, legendum est καὶ κοινὸν ὑπάρχει. Ab eo loco uersu 4. pro πλέον πλεῖον, & supra προτέροντισι πράγμασι antiquum habuit, licet Aldus adhuc aliam lectionē indicarit πρότερόν τισι παραδείγμασι &c. Versu penultimo pro δι' ὧν μικρὰν ἢ μεγάλην, δι' ὧν ἢ μικρὰν ἢ μεγάλην &c.

Facie 210. uersu sexto iterum pro εὐεργετῶν, εὐεργεσιῶν. Eadem facie uersu à fine 15. Aldus ὅπως μηδενὶ τῶν εὖ τι ποιούντων ὑμᾶς ἐξέσται κομίσασθαι. Antiquum addita adhuc dictione sic habuit, ὅπως μηδενὶ τῶν εὖ τι ποιούντων ὑμᾶς χάριν ἐξέσται κομίσασθαι, quæ germana lectio est.

Versu à fine 10. pro ποιήσετε, ποιήσητε.

Facie 212. uersu à fine 4. pro τυραννηθήσεσθαι, τυραννήσεσθαι. Versu undecimo pro ὧδε ποιήσετε, τάδε ποιήσατε. Versu à fine octauo pro ἁμαρτεῖν, ἁμαρτάνειν, & pro φυλάττετε, φυλάξατε. Et hæc sunt quæ in hanc orationem uariantia repperi,

tuum erit candide lector eligere, utram lectionem ſequi malis, quod me lubente feceris.

IN ORATIONEM CONTRA Midiam.

Facie 215. uerſu 22. pro περιήγγειλεν, περιήγγελκεν. & uerſu à fine octauo pro ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, ὦ ἄνδρες δικασταί.

Facie 216. uerſu tertio pro αὐτῷ δικαιότατ' εἶναι, δικαιότερ' erat. Verſu à fine 12. pro τῇ γοῦν ἑορτῇ ἀποδώκατε εἶναι, τὴν γοῦν ἑορτὴν in accuſatiuo.

Facie 217. uerſu ſecundo οἷόν τε ἀποδέξασθαι, in antiquo οἷόν τε μάλιστα ἀποδέξασθαι.

Facie 218. uerſu ſexto pro χρυσοχοεῖον erat χρυσοχοεῖν, ſed mihi Aldi lectio magis probatur. Verſu octauo pro ᾧ μαρτύρω, ᾧ καὶ μαρτύρω &c.

Et mox infra εἰς πηδήσας πρός με νύτωρ, tu ſcribe νύκτωρ. Verſu 19. pro διατί; τὸ δικαίαν καὶ εὔορκον &c. διατί; ὅτι τὸ δικαίαν &c. Verſu 22. pro καὶ πρὸς ἕκαστον ἁπαντῶν. Antiquum ἁπάντων habuit. Verſu 24. pro ὡς εἴπερ ἀληθῶς πεπόνθειν, ὡς εἴπερ ἀληθὲς ἐπεπόνθειν. Verſu à fine ſecundo pro ὅτι τούτῳ πολέμῳ, ὅτι ἐκείνῳ πολέμῳ haud multo diſcrimine.

Facie 219. uerſu 3. pro ἀδικηθῇ τις, ἀδικηθείς τις. Verſu 31. pro ἀλλ' οὐκ ἀπόχρη, ἀλλ' οὐκ ἀπέχρη. Verſu ultimo pro τοῦτον καὶ δ' ἐκεῖνα κολαστέον, omnino ut antiquum habet legendum eſt, τοῦτον καὶ δι' ἐκεῖνα κολαστέον.

Facie 220. uerſu 29. pro ἑκουσία, ἑκουσίως.

Facie 221. uerſu 28. pro κωλύοντα τεθνάναι, in antiquo erat τεθῆναι. Verſu à fine 10. Aldus καὶ ὕμνους τῷ θεῷ ποιεῖσθε. Antiquum τοὺς ὕμνους οὓς τῷ θεῷ ποιεῖτε.

Facie 222. uerſu ſexto pro τῷ Διὶ τῷ ἀροφεῖς βοῦς, in antiquo τῷ Διὶ τῶν ἀροφεῖς βοῦς, nullo defectu indicato.

Verſu eiuſdem faciei 18. Aldus ἐπὶ τὸν αἰῶνα κατὰ τὰς μαντείας ταύτας ὑπὲρ αὐτῶν ἐστεφανούμεθα. Antiquum εἰς τὸν αἰῶνα κα

τὰ τὰς

τὰ τὰς μαντείας ταύτας, ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν ἐστεφανούμεθα.

Facie 223. uersu à fine octauo deest quoque uerbum, sic enim in antiquo legi, ταῦτα γὰρ πάντα καὶ τὰ τοιαῦτα ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι φιλονεικίᾳ μὲν ὑπαχθέντα χορηγὸν ὄντα ποιεῖν, ἔχει τινὰ συγγνώμην. Atque ita legendum esse uerborum sensus requirit.

Facie 224. uersu 15. pro παρηκολούθησεν, ἐπηκολούθησεν.

Facie 225. uersu septimo pro διὰ τοῦτο καταψηφίσασθαι. διὰ τοῦτο καὶ ψηφίσασθε. Versu 16. pro ἔχθραν ἥτις ἦν πρὸς ἀλλήλους, in antiquo emendatius sic ἔχθραν ἥτις ἦ ἡμῖν πρὸς ἀλλήλους. Versu 29 pro φθέγξαιντο, φθέγξοιντο.

Facie 226. uersu 29. Aldus ὁ οὔτε λαχεῖν δίκην ἀδικηθέντα. Antiquum καὶ οὔτε λαχεῖν ἀδικηθέντα οὔτε διαιτητὴν γενέσθαι &c. Versu ultimo pro καὶ τὴν ἀνανδῆ γνώμην, ἀναιδῆ γνώμην legendum est, à librariis sicut cætera multa deprauatum.

Facie 227. uersu 2. pro δι᾽ ἣν τὸν ἄνθρωπον ἀπώλεσεν, δι᾽ ἧς &c. Versu 3. pro δίκην ἐξούλης ὑπωμολόγει φεύγειν, in antiquo φεύγω fuit. Versu sexto pro αὐτὸς κυρίαν αὐτῷ πεποίηκεν erat πεποίηται. Versu 11. legendum est τῆς γε ὕβρεως, μικρὰ θάνατος ἔμοιγε φαίνεται. Versu 15. ubi Aldus legit, οὔτ᾽ αὐτῷ δημοσθένης ἔλαχε τὴν τοῦ κατηγορίου δίκην. Antiquum ὅτ᾽ αὐτῷ δημοσθένης ἔλαχε τὴν τοῦ κατηγόρου δίκην. Deinde uersu 22. καὶ πάντα τὰ δίκαια &c. Aldus habet. Antiquum autem ὁ παρὰ πάντα τὰ δίκαια &c. haud dubie rectius.

Versu 34. pro καὶ ταῦτα πέπονθεν ὑπὸ μειδίου καὶ τοῦ μειδίου πλούτου, in nostro simpliciter ὑπὸ μειδίου πλούτου erat, tametsi Aldi lectio mihi non displiceat.

Versu à fine 2. pro τίνα ὦ πρὸς τῶν θεῶν ἔξεστι εἰπεῖν πρόφασιν δικαίαν, ἢ καλὴν, in antiquo καί τινα ὦ πρὸς &c.

Facie 228. uersu primo in antiquo ἀλλὰ μισεῖν ὀφείλετε ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι δήπου τοὺς τοιούτους &c. Versu 12. pro ὁ τῆς ὕβρεως τοῦ μειδίου, καὶ τῆς ὕβρεως τῆς μειδίου &c.

Versu 19. pro οὐ πληρωταὶ γίγνονται &c. ὧν. & mox uersu 23. pro τὰς αὐτὰς φορὰς, τὰς ὁμοίας φορὰς. & uersu 28. pro κατηγορειῶν, κατηγορῶν.

Facie 229. uersu 3. pro καίτοι ταῦθ' ὅταν ἐξελέγχηται, in antiquo est ἐξελεγχθῇ. Et uersu octauo pro ἐγὼ σὺ ὧν ἐπεβούλευσε, ἐβούλευσε. & uersu 19. pro λάβε δή μοι καὶ τὸν περὶ τῶν δωρεῶν νόμον, in antiquo erat δώρων uerbis idẽ significantibus. Et mox uersu 22. pro ἀκούητε, ἀκούσητε. Versu 28. in nostro antiquo sic legi, ἔτι πολλῷ δεινότερα ὕστερον ἄλλα προσεξεργάζοιτο. In Aldo ὕστερον deest. Versu à fine nono pro ἀντὶ γὰρ τοῦ δίκην ὧν ἐπεπόνθειν, in antiquo sic, ἀντὶ γὰρ τοῦ δίκην ὑπὲρ ὧν ἐπεπόνθειν. Et uersu à fine 5. pro οὐ μέτεστιν τῶν ἴσων οὐδὲ τῶν ὁμοίων, in nostro pro ὁμοίων, νόμων scriptum inueni.

Facie 230. uersu sexto pro εἰπεῖν καὶ πρᾶξαι erat εἰπεῖν καὶ διαπρᾶξαι. Deinceps uersu 10. pro ἔασε δ' ἀρχιεροῦντα ἀγαγεῖν, in antiquo ἀρχιθεωροῦντα legi. Versu 20. pro οὐκ ἀποκτενεῖτε, καὶ οὐκ ἀποκτενεῖτε.

Versu 24. in nostro sic legitur καὶ τοῖς ἐχθροῖς παραλείπεται. ὅμως δ' ἔστω τούτῳγε συγγνώμη. εἰ δὲ ἄλλων μὲν &c. ubi Aldus λο-γῶν habet, quàm apte non uideo. Et mox uersu sequenti pro ὡς οὐδὲν εἰργασμένῳ, εἰργασμένων. Versu à fine 11. pro φλαῦρον, in antiquo φαῦλον erat.

Facie 231. uersu 7. pro τὸ τοιοῦτον αὐτὸν γεγονέναι, τοιοῦτον αὐτὸν γεγονέναι. Versu 29. pro ἂν μὴ δημοσίᾳ φοβερὸν καταστήσητε, in antiquo erat φανερὸν. Versu 31. pro ἐπ' αὐτὸν ἐληλυθότας erat ἐφ' αὐτὸν ἐληλυθότας. Versu antepenultimo sic legi in antiquo καὶ τοὺς βοη-θοῦντας καὶ τοὺς συνεξεταζομένους repetito articulo.

Facie 232. uersu 11. pro οὔτ' ἂν ὑμεῖς ὑπομείναιτ' ἂν ἀκούειν, in nostro ὑπομενεῖτ' ἂν erat. Versu 15, pro βουλομένοις ὑμῖν ἦ πρῶτον, βουλομένοις ὑμῖν ἦ τοῦτο πρῶτον. Sequenti uersu pro ἔστι ταῦτα παντοδαπὰ, ἔστι δὲ ταῦτα παντοδαπά.

Facie 233. uersu 5. pro ὅτις ἂν ἔφριξε ποιῆσαι, ὅτι τις οὐκ ἂν ἔφριξε &c. Versu 20. pro πολύευκτος, πολύευκτον. Versu 28. καὶ κρείττους τε γίγνεσθε erat γίγνησθε. Versu penultimo ubi Aldus legit ὃ τοῖς πολλοῖς ὑμῶν ἂν ὕβρις ᾖ, in antiquo ὅτι τοῖς πολλοῖς ὑμῶν ἂν ὕβρις προσῇ &c.

Facie 234. uersu 32. ubi Aldus habet ἡ μὲν γὰρ, ἀπέδοτο εὐθὺς

γενό

γενόμενον, ἢ δ' ἐξὸν αὐτῇ βελτίω πείσεσθαι τῆς ἴσης τιμῆς, τοῦτον ἠγόρασε καὶ γάρ τοι διὰ τοῦτο οὐ προσηκόντων ἀγαθῶν κύριος γεγονὼς καὶ πατρίδος τετυχηκὼς, ἣ νόμοις τῶν ἁπασῶν πόλεων μάλιστα οἰκεῖσθαι δοκεῖ, οὐδένα οἶμαι πρόπον φέρειν. Nunc uicissim animaduerte, quam lectionem in antiquo exemplari repererim, non in uno loco emendatiorem ἣ μὲν γὰρ, ἀπέδοτο εὐθὺς γενομένῳ, ἣ δ' ἐξὸν αὐτῇ βελτίω πείσεσθαι ταύτης τῆς τιμῆς, τοῦτον ἠγόρασε. ὁ γάρ τοι διὰ τοῦτο τῶν οὐ προσηκόντων ἀγαθῶν κύριος γεγονὼς, καὶ πατρίδος τετυχὼς, ἣ νόμοις τῶν ἁπασῶν πόλεων μάλιστα οἰκεῖσθαι δοκεῖ, οὐδένα οἶμαι τρόπον φέρειν &c.

Versu à fine octauo pro μάλα βεβίωται, ὧν βεβίωται. Et uersu penultimo pro τῇ πόλει παταθεὶς, ἣ. antiquũ habuit κατεθείση.

Facie 235. uersu 15. pro ὁ τὰς ναῦς ἐπληροῦμεν, in antiquo erat ἐπληρούμεθ'. Versu 21. λειτουργιῶν ἀπελέσι γεγενῆσθαι, λειτουργιῶν ἀπελεῖς γεγενῆσθαι. Versu 30. pro ἐγὼ μὲν οὕτως, ἐγὼ μὲν οὖν οὕτως. Et uersu 34. pro ἐγὼ μὲν οὐχ ὁρῶ, ἐγὼ μὲν γὰρ οὐχ ὁρῶ. Versu 36. ἐν τῷ πόπῳ, emenda & scribe τόπῳ.

Facie 236. uersu à fine 10. καὶ γὰρ αὖ τότε τῶν ἄλλων, in nostro καὶ γὰρ αὐτοῦ τὸ τῶν ἄλλων. Et uersu à fine quinto pro συνίστε μὲν τὰ πολλὰ τούτων, συνίστε μετὰ πολλὰ τούτων.

Facie 237. uersu primo Aldus παντὸς δὲ τοῦ στόλου πλεόντων. Antiquum παντὸς δὲ καὶ τοῦ στόλου πλεόντων. Versu sexto pro καταλαζονεύσεται, καταλαζονεύεται. Versu à fine nono pro καὶ τότε ἠττᾶτο πλέων τῶν ἰδιωτικῶν τριηρῶν μιᾶς. καὶ τότε ἠττᾶτο πλέων τῶν ἰδιωτῶν τριηρῶν μιᾶς. Sequenti uersu pro ἱππαρχῶν, ἱππάρχῳ. Versu à fine sexto Aldus ὁ ταῦτα πάντα ἴσασιν οἱ ἱππεῖς. ἀλλὰ μὴν ὅτι ταῦτα ἀληθῆ λέγω. Antiquum sic καὶ ταῦτα ἀξιούντων πάντες ἴσασιν οἱ ἱππεῖς. καὶ ὅτι ταῦτα ἀληθῆ λέγω &c.

Facie 238. uersu 10. pro ζημιῶσαι, in antiquo erat κολάσαι. Versu 25. pro πολλὰς γὰρ πρὸς τὸ μὴ τὸ σῶμα, πολλὰ γὰρ πρὸς τὸ σῶμα &c.

Versu à fine 13. pro πολλῷ δεινότερα οἶδ' ὅτι πάντες, in antiquo πολλῷ δεινότερα εὖ οἶδ' ὅτι πάντες &c.

Facie 239. uersu 12. pro οὐχὶ τούσδε μόνους, in antiquo haud dubie

dubie rectius οὐχὶ τῶν δεομένους &c. Versu 19. pro τοῦ ἐράνου οὐκ ἐκείνου, in antiquo τοῦ ἐράνου καὶ οὐκ ἐκείνου. Versu 7. pro οὔτε ἀπαρνοῦμαι τοὔνομα, οὔτε ἀπαρνοῦμαι τοῦτο τοὔνομα.

Facie 240. uersu 7. καὶ οὐκ ἂν ἀρνηθείην, in antiquo ἀπαρνηθείην. Versu 14. pro κατὰ μικρὸν ἐπὴν τὰ τοιαῦτα. Antiquum κατὰ μικρὸν ἐπειδὴ τὰ τοιαῦτα. Versu 24. pro τῶν ὑπὸ τοῦ δημοσίᾳ προπηλακισμένους. Antiquum προπεπηλακισμένους legendum indicat, sicut coniugatio quoq; requirit. Versu 26. Aldus καὶ ὑπεροψίας, πάντων ἀνθρώπων μεστὸς ὢν &c. Antiquum καὶ τοσαύτης ὑπεροψίας πλήρης ὢν πάντων ἀνθρώπων ἔσῃ &c. Versu à fine quarto pro περιὼν, antiquum περὶ ὢν habuit, quæ recta lectio est.

Facie 241. uersu à fine decimo pro ἀφιέντα ἀφίησιν, in antiquo ἀνίησιν reperi, licet priori lectioni magis accedam.

Facie 242. uersu tertio pro δύνασθαι erat δύναται, sed melior Aldi lectio.

Versu 26. pro ταῦτα γὰρ αὖτι δέονται, περὶ τούτου δεήσονται. ταῦτα γοῦν αὖτι δέονται, καὶ περὶ τούτου &c. Versu 29. pro εἰσεληλύθατε, εἰσήλθετε. Vers. 34. pro ὑπὲρ τῶν ἰδίων συμφερόντων, ὑπὲρ τῶν ἰδίᾳ συμφερόντων.

Facie 243. uersu septimo pro δοκοῦντα καὶ ὄντα βίαιον, ὡς δοκοῦντα καὶ ὄντα βίαιον &c.

Versu 14. pro ἄλλου τινὸς ἡττᾶσθαι, in antiquo ἡττῆσθε erat. Versu 18. pro ἐφ' οἷς κρίνεται, ἐφ' οἷς καὶ κρίνεται. Versu 24. pro τόθ' ἕκαστον αὐτὸν χρὴ προσδοκᾶν, in antiquo τοῦθ' ἕκαστον αὐτὸν χρὴ προσδοκᾶν. Versu 28. pro γενέσθαι, γίγνεσθαι. Versu proximo μὴ τοίνυν μηδ' ἐμὲ ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι προέσθε τούτῳ, in antiquo exemplari πρόησθε erat. Versu à fine secundo pro ἀλλὰ τῷ τοῖς νόμοις ἰσχύειν, in antiquo ἀλλὰ τῇ τῶν νόμων ἰσχύϊ.

Facie 144. uersu quinto pro μήτε λειτουργίας μήτε ἄνδρα μηδένα, in antiquo μήτε λειτουργίας, μήτ' ἔλεον, μήτε ἄνδρα &c.

Versu octauo Aldus ἐσυρίττετε ὥστε ἃ μίσους ἐστὶ, ταῦτ' ἐποιεῖτε. Antiquum nostrum longe emendatius sic, ἐσυρίττετε. καὶ ἐκεκράγατε. καὶ πάντα ἃ μίσους ἐστὶ σημεῖα ἐποιεῖτε. Atq; ita legendũ esse, uel qui leuiter in Demosthene uersatus est, haud difficulter intelliget.

In ora

IN ORATIONEM CONTRA ANdrotionem.

Facie 248. uersu. 18. pro τούτους τῶν ψήφων, τοῦτον τῶν ψήφων. & proximo uersu lege ἅπαντα χρόνον. Versu 33. pro διδόναι τὸν δῆμον τὴν δωρεὰν αὐτῇ, in antiquo αὐτὴν erat. Versu à fine sexto pro ὅσοι πώποτ' ἔχουσι erat ὅσαι πώποτ' ἔχουσι.

Facie 249. uersu 10. pro δι' ἃ τὴν βουλὴν, erat διὰ τὴν βουλὴν sed magis accedo lectioni Aldinæ. Versu 26. pro πῶς οὐ σφόδρα δυνάμει κωλύει, in nostro erat κωλύειν.

Versu 29. pro εὑρήσετε δ' τοῦτο ἰσχυρὸν, εὑρήσετε γὰρ τοῦτο τὸ ἰσχυρόν. Versu à fine nono pro ἔσεσθαι erat ἐσωθήσεσθαι. tamesi Aldinũ uerbum melius quadret sententiæ.

Facie 250. uersu 8. Aldus εἰ γὰρ πάντα τἄλλα διοίκησε καλῶς. Antiquum διοικήσει mutato tempore habuit.

Facie 252. uersu 17. pro περὶ μὲν τοῦ νόμου, περὶ μὲν τοίνυν τοῦ νόμου. Versu 22. pro καὶ νῦν σε δείκνυμεν οὐκ ἐῶντα γράφειν σε, ὃ νῦν δὲ δείκνυμεν &c. est enim primum σε superuacuum, cuius loco legendum est δέ.

Versu ultimo sic habet antiquum καὶ τῶν ἠθάδων καὶ τῶν παρεστηκότων ῥητόρων &c.

Facie 253. uersu 31. pro πάνδεινόν ἐστι, κατηγορίαν ποιούμενος, ποιούμενον antiquum habet. Ab eo loco uersu secundo pro τὴν εἰσφορὰν μὴ θεῖναι, antiquũ habebat τεθῆναι. Versu à fine octauo pro τοὺς ἐλλείποντας, in antiquo erat adiecta adhuc particula δὲ ad finem.

Facie 254. uersu 10. pro κληρωτὴν ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, in antiquo κληρωτὴν ἀρχὴν ἐπὶ τῇ προφάσει &c. Sequenti uersu pro δημηγορίαν erat δημηγορίας.

Facie 255. uersu 10. pro εἰς δεσμωτήριον ἕλκεσθαι deest articulus εἰς τὸ δεσμωτήριον &c. Sed ab eiusmodi annotandis penè infinitis prudens abstinui, licet non mediocris sermonis uis in articulis sita sit. Versu sequenti pro προσενεχύρασε, προσηνεχύρασε antiquum habuit.

Versu 21. ubi Aldus legit οὐδὲ εἰς τὰς ὁμοτέχνας σοὶ πόρνας, legendũ est ὁμοτέχνους. Versu 24. pro ὡς' ἐν δήμῳ πρακτῶνας lege ὡς' ἐν τῷ δήμῳ πρακτῶνας. Versu 35. pro τὸν εὐφήμου, antiquũ habebat εὐφήρου, sed non magni refert quomodo legantur propria, nisi siqua ad memorabilem aliquã historiã pertinuerint.

Facie 256. uersu 15. pro καὶ τὰ τῆς σῆς ἀναισχυντίας, ἀναισθησίας antiquum habet.

Versu 32. ubi Aldus sic legit βούλεσθε ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, τὸ τούτων αἴτιον ἐγὼ ὑμῖν εἴπω, ὅτι τούτων μὲν μετέχουσιν ὧν ἀδικοῦσιν ὑμᾶς τινες. ἀπὸ δὲ τῶν εἰς πραττομένων ὑφαιροῦνται, διὰ ἀπληστίαν δὲ τρόπων &c. Antiquum ad hunc modum. βούλεσθε ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, τὸ τούτων αἴτιον ἐγὼ ὑμῖν εἴπω. ὅτι τῶν μὲν ὑφαιρεῖται δι' ἀπληστίαν δὲ τρόπων &c. Cætera omnia nõ habentur in antiquo, quæ in Aldino leguntur interposita. Eadem facie uersu à fine 10. pro ἀλλὰ τοῦτ' αἴτιον, ὃ ἐγὼ λέγω, antiquum ἀλλ' τοὐναντίον ὃ ἐγὼ λέγω habuit, aliquo sanè discrimine.

Facie 257. uersu 6. Aldus καὶ γὰρ ἱεροσυλίᾳ καὶ κλοπῇ καὶ πᾶσι τοῖς δεινοτάτοις, ἐστ' ἔνοχος. Antiquum sic, καὶ γὰρ ἱεροσυλίᾳ, καὶ ἀσεβείᾳ, καὶ κλοπῇ, καὶ πᾶσι τοῖς δεινοτάτοις ἐστ' ἔνοχος. Et solet ferè iungere Demosthenes hæc crimina ἱεροσυλίαν καὶ ἀσέβειαν, sacrilegium & impietatẽ, nemo enim sacrilegus, qui non idem sit impius. Versu 16. pro τοῖς ἑαυτοῦ δούλοις, τοῖς ἑαυτῆς δούλοις mutato genere. Versu 24. ἐπὶ γέγραπτό που. hæc duo uerba in antiquo nõ aderant.

Versu 28. pro ἀνδροτίωνος in antiquo erat ἀνδροτίων, ὡς distinctim & duabus dictionibus, quàm bene non uideo, neq; enim expendi sententiã, sed tantũ obiter annotaui, nã mihi ꝑperandum fuit. Atq; equidẽ ea properantia in caussa fuit mihi, innumeros penè eiusmodi locos transiliendi & intermittendi.

SEQVITVR IN ORATIONEM CONtra Aristocratem.

Facie 261. uersu 4. in antiquo sic legitur ἑτοίμως οὕτως ἐπὶ

τούτῳ

τοῦτο προάγειν ἐμαυτὸν εἰς ἀπέχθειαν. Ita parate meipsum offerre.

Versu 16. pro χεῤῥόνησον, χεῤῥονήσου erat, sed uidetur meo iudicio Aldi lectio potior.

Versu 26. Aldus ὃ αὐτὸς τὴν γραφὴν ἐπενεγκεῖν. Antiquum καὶ αὐτὸς τὴν γραφὴν ταύτην ἐπενεγκεῖν. Versu 34. pro τὸ τοιοῦτον οἷον ἐγώ φημι. τὸ τοιοῦτον οἷον ἐγώ φημι. Versu ultimo pro καὶ τὸ ἀδίκημα ὅ φημι ὄψεσθε σαφῶς, in antiq. καὶ τὸ ἀδίκημα σαφῶς ὄψεσθε.

Facie 262. uersu. pro κερβλέπτῃ scribe & emenda κερββλέπτῃ deprauatū à librariis. Versu à fine 15. pro ἢ κακουργότερον συμπαρασκεύασεν ἄνθρωπος, in antiq. erat ἄνθρωποι. Ab eo loco uersu 4. pro διὰ τοῦ ψηφίσματος τουτουΐ, ἔτι παῖδοι χαρίσημος τῷ μηδενὶ πράττοντι τὴν ἀρχὴν, in antiq. hæc uerba sic repperi, διὰ τοῦ ψηφίσματος τουτουί. τῷ δ᾽ ἑνὶ πράττοντι τὴν ἀρχὴν &c.

Facie 263. uersu 12. pro παρὰ πάντων ἐμὲ τυχεῖν, in antiquo ὑμῶν τυχεῖν. Versu 18. pro καὶ ποίῳ τινὶ σκοπεῖν περὶ τοῦ πότερον παρὰ τοὺς νόμους, in antiquo καὶ ποίῳ τινὶ σκοπείσθω πότερον παρὰ τοὺς νόμους &c. Versu 25. pro ἕκαστον σκοποῦντες erat ἕκαστα σκοποῦντες.

Facie 264. uersu 5. Aldus οἷον ἐάν τις ἱεροσυλήσῃ, ἐάν τις προδῷ. Antiquū sic οἷον ἐάν τις ἀποκτείνῃ, ἐάν τις ἱεροσυλήσῃ, ἐάν τις προδῷ. haud dubie non male aut ociose. Versu 19. pro καὶ δεδογμένους ἀνδροφόνους, antiquum δεδειγμένους habuit.

Facie 265. uersu ultimo pro ἔτ᾽ ἐπῶν, in antiquo unica dictio ἐπειπῶν erat.

Facie 266. uersu 4. pro μετ᾽ ἀσφαλείας ζῆν φυγοῦσι, in antiquo erat φεύγουσι. Versu post τὸ νόμος 14. pro καὶ μὴ νομίτητε emenda νομίσητε.

Facie 267. uersu. 16. pro λέγε τὸν νόμον, λέγε ἄλλον νόμον. Iam enim supra legem citauerat. Versu à fine 3. pro ταῦτα ἐπιχειρεῖ πράττειν, ταῦτα ἐπιχειρῶν πράττειν.

Facie 268. uersu post τὸ νόμος pro ἴστε τί τοῦθ᾽ ὅτι πάντες &c. ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ᾽ ὅτι πάντες &c.

Facie 269. uersu 5. pro φενήσεται emenda φανήσεται.

Versu 12. pro οὐδ᾽ οἶω ἰδιαίτατον πάντων, in antiquo ἰδιώτατον legi. Versu 16. pro ἐν μόνῳ τούτῳ τῶν δικαστηρίῳ, ἐν μόνῳ δὲ τού-

πω &c. Versu 26. pro τὸ ψήφισμα τουτὶ fuit τόδι. Versu à fine 7. pro πέρα δὲ οὐδὲν τούτων, erat τούτου. Versu à fine 5. pro οὔθ' ἄλλων ἀνθρώπων, in antiquo οὔθ' ἄλλος ἀνθρώπων.

Facie 270. uersu 2. ubi Aldus legit ἐν τῷ ψηφίσματι τούτου. καὶ πρῶτον μὲν παρ' ἓν τοῦτο. Antiquū sic habet ἐν τῷ ψηφίσματι τῷ τέ του. καὶ πρῶτον μὲν παρ' ἑνὸς τούτου. Versu 9. pro ἐν τισιν ὡρισμένοις χρόνοις, nostrum ἐν τισιν εἰρημένοις χρόνοις habuit. Versu 16. pro καὶ καθαίρεσθαι νομίμοις τισι, τοῖς νόμοις τισὶ in antiquo erat. Versu 23. pro δελφινίῳ, δελφίνῳ.

Facie 271. uersu 2. pro καὶ οὐχ ὅτι, in nostro καὶ οὐ διότι. Versu 7. pro ἐν φρεαττοῖ καλούμενον ἐπιθαλάττιον, in nostro ἐν φρεάττου καλουμένου ἐπὶ θαλάττῃ. Versu 10. pro τὴν δ' ἐπὶ τῷ προτέρῳ φόνῳ. τὴν δ' ἐπὶ τῷ πρότερον φόνῳ magis Demosthenice. Versu denicꝫ 17. hæc uerba αὐτοῖς πρὸ δίκης, in antiquo non legi, siquid hoc quocꝫ ad rem pertinet.

Versu 21. pro περιϊόντα, παριόντα. & uersu 27. pro νομίμοις αἱρουμένοις, νομίμοις ἀναιρουμένοις.

Facie 272. uersu 2. pro μήτε δίκας ὑπέχωσι, erat ὑπόσχωσι. Versu à fine quinto pro τοῦθ' ὑμᾶς, τοῦθ' ὑμῖν.

Facie 273. uersu 7. pro ἀφείλοντο, ἐξείλοντο repperi. Et uersu 20. pro ἴσως ἂν ἧττον ἦν δεινόν, ἴσως ἂν ἧττον ἦν τούτου. Versu à fine 10. pro ἀλλ' εἴ τις εἰδὼς ἐκεῖνο, erat ἐκείνους. Et uersu à fine 4. pro οὐχὶ καλῶς ἔχειν ἡγοῦμαι, in nostro οὐχὶ καλῶς ἔχειν ὑμῖν ἡγοῦμαι.

Facie 274. uersu. 9. ꝑ ἀσύμφορα ἂν εἴη ἀσύμφορον. Versu 32. pro οὐ τοίνυν ἴστε, εἰ τοίνυν ἴστε. Versu à fine 11. Aldina lectio ab antiqua nostra longe lateq́ꝫ discrepat, sic enim habet Aldus φέρε γὰρ πρὸς θεῶν ἂν ὑμᾶς ἀδικεῖ Κερσοβλέπτης, ὃ μᾶλλον εἰκὸς ἐλπίζοντα, ἢ μὴ δυνηθέντα ποιῆσαι, οὐκ ἐπ' ἐκείνους ἴμεν καὶ δι' ἐκείνων πάλιν ἀσθενῆ ποιεῖν αὐτὸν ἐπιχειρήσομεν. ἂν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν πρὸς ταῦτα ἐκεῖνοι ὑμεῖς ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐ μόνον ἡμῖν ἀδικουμένοις οὐκ ἐβοηθήσατε, ἀλλὰ καὶ φόβον ἂν ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν ἀμυνώμεθα θαυμαστὸν προεστήσατε hactenus Aldus, nunc nostrā quocꝫ accipe, φέρε γὰρ πρὸς θεῶν ἂν ὑμᾶς ἀδικῇ Κερσοβλέπτης, ὃ μᾶλλον ἐλπὶς ἢ μὴ δυνηθέντα ποιῆσαι, οὐκ ἐπ' ἐκείνους ἴμεν καὶ δι' ἐκείνων πάλιν ἀσθενῆ ποιεῖν

αὐτὸν

αὐτὸν ζητήσομεν. ἂν οὕτω εἴπωσιν ἡμῖν ὅτι ὑμεῖς ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, οὐ μόνον ὑμῖν ἀδικουμένοις οὐκ ἐβοηθήσατε, ἀλλὰ καὶ φόβον θαυμαστὸν παρεστήσατε. cæteris quæ interiecta sunt omissis, tui iudicij est & optionis lector eligere, utram sequi malis, nos cũ bona fide utrãq; adduximus. Mihi tamen Aldi lectio uidetur intricatior & impeditior, ut nostra multa apertior.

Facie 275. uersu 2. pro πῶς αὐτῷ κεχρῆνται, in nostro χρῶνται legitur. Versu 6. pro ἕως μὲν ἑώρων τηλικοῦτον αὐτὸν, ἡλίκος ὢν πιστὸς ὑπῆρχε, in nostro antiquo πέως μὲν ἑώρων τηλικοῦτον αὐτὸν, ἡλίκος ὢν καὶ πιστὸς ὑπῆρχε. Versu à fine 5. pro ὡς ἀλυσιτελὲς τῇ πόλει πολεμεῖν, ὡς ἀλυσιτελὲς τὸ τῇ πόλει πολεμεῖν, non ocioso articulo τὸ addito.

Facie 276. uersu 7. pro ἂν ἐμοὶ πεισθῆτε erat πείθησθε. Versu 10. pro ἰφικράτην ἐφιάλτην erat φιλοκράτην τὸν ἐφιάλτην. Versu 13. ꝑ ἐπεὶ ὅτι γε βουλήσονται, ĩ antiq̃ ἐπεὶ ὅτι γε ἀεὶ βουλήσονται.

Facie 277. uersu 10. pro ἐγὼ μὲν οὐχ ὁρῶ, ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω. Versu à fine 8. pro ὅνπερ χαρίδημος κερσοβλέπτη, in antiquo ὅνπερ χαριδήμῳ κερσοβλέπτης planè ordine contrario.

Facie 278. uersu 7. pro λαβὼν τήν τε βαρβαρικὴν δύναμιν, λαβὼν αὐτὸς τήν τε βαρβαρικὴν δύναμιν. Versu à fine 3. pro οἱ ξεναγοῦντες erat ξεναγωγοῦντες, uerbis idem significantibus, nisi quod alterum est plenius.

Facie 279. uersu 8. pro οὐ γὰρ ἄλλο τι ποιεῖ τὸ ψήφισμα, ἢ τουτὶ, ὅτι τῷ μὲν ἐκείνου. οὐ γὰρ ἄλλο τι ποιεῖ τὸ ψήφισμα τουτὶ, οὐ γε τῷ μὲν &c. Versu 18. pro θερσαγόρας ὄνομα αὐτῶν θατέρῳ, τῷ δ' ἐξήκεστος. In antiquo θερσαγόρας ὄνομ' αὐτῷ. θατέρῳ δὲ ἐξήκεστος reperi, succinctius ut ego existimo & elegantius.

Eadem facie uersu à fine 15. pro ἐὰν ἐμοὶ πεισθῆτε, in antiquo πείθησθε, sicut paulo superius erat. Versu â fine 8. pro καὶ διαπαντὸς ἐναντία πράττοντες, καὶ διαπαντὸς τοὐναντία πράττοντες semper contraria facientes.

Facie 280. uersu 21. pro τοῦτ' ἐμπόδιον κατέστη, τοῦτ' ἐμποδὼν κατέστη. Versu 30. pro καὶ τὸ δεῖσθαι ξένων, καὶ τὸ δεῖν ξένων. Versu penultimo pro διεληλυθότος βραχέος, διελθόντος βραχέος. Eodē uer-

su pro μέμπει lege πέμπει librariorum uicio deprauatum.

Facie 281. uersu 7. pro μισθοῖ τὸ στράτευμα, μισθοῦται τὸ στράτευμα. Versu 24. pro ταῦτα βουλεύεσθαι, in antiquo βούλεσθαι repperi. Versu sequenti pro ὅθεν ἐξηλέγχθη τὸ πρᾶγμα, ὅθεν ἐξηλέγχθη φανερῶς τὸ πρᾶγμα, ἐπαυτοφώρῳ. Versu à fine quinto p τῆς ἐπιστολῆς ὑμῖν ἐκείνης πεμφθείσης, in nostro erat πεπεμμένης, sensu non discrepante.

Facie 283. uersu 8. pro καὶ γράφει δὴ τὰς συνθήκας πρὸς κηφισόδοτον, in antiquo καὶ γράφει δὴ τὰς συνθήκας ταύτας τὰς πρὸς κηφισόδοτον, haud dubie perfectius & emēdatius. Deinde post τὸ τριήραρχοι, μάρτυρες. Versu 6. p κακεῖνοι λαβόντες αὐτὸν καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, in antiquo κἀκεῖνοι λαβόντες καὶ αὐτόν καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, iterata καὶ coniunctione.

Facie 282. uersu 14. pro ἡ μὲν τοίνυν συμμαχία τοῖν δυοῖν βασιλέοιν, in antiquo ἡ μὲν συμμαχία τοῖς βασιλεῦσι τοῖν δυοῖν.

Facie 286. uersu 22. pro οὐκ ἀνεμιμνησκόμεθα εἴ τι κακὸν ἐποίησεν ἡμᾶς, ĩ antiquo εἴ τι κακῶς ἐποίησεν ἡμᾶς.

Facie 287. uersu 20. pro αἷς δεδώκατε αὐτοῖς ἑκάστῳ τούτων, in antiquo αἷς δεδώκατε ἐπ' αὐτοῖς ἑκάστῳ τούτων. Versu 27. pro κατὰ τὴν βαρβάρου, κατὰ τὴν τοῦ βαρβάρου &c. Versu ultimo pro ἀνθρώπους οὐδὲ ἐλευθέρους γε ὀλέθρους, in antiquo emendate sic legendum ἀνθρώπους οὐδὲ ἐλευθέρους ἀλλ' ὀλέθρους, homines nequaꝗ̃ liberos, sed perniciosos.

Facie 289. uersu 16. pro εὐβοίας οἰκούντων, in antiquo erat οἰκοῦντας.

Facie 290. uersu primo pro κέλευε δὲ δεῖξαι, κελεύετε δὲ δεῖξαι.

IN ORATIONEM CONTRA Timocratem.

Facie 293. uersu 17. Aldus ἐμοὶ δ' ἐν χιλίαις ὑπὲρ ὑμῶν ἐσθ' ὁ κίνδυνος. Antiquũ ἐμοὶ δὲ χιλίαις ὑπὲρ ὑμῶν ὁ κίνδυνος. Ab eo loco uersu 3. pro προσέχειν τούτοις τὸν νοῦν, in antiquo τὸν νοῦν deerat. Sæpe enim προσέχειν cum datiuo simpliciter ponitur.

Ver

Versu â fine 10. pro αἰτιούμενος scribendum est αἰτιασάμενος. Et uersu â fine 7. pro διὰ τοὺς δικάζοντας, in antiquo τοὺς δικαστὰς legi.

Facie 294. uersu 11. pro δυνηθείην, δυναίμεθα. & mox uersu 14. pro μηνύειν πρὸς τούτους, μηνύει. Versu eiusdē faciei â fine 8. p̄ καὶ τὸ ὑβριστικῶς προσεγκεχλευακώς erat προσκεχλευακῶς.

Facie 295. uersu 9. p̄ μετὰ ταῦτα ἐπὶ πᾶσι τὸν αὐτὸν νόμον &c. μετὰ ταῦτα ἐπὶ πᾶσι τούτοις τὸν αὐτὸν νόμον.

Versu 14. Aldus νῦν δ᾽ ἀνάγκη καθ᾽ ἕκαστον χωρὶς περὶ ἑκάστου διελόμενοι λέγειν. Antiquum διελόμενον λέγειν habuit.

Versu post τὸ ἐπιχειροτονία νόμων 13. pro κατὰ τὰ γεγραμμένα τὴν ἐκκλησίαν, antiquum κατὰ τὰ προγεγραμμένα τὴν ἐκκλησίαν habuit.

Eiusdem faciei uersu ultimo pro καὶ οὐδεὶς πώποτε μὴ οὐ καλῶς ἔχειν ἀντεῖπεν αὐτούς, in antiquo multo clarius ὃ οὐδεὶς πώποτε ἀντεῖπεν, μὴ οὐ καλῶς ἔχειν αὐτούς.

Facie 296. uersu 7. pro τοὺς νομοθέτας καθεδεῖται, in antiquo καθεῖται legi. Versu 9. ubi Aldus habet κἂν ἀσύμφορον ὑμῖν τι κατίδῃ φάσῃ, in antiquo sic, & ut reor melius κἂν ἀσύμφορον ὑμῖν τι κατίδῃ τι φράσῃ. Et mox uersu sequenti pro τούτων μέντοι τοσούτων, οὐδὲν πεποίηκε τιμοκράτης οὑτοσί. In antiq̄ τούτων μέντοι τοσούτων ὄντων, οὐδὲν &c. utrobiq; dictiōe apud Aldū deficiēte.

Facie 297. uersu 12. pro τῷ δήμῳ τῶν ἀθηναίων, τῷ δήμῳ τῷ ἀθηναίων.

Versu â fine 14. pro κἂν ἐνταῦθα ἀπαλλάξῃ τισί τον &c. in antiquo erat τις, & mihi uidetur emendate. Versu â fine 12. pro οὔτε γὰρ τὸ γνῶναι καὶ δοκιμάσαι τὸ βέλτιον, in antiquo sic οὔτε γὰρ τὸ γνῶναι τὸ δίκαιον, καὶ δοκιμάσαι τὸ βέλτιον. quæ mihi quoq; germana lectio esse uidetur.

Facie 298. uersu 10 pro ὃ τῶν τὰ μισθώματα μισθουμένων, in nostro erat μισθώσιμα. Versu â fine 9. pro ἀπὸ τῆς ἡμέρας, in antiquo πρὸ τῆς ἡμέρας.

Facie 299. uersu 2. pro οὐκ ἐῶν περὶ τῶν ἀτίμων οὐδὲ τῶν ὀφειλόντων λέγειν, antiquū οὐκ ἐῶν περὶ τῶν ἀτίμων, οὐδὲ περὶ τῶν ὀφει-

λόν-

λόντων λέγειν περὶ bis posita, & non ociose. Eodem uersu idem exemplar sic legit οὐδὲ χρηματίζειν περὶ ἀφέσεως τῶν ὀφλημάτων, οὐδὲ τάξεως, ubi Aldus ἢ τάξεως habet. Versu 9. deest in Aldo articulus τῆς, ubi sic legendum est ἐὰν μὴ δοθείσης τῆς ἀδείας λέγειν. Et supra quod subtersilierã pro προστεθέντος οὐδενος, προτεθέντος legendum indicat. In lege deinceps citata in fine penè pro ἐπιχειρονίαν, ἐπιχειροτονίαν emendandum.

Versu à fine 10. legendum est μήτε λέγειν ὑπὲρ τῶν τοιούτων. Et uersu ultimo pro ἡ εὔθυνα erat εὐθύνη.

Facie 300. uersu 12. legendũ est ἐν δημοκρατουμένῃ τῇ πόλει. Versu à fine 12. pro οὐκ ἂν ἔτι εἴης τοῦ πᾶσι τὸν αὐτὸν &c. οὐκ ἂν ἔτι εἴης ἐπὶ πᾶσι &c.

Facie 301. uersu à fine ultimo lege οἶμαι δὴ πάντας ὑμᾶς ἂν ὁμολογῆσαι, arbitror omnes uos nequaq; inficiari.

Versu 302. uersu 1. pro πρὸς δὴ τούτοις, in antiquo πρὸς δὲ τούτοις. Deinde uersu quarto ubi Aldus sic legit, οὐ τοῖς ἐξεληλεγμένοις. τοῖς δὲ, οὐδὲ λόγος λείπεται, plura uerba in antiquo reperi, sic enim is locus habet, οὐ τοῖς ἐξεληλεγμένοις. ἐν γὰρ τοῖς ἄδηλον εἴ τις ὄντες ἀδίκως διαβεβλημένος. τοῖς δὲ, οὐδὲ λόγος &c. Deinde post τὸ νομος uersu 9. pro οὐδὲ ἀποκρουσάμενος, antiquum ἀποκρυψάμενος habuit.

Versu à fine 10. pro εἰ λογίσαιντο, λογίσαιτο singulariter.

Facie 303. uersu primo pro γέγραφε, γέγραπται. & uersu 3. pro προτιμᾶν, προσιμᾶν. Et mox uersu 5. p ἀλλοκότα haud dubie ἠλλοκότα legendum est.

Versu 20. pro τοῦ διστηρίου scribe δικαστηρίου librariorum menda. Versu 22. pro τὸν ὄφλοντα erat ὀφείλοντα, sensu non uariante. Versu 25. pro ἕως πέως. Et iterum sequenti uersu in antiquo τὸν ὀφείλοντα φυλάττειν τε πέως &c. reperi.

Versu 28. pro ἀλλὰ μᾶλλον κατὰ τοὺς νόμους erat ἀλλὰ μόνον κατὰ &c. Versu 32. pro τὴν δεκαπλασίαν ἀφήρηται erat in antiquo ὑφήρηται. Et uersu à fine 7. pro ποιεῖ τὴν ἔκτισιν, ποιεῖν τὴν ἔκτισιν.

Facie 304. uersu 11. pro τῶν δὲ ἐγγυητῶν, erat τῶν ἐγγυηθέντων in antiquo.

Facie

Facie 305. uersu 6. pro ἀλλὰ τὸ προσῆκον ποιῇ, in antiquo negatiue ἀλλὰ μὴ τὸ προσῆκον ποιῇ reperi. Versu deinde 23. pro οὗτος ἐσθ' ὁ νόμος ὁ ποιῶν προσευπορεῖσθαι. Antiquũ οὗτος ἐσθ' ὁ νόμος ὁ διοικῶν καὶ ποιῶν προσευπορεῖσθαι.

Versu à fine quinto pro σωφνονῆτε lege σωφρονῆτε.

Facie 306. uersu 4. pro προστιμᾶν αὐτῷ δεσμόν, in antiquo δεσμοῦ legi. Versu octauo pro λέξω καὶ ἀποκρύψομαι, erat λέξω καὶ ἀποφέψομαι.

Facie 307. uersu 9. pro κατὰ νόμους γενόμενος, in nostro κατὰ δήμους γενόμενος scriptum inueni. Deinde uersu post τὸ νόμος 8. pro κλοπῆς ἁλοίη, ἁλῷη. Versu à fine 4. pro ἐδεῖτο ἡ πόλις τοῦ νόμου, ἐδεῖτο ἡ πόλις τούτου τοῦ νόμου.

Facie 308. uersu 21. pro παράδοξόν τι καὶ θαυμαστόν, in nostro παραλογόν τι καὶ θαυμαστόν, uerbis idem significantibus.

Versu 31. ἢ ἄλλο τι ποιῇ ὧν οἱ νόμοι ἀπαγορεύουσιν, οὐ κωλύετε, in nostro sic ἢ ἄλλο τι ποιῇ ἃν οἱ νόμοι ἀναγορεύουσιν οὐ λύετε. Versu à fine 7. pro ὅτι συνοίδεν αὐτῶν ἕκαστος, in antiquo ἑκάστοις scriptum est. Et ita quoq; legendũ esse præcedentia uerba confirmant. Quinetiã multitudinẽ uituperant, quod ipsis singulis sit conscia. Versu sequenti ubi Aldus habet τὰ ἐν τῇ πενίᾳ καὶ νεότητι ἐπιτηδεύματα. Antiq. τὰ ἐν τῇ πενίᾳ καὶ τῇ νεότητι δεθῆναι ἐπιτηδεύματα. Vers. penult. pro πενταετηρίδας, πεντετηρίδας erat.

Facie 309. uersu 10. εἰ καὶ χρυσοῦ τάφος &c. lege. Versu 17. pro ἐκεῖ τῷ ἁρμοστῇ erat ἐκείνῳ τῷ ἁρμαστῇ.

Versu 24. pro πειρώμενον σώζειν, τιμωρήσασθαι, omnino legendum est uetusti exemplaris testimonio πειρώμενον σώζειν, μὴ τιμωρήσασθαι.

Facie 310. uersu 20. pro ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ erat ὑπὸ τούτου αὐτοῦ.

Vide hoc loco memorabile Locrorũ de rogandis legibus institutũ, dignum quod aureis literis scribatur. Cur autẽ grauarer illud asscribere, cum sit & pulchrũ, & scitu dignũ. βούλομαι δ' ὑμῖν ὦ ἄνδρες δικασταὶ ἐν Λοκροῖς ὡς νομοθετοῦσι διηγήσασθαι. οὐδὲν γὰρ χείρους ἔσεσθε παραδείγματι ἀκηκοότες. ἄλλως τε, καὶ ᾧ πόλις εὐνομουμένη χρῆται. ἐκεῖνοι γὰρ οὕτως οἴονται δεῖν τοῖς πάλαι κειμένοις

χρῆσθαι νόμοις, καὶ τὰ πάτρια περιστέλλειν. καὶ μὴ πρὸς τὰς βουλήσεις μηδὲ πρὸς τὰς διαλύσεις τῶν ἀδικημάτων νομοθετεῖσθαι. ὥστε ἄν τις βούληται νόμον καινὸν τιθέναι, ἐν βρόχῳ τὸν τράχηλον ἔχων νομοθετεῖ, καὶ ἐὰν μὲν δόξῃ καλὸς καὶ χρήσιμος εἶναι ὁ νόμος, ζῇ ὁ τιθεὶς καὶ ἀπέρχεται. εἰ δὲ μή, τέθνηκεν ἐπισπασθέντος τοῦ βρόχου. καὶ γάρ τοι καινοὺς μὲν οὐ τολμῶσι τιθέναι νόμους. τοῖς δὲ πάλαι κειμένοις ἀκριβῶς χρῶνται. ἐν πολλοῖς δὲ πάνυ ἔτεσιν ὦ ἄνδρες δικασταί, εἷς λέγεται παρ' αὐτοῖς νόμος καινὸς τεθῆναι. οὗτος δ' αὐτόθι νόμου ἐάν τις τινος ὀφθαλμὸν ἐκκόψῃ, ἀντεκκόψαι παρασχεῖν τὸν ἑαυτοῦ, καὶ οὐ χρημάτων τιμήσεως οὐδεμιᾶς. ἀπειλῆσαί τις λέγεται ἐχθρὸς ἐχθρῷ ἕνα ἔχοντι ὀφθαλμὸν ὅτι αὐτοῦ ἐκκόψει τοῦτον τὸν ἕνα. γενομένης δὲ ταύτης τῆς ἀπειλῆς. χαλεπῶς ἐνεγκὼν ὁ ἑτερόφθαλμος, καὶ ἡγούμενος ἀβίωτον εἶναι αὐτῷ τὸν βίον τοῦτο παθόντι, λέγεται τολμῆσαι νόμον εἰσενεγκεῖν, ἐάν τις ἕνα ἔχοντος ὀφθαλμὸν ἐκκόψῃ, ἀμφὼ ἀντεκκόψαι παρασχεῖν, ἵνα τῇ ἴσῃ συμφορᾷ ἀμφότεροι χρῶνται. καὶ τοῦτον μόνον λέγονται Λοκροὶ θέσθαι τὸν νόμον ἐν πλείοσιν ἢ διακοσίοις ἔτεσιν. Hæc pro excludendo faſtidio & ſacietate lectionis depellenda inſerere libuit. Et ſanè animus erat, eiuſmodi locos plures inſerendi, ſed properandi ſtudio coactus ſum de ſententia diſcedere.

Eadem facie uerſu à fine quarto pro τῶν δ' ἑαυτῶν erat τοῖς δ' ἑαυτῶν &c.

Facie 311. uerſu post τὸ λέγε συ. 2. p τοῦ δήμου τῶν ἀθηναίων, τοῦ δήμου τοῦ ἀθηναίων, ſolet. n. plurimũ ſic loqui Demoſthenes.

Facie 312. uerſu 30. ubi Aldus legit καίτοι αὖ ἐρωτῶντός τινος αὐτόν, ὅτου ἕνεκα τοιαῦτα ἐθέλησε γράφειν καὶ διδόντος &c. in antiq̃ ſic repperi εἶπε τοίνυν τοῦτον λέγων ἐρωτῶντος τινος ἕνεκα. καίτοι αὖ ἐρωτῶντος τινος αὐτὸν &c. prioribus uerbis in Aldino exemplari prorſus deficientibus. Verſu à fine 9. pro διὰ τοῦτον οὐδὲν ἧττον, καὶ διὰ τοῦτον erat &c. Verſu ab eo loco ſecundo pro εὐκνήμονι erat εὐκτήμονι. Verſu à fine 4. pro καθήσειν erat καταθήσειν.

Facie 313. uerſu 18. in his uerbis οὐδ' εὖ οἶδα ὅτι ἐπὶ τῶν τριάκοντα &c. οὐδ' in antiquo nõ aderat, atq; haud ſcio an adeſſe oporteat. Verſu 20. pro ἀλλὰ αὐτὸ τοῦτο κατηγοροῦμεν τῶν τριάκοντα, in antiquo erat κατηγοροῦσι. Verſu deinceps ſequenti pro

ἐκείνων

ἐκείνων τῆς αὐτῶν πονηρίας, erat τῆς ἑαυτῶν πονηρίας. Eadem facie uerſu 27. pro ἐᾶ λαβεῖν τὰ πεπραγμένα, antiquum ἔδει λαβεῖν habebat. Verſu 34. τοῖς οἰκέταις τοῖς ἑαυτῶν χρῆσθε, in antiquo τοῖς οἰκέταις τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν κέχρησθε.

Facie 314. uerſu 2. pro ταῦθ' ὑμεῖς ἐφ' ἑαυτοὺς ἀναδέξεσθε, in antiquo ἀνέξεσθε fuit. Verſu 18. ἀφ' οὗ γε ἕτερος ὑμῶν πολιτεύεται. Antiquũ pro ἕτερος ἑταῖρος habuit. Verſu à fine 9. pro προσεληλύθεσαν erat προσεληλύθασι.

Facie 315. uerſu 12. pro ταῖς χοινικίσι erat χοινικίσιν. Verſ. 20. pro ὁ πόρνος οὗτος, ἀνδραποτίωνος, ὁ πόρνος οὗτος ἀνδραποτίων, ὡς ἦν &c.

Facie 316. uerſu 13. pro ἐκπέπισται τὰ χρήματα, ἔκπισται antiquum habuit. Verſu 19. pro ταῦτα νομοθετῆσαι, ταῦτα νομοθετήσας. Verſu 26. antiquum exemplar ſic habet μηδεὶς δεηθήσεται (non ut Aldus δεηθήσεται) αὐτὸς πείσεται τὸ κακόν. Verſu 34. pro δεικνύτω τὸν νόμον ἑξῆς, δεικνύτω τὸν νόμον τὸν ἑξῆς. Verſu à fine 3. pro ὅταν δὴ τούτῳ τῷ λόγῳ χρῆται, ὅταν δὴ ταὐτῷ τούτῳ τῷ λόγῳ χρῆται.

Facie 317. uerſu 3. pro ὑμῖν ὧν μνημονεύετε, antiquũ ὑμῖν ὁ μνημονεύετε habuit. Verſu 12. pro ἢ τὴν σεαυτοῦ θεοῖς ἔχθραν &c. ἀλλὰ τὴν σεαυτοῦ &c.

Facie 318. uerſu 21. pro νόμους πρότερον νόμῳ, antiquũ ὅρκους πρότερον νόμῳ habuit. Eodemq́; uerſu pro περιέχοντες, περιέχοντας in accuſatiuo.

IN ORATIONEM PRIMAM CONTRA ARIſTOGITONEM.

Verſu primo πάλαι καθήμενος ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, ὦ ἄνδρες δικασταί. Verſu 7. pro ἀλλ' ὡς ἂν ἕκαστος ἡμῶν ἔχοι, in antiquo ἔχῃ. Verſu 10. pro κεκρίσθαι δὲ ὑπὲρ τὸ πρᾶγμα ἐπὶ τῆς &c. In antiq̃ κεκρίσθαι δὲ ὑπὲρ τὸ πρᾶγμα πάλαι ἐπὶ τῆς &c. nec uero ocioſum eſt πάλαι præcedẽtia & ſequentia reſpicienti. Verſu 17. pro ἑκάτερος ὄντα τὴν νόμων, ἑκάτερος ὄντα τὰ τῶν νόμων. Verſu 22. pro οὐδ' ὁπωσοῦν πάρεστιν ἔχων, ἀλλ' οὐδ' ὁπωσοῦν πάρεστιν ἔχων.

Verſu à fine 4. pro ὧν τὰ μὲν ἄλλα ἐάσω, καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐάσω.

Facie 2. (eſt autem attendendus nouus numerus) uerſ. 14. pro συμφέροντα φυλάττων, ταύτην τὴν ἡμέραν, συμφέροντα φυλάττειν καὶ ταύτην τὴν ἡμέραν &c. Verſu 20. pro ἡ καθ' ὑμῶν αἰσχύνη γίγνεται, in antiquo erat γενήσεται in futuro. Verſu 30. antiquũ ἅ δὲ καὶ λογίζεσθε τῶν ὑπὲρ πόλεως καὶ νόμων βουλευομένους, apud Aldũ in datiuo participiũ cum articulo. Verſu 38. pro διόπερ τοὺς τοιούτους ἐξαμαρτάνοντας εὑρήσετε. Antiquum διόπερ τοὺς τοιούτους ῥᾳδίως ἐξαμαρτάνοντας εὑρήσετε.

Facie 3. uerſu 6. pro τούτους νῦν ἐπὶ τὴν &c. τούτοις νῦν ἐπὶ &c.

Verſu 9. pro πάντα ἀπόλλυται τὰ ὀφλήματα, antiquũ πάντα ἀπόλλυται τὰ τῆς πόλεως ὀφλήματα. Verſu 18. pro λέξω δὲ, οὔτε καινὸν, οὔτε περιττὸν οὐδὲν. Antiquum λέξω δὲ οὔτε καινὸν &c. nihil nouum, necq́ ſuperuacuum. Atq́ ita legendum eſſe probant uerba ſequentia, ſed quod omness uos mecum iuxta tenetis. Verſu 22. Aldus πάντα δι' ὧν ἡ πόλις οἰκεῖται καὶ σώζεται γίγνεσθαι τοὺς νόμους εὑρήσει, καὶ τὸ τούτοις ἅπαντας πείθεσθαι. Antiquum καὶ πάντα δι' ὧν ἡ πόλις διοικεῖται καὶ σώζεται γίγνεσθαι τοὺς νόμους εὑρήσει τούτων αἰτίους. καὶ τὸ τούτοις ἅπαντας πείθεσθαι. Et hæc ſanè lectio plenior eſt, & melior.

Verſu fine 9. pro τῷ τὸν ὑπηρέτην εἰπεῖν μεταστῆτε ἔξω τῶν νόμων κρατεῖν &c. Antiquum multo emendatius ſic legit ἅμα τῷ τὸν ὑπηρέτην εἰπεῖν μεταστῆτε ἔξω, τοὺς νόμους κρατεῖν &c.

Verſu à fine 6. ubi Aldus habet κοσμεῖται καὶ σώζεται ἡ σωφροσύνη &c. Antiquũ κοσμεῖται καὶ σώζεται, οὗ τοι φυλάττουσιν.

Facie 4. uerſu 6. pro καὶ οὐδεὶς οὐδενὶ τῶν ἀδικημάτων &c. καὶ οὐδεὶς ἐπ' οὐδενὶ τῶν ἀδικεμάτων &c.

Verſu 21 pro κεκειμένης σου τῆς παῤῥησίας, in antiquo κεκλεισμένης σου τῆς ἐξουσίας. Sequenti mox uerſu pro ἀλλὰ τοσούτοις ὀφλήμασι, in antiquo ἀλλὰ τοσούτοις καὶ τηλικούτοις ὀφλήμασι, quam ueram lectionem eſſe mihi haudquaq́ ambiguum eſt.

Verſu 25. Antiquum exemplar ſic habuit ἐν γραφῇ θεσμοθετῶν, ἑτέρα πρακτόρων τῇ τῆς βουλήσεως. ἦν αὐτὸς διώκῃς γραφῇ &c. Quam lectionẽ cum Aldina conferens utra melior ſit mox uidebis. Verſu 31. pro ἢ τῶν τοιούτων τι μερῶν. Antiquum ἢ τῶν τοιούτων τινὸς μερῶν.

Facie

Facie 5. uersu 2. pro ἄνθρωπος μικρὸς, ἄνθρωπος μιαρὸς homo scelestus, atq; ita legendum esse sequentia abunde probant, & tota ista actio.

Versu 25. pro καὶ διαβάλλων, in antiquo est διαβαλλόμενος. Versu 32. pro περὶ τοῦ. σκοπεῖτε γάρ. περὶ τούτου. σκοπεῖτε γὰρ &c. Et mox sequenti uersu pro ὁμοίως, in antiquo ὅμως est. Et iterũ uersu ꝓximo ꝓ καὶ τὸν σκυλόδεψον, σκυτόδεψον scriptũ repperi.

Facie 6. uersu 3. Aldus qdẽ sic legit τίνα γὰρ τῶν ῥητόρων οὗτος εἴργασαί τι κακὸν τοσοῦτον ἡλίκον, τοὺς ἰδιώτας, οὓς συκοφαντῶν περιέρχεται. Antiquũ aũt ad hũc modũ τίνα γοῦν τῶν ῥητόρων οὗτος εἴργασαί τι κακὸν τοσοῦτον, ἡλίκον ὅσον τοὺς ἰδιώτας, περὶ ὧν ψηφίσματα γράψας ἑάλω. cætera non aderãt. Estq; horũ uerborũ sensus. Rhetoribus Aristogitonẽ accusando adeo nõ exhibuisse negocium, ut de illis decreta quoq; scripsisse deprælensus sit, tantum autem homines priuatos uexasse. Aldina lectio hoc loco multum confusa est, nam eadem uerba post sequuntur, sed ordine præpostero. Porrò ciues de repub. benemeritos decretis honorari solitos apud Athenienses quis ignorat? Totus ergo iste locus sic mihi ordinãdus uidetũ τίνα δὲ τῶν ῥητόρων οὗτος εἴργασαί τι κακὸν τοσοῦτον, ἡλίκον ὅσον τοὺς ἰδιώτας, περὶ ὧν ψηφίσματα γράψας ἑάλω. τίνα δὲ ἐξ οὗ πάλιν νῦν λέγει κήρυκα ῥήτορα, οὐδένα. ἀλλὰ ἰδιώτας πολλούς. οὓς συκοφαντῶν περιέρχεται.

Eadem facie uersu 11. pro εἰς πράττων ἀργύρια, in antiquo εἰς πράττων ἀργύριον. Versu sequenti pro οὔτι γοῦν ἐπίστανται τούτῳ διαβαπτίζεσθαι, in antiquo erat ζῶν διαβαπτίζεσθαι. Versu 19. pro γέγονε nostrum exemplar habuit γεγονός. Versu 29. in his uerbis τὸν ἐλευσίνιον οὐ μόνον εἶναι τοιοῦτον τίθεμαι. οὐ in antiquo nõ aderat. Versu 31. pro λέγειν erat χαίρειν. Iterum sequẽti pro εἶτα καὶ ταὐτὸ ποιήσει, in antiquo τὸ αὐτὸ erat. Versu 34. Antiquũ sic habet ἵνα μὴ πολλὰ καὶ βλάσφημα ἀναγκάζωμαι λέγειν καὶ διεξιέναι. Versu 37. pro τῶν δὲ ἄλλων ἁπάντων καὶ φονούντων, erat ποιούντων.

Facie 7. uersu 15. pro ὑμεῖς τὰ μάλιστα ἐνεχειρίζετο, ὑμεῖς τὰ μέγιστα &c. Versu 26. pro ἐπὶ οὐδενὶ τὴν ψυχὴν διατρίβει, erat τῇ ψυχῇ.

Versu 29. pro ὄφις ἢ σκορπίος erat ἔχις ἢ σκορπίος, uipera aut scorpio. Versu 31. pro ἀργύριον πράξεται erat εἰς πράξεται. Versu 34. pro τὸν ἀσεβεῖς γράφουσιν εἰς ᾅδου, erat ἐν ᾅδου γράφουσιν nullo fermè discrimine. Versu 39. pro μὴ καθέντι erat καταθέντι. Versu à fine 3. ubi Aldus legit πρὸς μὲν γὰρ τῷ τὸν πατέρα προδοὺς &c. Antiquũ sic habuit πρὸς μὲν γὰρ τῷ τὸν πατέρα ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ προδοὺς &c.

Facie 8. uersu primo Aldus μὴ ἀποχρέεσθαι τὼ χεῖρε ὥσπερ ἀρτίως ἀκούσατε τῶν μαρτύρων, καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν ἑαυτοῦ οὐχ ὁμοπατρίαν μέν. Antiquum μὴ ἀπεχρῆσθαι τὼ χεῖρε ὥσπερ ἀρτίως ἀκούσατε τῶν μαρτυριῶν, καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν ἑαυτοῦ οὐχ ὁμοπατρίαν μὲν οὖσαν. Versu 7. pro Βωξίαν ὄνομα, Ζωβίαν scriptum erat, quo nomine statim infra eadem muliercula iterum nominatur. Versu 17. pro κάλει μοι τὸν τὴν γραφὴν τοῦ πατρός. Antiq. κάλει μοι τὸν τὴν ταφὴν τοῦ πατρός. Versu 19. Aldus sic κάλει δὲ πάντων πρῶτον τὸν τῆς Ζωβίας προστάτην οὓς προσήγαγε αὐτήν. Attende iã uicissim nostri exemplaris lectionẽ. κάλει δέ μοι πάντων πρῶτον τὸν τῆς Ζωβίας προστάτην τῆς ὑποδεξαμένης αὐτόν. καὶ τοὺς πολίτας πρὸς οὓς ἀπήγαγε αὐτήν. Vides quàm multa hoc loco desunt in Aldo, tũ quàm perspicua hæc sit lectio.

Versu post τὸ μαρτυρίαι 5. pro προσελθὼν καὶ λαχὼν erat προσελθὼν καὶ λαβών. Versu 11. pro ὀρύχωναι ἢ ζητεῖν erat ὀρύνυναι καὶ ζητεῖν. Versu à fine quarto totũ illum locũ in Antiquo sic scriptum repperi εἶτ' οὐκ αἰσχύνεσθε ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ οἱ μὲν ἐπὶ πονηρίᾳ καὶ τοῖς ἐσχάτοις ἐμπεπτωκότες εἰς τὸ οἴκημα τοσούτῳ [illegible] ἢ [illegible] τὸ ἑαυτῶν εἶναι πονηρότατον. Et uersu ultimo pro καταστήσετε erat καταμίξετε.

Facie 9. uersu secundo pro καὶ τοιοῦτος ὢν erat τοιοῦτος ὤν. Et uersu proximo pro ἐγὼ μόνος ἔτι λοιπὸς ὑμῖν. In antiquo ἐγὼ μόνος ἔτι εὔνους ὑμῖν.

Versu 15. pro ἐγὼ μὲν γὰρ ἄπιστον καὶ θεοῖς ἐχθρὸν οὐ μόνον &c. in antiquo ἐγὼ μὲν τὸ ἄπιστον καὶ θεοῖς ἐχθρὸν, οὐ μόνον ἀνθρώποις ὑπολαμβάνω. Versu 22. pro αὐτῷ τούτων ἀπαλλαγῇ, αὐτῷ τούτων ἀπαλλαγῆναι.

Facie

Facie 10. uersu 11. pro ἄνω κάτω γίγνεσθαι erat γεγενῆσθαι. Versu 15. pro νομίζειν ἐγράφθαι erat γεγράφθαι.

Versu 13. pro καταφλέξεται σώφρονα καὶ μέτριον. καταφλέξεται ὡς σώφρονα καὶ μέτριον &c. Versu proximo pro ὃν οὐ βεβίωκεν, ὃν που βεβίωκεν. Versu 31. pro ἄλλοις κακοῖς δίδυμος, ἄλλοις κακοῖς καὶ δίδυμος οὑτοσί. Sequenti uersu pro λημνίδα, λημνίαν.

Facie 11. uersu. 11. pro ἔσωζον τὸν ὑπὸ τούτου, ἔσωζον καὶ τὸν ὑπὸ τούτου. Versu 14. p γραῦς προσεστηκυίας erat πρεσβύτας. Versu 18. sic legendũ εἰ τοίνυν ἀκούσετε τὰς βλασφημίας. Versu 23. ἀλλὰ καὶ πᾶν τοὐναντίον &c. Versu 25. μὴ γένοιτο τοῦτο, μήτε γένοιτο τοῦτο Antiquum habuit.

Versu 36. pro τῇ τῆς φύσεως ὅπερ εἶπον. Antiquum τῇ τῆς φύσεως πρὸς ἀλλήλους ὥσπερ εἶπον &c.

Facie 12. uersu 2. pro ὅπερ τὸ τῆς προοιμίας, ὥσπερ τὸ τῆς προοιμίας. Versu 12. pro ἕκαστος εἰπὼν erat ὑπειπών. Versu 15. τούτου παράδειγμα σαφές. In antiquo τούτου ἀδίκημα σαφές.

Versu 30. pro ὃς γὰρ οἷς ὁ δῆμος ἅπας τοὺς ἐνοχλοῦντας. Antiq. ἅπαντας τοὺς ἐνοχλοῦντας &c. habuit.

Facie 13. uersu primo pro ὃν δ' εἰπὼν ἔτι παύσασθαι βούλομαι. Antiquũ emendatius sic ἓν δ' εἰπὼν ἔτι παύσασθαι βούλομαι: uno adhuc addito finem dicendi faciam. Versu secundo pro προεστηκότες, προεστηκότες in antiquo scriptum erat.

Deinde uersu 12. pro τοὺς ἀποψηφισαμένους, ἀπεψηφισμένους erat. Et uersu 16. p τούτῳ τὸ ἴσον ἕκαστον διδοὺς legēdum est τούτῳ τὸ ἴσον ἕκαστος διδούς.

Postremo pro ἐφῆκται γὰρ πάντων ἡ τούτου κακοπραγμοσύνη. In antiquo uehementius sic ἐφῆκται γὰρ ἐφῆκται πάντων ἡ τούτου κακοπραγμοσύνη. peruenit enim peruenit ad omnes huius improbitas. Facere autem eam repetitionem ad epitasin obscurum opinor esse nemini.

IN ORATIONEM SECVNDAM contra Aristogitonem.

Quanq̃

Quanquam hanc orationem multi negent esse Demosthenis, quod in ea nihil dignũ sit Demosthenis eloquẽtia, de qua me ũm non est pronunciare, aut iudiciũ facere, tamen cum multis in locis apud Aldum corruptissime excusa legatur, nolui illã qualẽcunque præterire. Itaque quicquid inuenire potui, libens & diligenter annotaui, inque mediũ contuli. Sic enim de græcis scriptoribus sentio, nullius orationes sine aliquo fructo legi posse, ideoque nullas respuendas. Quæ igitur in hanc orationẽ annotauimus ea ferê sunt.

Primum facie 14. uersu 3. pro διαῤῥήδην καὶ οἱ νόμοι ἀπαγορεύουσι μὴ ἐξεῖναι τοῖς τοιούτοις λέγειν. In antiquo καὶ οἱ νόμοι διαῤῥήδην ἀπαγορεύουσι ἐν τῷ δήμῳ μὴ ἐξεῖναι &c.

Versu 11. hæc uerba τῆς τούτων κακίας in uetusto exemplari non erant.

Versu 14. pro κοινὴ τὴν ἀτυχίαν ἅπασι τοῖς συμπλέουσι, κοινὴν τὴν ἀτυχίαν ἅπασι τοῖς ἐμπλέουσι &c.

Versu 27. Antiquum sic legit στέργουσιν εἴκοντες (ubi Aldus habet ἐμμένοντες) ταῖς ὑμετέραις γνώσεσι, καὶ τοῦτο εἰκότως.

Versu 29. pro οἴονται δεῖν αὐτοῖς πειθαρχεῖν, antiquũ αὐτοὺς habet.

Versu 33. Antiquũ sic ἀριστήδην μέν γε φασὶν ὑπὸ τῶν προγόνων μετασταθέντα. Et uersu sequẽti pro ὀφλόντας, ὀφείλοντας, participijs idem significantibus.

Versu â fine 9. Antiquũ οὕτω δημηγορεῖν· καὶ δεινὸν ἂν εἴη γε. Versu sequenti μὴ μετέχειν ταύτης τῆς δωρεᾶς. ὥστε παρὰ τοὺς νόμους τοὺς κειμένους ὑμῖν πρᾶξαι. τὸν δὲ μηδὲν μὲν ἀγαθὸν εἰργασμένον ὑπερπληθῆ δὲ ἐξημαρτηκότα &c.

Facie 15. uersu 7. pro μὴ δ' ἀφηγεῖσθαι erat ἐφηγεῖσθαι. Versu 13. pro συναχθυνιζομένους ἢ ἡττᾶσθαι erat συναγκαζομένους.

Versu 22. pro εἰς δὲ τὴν τούτου παρανομίαν erat αὐτοῦ. Versu 23. pro ἀλλὰ τοῦτο δικαίως, ἀλλὰ αὐτὸ τοῦτο δικαίως &c.

Versu 26. lege ὦ ἄνδρες δικασταί. Versu 29. περιεργαζομένου τι τῶν κοινῶν. Versu â fine 3. pro Λυκοῦργος ἐπέδειξεν, ἐπιδέδειχεν in antiquo erat. Versu penultimo Aldus ὧν ἥπατο τούτων ἔργων κατηγορῶν. Antiquũ ὧν αἰτιᾶται τούτων κατηγορήσας εἷλεν.

Facie

Facie 16. uersu 6. ἀκολουθεῖν in fine abundat, estque planè ociosum. Versu 8. in Antiquo ἐλέγχεται τὰ ἀπόρρητα τῆς πολιτείας ὥστε τὰ ταῦτα &c. Versu 16. ἀλλὰ καὶ συμβουλεῦσαί τι lege. Et mox 18. ἠγωνίζετο, in antiquo ἠγωνίσατο erat. Versu 22. pro ἐπὶ ταῖς μελλούσαις ἐλπίσι erat ὁμολογουμέναις.

Eadem facie uersu 28. Antiquum sic legit ἐκ τῶν παρελθόντων χρόνων οὖσιν ἐπιεικέσι, τούτοις παρακαταθέσθαι. τὰ δὲ ἐν τῇ πολιτείᾳ κοινὰ τοῖς ὁμολογουμένως ἐξεληλεγμένοις οὖσι φαύλοις ἐπιτρέπειν. Cum hac si lubet confer Aldinam, & uidebis quãto hæc sit potior & emendatior. Deinde uersu 32. pro ἐφιστάναι erat ἐπιπέμπειν. Versu à fine 7. Antiquum sic legit μηδὲ τοὺς ἐξαμαρτάνοντας αὐτοὺς τιμωρεῖσθαι. nam πε λέσθαι quod sequitur in antiquo non erat.

Versu à fine tertio, ubi Aldus corruptissime & imperfectissime habet, καὶ τὸν μὲν νομοθέτην εἶναι ὄντα πᾶσιν ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν κοινῇ συλλεγέντας, ἐπιδείξασθαι, μισοῦντας τοὺς πονηρούς. in nostro Antiquo hic locus sic legitur. καὶ τὸν νομοθέτην εἶναι ὄντα πᾶσιν ὑπὲρ ὑμῶν ἀπεχθάνεσθαι τοῖς φαύλοις· ὑμᾶς δὲ μηδ' ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν κοινῇ συλλεγέντας ἐπιδείξασθαι μισοῦντας τοὺς πονηρούς.

Facie 17. uersu primo pro πάσχηται παράσχηται. ac deinceps eodem uersu τοὺς δὲ ὄντας ἐς τὴν τῶν ὥσπερ οὐκ ὄντων νόμων &c. antiquum habuit.

Versu 3. sic καὶ τὸ μὴ καταφρονεῖν καὶ τὸ μὴ πειθαρχεῖν &c. in Antiquo erat.

Versu 6. sic καὶ τῆς ἀκρασίας καὶ τῆς πλεονεξίας. τοὺς δὲ τῇ φρονήσεως καὶ σωφροσύνης καὶ δικαιοσύνης ἔργα πεττομένους. Versu 12. pro εὑρήσομεν, εὑρήσαιμεν. Et in fine pro ψηφίσεσθε erat ψηφιεῖσθε, more attico.

IN ORATIONEM CONTRA Neæram.

διαγράφονταί τινες καὶ τοῦτον τὸν λόγον, ὡς οὐ γνήσιον. δηλονότι, ὕπτιον ὄντα, ὥς φησι Λιβάνιος. καὶ πολλαχῇ τῆς τοῦ ῥήτορος δυνάμεως ἐνδεέ-

ἕτερον. ἀλλ' ἔμοιγε ἀξιόπιστος εἶναι δοκεῖ τῆς ἀναγνώσεως, εἰδόντι πλείστους ἄνδρας τῶν λογιωτάτων περὶ πλείονος τοῦτον ποιήσασθαι. ὥστε καὶ εἰς αὐτὸν τὰς τῶν ἀντιγράφων διαφορὰς συνελεξάμην, τοῖς φιλομαθέσι χαρισάμενος. εὐτυχεῖτε.

Hoc loco iterum alius numerus tibi est animaduertendus, qui nostra cum Aldino exemplari conferre in animo habes. Igitur Facie 228. uersu 11. pro τοῦ δήμου τοῦ ἀθηναίων, τοῦ ἀθηναίων sicut etiam alibi.

Versu. 22. pro καὶ προεμένους τοὺς συμμάχους, in Antiquo καὶ προθεμένους τοὺς συμμάχους legi.

Versu 31. pro ἡγουμένος δεῖν τὸν δῆμον erat τὸν νόμον. Et uersu sequenti iter pro τῷ δήμῳ τῶν ἀθηναίων, erat τῷ δήμῳ τῷ ἀθηναίων. Versu 34. in Antiquo plura uerba sunt, quæ Aldus nō habet, nempe sic, οὐδεὶς ἀπεχειροτόνησεν ὡς οὐ δεῖ τοῖς χρήμασιν τούτοις στρατιωτικοῖς χρῆσθαι. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν ἂν που λόγος γένηται.

Præterea uersu 36. pro τοὺς δικαστὰς, δίκαιον ὀργίζεσθαι, in antiquo τοὺς δημοκρατουμένους δεῖν ὀργίσασθαι.

Facie 229. uersu 10. lege ὥστε τὸ δικασθῆναι. Et uersu 16. pro προεῖπον αὐτῷ τὸν παλλάδιον φόνον. προεῖπεν αὐτῷ ἐπὶ παλλαδίῳ φόνου. Versu 23. pro ἐκ πεντακοσίων ἀνδρῶν, ἐκ πεντακοσίων δραχμῶν antiquum habuit.

Versu 25. pro οὐ χρησάμην, ἐχρησάμην omisso aduerbio οὐ.

Et uersu 27. pro ἐπὶ τιμωρείαν τρέπεσθαι, erat τραπέσθαι.

Et uersu à fine 10. ἀλλοτρίους δὲ παῖδας εἰσαγαγόντα lege.

Facie 230. in lege citata uersu primo pro γράφεσθαι erat γραφέσθω. & mox secundo pro οἷς ἔξεστιν, οὓς ἔξεστιν.

Versu 18. pro κατ' αὐτῷ, κατ' αὐτῶν.

Versu à fine 3. pro διὰ τὸ μήπω τὴν ἡλικίαν αὐτῇ παρεῖναι, διὰ τὸ μὴ δέπω τὴν ἡλικίαν. Et ultimo uersu pro ἐμισθάρνει legēdum esse ἐμισθαρνεῖ, certum est, librariorum imperitia deprauatum.

Facie 232. uersu 7. pro τῷ γλαυκωνίδῃ, τῷ γλαυκωνίδου τῷ κυδαντίδῃ. Versu 18. καὶ εἶχον αὐτὴν μεμισθωμένοι, in antiquo εἶχον αὐτὴν μεμισθωμένην mercede conductam. Versu 20. pro τότε αὐτειπών, erat τότε αὐτίπας.

Ver

Verſu à fine 11. pro αὐτῶν τιμὴν, αὐτῆς τιμήν. Et uerſu à fine 3. pro τοῦ ἀκράτους καὶ τιμανοείδου, τοῦτε ἀκράτους καὶ &c.

Facie 232. uerſu 5. pro συλλέγουσα, erat συνάγουσα. Verſu à fine 14. καὶ οὐχ ὡς ᾤετο lege, & ſequenti pro τὰ ἐκ τῆς οἰκίας, τὰ ἐπὶ τῆς οἰκίας.

Facie 233. uerſu 18. pro ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ στεφάνου, ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν τοῦ στεφάνου.

Facie 234. uerſu 4. pro καὶ ἔπεισεν δίαιταν, ἔπεισεν καὶ δίαιταν &c. Verſu 14. pro φίλοις εἶναι ἀλλήλοις, φίλους εἶναι ἀλλήλοις. Verſu à fine 7. pro ὡς ἦν τότε μὲν, στρυβήλην ἐκάλουν. Antiquum ὡς τουτονὶ παιδίον μικρὸν, ἣν τότε μὲν, στρυβήλην ἐκάλουν. Verſu ultimo pro οὔτε θέλουσιν αὐτὴν ἀκροᾶσθαι, in antiquo αὐτοῦ pro αὐτὴν erat.

Facie 235. uerſu à fine 11. pro ἐπειθ' ἤδη τὸ παιδίον, erat ἐπειδὴ δὴ τὸ παιδίον. Verſu 8. pro πάλιν καὶ ποιήσασθαι, πάλιν λαβεῖν καὶ ποιήσασθαι.

Facie 236. uerſu 16. pro τιμόστρατος κεφαλῆθεν, erat ἐκαλῆθεν. Poſt citatos teſtes uerſu primo pro ἀποδεικνύω, erat ἐπιδεικνύω. Verſu ſequenti κατημεμαρτυρηκότας emenda & ſcribe καταμεμαρτυρηκότας. Verſu 22. τὴν θυγατέρα, τὴν νεαίρας Antiquum habet. Verſu 27. καὶ ἑτέραν ὕστερον γήμαντα γυναῖκα ἀστήν. In Aldo γυναῖκα deeſt. Verſu à fine 6. pro τὸν θεσμοθετήσαντα erat θεσμοθέτην.

Facie 237. uerſu 1. pro ἐπιβεβουλεῦσαι, erat ἐπιβεβουλεῦσθαι.

Eiuſdem faciei uerſu 9. pro κάθηνται, κάθωνται.

Facie 238. uerſu 4. pro γεραίρας, γεραράς. Verſu 14. pro τὰς σεμνότητας, σεμνοτάτας. Verſu à fine 11. iterum pro γεραίρας, γεραράς. Et pro ὅρκος γεραιρῶν, γεραρῶν. καὶ ἐν τῷ ὅρκῳ pro τὰ θεόγνια, in antiquo erat θεοίνια. Et iterum uerſu à fine tertio pro γεραίρας γεραράς reperi.

Facie 239. uerſu primo in καὶ οὐκ ἀληθῆ, οὐκ in antiquo non legi. Verſu nono τὰ ἱερὰ τὰ ἄρρητα geminato articulo.

Facie 240. uerſu à fine 16. in his uerbis ἀφείλετο εἰς τὸ δικαστήριον, εἰς in antiquo non fuit.

Facie 241. uerſu 2. pro καὶ ἔτι νῦν, καὶ ἔτι καὶ νῦν. Verſu 8 pro

τῷ βαρβάρῳ συναπώλοντο, τῷ βαρβάρῳ ἑπόντι συναπώλοντο.

Versu 13. pro καὶ οὐκ ἠγάπα ὅτι, καὶ οὐκ ἦγ' ἁπλότητι τῆς ἡγεμονίας &c. Versu à fine 12. ὁ γὰρ ἀσωπὸς ποταμὸς μέγας &c. in antiquo erat.

Facie 243. uersu 12. pro ἕκαστος ἀπιὼν, ἕκαστος εἰσιὼν erat.

Versu sequenti pro ἀποψηφισαμένης erat ἀποψηφισάμενος.

Versu 29. pro ἱκανοὺς παρεῖκ' αὐτῇ, ἱκανὴν παρεῖκα αὐτῇ.

Facie 244. uersu 8. pro οὐδὲ ἐκείνης οὔσης τῆς θυσίας, in nostro erat οὐσίας.

Facie 245. uersu 9. Antiquum sic habet ἕτοιμος ὢν τὰς θεραπαίνας παραλαμβάνειν τὰς νεκρὰς &c.

IN ORATIONEM FVNEBREM.

Facie 246. uersu primo pro οἱ τῷ πολέμῳ γεγενημένους, οἱ τῷδε τῷ πολέμῳ γεγονότας. Versu 10. pro ὅμως μέντοι, ὁμοίως μέντοι. Vers. 20. ἀπηλλαγμένην τῶν λόγων, ἐπειδὴ δὲ καὶ γεγενῆσθαι antiquũ exẽplar habet. Deinde uersu à fine 15. pro γνησίῳ, γνησίους.

Facie 247. uersu primo καὶ τὸν πολλῶν ἄλλων στόλον in antiquo erat. Versu 3. pro κωλύσαι, καταλύσαι. Versu 28. pro ἡ ἐκείνων ἀρετὴ πολλὰ καλὰ δίδωσιν εἰπεῖν. καὶ πρόχειρα. ἃ ῥάδιον μὲν ἐστι διελθεῖν. Antiquum ἡ ἐκείνων ἀρετὴ πολλὰ δείκνυσιν αὐτῇ ἃ καὶ πρόχειρα καὶ ῥάδιον ἐπελθεῖν ἔστι.

Versu 9. à fine pro ἢ ἀκριβέστερον τούτου, in antiquo ἀφθονέστερον τούτου παρεσκευασμένην. Versu 22. pro νικᾶν δὲ ὁμοίως ἀμφοτέροις, erat νικᾶν δὲ ὁμοίως ἀμφότεροι.

Versu 29. pro τοὺς ἐκείνων οἰκείους, τοῖς ἐκείνων οἰκείοις in datiuo. Versu 32. τοῦ τῆς τῶν &c. nonnulli οὔτε τῆς τῶν τετελευτηκότων. nõnulli ἡ τῆς τῶν τετελευ. &c. legunt.

Facie 249. uersu primo pro ἡ πᾶσα τῆς ἑλλάδος, ἡ πάσης τῆς ἑλλάδος. Versu 7. pro ἐξέλοι, ἐξέλοιτο. Sequenti uersu ὁ λειπόμενος αὖ ἡμῖν βίος sic habet Antiquum. Et iterum sequenti pro πᾶς ὁ περὶ τοῦ ζῆλος ita legendum est πᾶς ὁ περὶ τοῦτον ζῆλος.

Versu 18. pro οὔτε ὁ μόνος est ὥστε ὁ μόνος.

Ver-

Versu 27. pro εἰς προῦπτον, εἰς προύπτον.

Versu à fine 12. p̄ εἰ μὴ συγγενῆ φανήσονται τὸν θυμὸν ἔχοντες ἐκεί-νοις, εἰ μὴ συγγενεῖς ὄντες ὅμοιοι ἐκείνοις φανήσονται. Sequenti uersu pro ὡς αὐτὰς ἔδοξαν erat ἑαυτάς. Et mox pro τῆς μητρός φησιν φαί-δρας erat αἴδρας. Et iterum pro ἢ δὲ τοὺς οἰκείους σύμπαντας γονέας οἱ δὲ τοὺς οἴκοι σύμπαντας οἰκείους γονέας.

Facie 250. uersu 15. pro ἀγήρω καταλείπουσι, ἀγείρων καταλεί-πουσι. Versu 16. pro παῖδες οἱ τούτων ὀνομαστοὶ γεγραφήσονται, omnino legendum est τραφήσονται. Loquitur enim de alendis pueris atq; etiam parentibus eorum qui in bello ceciderant, si-cut mox sequitur. καὶ γονεῖς οἱ τούτων περίβλεπτο γηροτροφήσονται.

IN ORATIONEM AMATORIAM.

Facie 251. uersu 11. legendum est ὁ δ᾽ ἄλλος λόγος, & non ἄλ-λοις. Versu 14. pro δεκτικοῖς τῶν λόγων. Antiquũ habebat λεκτι-κοῖς τῶν λόγων. Versu 28. pro οὔτ᾽ αἰσχρῶν ἀποτόμως ὄντων, οὔτ᾽ αἰσχρῶν ἀποτόμων ὄντων.

Facie 252. uersu 7. οὐδὲ τὰ μετρίως ἐσκεμμένα &c. legendũ est. Versu 9. pro μάλιστα κατειπεῖν, in antiquo καπεπείγειν. Versu 29. pro ἀπὸ πολλοῖς ἤδη συνέπεσε τῶν κάλλους μετασχόντων, ἡ γὰρ διὰ ῥαθυμίαν τοῦ σώματος ἅπασαν συνέπραξαν &c. in antiquo sic, ἀ-πὸ πολλοῖς ἄλλοις ἤδη συνέπεσε τῶν κάλλους μετασχόντων. ἢ γὰρ διὰ ῥαθυ-μίαν τοῦ σχήματος ἅπασαν συνετάραξαν τὴν ὑπάρχουσαν εὐπρέπειαν.

Versu 37. pro τὸ τὰ κατεπαίονθ᾽ &c. in antiquo κατεπείγοντα. Versu à fine tertio pro εἰ μὲν οὖν οἷόν τ᾽ ἦν, legendum οἷός τ᾽ ἦν, hi di-cendi facultate pulchritudinis tuæ laudes queam assequi.

Facie 253. uersu 17. pro ἢ γὰρ χαίρειν ὁμιλοῦντα legendum πρὸς χαίρειν &c.

Versu 23. pro τῇ τῶν εὐαρμοστίᾳ erat συναρμοστίᾳ. Versu 32. p̄ δόξαν θηρωμένης, erat δόξαν θηρωμένων.

Versu 27. pro τὴν τοίνυν ἀνδρείαν, erat τὴν τοιαύτην τοίνυν ἀν-δρείαν.

Facie 254. uersu 4. pro τοὺς τὴν πυγμὴν, in antiquo τοὺς δὲ τὴν πυγμήν.

Versu 18. pro οὐδὲ καλῶς πρὸς ἅπαντα πεφυκέναι. Antiquum οὐδὲ καλῶς πρὸς ἅπαντα ἀεὶ πεφυκέναι &c.

Facie 255. uersu 4. pro σαυτὸν προκρίνας, σαυτοῦ προκρίνας legendum.

Versu 26. pro ὑπομνήματα ἔχουσι, in Antiquo ὑπομένουσι scriptum erat.

Facie 256. uersu 12. pro σὺ δ' ἴσθι τὴν μὲν &c. σὺ δ' ἴσθι τὴν μὲν ἐκ τῶν προτέρων &c.

Versu 21. pro καὶ τῆς ἄλλης τοιαύτης παιδείας, in antiquo καὶ τῆς ἄλλης τῆς τοιαύτης &c.

Versu 25. Antiquũ sic ἔτυχε μὲν γὰρ περικλέα τὸν συνέσει πλεῖστον τῶν καθ' αὐτὸν διενεγκεῖν &c. Multæ eiusmodi particulæ & monosyllabæ dictiones in Aldino exemplari desyderantur, quæ certe sine insigni interdum defectu & sermonis iniuria abesse non possunt. Et quæ omissæ nonnunquam multum tenebrarum doctis quoque lectoribus offundunt.

Versu 28. pro ὑποβρακράτως, in nostro erat ὑποβράκρως.

Versu à fine 10. pro πολλῷ γὰρ ἦν ἀτοπώτερον, πολὺ γὰρ ἦν ἀτοπώτερον legendum est.

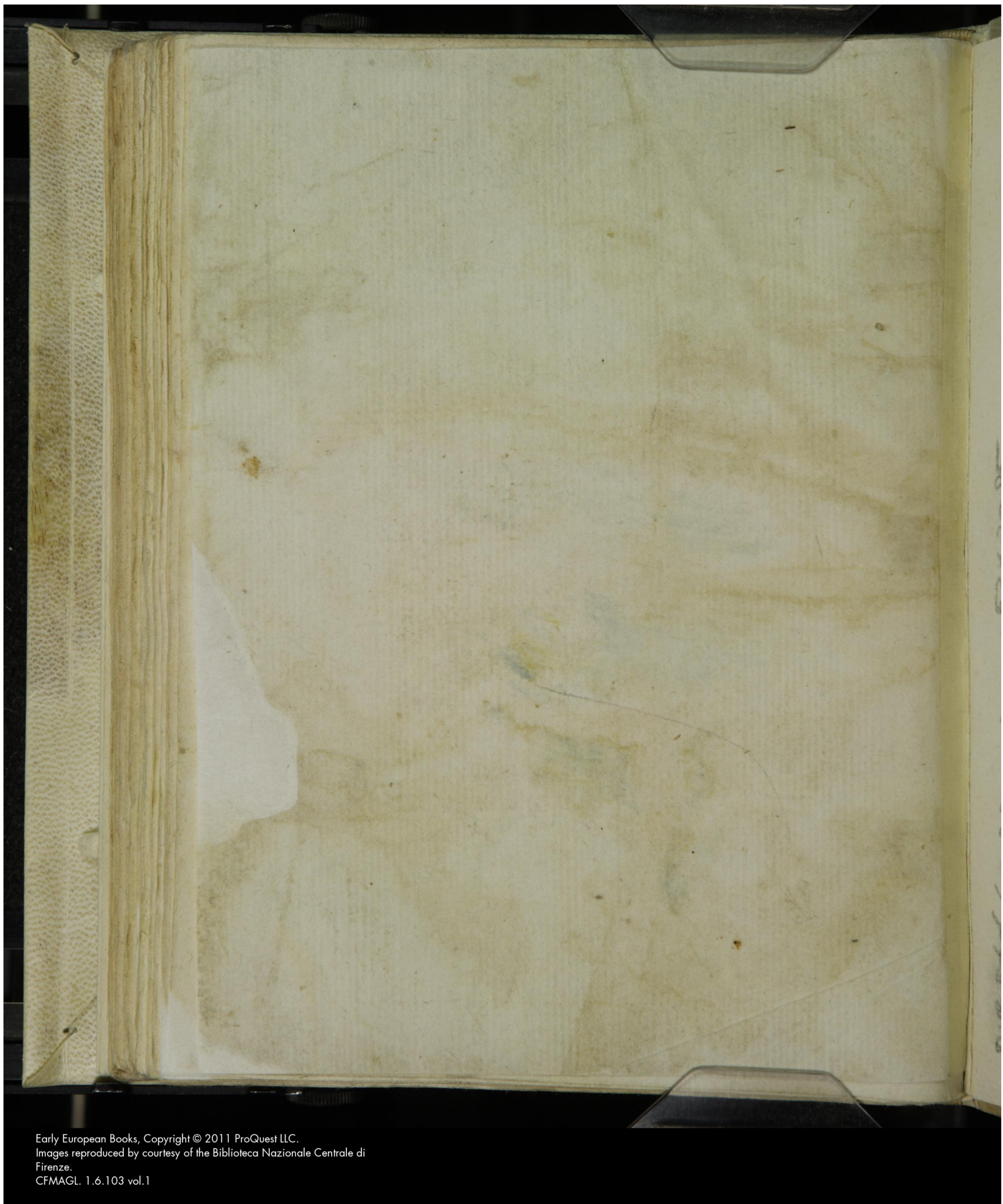
Facie 257. uersu secundo διὰ τῆς πρατείας, legendum est διὰ τῆς πραγματείας.

Hasce non paucorum locorum castigationes, & lectionũ diuersitates non omnino respuendas bone lector candido animo suscipias. Quas si rustice & ineleganter collegimus, cogites uelim nullam Epidixin hic nos conserere uoluisse, sed ipsam rem quàm nudissime proponere. Denique hoc genus scriptionis non multum ornatum accipit, uel iuxta tritum illum uulgi sermone uersiculũ, Ornari res ipsa negat, contenta doceri.

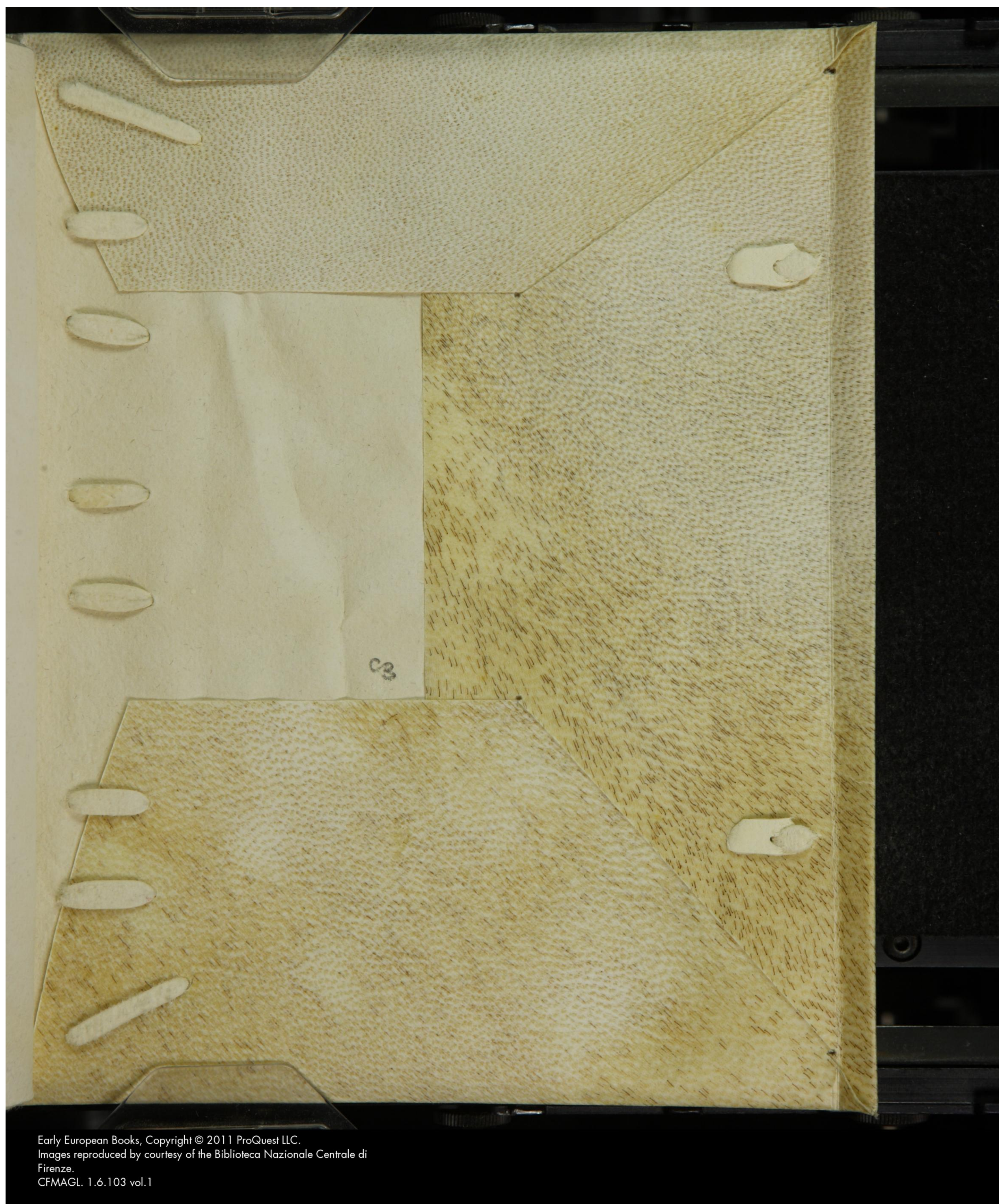
Norimbergæ apud Io. Petreium,
Anno 1534.

217

219

BVE 4033 (1) 005267085
PUV 12814 (2) 005267086

C3